

Regeringens proposition

2002/03:99

Det nya Skatteverket

Prop.
2002/03:99

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 15 maj 2003

Göran Persson

Bosse Ringholm
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att nuvarande tio skattemyndigheter och Riksskatteverket avvecklas och att en ny skattemyndighet inrättas, som skall heta Skatteverket.

Den nya myndigheten blir förvaltningsmyndighet för frågor inom skatteförvaltningens hela område. Myndigheten kommer att vara regionindelad och ha skattekontor. Ett huvudkontor bildas med placering i Solna.

Syftet med reformen är att öppna möjligheter att ta till vara befintliga resurser på ett bättre sätt än i dag och att undanröja organisatoriska hinder som hämmar verksamhetsutvecklingen. Målet är att skapa nya och bättre förutsättningar för en enhetlig och likformig rättstillämpning samt ett effektivt utnyttjande av tillgängliga resurser. Med andra ord att öka möjligheterna att erbjuda kvalitet i verksamheten och att på bästa sätt möta medborgares, företags och andra intressenters krav och behov.

Ett av de tyngst vägande skälen för att bilda den nya myndigheten är den ökade flexibiliteten. Det blir avsevärt lättare att flytta arbetsuppgifter, material och beslutanderätt över landet, utan de formella hinder som myndighetsgränserna utgör. Den demografiska och ekonomiska utvecklingen i skatteregionerna är också ett viktigt motiv för att bilda en ny myndighet.

Medborgarnas och företagens intressen kommer att kunna tillgodoses i högre grad än i dag i den nya myndighetens verksamhet. Förbättringar kan ske i flera avseenden, t.ex. när det gäller att åstadkomma enhetlighet i förhållningssätt och rättstillämpning samt när det gäller tillhandahållande av service.

Reformen kommer också generellt sett att ha en effektivitets- och servicehöjande effekt vilket medför att ökade satsningar kan ske inom

myndighetens eget område, t.ex. när det gäller skattekontroll och brottsutredande verksamhet.

Kronofogdemyndigheterna omfattas inte av den föreslagna organisationsförändringen. Deras framtida ställning utreds av en särskilt tillkallad utredare. Utredarens huvuduppdrag är att ta fram underlag för att bedöma om dessa myndigheter skall vara fristående från Skatteverket eller utgöra en del av detta. Skatteverket skall under en övergångstid fungera som central myndighet även inom kronofogdemyndigheternas verksamhetsområde. Den som inom verket svarar för ledningen av denna funktion skall utses av regeringen.

I propositionen föreslås också ändringar i de processrättsliga reglerna. Hos Skatteverket inrättas en funktion som allmänt ombud. Det allmänna ombudet skall ha rätt att överklaga Skatteverkets beslut och ansöka om förhandsbesked. Skatteverket skall emellertid enligt huvudregeln själv företräda det allmänna i skattemål i allmän förvaltningsdomstol. Om det allmänna ombudet har överklagat Skatteverkets beslut hos länsrätt företräder dock ombudet det allmänna i processen rörande den aktuella sakfrågan även i högre instans oavsett vem som initierat processen där.

Vidare föreslås ändringar i vissa forumregler. Bl.a. föreslås att en fråga om utdömande av vite skall prövas av samma länsrätt som har att pröva den materiella fråga som vitesfrågan är sammankopplad med.

I propositionen föreslås dessutom att ett beslut om skatt som rör två eller flera skattskyldiga inom en koncern eller som rör en juridisk person och delägare i denna skall få överklagas hos den länsrätt som skall pröva moderföretagets respektive den juridiska personens överklagande, om överklagandena sker samtidigt och stöder sig på väsentligen samma grund.

De föreslagna reglerna avses träda i kraft den 1 januari 2004.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	11
2	Lagtext.....	15
2.1	Förslag till lag med anledning av inrättande av Skatteverket.....	15
2.2	Förslag till lag om allmänt ombud hos Skatteverket	16
2.3	Förslag till lag om ändring i äktenskapsbalken.....	17
2.4	Förslag till lag om ändring i föräldrabalken	19
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt	21
2.6	Förslag till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624).....	28
2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.	32
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter	33
2.9	Förslag till lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152).....	35
2.10	Förslag till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100)...	43
2.11	Förslag till lag om ändring i namnlagen (1982:670)	46
2.12	Förslag till lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m.	48
2.13	Förslag till lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327).....	49
2.14	Förslag till lag om ändring i lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.	51
2.15	Förslag till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324)...	52
2.16	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.	61
2.17	Förslag till lag om ändring i folkbokföringslagen (1991:481).....	62
2.18	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.	65
2.19	Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200).....	67
2.20	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet.....	69
2.21	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel.....	71
2.22	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1514) om generellt statsbidrag till kommuner och landsting	72
2.23	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1515) om utjämningsbidrag till kommuner och landsting	73
2.24	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1516) om utjämningsavgift för kommuner och landsting	75
2.25	Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483).....	77

2.26	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1024) om skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar	90
2.27	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor	91
2.28	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:514) om särskild skattekontroll av torg- och marknadshandel m.m.	95
2.29	Förslag till lag om ändring i lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar	96
2.30	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	98
2.31	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet	106
2.32	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i skatteförvaltningens folkbokföringsverksamhet	109
2.33	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet	111
2.34	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:837) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2003 års taxering, m.m.	112
2.35	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.....	113
2.36	Förslag till lag om ändring i ärvdabalken	116
2.37	Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken.....	119
2.38	Förslag till lag om ändring i kungörelsen (1952:644) angående skyldighet för myndighet att i vissa fall meddela underrättelse till brittisk konsul	120
2.39	Förslag till lag om ändring i lagen (1962:512) om indrivning i Sverige av underhållsbidrag, fastställda i Danmark, Finland, Island eller Norge	121
2.40	Förslag till lag om ändring i förordningen (1963:588) om arvsskatt vid avveckling av fideikommiss	122
2.41	Förslag till lag om ändring i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.	123
2.42	Förslag till lag om ändring i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.	129
2.43	Förslag till lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga	130
2.44	Förslag till lag om ändring i skattebrottslagen (1971:69).....	131
2.45	Förslag till lag om ändring i lagen (1971:171) om särskilt uppskattningsvärde på fastighet	132
2.46	Förslag till lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar.....	133

2.47	Förslag till lag om ändring i handelsregisterlagen (1974:157).....	134	Prop. 2002/03:99
2.48	Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385).....	135	
2.49	Förslag till lag om ändring i lagen (1976:339) om saluvagnsskatt	136	
2.50	Förslag till lag om ändring i lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting	137	
2.51	Förslag till lag om ändring i lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m.....	138	
2.52	Förslag till lag om ändring i lagen (1983:914) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Amerikas Förenta Stater beträffande skatter på kvarlåtenskap, arv och gåva	139	
2.53	Förslag till lag om ändring i lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter	140	
2.54	Förslag till lag om ändring i lagen (1986:436) om näringsförbud	141	
2.55	Förslag till lag om ändring i bankrörelselagen (1987:617).....	142	
2.56	Förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.....	143	
2.57	Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672) ..	144	
2.58	Förslag till lag om ändring i lagen (1988:593) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige samt Storbritannien och Nordirland beträffande skatter på kvarlåtenskap, arv och gåva	145	
2.59	Förslag till lag om ändring i lagen (1989:933) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna....	146	
2.60	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden	147	
2.61	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion	148	
2.62	Förslag till lag om ändring i begravningslagen (1990:1144).....	149	
2.63	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter	152	
2.64	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta	153	
2.65	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:673) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Frankrike .	154	
2.66	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön.....	155	
2.67	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:72) om koncessionsavgift på televisionens och radions område.	156	
2.68	Förslag till lag om ändring i sametingslagen (1992:1433).....	157	
2.69	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader	158	

2.70	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.	159
2.71	Förslag till lag om ändring i lagen (1993:892) om ackord rörande statliga fordringar m.m.	160
2.72	Förslag till lag om ändring i postlagen (1993:1684).....	161
2.73	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt.....	162
2.74	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1617) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Amerikas Förenta Stater.....	163
2.75	Förslag till lag om ändring i alkohollagen (1994:1738) .	164
2.76	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift	165
2.77	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:439) om beskattning, förtullning och folkbokföring under krig eller krigsfara m.m.....	166
2.78	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:575) mot skatteflykt.....	167
2.79	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1518) om mervärdesskattekonton för kommuner och landsting	168
2.80	Förslag till lag om ändring i årsredovisningslagen (1995:1554).....	170
2.81	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1511) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Canada	171
2.82	Förslag till lag om ändring i vallagen (1997:157)	172
2.83	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt	173
2.84	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:614) om kommunal redovisning.....	174
2.85	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon	175
2.86	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter.....	176
2.87	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret	177
2.88	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område	178
2.89	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.....	179
2.90	Förslag till lag om ändring i lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar	180
2.91	Förslag till lag om ändring i lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund.....	182
2.92	Förslag till lag om ändring i bokföringslagen (1999:1078).....	183
2.93	Förslag till lag om ändring i revisionslagen (1999:1079).....	184
2.94	Förslag till lag om ändring i lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden	185

2.95	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:46) om omräkningsförfarande vid beskattning för företag som har sin redovisning i euro, m.m.	186
2.96	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter	187
2.97	Förslag till lag om ändring i tullagen (2000:1281)	188
2.98	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1380) om skattereduktion för utgifter för vissa anslutningar för tele- och datakommunikation	189
2.99	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:85) om behandling av personuppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet	190
2.100	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:183) om behandling av personuppgifter i verksamhet med val och folkomröstningar	192
2.101	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:185) om behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet.....	193
2.102	Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453).....	194
2.103	Förslag till lag om ändring i revisorslagen (2001:883)...	195
2.104	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:179) om kreditering på skattekonto av tillfälligt sysselsättningsstöd till kommuner och landsting	196
2.105	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen	197
2.106	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten	198
2.107	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:976) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2004 års taxering, m.m.	199
2.108	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:000) om elektronisk kommunikation	200
2.109	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:000) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2005 års taxering, m.m.	202
3	Ärendet och dess beredning.....	203
4	Bakgrund	204
4.1	Skatteförvaltningen	204
4.1.1	Regional och lokal nivå	204
4.1.2	Riksnivån	205
4.1.3	Regionaliseringen av skatteförvaltningen.....	205
4.1.4	Samverkan mellan myndigheter	207
4.2	Kronofogdemyndigheterna	208
4.3	Andra förvaltningar.....	209
4.4	Demografisk och ekonomisk utveckling	209
5	Behovet av en ny organisation för skatteförvaltningen.....	211
5.1	Problemen i dagens organisation	211
5.2	Fördelar och nackdelar med att slopa myndighetsgränserna	212

5.3	Kronofogdemyndigheternas framtida ställning	214	Prop. 2002/03:99
6	Förslag till en ny organisation för skatteförvaltningen.....	216	
6.1	En ny myndighet	216	
6.2	Den nya myndighetens namn.....	222	
6.3	Den nya myndighetens uppgifter	223	
6.4	Central myndighet för kronofogdemyndigheterna.....	224	
6.5	Den nya myndighetens ledning, inre organisation, storlek m.m.....	227	
6.6	Anställningsavtal och andra civilrättsliga avtal	230	
6.7	IT-stödet	232	
6.8	Sekretessfrågor m.m.....	232	
6.8.1	Åtkomst till uppgifter i skatteförvaltningens verksamhet.....	232	
6.8.2	Åtkomst till uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet	237	
6.9	Internationella frågor.....	238	
6.10	Regionala konsekvenser och regionalpolitiskt ansvar	240	
6.11	Medborgerlig insyn	243	
6.12	Kontakterna mellan medborgarna respektive företagen och den nya myndigheten	246	
6.13	Allmänt ombud	251	
6.14	Företrädare för det allmänna m.m.....	256	
6.15	Forumregler.....	257	
6.15.1	Allmänna utgångspunkter	257	
6.15.2	Nya forumregler.....	260	
6.15.3	Undantagande av handlingar	268	
6.15.4	Utdömmande av vite	269	
6.15.5	Betalningssäkring och tvångsåtgärder	270	
6.15.6	Dispensärenden	271	
6.15.7	Administrativa beslut	273	
6.15.8	Folkbokföringslagen m.m.....	274	
6.15.9	Övergångsbestämmelser	276	
6.15.10	Forum vid överklagande av vissa beslut om skatt som rör flera parter.....	277	
7	Förtydligande av lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m.	282	
8	Konsekvensanalyser	283	
8.1	Förslagets konsekvenser för små företags villkor.....	283	
8.2	Offentlig-finansiella effekter.....	284	
9	Författningskommentar	285	
9.1	Förslaget till lag med anledning av inrättande av Skatteverket.....	285	
9.2	Förslaget till lag om allmänt ombud hos Skatteverket....	286	
9.3	Förslaget till lag om ändring i äktenskapsbalken.....	289	
9.4	Förslaget till lag om ändring i föräldrabalken.....	289	
9.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt	290	
9.6	Förslaget till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624).....	291	

9.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.	292
9.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter	292
9.9	Förslaget till lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152).....	293
9.10	Förslaget till lag om ändring i sekretesslagen (1980:100).....	294
9.11	Förslaget till lag om ändring i namnlagen (1982:670)....	294
9.12	Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställennummer m.m.	295
9.13	Förslaget till lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327).....	295
9.14	Förslaget till lag om ändring i lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.	296
9.15	Förslaget till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324).....	296
9.16	Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.	300
9.17	Förslaget till lag om ändring i folkbokföringslagen (1991:481).....	300
9.18	Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.	302
9.19	Förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200).....	302
9.20	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet.....	302
9.21	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel.....	303
9.22	Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1514) om generellt statsbidrag till kommuner och landsting	303
9.23	Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1515) om utjämningsbidrag till kommuner och landsting	304
9.24	Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1516) om utjämningsavgift för kommuner och landsting	304
9.25	Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483).....	304
9.26	Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:1024) om skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar	307
9.27	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor	307
9.28	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:514) om särskild skattekontroll av torg- och marknadshandel m.m.	308
9.29	Förslaget till lag om ändring i lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar	308
9.30	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	308

		Prop. 2002/03:99
9.31	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet	309
9.32	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i skatteförvaltningens folkbokföringsverksamhet	309
9.33	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet	310
9.34	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:837) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2003 års taxering, m.m.	310
9.35	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.....	311
Bilaga 1	Promemorians lagförslag.....	312
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna	468
Bilaga 3	Något om den demografiska och ekonomiska utveck- lingen i skatteregionerna (Riksskatteverkets PM 2001-10-14)	469
Bilaga 4	Lagrådsremissens lagförslag.....	484
Bilaga 5	Lagrådets yttrande	586
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 15 maj 2003	593
	Rättsdatablad.....	594

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag med anledning av inrättande av Skatteverket,
2. lag om allmänt ombud hos Skatteverket,
3. lag om ändring i äktenskapsbalken,
4. lag om ändring i föräldrabalken,
5. lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,
6. lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624),
7. lag om ändring i lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.,
8. till lag om ändring i lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter,
9. lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152),
10. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
11. lag om ändring i namnlagen (1982:670),
12. lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m.,
13. lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327),
14. lag om ändring i lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.,
15. lag om ändring i taxeringslagen (1990:324),
16. lag om ändring i lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskon-
tomedel m.m.,
17. lag om ändring i folkbokföringslagen (1991:481),
18. lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för
utomlands bosatta artister m.fl.,
19. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
20. lag om ändring i lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i
beskattningsförfarandet,
21. lag om ändring i lagen (1994:1565) om beskattning av viss privat-
införsel,
22. lag om ändring i lagen (1995:1514) om generellt statsbidrag till
kommuner och landsting,
23. lag om ändring i lagen (1995:1515) om utjämningsbidrag till
kommuner och landsting,
24. lag om ändring i lagen (1995:1516) om utjämningsavgift för
kommuner och landsting,
25. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
26. lag om ändring i lagen (1997:1024) om skattemyndigheters med-
verkan i brottsutredningar,
27. lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skatte-
frågor,
28. lag om ändring i lagen (1998:514) om särskild skattekontroll av
torg- och marknadshandel m.m.,
29. lag om ändring i lagen (1999:90) om behandling av personupp-
gifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar,
30. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
31. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i
skatteförvaltningens beskattningsverksamhet,
32. lag om ändring i lagen (2001:182) om behandling av personupp-
gifter i skatteförvaltningens folkbokföringsverksamhet,

33. lag om ändring i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet,
34. lag om ändring i lagen (2001:837) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2003 års taxering, m.m.,
35. lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter,
36. lag om ändring i ärvdabalken,
37. lag om ändring i utsökningsbalken,
38. lag om ändring i kungörelsen (1952:644) angående skyldighet för myndighet att i vissa fall meddela underrättelse till brittisk konsul,
39. lag om ändring i lagen (1962:512) om indrivning i Sverige av underhållsbidrag, fastställda i Danmark, Finland, Island eller Norge,
40. lag om ändring i förordningen (1963:588) om arvsskatt vid avveckling av fideikommiss,
41. lag om ändring i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.,
42. lag om ändring i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.,
43. lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga,
44. lag om ändring i skattebrottslagen (1971:69),
45. lag om ändring i lagen (1971:171) om särskilt uppskattningsvärde på fastighet,
46. lag om ändring i lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar,
47. lag om ändring i handelsregisterlagen (1974:157),
48. lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385),
49. lag om ändring i lagen (1976:339) om saluvagnsskatt,
50. lag om ändring i lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting,
51. lag om ändring i lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m.,
52. lag om ändring i lagen (1983:914) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Amerikas Förenta Stater beträffande skatter på kvarlåtenskap, arv och gåva,
53. lag om ändring i lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter,
54. lag om ändring i lagen (1986:436) om näringsförbud,
55. lag om ändring i bankrörelselagen (1987:617),
56. lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar,
57. lag om ändring i konkurslagen (1987:672),
58. lag om ändring i lagen (1988:593) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige samt Storbritannien och Nordirland beträffande skatter på kvarlåtenskap, arv och gåva,
59. lag om ändring i lagen (1989:933) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna,
60. lag om ändring i lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden,
61. lag om ändring i lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion,
62. lag om ändring i begravningslagen (1990:1144),

63. lag om ändring i lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter,
64. lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta,
65. lag om ändring i lagen (1991:673) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Frankrike,
66. lag om ändring i lagen (1991:1047) om sjuklön,
67. lag om ändring i lagen (1992:72) om koncessionsavgift på televisionens och radions område,
68. lag om ändring i sametingslagen (1992:1433),
69. lag om ändring i lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader,
70. lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.,
71. lag om ändring i lagen (1993:892) om ackord rörande statliga fordringar m.m.,
72. lag om ändring i postlagen (1993:1684),
73. lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
74. lag om ändring i lagen (1994:1617) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Amerikas Förenta Stater,
75. lag om ändring i alkohollagen (1994:1738),
76. lag om ändring i lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift,
77. lag om ändring i lagen (1995:439) om beskattning, förtullning och folkbokföring under krig eller krigsfara m.m.,
78. lag om ändring i lagen (1995:575) mot skatteflykt,
79. lag om ändring i lagen (1995:1518) om mervärdesskattekonton för kommuner och landsting,
80. lag om ändring i årsredovisningslagen (1995:1554),
81. lag om ändring i lagen (1996:1511) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Canada,
82. lag om ändring i vallagen (1997:157),
83. lag om ändring i lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt,
84. lag om ändring i lagen (1997:614) om kommunal redovisning,
85. lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon,
86. lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter,
87. lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret,
88. lag om ändring i lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område,
89. lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension,
90. lag om ändring i lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar,
91. lag om ändring i lagen (1999:291) om avgift till registrerat trosamfund,
92. lag om ändring i bokföringslagen (1999:1078),
93. lag om ändring i revisionslagen (1999:1079),
94. lag om ändring i lagen (1999:1305) om Forskarskattenämnden,
95. lag om ändring i lagen (2000:46) om omräkningsförfarande vid beskattning för företag som har sin redovisning i euro, m.m.,

96. lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter,

97. lag om ändring i tullagen (2000:1281),

98. lag om ändring i lagen (2000:1380) om skattereduktion för utgifter för vissa anslutningar för tele- och datakommunikation,

99. lag om ändring i lagen (2001:85) om behandling av personuppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet,

100. lag om ändring i lagen (2001:183) om behandling av personuppgifter i verksamhet med val och folkomröstningar,

101. lag om ändring i lagen (2001:185) om behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet,

102. lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453),

103. lag om ändring i revisorslagen (2001:883),

104. lag om ändring i lagen (2002:179) om kreditering på skattekonto av tillfälligt sysselsättningsstöd till kommuner och landsting,

105. lag om ändring i lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen,

106. lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten,

107. lag om ändring i lagen (2002:976) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2004 års taxering, m.m.,

108. lag om ändring i lagen (2003:000) om elektronisk kommunikation, och

109. lag om ändring i lagen (2003:000) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2005 års taxering, m.m.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag med anledning av inrättande av Skatteverket

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Det som är föreskrivet i eller annars följer av en lag eller annan författning beträffande skattemyndigheter, skattemyndighet i viss region, Riksskatteverket, viss taxeringsnämnd eller skatteförvaltningen skall efter utgången av år 2003 i stället tillämpas på Skatteverket.

2 § Skattekontor som vid utgången av år 2003 finns vid skattemyndighet skall anses vara skattekontor vid Skatteverket.

3 § Ordförande och vice ordförande samt övriga ledamöter i skattenämnd vid en skattemyndighets skattekontor som har förordnats eller valts före utgången av år 2003 skall ha samma funktion i skattenämnd vid motsvarande skattekontor vid Skatteverket under återstoden av förordnandet eller valperioden.

4 § Beslut som Skatteverket fattar som första instans enligt punkt 20 e tionde stycket av anvisningarna till 23 § den numera upphävda kommunalskattelagen (1928:370)¹ i dess lydelse före den 1 juli 1998 och 27 § 4 mom. i den numera upphävda lagen (1947:576)² om statlig inkomstskatt i dess lydelse före den 1 januari 1999 får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kamrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Lagen upphävd genom SFS 1999:1230.

² Lagen upphävd genom SFS 1999:1230.

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Hos Skatteverket skall det finnas ett allmänt ombud som utses av regeringen.

2 § Om det allmänna ombudet har överklagat Skatteverkets beslut i en fråga förs det allmännas talan i den frågan i allmän förvaltningsdomstol av ombudet.

3 § Det allmänna ombudet får uppdra åt en tjänsteman vid Skatteverket att företräda ombudet i allmän förvaltningsdomstol och Skatterättsnämnden.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 1 och 4 §§, 4 kap. 8 § samt 15 kap. 2 § äktenskapsbalken skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***3 kap.**1 §¹

Innan äktenskap ingås skall prövas om det finns något hinder mot äktenskapet. Denna prövning skall göras av *skattemyndigheten i den region där kvinnan eller mannen är folkbokförd eller, om ingen av dem är folkbokförd här i landet, i den region där någon av dem vistas.*

Hindersprövningen skall begäras av kvinnan och mannen gemensamt hos *valfri skattemyndighet* eller allmän försäkringskassa.

Innan äktenskap ingås skall prövas om det finns något hinder mot äktenskapet. Denna prövning skall göras av *Skatteverket.*

Hindersprövningen skall begäras av kvinnan och mannen gemensamt hos *Skatteverket* eller *valfri* allmän försäkringskassa.

4 §²

Finner *skattemyndigheten* att det inte finns något hinder mot äktenskapet, skall *myndigheten* på begäran av kvinnan och mannen utfärda intyg om detta.

Finner *Skatteverket* att det inte finns något hinder mot äktenskapet, skall *verket* på begäran av kvinnan och mannen utfärda intyg om detta.

4 kap.8 §³

Vigsselförrättaren skall genast sända underrättelse om vigseln till *den skattemyndighet som har gjort hindersprövningen.*

Om vigsel har förrättats efter hindersprövning som gäller här i riket enligt 2 § förordningen (1931:429) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption och förmyndarskap skall underrättelse sändas till den skattemyndighet inom vars verksamhetsområde vigseln ägt rum.

Vigsselförrättaren skall genast sända underrättelse om vigseln till *Skatteverket.*

¹ Senaste lydelse 1998:244.

² Senaste lydelse 1991:495.

³ Senaste lydelse 1994:1976.

15 kap.**2 §⁴**

Skattemyndighetens beslut i fråga om hindersprövning får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Skatteverkets beslut i fråga om hindersprövning får överklagas hos en länsrätt inom vars domkrets kvinnan eller mannen är folkbokförd. Finns ingen sådan behörig länsrätt överklagas beslutet hos Länsrätten i Stockholms län.

Detsamma gäller beslut av präster inom Svenska kyrkan om förrättande av vigsel.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Riksskatteverket får från skattemyndigheten ta över uppgiften att föra det allmännas talan i länsrätt och kammarrätt. Riksskatteverket för det allmännas talan i Regeringsrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 15 kap. 2 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. I dessa fall skall dock Skatteverket föra det allmännas talan.

⁴ Senaste lydelse 1997:994.

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 4, 16 och 17 b §§ föräldrabalken¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

4 §²

Står barnet under vårdnad av endast en av föräldrarna och vill föräldrarna gemensamt utöva vårdnaden, skall rätten på talan av dem båda förordna i enlighet med deras begäran, om inte gemensam vårdnad är uppenbart oförenlig med barnets bästa.

Föräldrarna kan få gemensam vårdnad också genom registrering hos *skattemyndigheten* efter anmälan av dem båda

Om barnet är folkbokfört här i landet kan föräldrarna få gemensam vårdnad också genom registrering hos *Skatteverket* efter anmälan av dem båda

1. till socialnämnden i samband med att nämnden skall godkänna en faderskapsbekräftelse, eller

2. till *skattemyndigheten* under förutsättning att förordnande om vårdnaden inte har meddelats tidigare och att föräldrarna och barnet är svenska medborgare.

2. till *Skatteverket* under förutsättning att förordnande om vårdnaden inte har meddelats tidigare och att föräldrarna och barnet är svenska medborgare.

16 §³

Anmälan enligt 4 § andra stycket om gemensam vårdnad för föräldrar som inte är gifta med varandra prövas av *skattemyndigheten i den region där barnet är folkbokfört*. Anmälan skall göras skriftligen av båda föräldrarna.

Anmälan enligt 4 § andra stycket 2 görs hos *valfri skattemyndighet* eller allmän försäkringskassa.

Beslut av *skattemyndigheten* får överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol*.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Riksskatteverket får från *skattemyndigheten* ta över uppgiften att föra det allmännas talan i länsrätt och kammarrätt. *Riksskatteverket* för det allmännas talan i *Regeringsrätten*.

Anmälan enligt 4 § andra stycket om gemensam vårdnad för föräldrar som inte är gifta med varandra prövas av *Skatteverket*. Anmälan skall göras skriftligen av båda föräldrarna.

Anmälan enligt 4 § andra stycket 2 görs hos *Skatteverket* eller *valfri* allmän försäkringskassa.

Beslut av *Skatteverket* får överklagas hos *den länsrätt inom vars domkrets barnet är folkbokfört vid tidpunkten för beslutet*.

¹ Balken omtryckt 1995:974.

² Senaste lydelse 1991:487.

³ Senaste lydelse 1998:713.

Har en socialnämnd godkänt ett avtal om vårdnad, skall ett meddelande om avtalets innehåll sändas samma dag till

1. *skattemyndigheten i den region där barnet är eller senast har varit folkbokfört,* 1. *Skatteverket,*

2. om avtalet gäller ett barn som har fyllt 15 år: Centrala studiestödsnämnden,

3. den allmänna försäkringskassa som enligt 5 kap. socialförsäkringslagen (1999:799) skall avgöra ett ärende avseende vårdnadshavaren. Innebär avtalet att föräldrarna skall ha gemensam vårdnad om barnet, skall meddelandet sändas till den försäkringskassa som modern tillhör.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 6 kap. 16 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. I dessa fall skall dock Skatteverket föra det allmännas talan.

⁴ Senaste lydelse 1999:806.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt¹

dels att 60 d och 60 e §§ skall upphöra att gälla,

dels att i 15 § 1 a–3 mom. samt 15 a, 16, 17, 46, 46 a, 48, 49 a, 51, 60, 60 b, 62 och 73 §§ ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" i motsvarande form,

dels att 22 § 2 mom., 26 §, 33 § 3 mom., 34, 44, 49, 53, 56, 59, 60 a och 67 §§ samt rubriken närmast före 34 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §

2 mom.² Har fast egendom efter den tidpunkt som näst föregående års taxeringsvärde avsett, sjunkit i värde genom eldsvåda, vattenflöde eller annan sådan händelse eller genom borttagande av byggnad eller annan anläggning på egendomen eller av tillbehör därtill eller genom skogsavverkning eller genom nedläggning eller väsentlig förändring av verksamhet i vilken egendomen använts, eller av annan liknande anledning, skall på ansökan av skattskyldig, boutredningsman eller testaments-exekutor, efter verkställd utredning, egendomen åsättas särskilt värde till ledning för beräkning av på egendomen belöpande arvsskatt.

Där efter tidpunkt som nyss nämnts fortsatt bebyggelse skett på fast egendom eller dess värde annars höjts till följd av ny-, till- eller ombyggnad eller väsentlig förändring av verksamhet, vari egendomen använts, eller annan liknande anledning, får egendomen för ändamål enligt första stycket, åsättas särskilt värde.

Fast egendom som inte har särskilt taxeringsvärde skall också värderas till ledning för arvsskattens bestämmande. Värdering behövs dock inte om det är uppenbart att egendomens värde inte överstiger 50 000 kronor.

Värdering enligt detta moment görs av <i>skattemyndigheten i den region där fastigheten är belägen. Skattemyndigheten får uppdra åt en annan skattemyndighet att fatta beslut i dess ställe i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Ett sådant uppdrag får ges endast om den andra myn-</i>	Värdering enligt detta moment görs av <i>Skatteverket.</i>
--	--

¹ Senaste lydelse av
lagens rubrik 1974:857
15 § 1 a mom. 2001:95
15 § 2 mom. 2001:95
15 § 3 mom. 2001:95
15 a § 2001:95
16 § 2001:95
17 § 2001:95
46 § 2001:95
46 a § 2001:324

48 § 2001:95
49 a § 2001:95
51 § 2001:95
60 § 2001:95
60 b § 2001:95
60 d § 2001:95
60 e § 2001:95
62 § 2001:95
73 § 2001:95.

² Senaste lydelse 2001:95.

digheten medger det och om det inte medför avsevärd olägenhet för den som beslutet rör.

Vid värderingen skall hänsyn tas till egendomens beskaffenhet vid den tidpunkt som avses i 21 §. Värdet skall uppskattas enligt de grunder som gäller för bestämmande av taxeringsvärde året före det år då denna tidpunkt inföll. Föreskrifterna i 22 § 1 mom. andra och tredje meningarna skall därvid tillämpas. Skattskyldig, boutredningsman eller testamentsexekutor skall lämna *skattemyndigheten* de upplysningar som behövs för prövning av ansökningen. *Skattemyndigheten* får även besluta om besiktning av egendomen. Har ärendet tagits upp på ansökan *av annan än skattemyndigheten*, får dock sådant beslut fattas endast om sökanden åtar sig att betala kostnaderna för besiktningen.

Skattemyndighetens beslut enligt detta moment får inte överklagas.

Vid värderingen skall hänsyn tas till egendomens beskaffenhet vid den tidpunkt som avses i 21 §. Värdet skall uppskattas enligt de grunder som gäller för bestämmande av taxeringsvärde året före det år då denna tidpunkt inföll. Föreskrifterna i 22 § 1 mom. andra och tredje meningarna skall därvid tillämpas. Skattskyldig, boutredningsman eller testamentsexekutor skall lämna *Skatteverket* de upplysningar som behövs för prövning av ansökningen. *Verket* får även besluta om besiktning av egendomen. Har ärendet tagits upp på ansökan, får dock sådant beslut fattas endast om sökanden åtar sig att betala kostnaderna för besiktningen.

Skatteverkets beslut enligt detta moment får inte överklagas.

26 §³

Den som omhänderhar dödsbos egendom ävensom skattskyldig har att tillhandahålla den utredning, som prövas erforderlig för bedömning av egendoms värde.

Till upplysning om värde av fast egendom som enligt 22 § 2 mom. första eller tredje stycket åsatts särskilt värde, skall skattemyndighetens beslut i ärendet företes. Påkallar skattskyldig tillämpning av sådant särskilt värde, skall erforderligt anstånd med skatteärendets avgörande lämnas när ansökan om åsättande av särskilt värde av egendomen blivit gjord.

Till ledning för värdering av aktier, obligationer och därmed jämförliga värdehandlingar skall företes intyg av bank, mäklare eller annan sakkunnig. *Om sådan handling inte är börsnoterad och inte heller annars omsätts på*

Om en skattskyldig *påkallar* tillämpning av sådant särskilt värde *av fast egendom som avses i 22 § 2 mom. första eller tredje stycket*, skall erforderligt anstånd med skatteärendets avgörande lämnas när ansökan om åsättande av särskilt värde av egendomen blivit gjord.

Till ledning för värdering av aktier, obligationer och därmed jämförliga värdehandlingar *som är börsnoterade eller annars omsätts på kapitalmarknaden* skall företes intyg av bank, mäklare eller annan sakkunnig.

³ Senaste lydelse 2001:95.

kapitalmarknaden skall i stället förete av skattemyndigheten meddelat bevis om det värde, vartill handlingen enligt senast verkställd prövning kan ha upptagits vid taxering till statlig förmögenhets-skatt.

Skattemyndigheten får, där särskild anledning föreligger, förordna lämplig person att verkställa uppskattning av lös egendom till ledning för dess värdering. Förordnande som nu sagts får efter överklagande meddelas av rätten. Det åligger skattskyldig eller den, som för skattskyldig har hand om egendom, att hålla egendomen tillgänglig för besiktning samt att tillhandagå förrättningsmannen med upplysningar och annan utredning. Ersättning åt förrättningsmannen betalas, om egendomen ingår i dödsbo, av boet och annars av den för egendomen skattskyldige.

Skatteverket får, där särskild anledning föreligger, förordna lämplig person att verkställa uppskattning av lös egendom till ledning för dess värdering. Förordnande som nu sagts får efter överklagande meddelas av rätten. Det åligger skattskyldig eller den, som för skattskyldig har hand om egendom, att hålla egendomen tillgänglig för besiktning samt att tillhandagå förrättningsmannen med upplysningar och annan utredning. Ersättning åt förrättningsmannen betalas, om egendomen ingår i dödsbo, av boet och annars av den för egendomen skattskyldige.

33 §

3 mom.⁴ Har inom ett år från det att *skattemyndighet* meddelat beslut i skatteärendet dödsbo avträtts till konkurs, har dödsboet eller skattskyldig rätt att återfå betald skatt. Uppkommer i konkursen överskott, skall skatt utgå enligt föreskrifterna i 1 och 2 mom.

Ansökan om återvinning av skatt efter vad nu sagts görs skriftligen och tas upp av *den skattemyndighet, som meddelat beslut i skatteärendet.*

Beskattningsmyndighet

Beslut i fråga om arvsskatt fattas av *den skattemyndighet som enligt 2 kap. 2 eller 5 § skattebetalnings-*

3 mom. Har inom ett år från det att *Skatteverket* meddelat beslut i skatteärendet dödsbo avträtts till konkurs, har dödsboet eller skattskyldig rätt att återfå betald skatt. Uppkommer i konkursen överskott, skall skatt utgå enligt föreskrifterna i 1 och 2 mom.

Ansökan om återvinning av skatt efter vad nu sagts görs skriftligen och tas upp av *Skatteverket.*

Beslutande myndighet m.m.34 §⁵

Beslut i fråga om arvsskatt fattas av *Skatteverket.*

⁴ Senaste lydelse 2001:95.

⁵ Senaste lydelse 2001:325.

lagen (1997:483) är behörig att fatta beslut som rör arvlåtarens eller testatorns dödsbo.

Bestämmelser om debitering och betalning av arvsskatt finns i skattebetalningslagen.

Förvaring av handlingar skall ske hos *den myndighet som är behörig enligt första stycket*.

Bestämmelser om debitering och betalning av arvsskatt finns i skattebetalningslagen (1997:483).

Förvaring av handlingar skall ske hos *Skatteverket*.

44 §⁶

Beslut i fråga om gåvoskatt fattas av *den skattemyndighet som, när skattskyldigheten inträder, är behörig enligt 2 kap. 1, 2 eller 5 § skattebetalningslagen (1997:483) att fatta beslut som rör den skattskyldige*.

Bestämmelser om debitering och betalning av gåvoskatt finns i skattebetalningslagen.

Förvaring av handlingar skall ske hos *den myndighet som är behörig enligt första stycket*.

Beslut i fråga om gåvoskatt fattas av *Skatteverket*.

Bestämmelser om debitering och betalning av gåvoskatt finns i skattebetalningslagen (1997:483).

Förvaring av handlingar skall ske hos *Skatteverket*.

49 §⁷

Där någon i enlighet med lagen (1927:77) om försäkringsavtal blivit insatt såsom förmånstagare, åligger det försäkringsgivaren att angående händelse, som enligt denna lag medför skattskyldighets inträde, lämna kontrolluppgift till *den skattemyndighet, vilken har att ta upp fråga om beskattning av försäkringsbeloppet* och därvid även uppge övriga förhållanden av betydelse för skattens bestämmande. Närmare föreskrifter om uppgiftsskyldigheten meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Uppgiftsskyldighet föreligger dock icke, därest försäkringsbeloppet eller, i fråga om belopp som utfaller periodiskt, det sammanlagda årsbeloppet ej överstiger 13 000 kronor. Där fråga är om flera försäkringar, skall vad nu sagts hava avseende å försäkringarnas sammanlagda belopp.

Där någon i enlighet med lagen (1927:77) om försäkringsavtal blivit insatt såsom förmånstagare, åligger det försäkringsgivaren att angående händelse, som enligt denna lag medför skattskyldighets inträde, lämna kontrolluppgift till *Skatteverket* och därvid även uppge övriga förhållanden av betydelse för skattens bestämmande. Närmare föreskrifter om uppgiftsskyldigheten meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

⁶ Senaste lydelse 2001:325.

⁷ Senaste lydelse 2001:95.

Uppgift enligt första stycket skall för varje kalenderår lämnas senast den 31 januari följande år. Har skattskyldighet inträtt till följd av dödsfall, skall dock uppgift lämnas inom en månad efter det försäkringsgivaren erhöll vetskap om dödsfallet.

Vad i första och andra styckena sägs skall äga motsvarande tillämpning i fall, som avses i 12 § sjätte stycket.

53 §⁸

I fall där domstol fastställt skatt till ett högre belopp än som förut beräknats, skall rätten till *skattemyndigheten* snarast översända handling, som tillhandahållits rätten enligt 51 § fjärde stycket. Dessutom är rätten skyldig att, enligt vad regeringen närmare bestämmer, lämna *skattemyndigheten* de uppgifter, som *denna* behöver för att debitera skatten.

I fall där domstol fastställt skatt till ett högre belopp än som förut beräknats, skall rätten till *Skatteverket* snarast översända handling, som tillhandahållits rätten enligt 51 § fjärde stycket. Dessutom är rätten skyldig att, enligt vad regeringen närmare bestämmer, lämna *verket* de uppgifter, som *verket* behöver för att debitera skatten.

56 §⁹

Avlider den, som förvärvat egendom genom arv, testamente eller gåva, eftergives skatten enligt följande. Sker dödsfallet inom ett år från det skattskyldighet inträtt, eftergives hela skattebeloppet. Avlider den skattskyldige senare men inom tio år efter det skattskyldighet inträtt, eftergives samma belopp, minskat med en tiondedel för varje helt år som förflutit från sagda tidpunkt.

Fråga om eftergift av fastställd skatt tas efter skriftligen gjord framställning upp av *den skattemyndighet, som meddelat beslut i skatteärendet*.

Fråga om eftergift av fastställd skatt tas efter skriftligen gjord framställning upp av *Skatteverket*.

59 §¹⁰

Har efter det beslut meddelats om fastställande av skatt

- a) kännedom erhållits om förut icke känt testamente;
- b) testamente, förordnande enligt lagen (1927:77) om försäkringsavtal om insättande av förmånstagare eller motsvarande förordnande som avser utländsk försäkring, vartill hänsyn tagits vid skatteärendets prövning, blivit genom lagakraftvunnen dom helt eller delvis förklarad ogillt;
- c) genom lagakraftvunnen dom eljest blivit bestämt angående delningen av egendom i dödsbo, där skatten fastställts med ledning av handling, som avses i 15 § 1, 1 a och 2 mom., 15 a § eller 16 §;
- d) omständighet inträffat som föranleder tilläggsbouppteckning;
- e) kännedom erhållits angående vid tiden för skattskyldighetens inträde föreliggande omständighet, som föranleder att i deklaration uppgiven

⁸ Senaste lydelse 2001:325.

⁹ Senaste lydelse 2001:95.

¹⁰ Senaste lydelse 2001:95.

behållning eller egendom bort upptagas eller fördelas annorledes än i deklARATIONEN angivits;

f) klarhet vunnits om hur arvet slutligen skall fördelas i sådana fall som avses i 18 §;

g) genom sådan delning, som enligt 32 § h) föranlett efterbeskattning, fördelningen av kvarlåtenskapen kommit att avvika från den som legat till grund för skattens fastställande;

och hade, om hänsyn tagits till omständighet som nu avses, någon skattskyldig haft att gälda mindre skatt än vad beräknats, skall honom påförd skatt nedsättas med sålunda för högt beräknat belopp.

Ansökan om återvinning av skatt efter vad nu sagts görs skriftligen och tas upp av *den skattemyndighet som meddelat beslut i skatteärendet.*

60 a §¹¹

Ett beslut av *skattemyndigheten* får överklagas även av *Riksskatteverket*. *Riksskatteverket* får föra talan till den enskildes förmån.

Riksskatteverket får överklaga ett beslut av länsrätt eller kammarrätt även om *verket* inte tidigare har fört det allmännas talan i målet.

Ett beslut av *Skatteverket* får överklagas även av *det allmänna ombudet hos Skatteverket*. *Ombudet* får föra talan till den enskildes förmån.

Skatteverket får även till *den enskildes förmån* överklaga ett beslut av länsrätt eller kammarrätt. *Detsamma gäller det allmänna ombudet* om *ombudet* tidigare har fört det allmännas talan.

67 §¹²

Skattskyldig eller annan får av *skattemyndigheten* föreläggas vid vite att fullgöra det som åligger honom enligt denna lag, dock ej såvitt avser betalning av fastställd skatt.

På ansökan av *skattemyndigheten* får den tingsrätt där den döde hade att svara i allmänhet vid vite förelägga den, som uppgett dödsbo, att med ed bekräfta riktigheten av lämnade uppgifter. Edgång får även åläggas delägare, efterlevande make eller efterlevande sambo, som ej uppgett boet, samt annan som tagit befattning med boet.

Vite får inte föreläggas staten, kommun eller tjänsteman i tjänsten.

Skattskyldig eller annan får av *Skatteverket* föreläggas vid vite att fullgöra det som åligger honom enligt denna lag, dock ej såvitt avser betalning av fastställd skatt.

På ansökan av *Skatteverket* får den tingsrätt där den döde hade att svara i allmänhet vid vite förelägga den, som uppgett dödsbo, att med ed bekräfta riktigheten av lämnade uppgifter. Edgång får även åläggas delägare, efterlevande make eller efterlevande sambo, som ej uppgett boet, samt annan som tagit befattning med boet.

¹¹ Senaste lydelse 2001:95.

¹² Senaste lydelse 2001:95.

Fråga om utdömande av vite enligt första stycket prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
 2. Äldre föreskrifter i 22 § 2 mom. sjätte stycket och 33 § 3 mom. första stycket gäller fortfarande för beslut som har meddelats före ikraftträdandet.
 3. Föreskrifterna om allmänt ombud i 60 a § gäller även för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.
 4. Om någon före ikraftträdandet har förelagts enligt äldre föreskrifter i 67 § första stycket att ge in uppgifter till skattemyndighet, skall efter ikraftträdandet uppgifterna i stället ges in till Skatteverket.
 5. De nya föreskrifterna i 67 § fjärde stycket gäller inte för ansökan om utdömande av vite som getts in före ikraftträdandet.

2.6 Förslag till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om kupongskattelagen (1970:624)¹
dels att 30 § skall upphöra att gälla,
dels att nuvarande 30 a § skall betecknas 30 §,
dels att i 6 och 24 §§ ordet ”Riksskatteverket” skall bytas ut mot ”Skatteverket”,
dels att i 8, 9, 11, 12, 14–16, 18–20, 26 och 27 §§ ordet ”beskattningsmyndigheten” skall bytas ut mot ”Skatteverket”,
dels att 17, 21–23, 29 och den nya 30 §§ skall ha följande lydelse,
dels att rubriken närmast före 6 § skall lyda ”Beslutande myndighet”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §²

Blanketter med uppgift om utdelning, som lämnas enligt 15 §, skall vara ordnade kommunvis efter utdelningsmottagarens kommun. Vilken hemortskommun uppgifterna avser skall vara tydligt utmärkt. Blanketter, vid vilkas avgivande kupongskatt innehållits, skall dock vara skilda från övriga blanketter, och sammanlagda beloppet av den utdelning uppgifterna i dessa blanketter avser skall anges särskilt.

Senast den 31 januari varje år skall de blanketter som nämns i första stycket och som gäller det årets taxering av beskattningsmyndigheten tillställas den skattemyndighet som enligt 2 kap. skattebetalningslagen (1997:483) är behörig att fatta beslut som rör den utdelningsberättigade.

21 §³

Om utdelning lämnas i annat än pengar i svenskt mynt och om det enligt 8 eller 15 § föreligger skyldighet att betala in kupongskatt, skall aktiebolaget senast en vecka efter beslutet om utdelning till

Om utdelning lämnas i annat än pengar i svenskt mynt och om det enligt 8 eller 15 § föreligger skyldighet att betala in kupongskatt, skall aktiebolaget senast en vecka efter beslutet om utdelning till

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:996

6 § 2000:468

8 § 1998:1485

9 § 1998:1485

11 § 1998:1485

12 § 1998:1485

14 § 2001:1228

15 § 1993:463

16 § 1993:463

² Senaste lydelse 2001:1228.

³ Senaste lydelse 1998:242.

18 § 1993:463

19 § 1997:515

20 § 1993:463

24 § 2000:468

26 § 1993:899

27 § 2000:1423

30 § 1993:463

30 a § 1993:463.

beskattningsmyndigheten lämna in en bestyrkt uppgift om de utdelade tillgångarnas värde vid utdelningstillfället. Om det finns anledning anta att värdet är för lågt uppgivet, skall beskattningsmyndigheten hos skattemyndigheten i den region där bolagets styrelse har sitt säte anmärka förhållandet och förete den utredning som står beskattningsmyndigheten till buds för att bedöma värdet. Skattemyndigheten i den region där bolagets styrelse har sitt säte skall värdera de utdelade tillgångarna och meddela beslut med anledning av anmärkningen. Om skattemyndigheten finner att det av bolaget uppgivna värdet bör höjas, skall underrättelse lämnas beskattningsmyndigheten och bolaget med föreläggande för bolaget att inom viss tid betala in felande kupongskatt. Om inbetalningen inte gjorts inom den utsatta tiden, skall bolaget betala dröjsmålsavgift. Därvid skall 19 § andra stycket tillämpas.

Om utdelning har ägt rum när beslut meddelats om påföring av ytterligare kupongskatt och har tillräckligt belopp till kupongskatten inte innehållits, skall bolaget förskjuta skattebeloppet men får kräva det åter av den skattskyldige.

22 §⁴

Om en central värdepappersförvarare eller ett aktiebolag inte betalar in kupongskatt i föreskriven tid, skall *beskattningsmyndigheten* förelägga värdepappersförvararen eller bolaget att inom viss tid fullgöra sin betalningsskyldighet.

Om föreläggandet inte följs, skall beskattningsmyndigheten anmäla förhållandet till skattemyndigheten i det län där bolagets styrelse har sitt säte. Obetalda kupongskattebelopp samt dröjsmålsavgifter skall av skattemyndigheten lämnas för indrivning.

Om en central värdepappersförvarare eller ett aktiebolag inte betalar in kupongskatt i föreskriven tid, skall *Skatteverket* förelägga värdepappersförvararen eller bolaget att inom viss tid fullgöra sin betalningsskyldighet.

Obetalda kupongskattebelopp samt dröjsmålsavgifter skall av *Skatteverket* lämnas för indrivning. Regeringen får föreskriva att indrivning inte behöver begäras för ett ringa belopp.

⁴ Senaste lydelse 1998:1485.

Regeringen får föreskriva att indrivning inte behöver begäras för ett ringa belopp.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utskönningsbalken ske.

Överklagande av beslut inverkar inte på skyldigheten att betala skatt eller dröjsmålsavgift.

23 §⁵

Försummar aktiebolag annan skyldighet enligt denna lag än skyldigheten att innehålla eller inbetala kupongskatt i föreskriven tid eller ordning, kan *beskattningsmyndigheten* förelägga bolaget att vid vite fullgöra förstnämnda skyldighet. *Försuttet vite utdömes efter anmälan av beskattningsmyndigheten av den länsrätt inom vars domkrets bolagets styrelse har sitt säte.*

Försummar aktiebolag annan skyldighet enligt denna lag än skyldigheten att innehålla eller inbetala kupongskatt i föreskriven tid eller ordning, kan *Skatteverket* förelägga bolaget att vid vite fullgöra förstnämnda skyldighet. *Fråga om utdömande av vite prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag.*

I fråga om vite enligt första stycket gäller i övrigt 6 kap. 2 § samt 7 kap. 1 och 2 §§ taxeringslagen (1990:324).

29 §⁶

Beslut av *Riksskatteverket* eller *skattemyndighet* enligt denna lag utom i fråga om vite får *överklagas* hos länsrätten av den som beslutet rör. *Överklagandet* skall ha kommit in inom två månader från den dag då *klaganden* fick del av beslutet.

Beslut av *Skatteverket* enligt denna lag utom i fråga om vite får hos länsrätten *överklagas* av den som beslutet rör *och av det allmänna ombudet hos Skatteverket*. *Ett överklagande av den som beslutet rör* skall ha kommit in inom två månader från den dag då *denne* fick del av beslutet. *Ett överklagande av det allmänna ombudet skall ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.*

Riksskatteverkets beslut enligt 22 § första stycket eller 24 § får inte överklagas.

Skatteverkets beslut enligt 22 § första stycket eller 24 § får inte överklagas.

30 §⁷

Bestämmelserna i 6 kap. taxeringslagen (1990:324) om överklagande av länsrättens och kam-

Bestämmelserna i 6 kap. taxeringslagen (1990:324) om överklagande av länsrättens och kam-

⁵ Senaste lydelse 1997:1087.

⁶ Senaste lydelse 2000:468.

⁷ Senaste lydelse av 30 a § 1993:463.

marrättens beslut *och om företrädare för det allmänna* gäller i tillämpliga delar för mål enligt denna lag.

marrättens beslut gäller i tillämpliga delar för mål enligt denna lag.

Prop. 2002/03:99

Bestämmelserna i 6 kap. 9 a § taxeringslagen gäller för det allmänna ombudets överklagande av Skatteverkets beslut.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
 2. Äldre föreskrifter i 23 § gäller fortfarande för anmälan som har getts in före ikraftträdandet.
 3. Äldre föreskrifter i 29 § gäller fortfarande för beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.

dels att i 5 § ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att 6 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Talan mot beslut angående fastställande av organisationsnummer *föres* hos Riksskatteverket *genom besvär. Mot Riksskatteverkets beslut får talan icke föras.*

Beslut angående fastställande av organisationsnummer *överklagas* hos *allmän förvaltningsdomstol.*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 6 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla Skatteverket.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter¹

dels att i 3, 10, 17 och 18 §§ ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att 20 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §²

Mål om betalningssäkring som avses i 3 § första stycket prövas av den länsrätt *inom vars domkrets beslut om skatt enligt skattebetalningslagen (1997:483) skall fattas då framställningen om betalningssäkring görs.*

Om beslut om skatten skall meddelas av Skattemyndigheten i Stockholm enligt bestämmelsen i 2 kap. 1 § tredje stycket sista meningen eller 2 § femte stycket sista meningen skattebetalningslagen, skall mål om betalningssäkring prövas av den länsrätt inom vars domkrets verkställigheten kan äga rum.

Mål om betalningssäkring som avses i 3 § andra stycket prövas av den länsrätt inom vars domkrets *taxeringsbeslut eller beslut om tulltillägg enligt tullagen (2000:1281) eller beslut om transporttillägg enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter skall fattas då framställningen om betalningssäkring görs.*

Behörig skattemyndighet att föra det allmännas talan är skatte-

Mål om betalningssäkring som avses i 3 § första stycket prövas av den länsrätt *som då framställningen om betalningssäkring görs är behörig att pröva ett överklagande enligt 22 kap. 1 a–1 d §§ skattebetalningslagen (1997:483).*

Mål om betalningssäkring som avses i 3 § andra stycket prövas av den länsrätt *som är behörig enligt första stycket eller den länsrätt inom vars domkrets beslut om tulltillägg enligt tullagen (2000:1281) eller beslut om transporttillägg enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter skall fattas då framställningen om betalningssäkring görs.*

¹ Senaste lydelse av
3 § 2000:1283
10 § 1990:372
17 § 1990:372
18 § 1995:442.

² Senaste lydelse 2000:1283.

myndigheten i den region där behörig länsrätt finns. Vad som föreskrivs i 6 kap. 15 och 16 §§ taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar i mål om betalningssäkring.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 20 § gäller fortfarande för framställning som har gjorts före ikraftträdandet. I dessa fall skall Skatteverket föra det allmännas talan.

2.9 Förslag till lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152) Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om fastighetstaxeringslagen (1979:1152)¹ dels att i 17 kap. 5 §, 18 kap. 1 a, 4, 8, 10, 11, 22–24, 29, 30, 32 och 38 §§, 19 kap. 5, 6 och 8 §§, 20 kap. 3 a, 4, 5 a–8, 10, 12–14 och 17–20 §§, 21 kap. 5 och 6 §§, 26 kap. 1 och 2 §§, 28 kap. 4 § samt rubriken till 29 kap. ordet ”skattemyndighet” i olika böjningsformer skall bytas ut mot ”Skatteverket” i motsvarande form,

dels att i 22 kap. 2 § orden "en skattemyndighets" skall bytas ut mot "Skatteverkets",

dels att 17 kap. 1, 2 och 4 §§, 18 kap. 9, 9 a och 28 §§, 19 kap. 1–3 §§, 20 kap. 2 och 9 §§, 21 kap. 1, 4 och 7 §§, 22 kap. 3 §, rubriken till 21 kap. samt rubrikerna närmast före 17 kap. 2 § och 21 kap. 7 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen närmast före 21 kap. 8 § skall införas en ny rubrik som skall lyda ”Länsrättens sammansättning”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 kap.

1 §²

Riksskatteverket leder och ansvarar för skatteförvaltningens verksamhet enligt denna lag.

Skattemyndigheten leder och ansvarar för verksamheten i regionen.

Skatteverket ansvarar för det allmännas beskattningsverksamhet enligt denna lag.

¹ Senaste lydelse av
17 kap. 5 § 2001:1218
18 kap. 1 a § 2001:1218
18 kap. 4 § 2001:1218
18 kap. 8 § 1993:1193
18 kap. 10 § 2001:1218
18 kap. 11 § 1994:849
18 kap. 22 § 2001:1218
18 kap. 23 § 1996:668
18 kap. 24 § 1993:1193
18 kap. 29 § 1993:1193
18 kap. 30 § 1997:1090
18 kap. 32 § 1993:1193
18 kap. 38 § 1993:1193
19 kap. 5 § 1995:1409
19 kap. 6 § 1993:1193
19 kap. 8 § prop. 2002/03:96
20 kap. 3 a § 1993:1193
20 kap. 4 § 2001:1218
20 kap. 5 a § 1993:1193

20 kap. 6 § 2001:1218
20 kap. 7 § 1993:1193
20 kap. 8 § 1993:1193
20 kap. 10 § 1993:1193
20 kap. 12 § 1993:1193
20 kap. 13 § 2001:1218
20 kap. 14 § 1993:1193
20 kap. 17 § 1993:1193
20 kap. 18 § 1993:1193
20 kap. 19 § 1993:1193
20 kap. 20 § 1993:1193
21 kap. 5 § 1993:1193
21 kap. 6 § 1993:1193
22 kap. 2 § 1993:1193
26 kap. 1 § 1990:379
26 kap. 2 § 1993:1193
28 kap. 4 § 1993:1193
rubriken till 29 kap. 1993:1193.

² Senaste lydelse 1998:239.

2 §⁴

Beslut i taxeringsärende fattas av skattemyndigheten i den region där fastigheten är belägen.

En skattemyndighet får uppdras åt en annan skattemyndighet att fatta beslut i dess ställe i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Ett sådant uppdrag får ges endast om den andra myndigheten medger det och om det kan ske utan avsevärd olägenhet för fastighetsägaren.

Att vissa taxeringsärenden avgörs i skattenämnd framgår av 20 kap. 3 §.

Beslut i taxeringsärende fattas av Skatteverket.

4 §⁵

Skattemyndigheten får förordna det antal personer med sakkunskap i fråga om fastighetsvärdering (konsulenter för fastighetstaxering) som behövs för att biträda skattemyndigheten vid den allmänna och förenklade fastighetstaxeringen.

Konsulenten får inte vara ledamot av skattenämnd vid den skattemyndighet som han biträder.

Skatteverket får förordna det antal personer med sakkunskap i fråga om fastighetsvärdering (konsulenter för fastighetstaxering) som behövs för att biträda vid den allmänna och förenklade fastighetstaxeringen.

Konsulenten får inte vara ledamot av skattenämnd.

18 kap.9 §⁶

Allmän och förenklad fastighetsdeklaration, som skall lämnas utan föreläggande, liksom påpekanden med anledning av förslag till fastighetstaxering, skall lämnas senast den 1 november året före det år då den allmänna eller förenklade fastighetstaxeringen äger rum.

Fastighetsdeklarationen eller påpekandena med tillhörande handlingar skall lämnas till skattemyndighet.

Skattemyndighet får efter samråd med kommun bestämma att det inom kommunen skall finnas särskilt insamlingsställe för deklarerationer och påpekanden, som skall lämnas till ledning för taxering.

Fastighetsdeklarationen eller påpekandena med tillhörande handlingar skall lämnas till Skatteverket.

Skatteverket får efter samråd med kommun bestämma att det inom kommunen skall finnas särskilt insamlingsställe för deklarerationer och påpekanden.

³ Senaste lydelse 1993:1193.

⁴ Senaste lydelse 1998:239.

⁵ Senaste lydelse 2001:1218.

⁶ Senaste lydelse 2001:1218.

9 a §⁷

Om någon visar att han på grund av särskilda omständigheter är förhindrad att lämna allmän eller förenklad fastighetsdeklaration eller påpekanden inom föreskriven tid, får han efter ansökan beviljas anstånd med att lämna deklarationen eller påpekandena. Anstånd får inte utan att det finns synnerliga skäl medges längre än till utgången av februari månad under taxeringsåret.

Den som i varaktigt bedriven näringsverksamhet biträder deklarations-skyldiga med att upprätta deklarationer kan efter ansökan få tillstånd att lämna deklarationerna enligt tidsplan till och med februari månad under taxeringsåret. Om ansökan medges skall den deklarationsskyldige anses ha fått anstånd till den dag då deklarationen senast får avlämnas enligt tidsplanen.

Ansökan enligt första stycket prövas av skattemyndigheten i det län där fastigheten är belägen. Ansökan enligt andra stycket prövas av skattemyndigheten i det län där sökanden utövar sin verksamhet. Ansökan hos en annan skattemyndighet skall prövas där om tiden inte medger att den överlämnas till rätt myndighet.

Ansökan enligt första och andra styckena prövas av Skatteverket.

28 §⁸

Fråga om utdömande av vite prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag.

Vid prövning av ansökan om utdömande av vite får även vitets lämplighet bedömas.

19 kap.1 §⁹

Senast den 1 oktober andra året före det år då allmän fastighetstaxering äger rum, skall regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer besluta föreskrifter för förberedelsearbetet.

Senast den 15 november samma år lämnar Riksskatteverket beträffande småhus och tomtmark, utom såvitt avser småhus och tomtmark för småhus som ingår i lantbruksenhet, förslag till sådana föreskrifter som avses i 7 kap. 7 § med undantag för föreskrifter om indel-

Senast den 15 november samma år lämnar Skatteverket beträffande småhus och tomtmark, utom såvitt avser småhus och tomtmark för småhus som ingår i lantbruksenhet, förslag till sådana föreskrifter som avses i 7 kap. 7 § med undantag för föreskrifter om indelning i

⁷ Senaste lydelse 2001:1218.

⁸ Senaste lydelse 1993:1193.

⁹ Senaste lydelse 1993:1193.

ning i värdeområden.

Senast den 15 mars året före det år då allmän fastighetstaxering äger rum *upprättar skattemyndigheten förslag till indelning i värdeområden för småhus, hyreshus, avkastningsvärderad industri och tomtmark.*

Senast sistnämnda dag lämnar Riksskatteverket förslag till föreskrifter om indelning i värdeområden för övriga ägoslag samt förslag till övriga föreskrifter enligt 7 kap. 7 § för samtliga byggnadstyper och ägoslag.

värdeområden.

Senast den 15 mars året före det år då allmän fastighetstaxering äger rum lämnar *Skatteverket* förslag till övriga föreskrifter enligt 7 kap. 7 §.

2 §¹⁰

Under förberedelsearbetet skall det vid *varje skattemyndighet* finnas *en eller flera* referensgrupper bestående av förtroendevalda ledamöter i *skattenämnden*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fastställer det antal ledamöter som skall ingå i en referensgrupp.

Under förberedelsearbetet skall det vid *Skatteverket* finnas referensgrupper bestående av förtroendevalda ledamöter i *skattenämnderna*.

3 §¹¹

Lantmäteriverket och *skattemyndigheten* skall undersöka vilka riktvärde-tabeller för småhus som inte ingår i lantbruksenhet, som med hänsyn till rådande prisläge bör användas inom olika delar av *länet*. Förslag härom skall upprättas. Undersökningen skall även omfatta upprättande av förslag till riktvärdekartor för tomtmark som inte ingår i lantbruksenhet inom länet.

Lantmäteriverket och *skattemyndigheten* skall vidare pröva att en tillämpning av förslag till föreskrifter enligt 1 § andra–fjärde styckena leder till taxeringsvärden som svarar mot taxeringsvärdenivå enligt 5 kap. 2 § (provvärdering). Motsvarande prövning görs av förslag till riktvärdekartor för tomt-

Lantmäteriverket och *Skatteverket* skall undersöka vilka riktvärde-tabeller för småhus som inte ingår i lantbruksenhet, som med hänsyn till rådande prisläge bör användas inom olika delar av *ett län*. Förslag härom skall upprättas. Undersökningen skall även omfatta upprättande av förslag till riktvärdekartor för tomtmark som inte ingår i lantbruksenhet inom länet.

Lantmäteriverket och *Skatteverket* skall vidare pröva att en tillämpning av förslag till föreskrifter enligt 1 § andra–fjärde styckena leder till taxeringsvärden som svarar mot taxeringsvärdenivå enligt 5 kap. 2 § (provvärdering). Motsvarande prövning görs av förslag till riktvärdekartor för tomt-

¹⁰ Senaste lydelse 1993:1193.

¹¹ Senaste lydelse 2001:1218.

mark och riktvärdetabeller för småhus enligt första stycket.

Provvärdering skall göras för varje värdeområde och omfatta det antal överlåtelse inom området (provvärderingsobjekt) som bedöms nödvändigt med hänsyn till områdets karaktär. Om antalet provvärderingsobjekt är för få eller saknas inom ett värdeområde, får provvärdering göras för en grupp av värdeområden som då tillsammans bildar ett provvärderingsområde.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer beslutar närmare föreskrifter om indelningen i provvärderingsområden. Ett sådant beslut får inte överklagas.

20 kap.

2 §¹²

Skattemyndigheten skall senast den 15 juni under taxeringsåret meddela grundläggande beslut om taxering av fastighet som är belägen i regionen.

Har fastighetsägaren, trots att han varit skyldig att lämna fastighetsdeklaration, inte avgett någon sådan, eller kan fastighetens taxeringsvärde inte beräknas tillförlitligt på grund av brister i eller bristfälligt underlag för deklarationen, skall taxeringsvärdet uppskattas till det belopp som framstår som skäligt med hänsyn till vad som framkommit i ärendet (skönstaxering).

Skatteverket skall senast den 15 juni under taxeringsåret meddela grundläggande beslut om taxering av fastighet.

9 §¹³

Vill fastighetsägaren begära omprövning av ett beslut, skall han göra detta skriftligt. Begäran skall ha kommit in till *skattemyndigheten* före utgången av det femte året efter taxeringsåret.

Om fastighetsägaren gör sannolikt att han inte inom två månader före utgången av den tid som anges i första stycket fått kännedom om ett beslut om fastighetstaxering som är till hans nackdel, får han ändå begära omprövning. Begäran skall ha kommit in inom två månader från den dag han fick sådan kännedom.

Har fastighetsägaren inom den tid som anges i första eller andra stycket lämnat in skrivelsen med begäran om omprövning till *en annan skattemyndighet än den som fattat beslutet* eller till en allmän förvaltningsdomstol, får ärendet ändå prövas. Skrivelsen skall då omedelbart översändas till *den skattemyndighet som fattat beslutet*.

Vill fastighetsägaren begära omprövning av ett beslut, skall han göra detta skriftligt. Begäran skall ha kommit in till *Skatteverket* före utgången av det femte året efter taxeringsåret.

Har fastighetsägaren inom den tid som anges i första eller andra stycket lämnat in skrivelsen med begäran om omprövning till en allmän förvaltningsdomstol, får ärendet ändå prövas. Skrivelsen skall då omedelbart översändas till *Skatteverket* med uppgift om den dag då handlingen kom in till domstolen.

¹² Senaste lydelse 2001:1218.

¹³ Senaste lydelse 1993:1193.

tet med uppgift om den dag då handlingen kom in till myndigheten eller domstolen.

Prop. 2002/03:99

21 kap.

Överklagande av skattemyndighets beslut¹⁴

En skattemyndighets beslut om fastighetstaxering får överklagas hos länsrätten av fastighetsägaren och Riksskatteverket.

Fastighetsägaren får överklaga beslut att avvisa en begäran om omprövning av beslut om fastighetstaxering.

Överklagande av Skatteverkets beslut

1 §¹⁵

Fastighetsägaren och det allmänna ombudet hos Skatteverket får överklaga Skatteverkets beslut om fastighetstaxering hos den länsrätt inom vars domkrets den taxeringsenhet som överklagandet avser är belägen.

4 §¹⁶

Skattemyndigheten skall pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid. Har överklagandet kommit in för sent, skall myndigheten avvisa det, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Överklagandet skall inte avvisas, om förseningen beror på att skattemyndigheten har lämnat fastighetsägaren en felaktig underrättelse om hur man överklagar.

Överklagandet skall inte heller avvisas, om det inom överklagandetiden kommit in till en annan skattemyndighet än den som fattat beslutet eller till en allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet skall då omedelbart översändas till den skattemyndighet som fattat beslutet med uppgift om den dag då handlingen kom in till myndigheten eller domstolen.

Skatteverket skall pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid. Har överklagandet kommit in för sent, skall verket avvisa det, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Överklagandet skall inte avvisas, om förseningen beror på att Skatteverket har lämnat fastighetsägaren en felaktig underrättelse om hur man överklagar.

Överklagandet skall inte heller avvisas, om det inom överklagandetiden kommit in till en allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet skall då omedelbart översändas till Skatteverket med uppgift om den dag då handlingen kom in till domstolen.

¹⁴ Senaste lydelse 1993:1193.

¹⁵ Senaste lydelse 1993:1193.

¹⁶ Senaste lydelse 1993:1193.

7 §¹⁸

Riksskatteverkets överklagande skall vara skriftligt och ha kommit in inom den tidsfrist som enligt 20 kap. gäller för beslut om omprövning på initiativ av *skattemyndighet*, eller efter sådan tid, inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Om ett omprövningsbeslut som avser eftertaxering överklagas och en ändring till fastighetsägarens nackdel yrkas, skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag beslutet meddelats.

Det allmänna ombudets överklagande skall vara skriftligt och ha kommit in inom den tidsfrist som enligt 20 kap. gäller för beslut om omprövning på initiativ av *Skatteverket*, eller efter sådan tid, inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

22 kap.3 §¹⁹

Bestämmelserna i 6 kap. 11–24 §§ taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar för mål enligt denna lag. Vad som i taxeringslagen sägs om skattskyldig skall gälla fastighetsägare.

Bestämmelserna i 6 kap. 8 § tredje stycket samt 9 a, 13, 14 och 17–24 §§ taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar för mål enligt denna lag. Vad som i taxeringslagen sägs om skattskyldig skall gälla fastighetsägare.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2. Om någon före ikraftträdandet har förelagts enligt äldre föreskrifter i 18 kap. 23 § första stycket, 19 kap. 8 §, 20 kap. 10 § eller 26 kap. 2 § att ge in uppgifter till skattemyndighet, skall efter ikraftträdandet uppgifterna i stället ges in till Skatteverket.

3. Äldre föreskrifter i 18 kap. 23 § andra stycket gäller fortfarande för uppgift som lämnats före ikraftträdandet.

4. Äldre föreskrifter i 18 kap. 30 § gäller fortfarande för framställning som har getts in före ikraftträdandet.

5. Äldre föreskrifter i 20 kap. 9 § tredje stycket gäller fortfarande om begäran om omprövning har lämnats in före ikraftträdandet.

6. Äldre föreskrifter i 20 kap. 12 § andra stycket och 19 § andra stycket gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

7. Äldre föreskrifter i 21 kap. 1 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som där sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla det allmänna ombudet hos Skatteverket.

8. Äldre föreskrifter i 21 kap. 4 § andra och tredje styckena gäller fortfarande för överklagande som har kommit in före ikraftträdandet.

¹⁷ Senaste lydelse 1993:1193.

¹⁸ Senaste lydelse 1993:1193.

¹⁹ Senaste lydelse 1993:1193.

9. Äldre föreskrifter i 28 kap. 4 § tredje stycket gäller fortfarande om fastighetsägaren gjort anmälan till skattemyndighet.

10. Äldre föreskrifter i 21 kap. 7 § gäller fortfarande för beslut som har meddelats av skattemyndighet. Vad som där sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla det allmänna ombudet hos Skatteverket.

11. Föreskrifterna i 18 kap. 28 § första stycket gäller inte för ansökan om utdömande av vite som getts in före ikraftträdandet.

12. Föreskrifterna i 20 kap. 13 § andra stycket gäller även om fastighetsdeklaration kommit in till skattemyndighet.

13. Föreskrifterna i 20 kap. 17 § andra stycket om hinder mot eftertaxering i samma fråga gäller även om det tidigare beslutet fattats av skattemyndighet.

14. Föreskrifterna i 22 kap. 2 § 1 gäller även skattemyndighets avvisningsbeslut.

2.10 Förslag till lag om ändring i sekretesslagen
(1980:100)

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om sekretesslagen (1980:100)¹
dels att i 9 kap. 1 § ordet "skatteförvaltningens" skall bytas ut mot "Skatteverkets",
dels att i 5 kap. 1 § ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" i motsvarande form,
dels att 9 kap. 17 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

17 §²

Sekretess gäller för uppgift om enskilds personliga och ekonomiska förhållanden, om inte annat följer av 18 §

1. i utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål,
2. i angelägenhet som avser användning av tvångsmedel i sådant mål eller i annan verksamhet för att förebygga brott,
3. i angelägenhet som avser registerkontroll och särskild personutredning enligt säkerhetsskyddslagen (1996:627),
4. i åklagarmyndighets, polis-
myndighets, *skattemyndighets*,
Statens kriminaltekniska laboratoriums, Tullverkets eller Kustbevakningens verksamhet i övrigt för att förebygga, uppdaga, utreda eller beivra brott,
5. i Statens biografbyrås verksamhet att biträda Justitiekanslern, allmän åklagare eller polismyndighet i brottmål,
6. i register som förs av Rikspolisstyrelsen enligt polisdatalagen (1998:622) eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,
7. i register som förs enligt lagen (1998:621) om misstankeregister,
8. i register som förs av *Riks-
skatteverket* enligt lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid *skattemyndigheters* medverkan i brottsutredningar eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,
9. i särskilt ärenderegister över brottmål som förs av åklagarmyndighet, om uppgiften inte hänförs till registrering som avses i 15 kap. 1 §,

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

Senaste lydelse av

5 kap. 1 § 2003:158

9 kap. 1 § 2002:1124.

² Senaste lydelse 2002:1124.

10. i register som förs av Tullverket enligt lagen (2001:85) om behandling av personuppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet eller som annars behandlas där med stöd av samma lag,

om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider skada eller men.

Sekretess enligt första stycket gäller hos tillsynsmyndighet i konkurs för uppgift som angår misstanke om brott.

Sekretess gäller i verksamhet, som avses i första stycket, för anmälan eller utsaga från enskild, om det kan antas att fara uppkommer för att någon utsätts för våld eller annat allvarligt men om uppgiften röjs.

Utan hinder av sekretessen får en skadelidande, eller den som den skadelidande överlåtit sin rätt till, ta del av en uppgift

1. i en nedlagd förundersökning eller i en förundersökning som avslutats med ett beslut om att åtal inte skall väckas,

2. i en annan brottsutredning som utförts enligt bestämmelserna i 23 kap. rättegångsbalken och som avslutats på annat sätt än med beslut att väcka åtal, med strafföreläggande eller med föreläggande av ordningsbot, eller

3. i en avslutad utredning enligt 31 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare,

om den skadelidande, eller den som den skadelidande överlåtit sin rätt till, behöver uppgiften för att kunna få ett anspråk på skadestånd eller på bättre rätt till viss egendom tillgodosett och det inte bedöms vara av synnerlig vikt för den som uppgiften rör eller någon närstående till honom eller henne att den inte lämnas ut.

Utan hinder av sekretessen får en uppgift också lämnas ut

1. till enskild enligt vad som föreskrivs i den särskilda lagstiftningen om unga lagöverträdare,

2. till enskild enligt vad som föreskrivs i säkerhetsskyddslagen (1996:627) samt i förordning som har stöd i den lagen,

3. enligt vad som föreskrivs i lagen (1998:621) om misstankeregister, polisdatalagen (1998:622), lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid *skattemyndigheters* medverkan i brottsutredningar och i lagen (2001:85) om behandling av personuppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet samt i förordningar som har stöd i dessa lagar,

3. enligt vad som föreskrivs i lagen (1998:621) om misstankeregister, polisdatalagen (1998:622), lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid *Skatteverkets* medverkan i brottsutredningar och i lagen (2001:85) om behandling av personuppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet samt i förordningar som har stöd i dessa lagar,

4. till enskild enligt vad som föreskrivs i 27 kap. 8 § rättegångsbalken.

Utan hinder av sekretessen får polisen på begäran av en enskild som lidit person- eller sakskada vid en trafikolycka lämna uppgift om identiteten hos en trafikant som haft del i olyckan.

Utan hinder av sekretessen enligt första stycket 1 får uppgift lämnas till konkursförvaltare, om uppgiften kan antas ha betydelse för konkursutredningen.

Sekretess gäller inte för uppgift som hänför sig till sådan verksamhet hos Säkerhetspolisen som avses i första stycket 1–4 eller 6 eller motsvarande verksamhet enligt äldre bestämmelser, om uppgiften har

införts i en allmän handling före år 1949. I fråga om annan uppgift i Prop. 2002/03:99 allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Härigenom föreskrivs i fråga om namnlagen (1982:670)¹

dels att i 1, 5, 8–10, 15, 17, 29–32, 34, 35, 47, 49 och 51 §§ samt punkt 9 i övergångsbestämmelserna ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att 36 och 37 §§ samt rubriken närmast för 36 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Anmälan till skattemyndighet m.m.²

Anmälan till Skatteverket m.m.

36 §³

Anmälan till skattemyndigheten prövas i den region där den som anmälningen avser är eller senast har varit folkbokförd. Har denne aldrig varit folkbokförd i landet prövas anmälningen av den skattemyndighet som bestäms av regeringen eller den myndighet som regeringen förordnar.

Anmälningen till skattemyndigheten skall göras skriftligen.

Som anmälan till skattemyndighet anses anmälan som

1. görs till valfri skattemyndighet eller allmän försäkringskassa,

2. vid vigsel görs om efternamn till vigselförrättaren och vid dop inom svenska kyrkan görs om förnamn till dopförrättaren.

Anmälan till Skatteverket skall göras skriftligen.

Som anmälan till Skatteverket anses anmälan som

1. görs till valfri allmän försäkringskassa,

37 §⁴

Beslut av skattemyndigheten får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Beslut av Skatteverket får överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets klaganden vid tidpunkten för beslutet var folkbokförd.

¹ Lagen omtryckt 1982:1134.

Senaste lydelse av

1 § 1991:493

5 § 1991:493

8 § 1991:493

9 § 1991:493

10 § 1991:493

15 § 1991:493

17 § 1991:493

29 § 1991:493

30 § 1991:493

31 § 1991:493

32 § 1991:493

34 § 1991:493

35 § 1991:493

47 § 1991:493

49 § 1991:493

51 § 1991:493

punkt 9 i övergångsbestämmelserna 1991:493.

² Senaste lydelse 1991:493.

³ Senaste lydelse 1998:235.

⁴ Senaste lydelse 1997:992.

Om behörig länsrätt enligt första stycket inte finns, överklagas Skatteverkets beslut hos Länsrätten i Stockholms län.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Riksskatteverket får från skattemyndigheten ta över uppgiften att föra det allmännas talan i länsrätt och kammarrätt. Riksskatteverket för det allmännas talan i Regeringsrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
 2. Äldre föreskrifter i 17 § gäller fortfarande om anmälan gjorts till skattemyndighet före ikraftträdandet.
 3. Äldre föreskrifter i 37 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.
 4. Äldre föreskrifter i 47 § andra stycket andra meningen gäller fortfarande om efternamn förvärvats efter anmälan till skattemyndighet.

2.12 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:533) om
arbetsställenummer m.m.

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1984:533) om arbetsställe-
nummer m.m.

dels att 6 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 4 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

*I 6 kap. 6 § lagen (2001:1227)
om självdeklarationer och kon-
trolluppgifter finns en bestäm-
melse om att uppgift om arbets-
ställenummer i vissa fall skall
anges i en kontrolluppgift om ut-
given ersättning och förmån som
utgör intäkt i inkomstslaget tjänst.*

6 §²

*Om den uppgiftsskyldige inte
följer en anmaning enligt 5 §, får
på begäran av Statistiska central-
byrån den uppgiftsskyldige före-
läggas att göra detta vid vite. Ett
sådant föreläggande utfärdas av
skattemyndigheten i den region
där uppgiftsskyldigheten skall full-
göras.*

*Om den uppgiftsskyldige inte
följer en anmaning enligt 5 §, får
Statistiska centralbyrån förelägga
den uppgiftsskyldige att göra detta
vid vite.*

Vitet bestäms till lägst 100 och högst 1 000 kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Tidigare 4 § upphävd genom 2001:1162.

² Senaste lydelse 1998:237.

2.13 Förslag till lag om ändring i fordonsskattelagen
(1988:327)

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om fordonsskattelagen (1988:327)¹ dels att i 4 § ordet ”Riksskatteverket” skall bytas ut mot ”Skatteverket”,

dels att 3, 67, 84 och 84 a §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §²

Beskattningsmyndighet är *Skattemyndigheten i Örebro*.

Beskattningsmyndighet är *Skatteverket*.

67 §³

Bestämmelserna i 10 kap. 27 §, 14 kap. samt 23 kap. 2 § skattebetalningslagen (1997:483) gäller vid kontroll av fordonsskatt. Vad som sägs om deklaration gäller i stället uppgifter som skall lämnas enligt särskilda föreskrifter och ligga till grund för beslut om skatt.

Skatterevision får företas, förutom av beskattningsmyndigheten, av Riksskatteverket och av någon annan skattemyndighet än beskattningsmyndigheten. Innan Riksskatteverket eller en annan skattemyndighet än beskattningsmyndigheten beslutar om revision skall samråd ske med beskattningsmyndigheten.

84 §⁴

Beslut om skatt som avses i 38, 39 eller 42 § eller beslut som avses i 89 § eller som avser rättelse enligt 45 § första stycket eller anstånd att betala skatt får *överklagas* hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige och av *Riksskatteverket*.

Beslut om skatt som avses i 38, 39 eller 42 § eller beslut som avses i *64 § andra stycket* eller 89 § eller som avser rättelse enligt 45 § första stycket eller anstånd att betala skatt får hos allmän förvaltningsdomstol *överklagas* av den skattskyldige och av *det allmänna ombudet hos Skatteverket*. *Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.*

Riksskatteverket får överta beskattningsmyndighetens uppgift att

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1992:1440 4 § 1992:1440.

² Senaste lydelse 2002:410.

³ Senaste lydelse 2002:410.

⁴ Senaste lydelse 2002:410.

i länsrätten och kammarrätten föra det allmännas talan. Riksskatteverket för det allmännas talan i Regeringsrätten.

Beslut enligt 64 § andra stycket får överklagas hos Riksskatteverket. Riksskatteverkets beslut får inte överklagas.

Riksskatteverket får föra talan till den skattskyldiges förmån. Riksskatteverket har då samma behörighet som den skattskyldige.

Det allmänna ombudet får föra talan till den skattskyldiges förmån. Ombudet har då samma behörighet som den skattskyldige.

Har en part överklagat ett beslut om fastställande av skatt eller om efterbeskattning får också motparten överklaga beslutet, även om den för honom stadgade överklagandetiden gått ut. Motpartens överklagande skall ha kommit in inom två veckor från utgången av den tid inom vilken det första överklagandet senast skulle ha kommit in. Återkallas eller förfaller på annat sätt det första överklagandet, är även det senare förfallet.

84 a §⁵

Beslut om skatterevision och föreläggande vid vite får inte överklagas.

Ett beslut av länsrätten om utdömmande av vite får överklagas hos kammarrätten också av Riksskatteverket.

Överklagande av beslut av länsrätten i fråga om anstånd med att betala skatt får prövas av kammarrätten endast om den har meddelat prövnings-tillstånd.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2. Äldre föreskrifter i 84 § första och fjärde styckena gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som där sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla det allmänna ombudet hos Skatteverket.

3. Äldre föreskrifter i 84 a § andra stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som där sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla Skatteverket.

⁵ Senaste lydelse 2002:410.

2.14 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.¹

dels att i 1 § ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "det allmänna ombudet hos Skatteverket",

dels att 10 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §²

Skatterättsnämndens beslut överklagas hos Regeringsrätten. En annan myndighets beslut överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets beslutet har fattats.

Skatterättsnämndens beslut överklagas hos Regeringsrätten. *Skatteverkets beslut överklagas hos den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt 22 kap. 1 a–1 d §§ skattebetalningslagen (1997:483).* En annan myndighets beslut överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets beslutet har fattats.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 10 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse av 1 § 1998:192.

² Senaste lydelse 1998:192.

2.15 Förslag till lag om ändring i taxeringslagen
(1990:324)

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om taxeringslagen (1990:324)¹
dels att 6 kap. 11, 12, 15 och 16 §§ skall upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast före 2 kap. 2 § och 6 kap. 15 § skall utgå,
dels att i 3 kap. 1, 5, 7–9, 12 och 12 a §§, 4 kap. 2, 5–8, 10, 13–15, 18–
21 och 23 §§, 5 kap. 4, 5, 8, 14 och 18 §§, 6 kap. 6, 7, 10 och 21 §§, 7
kap. 7 § samt rubrikerna närmast före 3 kap. 1 § och 4 kap. 13 § ordet
"skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skattever-
ket" i motsvarande form,
dels att 2 kap. 1, 2 och 6 §§, 3 kap. 14, 16 och 17 §§, 4 kap. 9 och
11 a §§, 5 kap. 3 §, 6 kap. 1, 5, 8, 9, 13, 14 och 17 §§, 7 kap. 2 och 6 §§
samt rubrikerna närmast före 2 kap. 1 § och 6 kap. 1 och 8 §§ skall ha
följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 6 kap. 9 a §, av följande
lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

Skatteförvaltningen

Skatteverket

1 §²

Riksskatteverket leder och ansvarar för taxeringsarbetet i landet.

Skatteverket ansvarar för taxeringsarbetet i landet.

I varje region finns en skattemyndighet som ansvarar för taxeringsarbetet i regionen. Varje skattemyndighet har ett eller flera skattekontor. Vid varje skattekontor finns en skattenämnd.

Vid Skatteverket finns skattekontor. Vid varje skattekontor finns en skattenämnd.

Riksskatteverket har samma befogenheter som skattemyndigheten har enligt 3 kap. I förekommande fall tar verket därmed över den befogenhet som annars tillkommer skattemyndigheten.

¹ Senaste lydelse av
3 kap. 5 § prop. 2002/03:106
3 kap. 8 § 2001:1231
3 kap. 9 § 1997:494
3 kap. 12 § prop. 2002/03:106
3 kap. 12 a § 1997:494
4 kap. 2 § 2001:1231
4 kap. 5 § 1999:1261
4 kap. 13 § 1999:1261
4 kap. 18 § 1999:1261

4 kap. 20 § 1999:1261
4 kap. 23 § 1999:1261
5 kap. 4 § prop. 2002/03:106
5 kap. 5 § prop. 2002/03:106
5 kap. 8 § prop. 2002/03:106
5 kap. 14 § prop. 2002/03:106
5 kap. 18 § prop. 2002/03:106
6 kap. 10 § 1994:467
7 kap. 7 § 1995:1524.

² Senaste lydelse 1998:246.

2 §³

Beslut i taxeringsärende fattas av *den skattemyndighet som är behörig att fatta beslut enligt 2 kap. 1, 2 och 5 §§ skattebetalningslagen (1997:483)*.

Beslut i taxeringsärende fattas av *Skatteverket*.

6 §⁴

Ordföranden och vice ordföranden i skattenämnden skall vara tjänstemän *vid skattemyndighet*. De förordnas av *Riksskatteverket* för högst fyra år i taget.

Ordföranden och vice ordföranden i skattenämnden skall vara tjänstemän *vid Skatteverket*. De förordnas av *verket* för högst fyra år i taget.

Chefen för skattemyndigheten får träda in som ordförande i skattenämnden vid behandling av ärende som med hänsyn till dess särskilda beskaffenhet kräver hans medverkan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fastställer det antal övriga ledamöter i skattenämnden som skall finnas vid varje skattekontor. Sådana ledamöter väljs för högst fyra år. För val av dessa ledamöter gäller bestämmelserna i 7 kap. 5–7 §§.

3 kap.14 §⁵

En skriftlig begäran om befrielse från föreläggande att lämna uppgift, visa upp handling eller lämna över en kopia av handling skall ges in till *länsrätten* tillsammans med föreläggandet och den begärda handlingen eller uppgiften.

En skriftlig begäran om befrielse från föreläggande att lämna uppgift, visa upp handling eller lämna över en kopia av handling skall ges in till *den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt 22 kap. 1 a–1 c §§ skattebetalningslagen (1997:483)*, tillsammans med föreläggandet och den begärda handlingen eller uppgiften.

Om den reviderade begär att en handling skall undantas från revision skall handlingen, om *skattemyndigheten* anser att den bör granskas, omedelbart förseglas och överlämnas till länsrätten.

Om den reviderade begär att en handling skall undantas från revision skall handlingen, om *Skatteverket* anser att den bör granskas, omedelbart förseglas och överlämnas till länsrätten.

Länsrätten skall utan dröjsmål pröva om handlingen eller uppgiften skall undantas från kontrollen.

³ Senaste lydelse 1999:1261.

⁴ Senaste lydelse 1994:1625.

⁵ Senaste lydelse 1994:467.

16 §

Uppgifter som myndighet förfogar över och som behövs för taxering skall på *skattemyndighetens* begäran tillhandahållas *denna*.

Uppgiftsskyldighet enligt första stycket föreligger dock inte i fråga om uppgifter för vilka sekretess gäller till följd av 2 kap. 1 eller 2 § eller 3 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100) eller en bestämmelse till vilken hänvisas i någon av de nämnda paragraferna.

Om sekretess gäller för uppgift enligt någon annan bestämmelse i sekretesslagen och ett utlämnande skulle medföra synnerligt men för något enskilt eller allmänt intresse föreligger uppgiftsskyldighet endast om regeringen på ansökan av *skattemyndigheten* beslutar att uppgiften skall lämnas ut.

Uppgifter som myndighet förfogar över och som behövs för taxering skall på *Skatteverkets* begäran tillhandahållas *verket*.

Om sekretess gäller för uppgift enligt någon annan bestämmelse i sekretesslagen och ett utlämnande skulle medföra synnerligt men för något enskilt eller allmänt intresse föreligger uppgiftsskyldighet endast om regeringen på ansökan av *Skatteverket* beslutar att uppgiften skall lämnas ut.

17 §⁶

Uppgifter i självdeklarationer skall på begäran lämnas ut till de myndigheter som utövar taxerings- eller skattekontroll om det behövs för kontrollverksamheten. Detsamma gäller beträffande uppgifter i andra handlingar som har upprättats eller för granskning omhändertagits av en myndighet vid taxeringskontroll eller lämnats till ledning för taxering enligt bestämmelserna i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Uppgifter som avses i första stycket får tillhandahållas myndighet i främmande stat med vilken Sverige har träffat överenskommelse om handräckning i skatteärenden.

Uppgifter i självdeklarationer och i andra handlingar som har upprättats eller för granskning omhändertagits vid taxeringskontroll eller lämnats till ledning för taxering enligt bestämmelserna i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter får tillhandahållas myndighet i främmande stat med vilken Sverige har träffat överenskommelse om handräckning i skatteärenden.

4 kap.

9 §

Vill den skattskyldige begära omprövning av ett beslut, skall han göra detta skriftligt. Begäran skall ha kommit in till *skattemyndigheten* före utgången av det femte året efter taxeringsåret.

Vill den skattskyldige begära omprövning av ett beslut, skall han göra detta skriftligt. Begäran skall ha kommit in till *Skatteverket* före utgången av det femte året efter taxeringsåret.

⁶ Senaste lydelse 2001:1231.

Om den skattskyldige gör sannolikt att han inte inom två månader före utgången av den tid som anges i första stycket fått kännedom om ett taxeringsbeslut som är till hans nackdel eller *skattsedel* eller annan handling med uppgift om skattens storlek, får han ändå begära omprövning. Begäran skall ha kommit in inom två månader från den dag han fick sådan kännedom.

Har den skattskyldige inom den tid som anges i första eller andra stycket gett in skrivelsen med begäran om omprövning till *en annan skattemyndighet än den som fattat beslutet* eller till en allmän förvaltningsdomstol, får ärendet ändå prövas. Skrivelsen skall då omedelbart översändas till *den skattemyndighet som fattat beslutet* med uppgift om den dag då handlingen kom in till *myndigheten eller domstolen*.

Om den skattskyldige gör sannolikt att han inte inom två månader före utgången av den tid som anges i första stycket fått kännedom om ett taxeringsbeslut som är till hans nackdel eller *ett besked om den slutliga skatten* eller annan handling med uppgift om skattens storlek, får han ändå begära omprövning. Begäran skall ha kommit in inom två månader från den dag han fick sådan kännedom.

Har den skattskyldige inom den tid som anges i första eller andra stycket gett in skrivelsen med begäran om omprövning till en allmän förvaltningsdomstol, får ärendet ändå prövas. Skrivelsen skall då omedelbart översändas till *Skatteverket* med uppgift om den dag då handlingen kom in till domstolen.

11 a §⁷

En begäran om omprövning som avser särskild skatteberäkning för ackumulerad inkomst får göras efter utgången av den tid som anges i 9 §, om denna begäran föranleds av *en skattemyndighets* taxeringsbeslut eller av en allmän förvaltningsdomstols beslut i mål om taxering. En sådan begäran skall ha kommit in till *skattemyndigheten* inom ett år från det att beslutet meddelades.

En begäran om omprövning som avser särskild skatteberäkning för ackumulerad inkomst får göras efter utgången av den tid som anges i 9 §, om denna begäran föranleds av *Skatteverkets* taxeringsbeslut eller av en allmän förvaltningsdomstols beslut i mål om taxering. En sådan begäran skall ha kommit in till *Skatteverket* inom ett år från det att beslutet meddelades.

5 kap.

3 §⁸

Beslut om skattetillägg enligt 2 § 2 skall undanröjas om en självdeklaration har kommit in till *en skattemyndighet* eller en allmän förvaltningsdomstol inom fyra månader från utgången av det år då

Beslut om skattetillägg enligt 2 § 2 skall undanröjas om en självdeklaration har kommit in till *Skatteverket* eller en allmän förvaltningsdomstol inom fyra månader från utgången av det år då

⁷ Senaste lydelse 1999:1261.

⁸ Lydelse enligt prop. 2002/03:106.

beslutet fattades.

beslutet fattades.

Prop. 2002/03:99

Om den skattskyldige gör sannolikt att han inte har fått kännedom om ett beslut om skattetillägg eller ett besked om den slutliga skatten eller någon annan handling med uppgift om skattetilläggets storlek före utgången av det år då beslutet fattades skall skattetillägget undanröjas, om en självdeklaration har kommit in inom två månader från den dag då han fick sådan kännedom.

6 kap.

Överklagande av skattemyndighets beslut

Överklagande av Skatteverkets beslut

1 §

En skattemyndighets taxeringsbeslut i en fråga som kan ha betydelse för beskattningen eller annat ekonomiskt mellanhavande med det allmänna får överklagas hos länsrätten av den skattskyldige, Riksskatteverket och, i fråga om beslut om taxering till kommunal inkomstskatt, kommunen.

Skatteverkets taxeringsbeslut i en fråga som kan ha betydelse för beskattningen eller annat ekonomiskt mellanhavande med det allmänna får överklagas hos länsrätten av den skattskyldige, det allmänna ombudet hos Skatteverket och, i fråga om beslut om taxering till kommunal inkomstskatt, kommunen.

Om det är den skattskyldige som överklagar, skall Skatteverket vara den skattskyldiges motpart sedan handlingarna i målet överlämnats till länsrätten. Om även det allmänna ombudet hos Skatteverket överklagar, tillämpas dock bestämmelserna i 2 § lagen (2003:000) om allmänt ombud hos Skatteverket. Vad som nu sagts gäller också om en kommun överklagar ett beslut om taxering till kommunal inkomstskatt.

Den skattskyldige får också överklaga beslut att avvisa en begäran om omprövning av taxeringsbeslut.

Skatteverkets beslut enligt första eller andra stycket överklagas hos den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt 22 kap. 1 a–1 c §§ skattebetalningslagen (1997:483).

5 §

Skattemyndigheten skall pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid. Har överklagandet kommit in för sent, skall myndigheten

Skatteverket skall pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid. Har överklagandet kommit in för sent, skall verket avvisa det,

avvisa det, om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Överklagandet skall inte avvisas, om förseningen beror på att *skattemyndigheten* har lämnat den skattskyldige en felaktig underrättelse om hur man överklagar.

Överklagandet skall inte heller avvisas, om det inom överklagandetiden kommit in till *en annan skattemyndighet än den som fattat beslutet* eller till en allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet skall då omedelbart översändas till *den skattemyndighet som fattat beslutet* med uppgift om den dag då handlingen kom in till *myndigheten* eller domstolen.

om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Överklagandet skall inte avvisas, om förseningen beror på att *Skatteverket* har lämnat den skattskyldige en felaktig underrättelse om hur man överklagar.

Överklagandet skall inte heller avvisas, om det inom överklagandetiden kommit in till en allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet skall då omedelbart översändas till *Skatteverket* med uppgift om den dag då handlingen kom in till domstolen.

Riksskatteverkets eller kommuns överklagande

Överklagandet skall vara skriftligt och ha kommit in inom tidsfrist som enligt 4 kap. gäller för beslut om omprövning på initiativ av *skattemyndighet* eller efter sådan tid men inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Överklagas ett omprövningsbeslut som avser eftertaxering och yrkas ändring till den skattskyldiges nackdel, skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

Om *Riksskatteverket* har överklagat ett taxeringsbeslut, skall därav föranledd talan om särskild avgift föras samtidigt.

Det allmänna ombudets eller kommuns överklagande

8 §

Överklagandet skall vara skriftligt och ha kommit in inom tidsfrist som enligt 4 kap. gäller för beslut om omprövning på initiativ av *Skatteverket* eller efter sådan tid men inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

9 §

Om *det allmänna ombudet* har överklagat ett taxeringsbeslut, skall därav föranledd talan om särskild avgift föras samtidigt.

9 a §

Det allmänna ombudet får inom den för ombudet gällande tiden för överklagande även föra talan till den skattskyldiges förmån. Det allmänna ombudet har då samma behörighet som den skattskyldige.

Om den skattskyldige överklagar länsrättens eller kammarrättens beslut, skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då han fick del av beslutet.

Om länsrättens beslut överklagas av *skattemyndigheten, Riksskatteverket* eller kommunen, skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag beslutet meddelades. Detsamma gäller om *Riksskatteverket* eller kommunen överklagar kammarrättens beslut.

Om länsrättens beslut överklagas av *Skatteverket, det allmänna ombudet* eller kommunen, skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag beslutet meddelades. Detsamma gäller om *verket, ombudet* eller kommunen överklagar kammarrättens beslut.

14 §

Om *någon* har överklagat ett beslut av länsrätt eller kammarrätt, får även *någon annan som haft rätt att överklaga beslutet* ge in ett överklagande, trots att den för honom gällande tiden för överklagande gått ut. Ett sådant överklagande skall ges in inom en månad från utgången av den tid inom vilken det första överklagandet skulle ha gjorts.

Om *en part* har överklagat ett beslut av länsrätt eller kammarrätt, får även *motparten* ge in ett överklagande, trots att den för honom gällande tiden för överklagande gått ut. Ett sådant överklagande skall ges in inom en månad från utgången av den tid inom vilken det första överklagandet skulle ha gjorts.

Återkallas eller förfaller det första överklagandet av någon annan anledning, förfaller också det senare.

17 §

Riksskatteverket får inom den för verket gällande tiden för överklagande föra talan till den skattskyldiges förmån. Verket har då samma behörighet som den skattskyldige.

Skatteverket får inom den för verket gällande tiden för överklagande föra talan till den skattskyldiges förmån. Verket har då samma behörighet som den skattskyldige. *Motsvarande gäller för det allmänna ombudet om ombudet fört det allmännas talan.*

7 kap.

2 §

Fråga om utdömande av vite prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag.

Vid prövning av en ansökan om utdömande av vite får även vitets lämplighet bedömas.

⁹ Senaste lydelse 1990:1138.

Valbar till ledamot i skattemyndighet är den som har rösträtt vid val av kommunfullmäktige och är folkbokförd i en kommun som ingår i skattemyndighetens verksamhetsområde och inte har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Tjänsteman inom skatteförvaltningen eller vid allmän förvaltningsdomstol eller nämndeman i allmän förvaltningsdomstol får inte väljas till ledamot i skattemyndighet.

Den som har fyllt sextio år eller uppger giltigt hinder är inte skyldig att ta emot uppdrag som ledamot.

Skattemyndigheten prövar självmant den valdes behörighet.

Valbar till ledamot i skattemyndighet är den som har rösträtt vid val av kommunfullmäktige och inte har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken.

Tjänsteman vid Skatteverket eller allmän förvaltningsdomstol eller nämndeman i allmän förvaltningsdomstol får inte väljas till ledamot i skattemyndighet.

Skatteverket skall pröva den valdes behörighet.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2. Om någon före ikraftträdandet har förelagts enligt äldre föreskrifter i 3 kap. 5 § eller 12 § fjärde stycket eller 4 kap. 10 § att fullgöra en skyldighet enligt lagen gentemot skattemyndighet, skall efter ikraftträdandet skyldigheten i stället fullgöras gentemot Skatteverket.

3. Äldre föreskrifter i 3 kap. 14 § första stycket om behörig länsrätt gäller fortfarande för begäran som har getts in före ikraftträdandet.

4. Uppgifter som enligt äldre föreskrifter i 3 kap. 16 § första stycket begärts av skattemyndighet, skall efter ikraftträdandet tillhandahållas Skatteverket.

5. Äldre föreskrifter i 3 kap. 16 § tredje stycket gäller fortfarande för ansökan som har getts in före ikraftträdandet.

6. Äldre föreskrifter i 4 kap. 9 § tredje stycket gäller fortfarande om begäran om omprövning har getts in före ikraftträdandet.

7. Äldre föreskrifter i 4 kap. 11 a § första meningen samt 4 kap. 13 § andra stycket 1 och 3 gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

8. Föreskrifterna i 4 kap. 14 § andra stycket gäller även om självdeklaration kommit in till skattemyndighet.

9. Föreskrifterna i 4 kap. 18 § andra stycket om hinder mot eftertaxering i samma fråga gäller även om det tidigare beslutet fattats av skattemyndighet.

10. Äldre föreskrifter i 4 kap. 20 § andra stycket gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

11. Föreskrifterna i 5 kap. 3 § första stycket gäller även om självdeklaration kommit in till skattemyndighet.

12. Föreskrifterna i 5 kap. 8 § första stycket 2 gäller även om kontrolluppgift varit tillgänglig för skattemyndighet före november månads utgång taxeringsåret.

13. Äldre föreskrifter i 6 kap. 1 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som

¹⁰ Senaste lydelse 1991:1902.

där sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla det allmänna ombudet hos Skatteverket.

14. Äldre föreskrifter i 6 kap. 5 § andra och tredje styckena gäller fortfarande för överklagande som har kommit in före ikraftträdandet.

15. Äldre föreskrifter i 6 kap. 9 § gäller fortfarande om taxeringsbeslutet har överklagats före ikraftträdandet.

16. Äldre föreskrifter i 6 kap. 10 § gäller fortfarande för avvisningsbeslut som meddelats före ikraftträdandet.

17. De upphävda föreskrifterna i 6 kap. 12 § gäller fortfarande för överklagande av länsrätts eller kammarrätts beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som där sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla Skatteverket.

18. Äldre föreskrifter i 6 kap. 13 § andra stycket om överklagande av beslut som meddelats före ikraftträdandet gäller även efter ikraftträdandet. Vad som där sägs om skattemyndighet och Riksskatteverket skall då i stället gälla Skatteverket.

19. Föreskrifterna i 7 kap. 2 § första stycket gäller inte för ansökan om utdömande av vite som getts in före ikraftträdandet.

2.16 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m.¹

dels att i 4, 6–9, 11 och 12 §§ ordet ”Riksskatteverket” skall bytas ut mot ”Skatteverket”,

dels att 13 och 14 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §²

Riksskatteverkets beslut enligt denna lag får *överklagas* hos länsrätten av den skattskyldige *och* banken. Beslut om skatterevision enligt 12 § får dock inte överklagas.

Överklagandet skall ha kommit in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet.

Skatteverkets beslut enligt denna lag får hos länsrätten *överklagas* av den skattskyldige, *av* banken *och av det allmänna ombudet hos Skatteverket*. Beslut om skatterevision enligt 12 § får dock inte överklagas.

Ett överklagande av den skattskyldige eller banken skall ha kommit in inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet. *Ett överklagande av det allmänna ombudet skall ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.*

14 §³

Bestämmelserna i 6 kap. taxeringslagen (1990:324) om överklagande av länsrättens och kammarrättens beslut *och företrädare för det allmänna* gäller i tillämpliga delar för mål enligt denna lag.

Bestämmelserna i 6 kap. taxeringslagen (1990:324) om överklagande av länsrättens och kammarrättens beslut gäller i tillämpliga delar för mål enligt denna lag. *Bestämmelserna i 6 kap. 9 a § taxeringslagen gäller för det allmänna ombudets överklagande av Skatteverkets beslut.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 13 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse av
4 § 2000:476
6 § 2000:476
7 § 2000:476
8 § 2000:476

9 § 2000:476
11 § 2000:476
12 § 2000:476.

² Senaste lydelse 2000:476.

³ Senaste lydelse 1993:464.

2.17 Förslag till lag om ändring i folkbokföringslagen
(1991:481)

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om folkbokföringslagen (1991:481)¹
dels att 42 § skall upphöra att gälla,
dels att i 1 och 28 §§ ordet " skatteförvaltningens" skall bytas ut mot
"Skatteverkets",
dels att i 1, 10, 17, 20, 23, 24, 31 och 32 §§ ordet "skattemyndighet" i
olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" i motsvarande
form,
dels att i 25–27 §§ orden "en skattemyndighet" skall bytas ut mot
"Skatteverket",
dels att 34 och 37–40 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

34 §²

Skattemyndigheten beslutar i ärende enligt denna lag efter anmälan eller ansökan eller annars när det finns skäl till det.

Om ärendet gäller folkbokföring på fastighet eller i församling beslutar skattemyndigheten i den region där fastigheten eller församlingen är belägen.

Samordningsnummer enligt 18 a § tilldelas av den skattemyndighet som bestäms av regeringen eller den myndighet som regeringen förordnar.

I övriga ärenden beslutar den skattemyndighet inom vars verksamhetsområde en person är eller senast har varit folkbokförd eller, i fråga om ärende enligt 1 § andra stycket, den skattemyndighet som enligt särskilda bestämmelser skall underrättas om händelsen.

Skatteverket beslutar i ärende enligt denna lag efter anmälan eller ansökan eller annars när det finns skäl till det.

37 §

Vite kan av *skattemyndigheten* föreläggas den som inte följer ett

Vite kan av *Skatteverket* föreläggas den som inte följer ett

¹ Senaste lydelse av
1 § 2001:196
10 § 1995:752
17 § 1997:989
20 § 1995:375
25 § 1993:1699

26 § 1997:989
28 § 2001:196
31 § 1997:989
32 § 1995:1538
42 § 1997:989.

² Senaste lydelse 1998:251.

föreläggande enligt 31 eller 32 §.

föreläggande enligt 31 eller 32 §.

Prop. 2002/03:99

Fråga om utdömande av vite prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag.

Vid prövning av en fråga om utdömande av vite får även vitets lämplighet bedömas.

38 §³

Skattemyndighetens beslut enligt denna lag överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut om fastställande av födelsenummer och kontrollsiffra i personnummer samt beslut om tilldelning av samordningsnummer överklagas dock hos Riksskatteverket.

Skatteverkets beslut enligt denna lag överklagas, utom i de fall som avses i andra och tredje styckena, hos den länsrätt inom vars domkrets den person, vars folkbokföring beslutet gäller, vid tidpunkten för beslutet var eller, om beslutet avser en ändrad folkbokföringsort, genom det överklagade beslutet blivit folkbokförd.

Beslut att inte folkbokföra en person enligt en anmälan överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets folkbokföring skulle ha skett om anmälan hade godtagits.

Skatteverkets övriga beslut enligt denna lag överklagas hos Länsrätten i Stockholms län.

39 §⁴

Riksskatteverkets beslut om personnummer och samordningsnummer får inte överklagas.

Vitesföreläggande enligt 37 § får inte överklagas.

Skatteverkets beslut om fastställande av födelsenummer och kontrollsiffra i personnummer samt tilldelning av samordningsnummer får inte överklagas.

Vitesföreläggande enligt 37 § får inte överklagas.

40 §⁵

Skattemyndighetens beslut får överklagas av den person vars folkbokföring beslutet gäller och, med undantag av beslut enligt 18 och 18 a §§, av Riksskatteverket. Ett beslut om en persons bosätt-

Andra beslut av Skatteverket än som anges i 39 § får överklagas av den person vars folkbokföring beslutet gäller och av det allmänna ombudet hos Skatteverket. Ett beslut om en persons bosättning får

³ Senaste lydelse 1997:989.

⁴ Senaste lydelse 1997:989.

⁵ Senaste lydelse 1997:989.

ning får även överklagas av en kommun som berörs av beslutet.

Ett överklagande av enskild om folkbokföring enligt 3–17 och 20–22 §§ skall ha kommit in till *skattemyndigheten* inom tre veckor från den dag den klagande fick del av beslutet. Beslut i annan fråga får överklagas av enskild utan begränsning till viss tid.

Ett överklagande av *Riksskatteverket* eller en kommun skall ha kommit in till *skattemyndigheten* inom tre veckor från den dag beslutet meddelades.

även överklagas av en kommun som berörs av beslutet.

Ett överklagande av enskild om folkbokföring enligt 3–17 och 20–22 §§ skall ha kommit in till *Skatteverket* inom tre veckor från den dag den klagande fick del av beslutet. Beslut i annan fråga får överklagas av enskild utan begränsning till viss tid.

Ett överklagande av *det allmänna ombudet* eller en kommun skall ha kommit in till *Skatteverket* inom tre veckor från den dag beslutet meddelades.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2. Om en skattemyndighet före ikraftträdandet enligt äldre föreskrifter i 23 § andra stycket har förelagt någon att inställa sig hos myndigheten, skall efter ikraftträdandet inställelse i stället ske hos Skatteverket.

3. Om en skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 31 eller 32 § har förelagt någon att göra en anmälan eller att lämna uppgifter till myndigheten, skall efter ikraftträdandet i stället anmälan göras eller uppgiften lämnas till Skatteverket.

4. Föreskrifterna i 37 § andra stycket gäller inte för ansökan om utdömmande av vite som getts in före ikraftträdandet.

5. Äldre föreskrifter i 38 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som där sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla Skatteverket.

6. Äldre föreskrifter i 39 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

7. Äldre föreskrifter i 40 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som där sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla det allmänna ombudet hos Skatteverket.

2.18 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.¹

dels att i 10 § ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att 21 och 23 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §²

Den skattskyldige *och* den som är redovisningsskyldig enligt 14 § får överklaga beslut av beskattningsmyndigheten enligt denna lag hos länsrätten.

Den skattskyldige, den som är redovisningsskyldig enligt 14 § *och det allmänna ombudet hos Skatteverket* får överklaga beslut av beskattningsmyndigheten enligt denna lag hos länsrätten.

23 §³

I fråga om särskild inkomstskatt gäller i tillämpliga delar vad som sägs om ansvar för skatt i 12 kap., om utredning i skatteärenden i 14 kap., om skattetillägg och förseningsavgift i 15 kap., om anstånd med inbetalning av skatt i 17 kap., om indrivning i 20 kap., om omprövning i 21 kap., om överklagande i 22 kap. och om övriga bestämmelser i 23 kap. skattebetalningslagen (1997:483). Vad som där sägs om arbetsgivare skall då gälla den som är redovisningsskyldig enligt 14 § denna lag *och vad som där sägs om skattemyndighet skall gälla Riksskatteverket*. Med skattedeklaration avses enligt denna lag redovisning enligt 14 §.

I fråga om särskild inkomstskatt gäller i tillämpliga delar vad som sägs om ansvar för skatt i 12 kap., om utredning i skatteärenden i 14 kap., om skattetillägg och förseningsavgift i 15 kap., om anstånd med inbetalning av skatt i 17 kap., om indrivning i 20 kap., om omprövning i 21 kap., om överklagande i 22 kap. och om övriga bestämmelser i 23 kap. skattebetalningslagen (1997:483). Vad som där sägs om arbetsgivare skall då gälla den som är redovisningsskyldig enligt 14 § denna lag. Med skattedeklaration avses enligt denna lag redovisning enligt 14 §.

Bestämmelser om kontrolluppgifter finns i 12 kap. 2 § lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Om särskild inkomstskatt inte betalas inom den tid som anges i 14 §, skall dröjsmålsavgift tas ut enligt lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift.

¹ Senaste lydelse av 10 § 2000:477.

² Senaste lydelse 2000:477.

³ Senaste lydelse 2001:1234.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 21 § Prop. 2002/03:99 gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2.19 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen
(1994:200)

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om mervärdesskattelagen (1994:200)¹
dels att 12 kap. 1 a och 2 §§ skall upphöra att gälla,
dels att i 1 kap. 2 b §, 2 a kap. 4 §, 6 kap. 2 §, 6 a kap. 4–6 §§, 7 kap.
4 §, 9 kap. 1, 2, 4, 6–8 §§, 9 a kap. 2 §, 9 c kap. 8 §, 10 kap. 9 §, 11 kap.
5 och 6 §§, 13 kap. 8 § samt 19 kap. 7 § ordet "skattemyndighet" i olika
böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" i motsvarande form,
dels att i 3 kap. 26 a §, 12 kap. 4 § samt 19 kap. 1, 6 och 10 §§ ordet
"Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket",
dels att 12 kap. 1 §, 19 kap. 11 § och 20 kap. 1 § skall ha följande ly-
delse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

1 §²

Beslut enligt denna lag med-
delas, *om inte annat anges i 1 a
eller 2 §*, av skattemyndigheten i
den region där den skattskyldige
är registrerad enligt 3 kap. 1 §
skattebetalningslagen (1997:483)
eller, *om han inte är registrerad*,
av den skattemyndighet som enligt
2 kap. samma lag är behörig att
besluta om registrering.

Beslut enligt denna lag med-
delas av Skatteverket.

19 kap.

11 §

Den som vill få återbetalning av
ingående skatt enligt 10 kap. 9–
13 §§ skall ansöka om detta hos
den myndighet som enligt 12 kap.
2 § skall pröva ansökningsen.

Den som vill få återbetalning av
ingående skatt enligt 10 kap. 9–
13 §§ skall ansöka om detta hos
Skatteverket.

20 kap.

1 §

Vid överklagande av beslut
enligt denna lag, med undantag för
överklagande enligt andra stycket,
gäller bestämmelserna i 22 kap.
skattebetalningslagen (1997:483).

Vid överklagande av beslut
enligt denna lag, med undantag för
överklagande enligt andra, tredje
eller fjärde stycket gäller bestäm-
melserna i 22 kap. skattebetal-

¹ Lagen omtryckt 2000:500.

Senaste lydelse av
9 kap. 1 § 2000:1358
9 kap. 2 § 2000:1358
11 kap. 5 § 2001:971

12 kap. 2 § 2002:1004
19 kap. 1 § 2002:392
19 kap. 10 § prop. 2002/03:77.

² Senaste lydelse 2002:1004.

Beslut som *Riksskatteverket* har fattat om betalningsskyldighet enligt 3 kap. 26 b §, i ärende som rör återbetalning enligt 10 kap. 1–8 §§ och om betalningsskyldighet och avräkning enligt 19 kap. 7 § får överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län. Beslut som *en skattemyndighet* fattat om gruppregistrering enligt 6 a kap. 4 §, om ändring eller avregistrering enligt 6 a kap. 5 § *eller* om innehållet i en faktura eller jämförlig handling enligt 11 kap. 5 § tredje stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut om avräkning får överklagas särskilt på den grunden att avräkningsbeslutet i sig är felaktigt men i övrigt endast i samband med överklagande av beslut om betalningsskyldighet. Ett överklagande enligt *detta stycke* skall ha kommit in inom två månader från den dag klaganden fick del av beslutet.

Ett beslut enligt 6 a kap. 4 eller 5 § får även överklagas av *Riksskatteverket*. Om en enskild part överklagar ett sådant beslut förs det allmännas talan av *Riksskatteverket*.

ningslagen (1997:483).

Beslut som *Skatteverket* har fattat om betalningsskyldighet enligt 3 kap. 26 b §, i ärende som rör återbetalning enligt 10 kap. 1–8 §§ och om betalningsskyldighet och avräkning enligt 19 kap. 7 § får överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län.

Beslut som *Skatteverket* fattat om gruppregistrering enligt 6 a kap. 4 § *och* om ändring eller avregistrering enligt 6 a kap. 5 § *får överklagas hos den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av grupphuvudmannen.*

Beslut som Skatteverket fattat om innehållet i en faktura eller jämförlig handling enligt 11 kap. 5 § tredje stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut om avräkning får överklagas särskilt på den grunden att avräkningsbeslutet i sig är felaktigt men i övrigt endast i samband med överklagande av beslut om betalningsskyldighet.

Ett överklagande enligt *andra, tredje eller fjärde stycket* skall ha kommit in inom två månader från den dag klaganden fick del av beslutet.

Ett beslut enligt 6 a kap. 4 eller 5 § får även överklagas av *det allmänna ombudet hos Skatteverket*. Om en enskild part överklagar ett sådant beslut förs det allmännas talan av *Skatteverket*.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2. Äldre föreskrifter i 1 kap. 2 b § andra meningen, 2 a kap. 4 § andra meningen samt 9 kap. 1 § första stycket och 2 § första stycket gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

3. Äldre föreskrifter i 9 kap. 4 § om skattskyldighetens inträde gäller fortfarande om ansökan har kommit in före ikraftträdandet.

4. Äldre föreskrifter i 9 kap. 8 § andra stycket och 9 a kap. 2 § gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

5. Äldre föreskrifter i 20 kap. 1 § andra stycket andra meningen och tredje stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som sägs i tredje stycket om Riksskatteverket skall då i stället gälla Skatteverket.

2.20 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet¹

dels att i 32 § ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att 28–30 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

28 §²

Ansökan om åtgärd, granskningsledarens beslut enligt 15 § och begäran om undantagande enligt denna lag prövas, *om inte annat följer av andra stycket*, av den länsrätt inom vars domkrets beslut om skatt enligt skattebetalningslagen (1997:483) skall fattas då framställningen görs.

Om beslut om skatten skall meddelas av *Skattemyndigheten i Stockholm enligt bestämmelsen i 2 kap. 1 § tredje stycket sista meningen eller 2 § femte stycket sista meningen skattebetalningslagen*, är den länsrätt behörig inom vars domkrets beslut om åtgärd skall verkställas eller har verkställts. *Detsamma gäller om beslut om tull eller annan skatt skall meddelas av Tullverket.*

Ansökan om åtgärd, granskningsledarens beslut enligt 15 § och begäran om undantagande enligt denna lag prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt 22 kap. 1 a–1 d §§ skattebetalningslagen (1997:483) då framställningen görs.

Om beslut om tull eller annan skatt skall meddelas av *Tullverket*, är den länsrätt behörig inom vars domkrets beslut om åtgärd skall verkställas eller har verkställts.

29 §³

Granskningsledares beslut enligt 6, 13 och 26 §§ får överklagas hos länsrätten.

Granskningsledares beslut enligt 6, 13 och 26 §§ får överklagas hos *den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt 22 kap. 1 a–1 d §§ skattebetalningslagen (1997:483).*

Om länsrätten ändrar ett beslut om åtgärd enligt denna lag helt eller delvis, skall rätten besluta att omhändertagna handlingar skall återlämnas och övriga insamlade uppgifter skall förstöras.

30 §⁴

Det allmänna får överklaga

Skatteverket får inom två måna-

¹ Senaste lydelse av 32 § 1997:503.

² Senaste lydelse 2000:1293.

³ Senaste lydelse 1997:503.

⁴ Senaste lydelse 1997:503.

länsrättens beslut enligt denna lag.

der från den dag då beslutet meddelades överklaga länsrättens beslut enligt denna lag. Verket får därvid även föra talan till den skattskyldiges förmån. Verket har då samma behörighet som den skattskyldige.

Prop. 2002/03:99

I fråga om företrädare för det allmänna gäller 6 kap. 15–17 §§ taxeringslagen (1990:324) beträffande skatt eller avgift som tas ut enligt 1 § första stycket denna lag.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
 2. Äldre föreskrifter i 28 § gäller fortfarande om framställning som där avses har getts in före ikraftträdandet.
 3. Äldre föreskrifter i 29 § första stycket gäller för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2.21 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel¹

dels att i 4 § ordet ”Riksskatteverket” skall bytas ut mot ”Skatteverket”,

dels att 17 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §²

Beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Riksskatteverket för det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut som meddelats av Tullverket enligt denna lag får överklagas av Riksskatteverket.

Beslut enligt denna lag får hos allmän förvaltningsdomstol överklagas av den skattskyldige och av det allmänna ombudet hos Skatteverket.

Om det är den skattskyldige som överklagar, skall Skatteverket vara den skattskyldiges motpart. Om även det allmänna ombudet hos Skatteverket överklagar, tillämpas dock bestämmelserna i 2 § lagen (2003:000) om allmänt ombud hos Skatteverket.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 17 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som där sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla Skatteverket.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1999:1329 4 § 2000:482.

² Senaste lydelse 2000:482.

2.22 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1514) om
generellt statsbidrag till kommuner och landsting

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att 5 och 7 §§ lagen (1995:1514) om generellt statsbidrag till kommuner och landsting skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Skattemyndigheten fastställer statsbidragets storlek samt lämnar senast den 25 januari bidragsåret uppgift till varje kommun och landsting om storleken av dess bidrag.

För bidragsåret 1998 fastställer skattemyndigheten statsbidragets storlek samt lämnar senast den 25 juli uppgift till varje kommun och landsting om storleken av dess bidrag.

5 §¹

Skatteverket fastställer statsbidragets storlek samt lämnar senast den 25 januari bidragsåret uppgift till varje kommun och landsting om storleken av dess bidrag.

7 §

Skattemyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos regeringen.

Beslut enligt denna lag får överklagas hos regeringen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse 1998:584.

2.23 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1515) om utjämningsbidrag till kommuner och landsting

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1995:1515) om utjämningsbidrag till kommuner och landsting¹

dels att i 9 och 11 §§ ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" i motsvarande form,

dels att 2 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

I denna lag används följande termer i den betydelse som anges här:

Bidragsår: Det år under vilket bidraget betalas ut.

Uppräknat skatteunderlag: De sammanlagda beskattningsbara inkomsterna för en kommun eller ett landsting enligt *skattemyndighetens årliga* taxeringsbeslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) om taxering till kommunal inkomstskatt året före bidragsåret, uppräknade med uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

Uppräknat skatteunderlag: De sammanlagda beskattningsbara inkomsterna för en kommun eller ett landsting enligt taxeringsbeslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) om taxering till kommunal inkomstskatt året före bidragsåret, uppräknade med uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

Uppräknad medelskattekraft: Totalsumman av uppräknade skatteunderlag för hela landet, dividerad med antalet invånare i landet den 1 november året före bidragsåret.

Garanterat skatteunderlag: De beskattningsbara inkomster för en kommun eller ett landsting som motsvarar den uppräknade medelskattekraften, multiplicerad med antalet folkbokförda invånare i kommunen eller landstinget den 1 november året före bidragsåret.

Standardkostnad: En för varje kommun eller landsting beräknad teoretisk kostnad för var och en av de verksamheter och kostnadsslag som anges i 3 §, varvid kostnaden beräknas med utgångspunkt i faktorer som är av särskild betydelse för att belysa de strukturella förhållandena.

Strukturkostnad: Summan av standardkostnaderna för kommunen eller landstinget.

Nettoinkomster för året före bidragsåret: Summan av bidraget enligt 4 § eller avgiften enligt 4 § lagen (1995:1516) om utjämningsavgift för kommuner och landsting och preliminära kommunalskattemedel enligt 4 § andra stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. per folkbokförd invånare den 1 november två år före bidragsåret.

¹ Senaste lydelse av 9 § 1997:1254.

² Senaste lydelse 2000:891.

Nettoinkomster för bidragsåret: Summan av bidraget enligt 4 § första stycket och produkten av skatteunderlaget enligt 4 § andra stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. per folkbokförd invånare i kommunen eller landstinget den 1 november året före bidragsåret, uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket samma lag och den av kommunen eller landstinget fastställda skattesatsen för året före bidragsåret.

Med landsting avses i denna lag i tillämpliga delar också kommuner som inte ingår i ett landsting.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 11 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2.24 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1516) om utjämningsavgift för kommuner och landsting

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1995:1516) om utjämningsavgift för kommuner och landsting¹

dels att i 9 och 11 §§ ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" eller i förekommande fall "Skatteverkets",

dels att 2 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

I denna lag används följande termer i den betydelse som anges här:

Avgiftsår: Det år under vilket avgift betalas.

Uppräknat skatteunderlag: De sammanlagda beskattningsbara inkomsterna för en kommun eller ett landsting enligt *skattemyndighetens årliga* taxeringsbeslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) om taxering till kommunal inkomstskatt året före avgiftsåret, uppräknade med uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

Uppräknat skatteunderlag: De sammanlagda beskattningsbara inkomsterna för en kommun eller ett landsting enligt taxeringsbeslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) om taxering till kommunal inkomstskatt året före avgiftsåret, uppräknade med uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

Uppräknad medelskattekraft: Totalsumman av uppräknade skatteunderlag för hela landet, dividerad med antalet invånare i landet den 1 november året före avgiftsåret.

Garanterat skatteunderlag: De beskattningsbara inkomster för en kommun eller ett landsting som motsvarar den uppräknade medelskattekraften, multiplicerad med antalet folkbokförda invånare i kommunen eller landstinget den 1 november året före avgiftsåret.

Standardkostnad: En för varje kommun eller landsting beräknad teoretisk kostnad för var och en av de verksamheter och kostnadsslag som anges i 3 §, varvid kostnaden beräknas med utgångspunkt i faktorer som är av särskild betydelse för att belysa de strukturella förhållandena.

Strukturkostnad: Summan av standardkostnaderna för kommunen eller landstinget.

Nettoinkomster för året före avgiftsåret: Summan av avgiften enligt 4 § eller bidraget enligt 4 § lagen (1995:1515) om utjämningsbidrag för kommuner och landsting och preliminära kommunalskattemedel enligt 4 § andra stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. per folkbokförd invånare den 1 november två år före avgiftsåret.

¹ Senaste lydelse av 9 § 1997:1255.

² Senaste lydelse 2000:892.

Nettoinkomster för avgiftsåret: Summan av avgiften enligt 4 § första stycket och produkten av skatteunderlaget enligt 4 § andra stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m. per folkbokförd invånare i kommunen eller landstinget den 1 november året före avgiftsåret, uppräkningsfaktorerna enligt 4 § tredje stycket samma lag och den av kommunen eller landstinget fastställda skattesatsen för året före avgiftsåret.

Med landsting avses i denna lag i tillämpliga delar också kommuner som inte ingår i ett landsting.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 11 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2.25 Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om skattebetalningslagen (1997:483)¹

dels att 2 kap. 2–5 a och 7 §§ samt 16 kap. 1 § skall upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 2 kap. 1–3, 5, 7 och 8 §§ samt 16 kap. 1 § skall utgå,

dels att i 1 kap. 4 §, 3 kap. 2–6 §§, 4 kap. 5, 6, 9, 12–15 §§, 5 kap. 7, 10, 14–16 §§, 6 kap. 5 §, 8 kap. 1, 6, 7, 11–13, 16, 17, 22, 23, 27 och 29 §§, 9 kap. 2 §, 10 kap. 5, 8, 10–13, 15, 18, 19, 21–25, 27, 28, 30 a och 31 §§, 10 a kap. 2, 5–7 och 14–16 §§, 11 kap. 2, 5, 6, 9, 11 b, 12, 14, 19 och 20 §§, 12 kap. 1, 3, 5, 8 a och 8 c §§, 14 kap. 3, 4, 6 och 7 §§, 15 kap. 4, 9, 10 och 15 §§, 16 kap. 2–4 och 6 §§, 17 kap. 1, 2 a–5, 6 a och 7 §§, 18 kap. 5 och 10 §§, 19 kap. 7, 11 och 12 §§, 21 kap. 1, 3–6, 8–11, 13, 14, 16 och 19 §§, 22 kap. 6 §, 23 kap. 3, 3 b, 4 och 9 §§ samt rubriken närmast före 21 kap. 8 § ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" i motsvarande form,

dels att i 10 kap. 16 a, 32 a, 32 c, 34, 36 och 36 a §§ samt 14 kap. 3 § ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att 2 kap. 1 och 6 §§, 3 kap. 1 §, 5 kap. 11 §, 10 kap. 26, 35 och 36 §§, 10 a kap. 1, 12, 18 och 22 §§, 15 kap. 3 §, 17 kap. 2 och 8 §§,

¹ Senaste lydelse av

1 kap. 4 § 2002:400

2 kap. 2 § 2001:328

2 kap. 3 § 2002:400

2 kap. 4 § 2000:486

2 kap. 5 a § 2002:400

2 kap. 7 § bet. 2002/03:SkU:16

3 kap. 5 § 1998:347

4 kap. 5 § 1997:1032

4 kap. 13 § 2001:1239

5 kap. 7 § 1997:1032

5 kap. 14 § 1997:1032

8 kap. 6 § 2000:1346

8 kap. 11 § prop. 2002/03:96

8 kap. 17 § 1999:1300

8 kap. 22 § 2000:985

8 kap. 23 § 1999:1300

9 kap. 2 § 2001:1171

10 kap. 13 § 2002:400

10 kap. 16 a § 2002:400

10 kap. 18 § 2002:400

10 kap. 19 § 2002:400

10 kap. 22 § 2002:400

10 kap. 22 a § 2002:400

10 kap. 23 § 1998:232

10 kap. 25 § 2002:538

10 kap. 30 a § 2002:400

10 kap. 31 § 2001:1239

10 kap. 32 a § 2002:887

10 kap. 32 c § bet. 2002/03:SkU:16

10 kap. 36 a § 2002:1005

10 a kap. 2 § prop. 2002/03:77

10 a kap. 5 § prop. 2002/03:77

10 a kap. 6 § prop. 2002/03:77

10 a kap. 7 § prop. 2002/03:77

10 a kap. 14 § prop. 2002/03:77

10 a kap. 15 § prop. 2002/03:77

10 a kap. 16 § prop. 2002/03:77

11 kap. 5 § 2002:1005

11 kap. 6 § 1999:315

11 kap. 9 § 2001:1171

11 kap. 11 b § prop. 2002/03:96

11 kap. 12 § prop. 2002/03:96

11 kap. 14 § 1999:1300

11 kap. 19 § 2002:400

12 kap. 8 a § 1997:1032

12 kap. 8 c § prop. 2002/03:96

14 kap. 3 § 2002:400

14 kap. 4 § 1999:1118

14 kap. 7 § 2002:400

15 kap. 4 § prop. 2002/03:106

15 kap. 9 § prop. 2002/03:106

15 kap. 10 § prop. 2002/03:106

15 kap. 15 § prop. 2002/03:106

16 kap. 1 § 2002:400

16 kap. 4 § 2002:400

16 kap. 6 § 2002:391

17 kap. 2 a § prop. 2002/03:106

17 kap. 3 § prop. 2002/03:106

17 kap. 4 a § 2002:400

17 kap. 6 a § 2001:328

17 kap. 7 § 2001:328

19 kap. 7 § 2000:501

21 kap. 11 § 2002:400

21 kap. 13 § prop. 2002/03:106

23 kap. 3 b § 1998:347

23 kap. 4 § 2001:970

23 kap. 9 § 2002:400.

21 kap. 12 §, 22 kap. 1 och 7–9 §§, 23 kap. 2 § samt rubrikerna närmast före 22 kap. 1 och 7 §§ skall ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 16 kap. 4 § skall lyda "Avdragen skatt, arbetsgivaravgifter, mervärdesskatt och punktskatt",

dels att det i lagen skall införas fyra nya paragrafer, 22 kap. 1 a–1 d §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §²

Beslut enligt denna lag som rör en fysisk person fattas av skattemyndigheten i den region där den fysiska personen har sin hemortskommun det år då beslutet skall fattas.

Med hemortskommun avses den kommun där den fysiska personen författningsenligt skall vara folkbokförd den 1 november året före det år då beslutet skall fattas. För den som har varit bosatt eller stadigvarande vistats här i landet under någon del av det år då beslut skall fattas men som inte skall ha varit folkbokförd här den 1 november året före avses med hemortskommun den kommun där den fysiska personen först varit bosatt eller stadigvarande vistats. För den som på grund av väsentlig anknytning till Sverige är obegränsat skattskyldig enligt 3 kap. 3 § första stycket 3 inkomstskattelagen (1999:1229), avses med hemortskommun den kommun till vilken anknytningen var starkast under året före det år då beslutet skall fattas.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 4–5 §§. Om behörig myndighet inte finns, fattas beslut av Skattemyndigheten i Stockholm.

Beslut enligt denna lag fattas av Skatteverket.

6 §

Om den skattskyldige har gett in en handling inom föreskriven tid

² Senaste lydelse 1999:1300.

till en annan skattemyndighet än rätt skattemyndighet, skall handlingen ändå anses ha kommit in i rätt tid. Handlingen skall då omedelbart sändas över till rätt skattemyndighet med uppgift om den dag då handlingen kom in till myndigheten.

Om den skattskyldige inom föreskriven tid har gett in en begäran om omprövning till en allmän förvaltningsdomstol, får *skattemyndigheten* ändå pröva ärendet. Begäran skall då omedelbart sändas över till *den skattemyndighet som fattat beslutet* med uppgift om den dag då begäran kom in till domstolen.

Första stycket gäller även vid inbetalning av skatt.

Om den skattskyldige inom föreskriven tid har gett in en begäran om omprövning till en allmän förvaltningsdomstol, får *Skatteverket* ändå pröva ärendet. Begäran skall då omedelbart sändas över till *verket* med uppgift om den dag då begäran kom in till domstolen.

3 kap.

1 §³

Skattemyndigheten skall registrera

Skatteverket skall registrera

1. den som är skyldig att göra skatteavdrag enligt 5 kap. eller betala arbetsgivaravgifter,
2. den som är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200), med undantag av en sådan mervärdesskattegrupp som avses i 6 a kap. 1 § mervärdesskattelagen och av den som är skattskyldig endast på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 nämnda lag,
3. den som är grupphuvudman,
4. den som har rätt till återbetalning av ingående mervärdesskatt enligt 10 kap. 9–13 §§ mervärdesskattelagen,
5. den som gör sådant gemenskapsinternt förvärv som är undantaget från skatteplikt enligt 3 kap. 30 d § första stycket mervärdesskattelagen,
6. den som är skattskyldig och redovisningsskyldig enligt lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam, och
7. den som är skattskyldig enligt
 - a) lagen (1972:820) om skatt på spel,
 - b) 4 § första stycket 1 lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel,
 - c) lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,
 - d) lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,
 - e) lagen (1991:1482) om lotteriskatt,
 - f) 10, 13 eller 15 § eller 16 § första stycket eller 38 § 1 lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
 - g) 9, 12, 14 eller 15 § lagen (1994:1564) om alkoholskatt,

³ Senaste lydelse 2002:400.

h) 4 kap. 3, 6, 8 eller 10 § eller 12 § 1 eller 11 kap. 5 § första stycket 1 eller 2 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

i) lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,

j) lagen (1999:673) om skatt på avfall, eller

k) lagen (2000:466) om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer.

En fysisk person skall för visst år vara registrerad hos den skattemyndighet som enligt 2 kap. 1 § första stycket är behörig att fatta beslut som rör den personen.

En juridisk person skall för visst år vara registrerad hos den skattemyndighet som enligt 2 kap. 2 § första–fjärde styckena var behörig att fatta beslut som rör den personen.

I samband med ett beslut enligt 2 kap. 5 § får beslutas att registreringen skall ske hos den skattemyndighet som tar över behörigheten att fatta beslut.

h) 4 kap. 3, 6 eller 8 § eller 12 § första stycket 1 eller 11 kap. 5 § första stycket 1 eller 2 lagen (1994:1776) om skatt på energi,

5 kap.

11 §⁴

Skattemyndigheten får, utom i de fall som avses i tredje stycket, besluta att skatteavdrag enligt denna lag inte skall göras för

1. en arbetstagare som är obegränsat skattskyldig här i landet men utför arbete i en annan stat som Sverige har träffat överenskommelse med för undvikande av att preliminär skatt tas ut i mer än en av staterna, eller

2. en arbetstagare som är bosatt i en sådan stat som anges under 1 men utför arbete här i landet.

En förutsättning för beslut enligt första stycket är att avdrag för preliminär skatt på grund av arbetet görs i den andra staten.

Om det råder tvist om i vilken stat den preliminära skatten skall tas ut och om *Riksskatteverket* träffar överenskommelse med behörig myndighet i den andra staten om att skatten skall tas ut där, får *Riksskatteverket* besluta att skatteavdrag enligt denna lag inte skall göras.

Skatteverket får besluta att skatteavdrag enligt denna lag inte skall göras för

Om det råder tvist om i vilken stat den preliminära skatten skall tas ut och om *Skatteverket* träffar överenskommelse med behörig myndighet i den andra staten om att skatten skall tas ut där, får *verket* besluta att skatteavdrag enligt denna lag inte skall göras.

⁴ Senaste lydelse 1999:1300.

10 kap.26 §⁵

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får föreskriva eller i enskilda fall medge att preliminär självdeklaration och skattedeclaration får lämnas i form av ett elektroniskt dokument. *En sådan deklARATION får tas emot av Riksskatteverket för skattmyndighetens räkning.*

Med ett elektroniskt dokument avses en upptagning som har gjorts med hjälp av automatiserad databehandling och vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande. I så fall får kravet enligt 25 § på underskrift uppfyllas med elektroniska medel.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får föreskriva eller i enskilda fall medge att självdeklaration och skattedeclaration får lämnas i form av ett elektroniskt dokument.

35 §

Den periodiska sammanställningen skall göras för varje kalenderkvartal, om inte annat följer av andra stycket.

Den myndighet som den periodiska sammanställningen skall lämnas till får gå med på att sammanställningen görs för kalenderår under förutsättning att

Skatteverket får gå med på att sammanställningen görs för kalenderår under förutsättning att

1. den skattskyldige tillämpar kalenderår som räkningsår,
2. den skattskyldige bedriver en verksamhet där beskattningsunderlagen för kalenderåret beräknas sammanlagt uppgå till högst 200 000 kronor,
3. den skattskyldiges omsättning av varor enligt 3 kap. 30 a § mervärdesskattelagen (1994:200) uppgår till högst 120 000 kronor per kalenderår, och
4. den skattskyldiges omsättning av varor enligt 3 kap. 30 a § mervärdesskattelagen inte avser nya transportmedel.

36 §

Den periodiska sammanställningen skall lämnas till *Riksskatteverket*. Den skall ha kommit in senast den 5 i andra månaden efter utgången av den period som sammanställningen avser. *Riksskatteverket får gå med på att sammanställningen lämnas till någon annan myndighet.*

Den periodiska sammanställningen skall lämnas till *Skatteverket*. Den skall ha kommit in senast den 5 i andra månaden efter utgången av den period som sammanställningen avser.

⁵ Senaste lydelse 2002:391.

10 a kap.

1 §⁶

Prop. 2002/03:99

I detta kapitel förstås med

icke etablerad näringsidkare: en näringsidkare som inte har sätet för sin ekonomiska verksamhet eller ett fast etableringsställe i Sverige eller i ett annat EG-land och inte heller är bosatt eller stadigvarande vistas i Sverige eller i ett annat EG-land,

skattemyndigheten: Skattemyndigheten i Stockholm,

elektroniska tjänster: sådana tjänster som är elektroniska tjänster enligt 5 kap. 7 § andra stycket 12 mervärdesskattelagen (1994:200),

motsvarande bestämmelser i ett annat EG-land: bestämmelser som gäller i ett annat EG-land och som har sin grund i bestämmelserna i rådets direktiv 2002/38/EG av den 7 maj 2002 om ändring och ändring för en begränsad tid av direktiv 77/388/EEG vad gäller mervärdesskatteordningen för radio- och televisionssändningar samt vissa tjänster som tillhandahålls på elektronisk väg,

e-handelsdeklaration: en sådan skattedeklaration som är avsedd för redovisning av mervärdesskatt enligt bestämmelserna i detta kapitel.

12 §⁷

En e-handelsdeklaration skall ha kommit in till *skattemyndigheten* senast den 20 i månaden efter redovisningsperiodens utgång.

Deklarationen får tas emot av Riksskatteverket för skattemyndighetens räkning.

En e-handelsdeklaration skall ha kommit in till *Skatteverket* senast den 20 i månaden efter redovisningsperiodens utgång.

18 §⁸

Beslut av *skattemyndigheten* i fråga om identifiering enligt 2 § eller beslut om återkallelse enligt 7 § av ett identifieringsbeslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den som beslutet gäller eller av *Riksskatteverket*.

Beslut av *Skatteverket* i fråga om identifiering enligt 2 § eller beslut om återkallelse enligt 7 § av ett identifieringsbeslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den som beslutet gäller eller av *det allmänna ombudet hos Skatteverket*.

Överklagandet skall ha kommit in senast tre veckor från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Bestämmelserna i 22 kap. 1 § första stycket andra meningen, 2 § 2, 6 § första stycket samt 13 § gäller också för beslut som avses i första stycket.

22 §⁹

Om *skattemyndigheten* begär det, skall näringsidkaren göra sådant underlag som avses i 14 kap.

Om *Skatteverket* begär det, skall näringsidkaren göra sådant underlag som avses i 14 kap. 2 § första

⁶ Lydelse enligt prop. 2002/03:77.

⁷ Lydelse enligt prop. 2002/03:77.

⁸ Lydelse enligt prop. 2002/03:77.

⁹ Lydelse enligt prop. 2002/03:77.

2 § första stycket tillgängligt på elektronisk väg för *myndigheten*. Underlaget skall bevaras i tio år efter utgången av det år då den transaktion som underlaget avser utfördes.

Underlaget skall bevaras i tio år efter utgången av det år då den transaktion som underlaget avser utfördes.

stycket tillgängligt på elektronisk väg för *verket*. Underlaget skall bevaras i tio år efter utgången av det år då den transaktion som underlaget avser utfördes.

15 kap.

3 §¹⁰

Beslut enligt 2 § om skattetillägg på grund av att den skattskyldige inte lämnat skattedeklaration skall undanröjas, om en deklaration har kommit in till *en skattemyndighet* eller en allmän förvaltningsdomstol inom två månader från utgången av den månad då beslutet fattades.

Om den skattskyldige gör sannolikt att han inte har fått kännedom om beslutet före utgången av den månad då beslutet om skattetillägg fattades, skall skattetillägget undanröjas, om en deklaration har kommit in inom två månader från den dag då han fick sådan kännedom.

Beslut enligt 2 § om skattetillägg på grund av att den skattskyldige inte lämnat skattedeklaration skall undanröjas, om en deklaration har kommit in till *Skatteverket* eller en allmän förvaltningsdomstol inom två månader från utgången av den månad då beslutet fattades.

17 kap.

2 §¹¹

Skattemyndigheten får bevilja anstånd med inbetalning av skatt

1. om det kan antas att den skattskyldige kommer att få befrielse helt eller delvis från skatten,

2. om den skattskyldige begärt omprövning av eller överklagat ett beskattningsbeslut och det är tveksamt om den skattskyldige kommer att bli skyldig att betala skatten, eller

3. om den skattskyldige begärt omprövning av ett beskattningsbeslut eller ett sådant beslut överklagats och det skulle medföra betydande skadeverkningar för den skattskyldige eller annars framstå som oskäligt att betala skatten.

Om *Riksskatteverket* ansökt om förhandsbesked enligt lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor får *skattemyndigheten* bevilja anstånd med inbetalning av den skatt som är beroende av utgången i förhandsbeskedsärendet.

Skatteverket får bevilja anstånd med inbetalning av skatt

Om *det allmänna ombudet hos Skatteverket* ansökt om förhandsbesked enligt lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor, får *verket* bevilja anstånd med inbetalning av den skatt som är beroende av utgången i förhandsbeskedsärendet.

¹⁰ Lydelse enligt prop. 2002/03:106.

¹¹ Senaste lydelse 1998:194.

Anståndstiden får bestämmas till längst tre månader efter den dag då beslut fattades med anledning av begäran om befrielse eller omprövning eller med anledning av överklagandet eller ansökan om förhandsbesked.

8 §

En ansökan om anstånd med inbetalning av skatt skall ges in till *den skattemyndighet som skatten skall betalas in till*. En ansökan om anstånd enligt 6 § skall dock ges in till *den myndighet som handlägger ärendet om dubbelbeskattning*.

En ansökan om anstånd med inbetalning av skatt skall ges in till *Skatteverket*. Om ett ärende om dubbelbeskattning handläggs av en annan myndighet, skall dock ansökan om anstånd enligt 6 § ges in till *denna*.

21 kap.

12 §¹²

Efterbeskattning får också ske

1. när en felräkning, felskrivning eller något annat uppenbart förbiseende skall rättas,

2. när en ändring föranleds av *en skattemyndighets* beskattningsbeslut eller en allmän förvaltningsdomstols beslut i ett mål om betalning eller återbetalning av skatt enligt denna lag för en annan redovisningsperiod än den som ändringen gäller eller för någon annan skattskyldig, eller

3. när en ändring föranleds av *Riksskatteverkets* beslut enligt lagen (1995:1518) om mervärdesskattekonton för kommuner och landsting eller av en allmän förvaltningsdomstols beslut enligt samma lag.

2. när en ändring föranleds av *Skatteverkets* beskattningsbeslut eller en allmän förvaltningsdomstols beslut i ett mål om betalning eller återbetalning av skatt enligt denna lag för en annan redovisningsperiod än den som ändringen gäller eller för någon annan skattskyldig, eller

3. när en ändring föranleds av *Skatteverkets* beslut enligt lagen (1995:1518) om mervärdesskattekonton för kommuner och landsting eller av en allmän förvaltningsdomstols beslut enligt samma lag.

22 kap.

Överklagande av *skattemyndighetens* eller *Riksskatteverkets* beslut

Överklagande av *Skatteverkets* beslut

1 §¹³

Beslut av skattemyndigheten eller Riksskatteverket får, utom i de fall som avses i 2 §, överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige. Beslut som

Skatteverkets beslut får, utom i de fall som avses i 2 §, överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige. Beslut som myndighet fattat enligt 13 kap. 1 §

¹² Senaste lydelse 2002:674.

¹³ Senaste lydelse 1998:681.

myndighet fattat enligt 13 kap. 1 § överklagas hos regeringen. *Skattemyndighetens* beslut får, utom i de fall som avses i *andra* stycket, överklagas också av *Riksskatteverket*.

överklagas hos regeringen. *Skatteverkets* beslut får, utom i de fall som avses i *tredje* stycket, överklagas också av *det allmänna ombudet hos Skatteverket*.

Om det är den skattskyldige som överklagar, skall Skatteverket vara den skattskyldiges motpart sedan handlingarna i målet överlämnats till länsrätten. Om även det allmänna ombudet hos Skatteverket överklagar, tillämpas dock bestämmelserna i 2 § lagen (2003:0000) om allmänt ombud hos Skatteverket.

Skattemyndighetens beslut om avgiftsunderlag för egenavgifter får överklagas också av Riksförsäkringsverket. Vad som sägs i denna lag om överklagande av *Riksskatteverket* skall då i stället gälla Riksförsäkringsverket. Vid sådant överklagande gäller dessutom 13 kap. 22 § första och tredje styckena lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

Skatteverkets beslut om avgiftsunderlag för egenavgifter får överklagas också av Riksförsäkringsverket. Vad som sägs i denna lag om överklagande av *det allmänna ombudet* skall då i stället gälla Riksförsäkringsverket. Vid sådant överklagande gäller dessutom 13 kap. 22 § första stycket lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

1 a §

Beslut som rör en fysisk person överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets personen hade sin hemortskommun det år då beslutet fattades.

Med hemortskommun avses den kommun där den fysiska personen var folkbokförd den 1 november året före det år då beslutet fattades. För den som var bosatt eller stadigvarande vistades här i landet under någon del av det år då beslut fattades, men som inte var folkbokförd här den 1 november föregående år, avses med hemortskommun den kommun där den fysiska personen först var bosatt eller stadigvarande vistades. För den som på grund av väsentlig anknytning till Sverige är obegränsat skattskyldig enligt 3 kap. 3 § första stycket 3 inkomst-

skattelagen (1999:1229), avses med hemortskommun den kommun till vilken anknytningen var starkast under året före det år då beslutet fattades.

Föreslagen lydelse

1 b §

Beslut som rör juridiska personer överklagas enligt följande uppställning.

<u><i>Beslut som rör</i></u>	<u><i>överklagas hos den länsrätt</i></u>
<i>1. ett handelsbolag</i>	<i>inom vars domkrets bolaget enligt uppgift i handelsregistret hade sitt huvudkontor den 1 november året före det år då beslutet fattades</i>
<i>2. en europeisk ekonomisk intressegruppering</i>	<i>inom vars domkrets intressegrupperingen hade sitt säte den 1 november året före det år då beslutet fattades</i>
<i>3. ett dödsbo</i>	<i>som senast var behörig att pröva ett överklagande som rörde den avlidne</i>
<i>4. någon annan juridisk person än som avses i 1–3</i>	<i>inom vars domkrets styrelsen hade sitt säte eller, om sådant saknas, förvaltningen utövades den 1 november året före det år då beslutet fattades</i>
<i>5. en juridisk person som inte är ett dödsbo och som har bildats efter den 1 november året före det år då beslutet fattades</i>	<i>inom vars domkrets huvudkontoret eller sätet var beläget eller, om huvudkontor och säte saknas, förvaltningen utövades då den juridiska personen bildades</i>
<i>6. en juridisk person som har upplösts</i>	<i>som senast var behörig.</i>

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 c §

Beslut som rör

1. företag eller annan näringsidkare inom en koncern och moderföretaget i koncernen,

2. två eller flera företag eller andra näringsidkare inom en koncern,

3. delägare i en juridisk person och den juridiska personen, eller

4. två eller flera delägare i en juridisk person

får överklagas hos den länsrätt som enligt 1 b § skall pröva moderföretagets respektive den juridiska personens överklagande, om överklagandena sker samtidigt och stöder sig på väsentligen samma grund.

1 d §

Beslut om punktskatt eller beslut som rör den som är mervärdes-skatteskyldig endast på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 mervärdesskattelagen (1994:200) överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län.

Riksskatteverkets överklagande

Riksskatteverkets överklagande skall ha kommit in inom den tidsfrist som enligt 21 kap. 8, 9 och 14–20 §§ gäller för beslut om omprövning på initiativ av *skattemyndigheten* eller efter sådan tid men inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

Om ett omprövningsbeslut som avser efterbeskattning överklagas och det begärs ändring till den skattskyldiges nackdel, skall överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

Om Riksskatteverket har överklagat ett beskattningsbeslut, skall talan om skattetillägg och förseningsavgift som har samband med beslutet föras samtidigt.

Det allmänna ombudets överklagande

7 §

Det allmänna ombudets överklagande skall ha kommit in inom den tidsfrist som enligt 21 kap. 8, 9 och 14–20 §§ gäller för beslut om omprövning på initiativ av *Skatteverket* eller efter sådan tid men inom två månader från den dag då det överklagade beslutet meddelades.

8 §

Om det allmänna ombudet har överklagat ett beskattningsbeslut, skall talan om skattetillägg och förseningsavgift som har samband med beslutet föras samtidigt.

Det allmänna ombudet får inom den för ombudet gällande tiden för

överklagande föra talan till den skattskyldiges förmån. Ombudet har då samma behörighet som den skattskyldige.

9 §

Riksskatteverket får hos länsrätten begära att en arbetsgivare skall betala arbetsgivaravgifter och skatteavdrag samt att en skattskyldig skall betala mervärdesskatt.

Riksskatteverket får på det sätt som gäller för överklagande enligt denna lag hos länsrätten begära att skattetillägg tas ut.

Det allmänna ombudet får hos länsrätten begära att en arbetsgivare skall betala arbetsgivaravgifter och göra skatteavdrag samt att en skattskyldig skall betala mervärdesskatt och punktskatt.

Det allmänna ombudet får på det sätt som gäller för överklagande enligt denna lag hos länsrätten begära att skattetillägg tas ut.

23 kap.2 §¹⁴

Ett föreläggande enligt denna lag får förenas med vite, om det finns anledning att anta att det annars inte följs. Vite får inte föreläggas staten, ett landsting, en kommun eller en tjänsteman i tjänsten. Finns det anledning att anta att den deklarationsskyldige eller, om den deklarationsskyldige är juridisk person, ställföreträdare för den deklarationsskyldige har begått en gärning som är straffbelagd eller kan leda till skattetillägg, får den deklarationsskyldige inte föreläggas enligt 14 kap. 3 § vid vite att medverka i utredningen av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen.

Om vite har förelagts också med stöd av en bestämmelse i taxeringslagen (1990:324) eller lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter, prövas frågan om att döma ut vitet av den länsrätt som är behörig enligt dessa lagar.

Vid prövning av en fråga om utdömande av vite får även vitets lämplighet bedömas.

Fråga om utdömande av vite prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt denna lag.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2. Äldre föreskrifter i 2 kap. 6 § första stycket gäller fortfarande om handlingen har getts in före ikraftträdandet.

3. Om någon före ikraftträdandet har förelagts enligt äldre föreskrifter i 3 kap. 4 §, 4 kap. 15 § första stycket, 5 kap. 15 §, 10 kap. 5, 8, 10 eller 27 §, 14 kap. 3 eller 4 § eller 21 kap. 6 § att inge uppgifter till skattemyndighet, skall efter ikraftträdandet uppgifterna i stället lämnas till Skatteverket.

¹⁴ Lydelse enligt prop. 2002/03:106.

4. Äldre föreskrifter i 5 kap. 16 § första stycket 4 gäller fortfarande för beslut och intyg från skattemyndighet.

5. Äldre föreskrifter i 8 kap. 1 § första stycket, 6 § andra stycket, 7 § andra stycket, 11 § första stycket, 16 §, 17 § andra stycket, 22 § andra stycket, 23 §, 27 § första stycket, 9 kap. 2 § andra och tredje styckena, 10 kap. 19 § första stycket, 10 a kap. 2 och 7 §§ 21 §, 24 § första stycket, 28 §, 31 § första stycket, 35 § andra stycket, 16 kap. 6 § fjärde stycket, 17 kap. 4, 5, 6 a och 7 §§, 19 kap. 7 § första stycket, 21 kap. 12 § 2, 21 kap. 16 § samt 23 kap. 3 § gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

6. Äldre föreskrifter i 21 kap. 11 § 1 gäller fortfarande för uppgift som lämnats till skattemyndighet.

7. Äldre föreskrifter i 10 a kap. 18 § och 22 kap. 1 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som sägs om Riksskatteverket i 10 a kap. 18 § första stycket respektive 22 kap. 1 § första stycket tredje meningen skall då i stället gälla det allmänna ombudet hos Skatteverket. Även överklagande av beslut om anstånd med inbetalning av skatt som har fattats efter ikraftträdandet skall då prövas av den domstol som prövar överklagandet av själva skattebeslutet.

8. Föreskrifterna i 22 kap. 9 § skall fortfarande tillämpas på förhållanden som är hänförliga till tid före ikraftträdandet. Vad som där sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla det allmänna ombudet hos Skatteverket.

9. Föreskrifterna i 12 kap. 8 c § gäller även om det är skattemyndighet som har begärt ställande av sådan säkerhet som avses i 11 kap. 11 c §.

10. Föreskrifterna i 15 kap. 3 § och 21 kap. 9 § andra stycket gäller även om självdeklaration kommit in till skattemyndighet.

11. Föreskrifterna i 21 kap. 13 § andra stycket om hinder mot efterbeskattning i samma fråga gäller även om det tidigare beslutet fattats av skattemyndighet.

12. Föreskrifterna i 23 kap. 2 § andra stycket gäller inte för ansökan om utdömmande av vite som getts in före ikraftträdandet.

13. Föreskrifterna i 23 kap. 4 § gäller också ombud som godkänts av skattemyndighet.

14. De upphävda föreskrifterna i 22 kap. 8 § gäller fortfarande om Riksskatteverket har överklagat ett beskattningsbeslut.

2.26 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1024) om skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1997:1024) om skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar¹

dels att 5 § skall upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 5 § skall utgå,

dels att i 2–4 §§ ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" i motsvarande form,

dels att rubriken till lagen och 1 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar

Lag om Skatteverkets medverkan i brottsutredningar

1 §²

Skattemyndigheternas verksamhet enligt denna lag omfattar brott enligt

Skatteverkets verksamhet enligt denna lag omfattar brott enligt

1. skattebrottslagen (1971:69),

2. 19 kap. 1 § första stycket 4 aktieföretagslagen (1975:1385),

3. 11 § tredje stycket lagen (1967:531) om tryggnadsförsäkringar m.m.,

4. folkbokföringslagen (1991:481) samt

5. 11 kap. 5 § brottsbalken.

En skattemyndighet får medverka vid undersökning också i fråga om annat brott än som anges i första stycket, om åklagaren finner att det finns särskilda skäl för detta.

Skatteverket får medverka vid undersökning också i fråga om annat brott än som anges i första stycket, om åklagaren finner att det finns särskilda skäl för detta.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av 4 § 1999:95.

² Senaste lydelse 1998:517.

2.27 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor

dels att i 16 § ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att 1, 6, 6 a, 10–13, 20 och 22 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag gäller förhandsbesked om

1. skatt eller avgift som avses i 1 kap. 1 § första stycket taxeringslagen (1990:324),

2. punktskatt som avses i 1 kap. 1 § andra stycket skattebetalningslagen (1997:483),

3. skatt enligt mervärdesskattelagen (1994:200), och

4. taxering enligt fastighetstaxeringslagen (1979:1152).

Förhandsbesked lämnas av Skatterättsnämnden efter ansökan av en enskild eller *Riksskatteverket*.

Förhandsbesked lämnas av Skatterättsnämnden efter ansökan av en enskild eller *det allmänna ombudet hos Skatteverket*.

6 §²

I ärenden som avses i 1 § första stycket 1 och 4 får förhandsbesked lämnas efter ansökan av *Riksskatteverket* endast om

I ärenden som avses i 1 § första stycket 1 och 4 får förhandsbesked lämnas efter ansökan av *det allmänna ombudet hos Skatteverket* endast om

1. frågan angår en enskild och gäller ett yrkande eller en ansökan som denne framställt hos *skattemyndigheten*,

1. frågan angår en enskild och gäller ett yrkande eller en ansökan som denne framställt hos *Skatteverket*,

2. *skattemyndigheten* har fattat ett beslut i saken och beslutet gått den enskilde emot samt

2. *Skatteverket* har fattat ett beslut i saken och beslutet gått den enskilde emot samt

3. det är av vikt för en enhetlig

lagtolkning eller rättstillämpning att förhandsbesked lämnas.

6 a §³

I ärenden som avses i 1 § första stycket 2 och 3 får förhandsbesked lämnas efter ansökan av *Riksskatteverket* endast om

I ärenden som avses i 1 § första stycket 2 och 3 får förhandsbesked lämnas efter ansökan av *det allmänna ombudet hos Skatteverket* endast om

1. frågan angår en enskild,

¹ Senaste lydelse 2002:1008.

² Senaste lydelse 2001:336.

³ Senaste lydelse 2001:336.

2. *skattemyndigheten, Riksskatteverket* eller, i fall som avses i 2 kap. 13 § eller 3 kap. 5 § lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineralolja produkter, Tullverket har fattat ett beslut i saken,

3. beslutet gått den enskilde emot, och

4. det är av vikt för en enhetlig lagtolkning eller rättstillämpning att förhandsbesked lämnas.

2. *Skatteverket* eller, i fall som avses i 2 kap. 13 § eller 3 kap. 5 § lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineralolja produkter, Tullverket har fattat ett beslut i saken,

10 §⁴

Riksskatteverkets ansökan rörande en fråga som avses i 1 § första stycket 1 eller 4 skall ha kommit in till Skatterättsnämnden före utgången av året efter taxeringsåret.

Riksskatteverkets ansökan rörande en fråga som avses i 1 § första stycket 2 eller 3 skall ha kommit in till Skatterättsnämnden före utgången av andra året efter utgången av det kalenderår under vilket redovisningsperioden har gått ut eller, om skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, den skattepliktiga händelsen har inträffat.

En ansökan av det allmänna ombudet hos Skatteverket rörande en fråga som avses i 1 § första stycket 1 eller 4 skall ha kommit in till Skatterättsnämnden före utgången av året efter taxeringsåret.

En ansökan av det allmänna ombudet hos Skatteverket rörande en fråga som avses i 1 § första stycket 2 eller 3 skall ha kommit in till Skatterättsnämnden före utgången av andra året efter utgången av det kalenderår under vilket redovisningsperioden har gått ut eller, om skatteredovisningen inte avser redovisningsperioder, den skattepliktiga händelsen har inträffat.

11 §

Om en enskild ansöker om förhandsbesked är *Riksskatteverket* motpart i ärendet.

Om *Riksskatteverket* ansöker om förhandsbesked är den enskilde som frågan angår motpart i ärendet.

Om en enskild ansöker om förhandsbesked är *Skatteverket* motpart i ärendet.

Om *det allmänna ombudet hos Skatteverket* ansöker om förhandsbesked är den enskilde som frågan angår motpart i ärendet.

12 §

Finner Skatterättsnämnden med hänsyn till ansökans innehåll att förhandsbesked inte bör lämnas skall ansökan avvisas. Detsamma gäller om ansökan kommit in för sent.

Riksskatteverkets ansökan skall avvisas om den fråga som ansökan avser efter överklagande har an-

En ansökan av det allmänna ombudet hos Skatteverket skall avvisas om den fråga som ansökan

⁴ Senaste lydelse 2001:336.

hängiggjorts vid allmän förvaltningsdomstol innan ansökan kommit in till Skatterättsnämnden.

avser efter överklagande har anhängiggjorts vid allmän förvaltningsdomstol innan ansökan kommit in till Skatterättsnämnden.

En ansökan får avvisas utan att den som är motpart ges tillfälle att yttra sig i ärendet.

13 §

Om *Riksskatteverkets motpart* inte längre vidhåller det yrkande eller den ansökan som han framställt hos *skattemyndigheten* förfaller *förhandsbeskedsärendet*.

Om *motparten till det allmänna ombudet hos Skatteverket* inte längre vidhåller det yrkande eller den ansökan som han framställt hos *Skatteverket*, förfaller *ärendet om förhandsbesked*.

20 §

Bestämmelser om ersättning av allmänna medel för en skattskyldigs kostnader i ärenden om sådana förhandsbesked som *Riksskatteverket* ansökt om finns i lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.

Bestämmelser om ersättning av allmänna medel för en skattskyldigs kostnader i ärenden om sådana förhandsbesked som *det allmänna ombudet hos Skatteverket* ansökt om finns i lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m.

22 §

Ett förhandsbesked får överklagas hos Regeringsrätten.

Ett överklagande skall ha kommit in till Skatterättsnämnden inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av förhandsbeskedet.

Riksskatteverket får överklaga ett förhandsbesked oavsett utgången i Skatterättsnämnden och även om någon ändring inte yrkas.

Om en enskild ansöker om förhandsbesked, får Skatteverket överklaga förhandsbeskedet oavsett utgången i Skatterättsnämnden och även om någon ändring inte yrkas. Om det allmänna ombudet hos Skatteverket har ansökt om förhandsbesked, har ombudet samma rätt.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2. Äldre föreskrifter i 1 § andra stycket samt 6 och 6 a §§ gäller fortfarande om skattemyndighet har fattat ett beslut i saken. Vad som där sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla Skatteverket.

3. Äldre föreskrifter i 12 § gäller fortfarande om ansökningen har gjorts av Riksskatteverket. Vad som där sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla Skatteverket.

4. Föreskrifterna i 13 § gäller även om yrkande eller ansökan har framställts till skattemyndighet.

5. Äldre föreskrifter i 11 och 20 §§ skall gälla för ansökan som har gjorts före ikraftträdandet. Vad som i 11 § sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla Skatteverket.

6. Skatteverket får överklaga ett förhandsbesked enligt föreskrifterna i 22 § även om Riksskatteverket varit part i ärendet hos Skatterättsnämnden.

2.28 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:514) om särskild skattekontroll av torg- och marknadshandel m.m.

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:514) om särskild skattekontroll av torg- och marknadshandel m.m.¹

dels att i 2–5 §§ ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att 6 och 7 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Beslut enligt denna lag fattas av skattemyndigheten i den region där torg- och marknadshandeln bedrivs eller har bedrivits.

En skattemyndighet får uppdras åt en annan skattemyndighet att fatta beslut i dess ställe i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Ett sådant uppdrag får ges endast om den andra myndigheten går med på det och det inte medför avsevärda besvär för den som beslutet rör.

6 §

Beslut enligt denna lag fattas av Skatteverket.

7 §

Beslut om revision och kontrollbesök samt föreläggande vid vite får inte överklagas.

I fråga om debitering och betalning av kontrollavgift samt förfarandet i övrigt gäller bestämmelserna i skattebetalningslagen (1997:483).

I fråga om debitering och betalning av kontrollavgift, överklagande och förfarandet i övrigt gäller bestämmelserna i skattebetalningslagen (1997:483).

Beslut om revision och kontrollbesök samt föreläggande vid vite får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Om någon före ikraftträdandet har förelagts enligt äldre föreskrifter i 2 § tredje stycket att inge uppgifter till skattemyndighet, skall efter ikraftträdandet uppgifterna i stället ges in till Skatteverket.

¹ Senaste lydelse av 3 § 1999:1119.

2.29 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar dels att i 2, 3, 11–13 och 17 §§ ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" i motsvarande form, dels att rubriken till lagen samt 1 och 10 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar

Lag om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar

Denna lag gäller utöver personuppgiftslagen (1998:204) vid behandling av personuppgifter i en skattemyndighets verksamhet för att

1. bedriva spaning och utredning i fråga om brott som avses i 1 § lagen (1997:1024) om skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar,

2. förebygga brott som avses i 1.

Lagen gäller endast om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter, vilka är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Med skattemyndighet avses även Riksskatteverket.

1 §

Denna lag gäller utöver personuppgiftslagen (1998:204) vid behandling av personuppgifter i Skatteverkets verksamhet för att

1. bedriva spaning och utredning i fråga om brott som avses i 1 § lagen (1997:1024) om Skatteverkets medverkan i brottsutredningar,

10 §

Ett underrättelseregister får om en enskild person endast innehålla

1. upplysningar om varifrån den registrerade uppgiften kommer och om uppgiftslämnarens trovärdighet,

2. identifieringsuppgifter,

3. uppgifter om särskilda bestående fysiska kännetecken,

4. de omständigheter och händelser som ger anledning att anta att den registrerade utövat eller kan komma att utöva allvarlig brottslig verksamhet,

5. uppgifter om varor, brottshjälpmedel och transportmedel,

6. ärendenummer, och

7. hänvisning till en särskild undersökning där uppgifter om den registrerade behandlas och till register som förs av polis-, skatte- eller tullmyndighet i vilket upp-

7. hänvisning till en särskild undersökning där uppgifter om den registrerade behandlas och till register som förs av polismyndighet, Tullverket eller Skatteverket i

gifter om den registrerade före- vilket uppgifter om den re- Prop. 2002/03:99
kommer. gistrerade förekommer.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
 2. De nya föreskrifterna i 3 § gäller även för behandling av personuppgifter som skattemyndighet utfört.
 3. Äldre föreskrifter i 17 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2.30 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 16 §, 7 kap. 11 §, 21 kap. 24 och 34 §§, 24 kap. 9 §, 31 kap. 19, 24, 25 och 27 §§, 36 kap. 5 §, 58 kap. 5, 9, 10, 18, 24, 32 och 34 §§, 59 kap. 8–10 och 12 §§ samt 65 kap. 3 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap. 16 §¹

Bestämmelser om

– skyldighet att lämna uppgifter till *skattemyndigheten* till ledning för taxeringen finns i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter,

– förfarandet för att fastställa underlaget för skatten finns i taxeringslagen (1990:324), och

– hur skatten bestäms, debiteras, redovisas och betalas finns i skattebetalningslagen (1997:483).

– skyldighet att lämna uppgifter till *Skatteverket* till ledning för taxeringen finns i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter,

7 kap. 11 §

Skattemyndigheten får medge undantag från fullföljdskravet i 10 § för en förening som avser att förvärva en fastighet eller annan anläggning som är avsedd för den ideella verksamheten. Detsamma gäller om en förening avser att genomföra omfattande byggnads-, reparations- eller anläggningsarbeten på en fastighet som används av föreningen.

Beslutet får avse högst fem beskattningsår i följd. Det får förenas med villkor att föreningen skall ställa säkerhet eller liknande för den inkomstskatt eller förmögenhetsskatt som föreningen kan bli skyldig att betala på grund av omprövning av taxeringarna för de år som beslutet avser, om det upphör att gälla enligt 12 §.

Skattemyndighetens beslut får överklagas hos *Riksskatteverket*. *Riksskatteverkets* beslut får inte överklagas.

Skatteverket får medge undantag från fullföljdskravet i 10 § för en förening som avser att förvärva en fastighet eller annan anläggning som är avsedd för den ideella verksamheten. Detsamma gäller om en förening avser att genomföra omfattande byggnads-, reparations- eller anläggningsarbeten på en fastighet som används av föreningen.

Skatteverkets beslut får överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol*. *Prövningstillstånd* krävs vid överklagande till *kammarrätten*.

¹ Senaste lydelse 2001:1242.

21 kap.

24 §

Avdrag för insättning på skogsskadekonto får inte göras om den skattskyldige samma beskattningsår gör avdrag för insättning på skogskonto.

Om avdrag för insättning på skogsskadekonto har vägrats därför att förutsättningarna enligt 23 § inte varit uppfyllda, får den skattskyldige begära avdrag för insättning på skogskonto. En sådan begäran skall ha kommit in till *skattemyndigheten* inom sex månader efter det att det beslut meddelades som innebär att den skattskyldige inte har rätt till avdrag för insättning på skogsskadekonto, om inte längre tid följer av bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324).

Om avdrag för insättning på skogsskadekonto har vägrats därför att förutsättningarna enligt 23 § inte varit uppfyllda, får den skattskyldige begära avdrag för insättning på skogskonto. En sådan begäran skall ha kommit in till *Skatteverket* inom sex månader efter det att det beslut meddelades som innebär att den skattskyldige inte har rätt till avdrag för insättning på skogsskadekonto, om inte längre tid följer av bestämmelserna i taxeringslagen (1990:324).

34 §

Om den skattskyldige begär avdrag för insättning på skogskonto enligt 24 § andra stycket, anses de medel som satts in på skogsskadekontot vara insatta på skogskonto den dag då insättningen på skogsskadekontot gjordes. Detta gäller dock bara om medlen på skogsskadekontot, till den del de inte redan har tagits ut, har förts över till ett skogskonto när begäran om avdrag för insättning på skogskonto kommer in till *skattemyndigheten*. En överföring som har skett senare än tio år efter ingången av det år då medlen enligt 33 § senast skall ha satts in beaktas inte.

Om den skattskyldige begär avdrag för insättning på skogskonto enligt 24 § andra stycket, anses de medel som satts in på skogsskadekontot vara insatta på skogskonto den dag då insättningen på skogsskadekontot gjordes. Detta gäller dock bara om medlen på skogsskadekontot, till den del de inte redan har tagits ut, har förts över till ett skogskonto när begäran om avdrag för insättning på skogskonto kommer in till *Skatteverket*. En överföring som har skett senare än tio år efter ingången av det år då medlen enligt 33 § senast skall ha satts in beaktas inte.

24 kap.

9 §

Skattemyndigheten får medge att vinstandelsröntan dras av även om en eller flera som äger andelar i företaget har förbehållits rätt till teckning av lånet. En förutsättning för ett sådant beslut är att lånevillkoren kan antas ha bestämts på affärsmässig grund med hänsyn till

Skatteverket får medge att vinstandelsröntan dras av även om en eller flera som äger andelar i företaget har förbehållits rätt till teckning av lånet. En förutsättning för ett sådant beslut är att lånevillkoren kan antas ha bestämts på affärsmässig grund med hänsyn till

omständigheterna när lånet togs upp.

Skattemyndighetens beslut får överklagas hos *Riksskatteverket*. *Riksskatteverkets* beslut får inte överklagas.

omständigheterna när lånet togs upp.

Skatteverkets beslut får överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol*. *Prövningstillstånd* krävs vid överklagande till *kammarrätten*.

31 kap.

19 §

Om en ersättningsfond inte tas i anspråk senast under det beskattningsår för vilket taxering sker under det tredje taxeringsåret efter det taxeringsår som avdraget hänför sig till, skall avdraget återföras det tredje taxeringsåret. Om taxering på grund av förlängning av räkenskapsår inte sker det tredje taxeringsåret, skall avdraget återföras senast det fjärde taxeringsåret efter det taxeringsår som avdraget hänför sig till.

Skattemyndigheten får, om det finns särskilda skäl, medge att fonden behålls under en viss tid därefter. Som längst får den behållas till och med det beskattningsår för vilket taxering sker under det sjätte taxeringsåret efter det taxeringsår som avdraget hänför sig till.

Skatteverket får, om det finns särskilda skäl, medge att fonden behålls under en viss tid därefter. Som längst får den behållas till och med det beskattningsår för vilket taxering sker under det sjätte taxeringsåret efter det taxeringsår som avdraget hänför sig till.

24 §

Skattemyndigheten får, om det finns särskilda skäl, medge att ersättningsfonder i en näringsverksamhet tas över av den som blir ägare till den huvudsakliga delen av näringsverksamheten på grund av arv, testamente eller bodelning i stället för att avdragen återförs enligt 20 § första stycket 3.

Skatteverket får, om det finns särskilda skäl, medge att ersättningsfonder i en näringsverksamhet tas över av den som blir ägare till den huvudsakliga delen av näringsverksamheten på grund av arv, testamente eller bodelning i stället för att avdragen återförs enligt 20 § första stycket 3.

25 §

Skattemyndigheten får, om det finns särskilda skäl, medge att ett företags ersättningsfonder helt eller delvis tas över av ett annat företag. För ett sådant medgivande krävs

Skatteverket får, om det finns särskilda skäl, medge att ett företags ersättningsfonder helt eller delvis tas över av ett annat företag. För ett sådant medgivande krävs

1. att det ena företaget är ett moderföretag och det andra företaget är dess helägda dotterföretag,

2. att båda företagen är helägda dotterföretag till samma moderföretag, eller

3. att det ena företaget är ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening vars andelar till mer än 90 procent ägs av ett moderföretag tillsammans med eller genom förmedling av ett eller flera

av dess helägda dotterföretag och det andra företaget är ett annat sådant företag, moderföretaget eller moderföretagets helägda dotterföretag.

Med helägt dotterföretag avses i detta kapitel ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening vars andelar till mer än 90 procent ägs av ett annat företag (moderföretaget). Bara svenska aktiebolag, svenska ekonomiska föreningar, svenska sparbanker, svenska ömsesidiga försäkringsföretag och sådana svenska stiftelser eller svenska ideella föreningar som inte omfattas av bestämmelserna om undantag från skattskyldighet i 7 kap. kan räknas som moderföretag.

27 §

Skattemyndighetens beslut enligt 19 § andra stycket, 24 eller 25 § får överklagas hos *Riksskatteverket*. *Riksskatteverkets* beslut får inte överklagas.

Skatteverkets beslut enligt 19 § andra stycket, 24 eller 25 § får överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol*. *Prövningstillstånd* krävs vid överklagande till *kammarrätten*.

36 kap.

5 §

Skattemyndigheten får vid tillämpning av 4 § efter ansökan av kommittentföretagen medge undantag från förutsättningen i 3 § första stycket 6, om kommissionärsförhållandet har tillkommit av organisatoriska eller marknadstekniska skäl eller om det finns andra synnerliga skäl.

Skattemyndighetens beslut får överklagas hos *Riksskatteverket*. *Riksskatteverkets* beslut får inte överklagas.

Skatteverket får vid tillämpning av 4 § efter ansökan av kommittentföretagen medge undantag från förutsättningen i 3 § första stycket 6, om kommissionärsförhållandet har tillkommit av organisatoriska eller marknadstekniska skäl eller om det finns andra synnerliga skäl.

Skatteverkets beslut får överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol*. *Prövningstillstånd* krävs vid överklagande till *kammarrätten*.

58 kap.

5 §

En försäkring som huvudsakligen avser ålders-, sjuk-, eller efterlevandepension och som har meddelats i en försäkringsrörelse som inte bedrivs från ett fast driftställe i Sverige anses som en pensionsförsäkring, om den försäkrade var bosatt utomlands när försäkringen tecknades och fick avdrag, skattereduktion eller liknande skattelättnad för premierna där.

Första stycket gäller också om arbetsgivaren betalat premier under den försäkrades bosättning eller förvärvsarbete utomlands utan att betalningen räknats som inkomst för den försäkrade vid beskattningen i det landet. Ett sådant förvärvsarbete skall vara den försäkrades huvudsakliga förvärvsverksamhet.

Om det i annat fall finns särskilda skäl, får *skattemyndigheten* medge att en försäkring som har

Om det i annat fall finns särskilda skäl, får *Skatteverket* medge att en försäkring som har medde-

meddelats i en försäkringsrörelse som inte bedrivs från ett fast driftställe i Sverige skall anses som en pensionsförsäkring.

lats i en försäkringsrörelse som inte bedrivs från ett fast driftställe i Sverige skall anses som en pensionsförsäkring.

En försäkring som har ansetts vara en pensionsförsäkring enligt denna paragraf, kan inte övergå till att vara en kapitalförsäkring.

9 §

I fråga om annan pensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring skall den försäkrade vara försäkringstagare.

Om försäkringstagaren eller hans make eller sambo har barn under 20 år, får försäkringstagaren dock teckna en försäkring som avser efterlevandepension på makens eller sambons liv, om barnet sätts in som förmånstagare.

Om det finns särskilda skäl, får *skattemyndigheten* medge att dödsboet efter en skattskyldig som, direkt eller indirekt, bedrivit näringsverksamhet i Sverige får teckna en försäkring som avser efterlevandepension. Ett sådant medgivande får lämnas bara om den efterlevande inte har något betryggande pensionsskydd och försäkringen tecknas i samband med att boet upphör att bedriva näringsverksamheten.

Om det finns särskilda skäl, får *Skatteverket* medge att dödsboet efter en skattskyldig som, direkt eller indirekt, bedrivit näringsverksamhet i Sverige får teckna en försäkring som avser efterlevandepension. Ett sådant medgivande får lämnas bara om den efterlevande inte har något betryggande pensionsskydd och försäkringen tecknas i samband med att boet upphör att bedriva näringsverksamheten.

10 §²

Ålderspension får inte börja betalas ut innan den försäkrade fyller 55 år.

Utbetalning får dock göras tidigare om den försäkrade enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring har fått rätt till sjukersättning som inte är tidsbegränsad. Om det i annat fall finns särskilda skäl, får *skattemyndigheten* medge att pensionen får börja betalas ut innan den försäkrade fyller 55 år.

Utbetalning får dock göras tidigare om den försäkrade enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring har fått rätt till sjukersättning som inte är tidsbegränsad. Om det i annat fall finns särskilda skäl, får *Skatteverket* medge att pensionen får börja betalas ut innan den försäkrade fyller 55 år.

Förmånstagare får inte sättas in till annan ålderspensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring. Förmånstagare till sådan försäkring skall vara den som var anställd när avtalet ingicks.

18 §³

En pensionsförsäkring får återköpas trots bestämmelserna i detta kapitel, om det tekniska återköpsvärdet uppgår till högst 30 procent av prisbasbeloppet. Återköp får också ske om

² Senaste lydelse 2002:213.

³ Senaste lydelse 2001:1176.

1. det tekniska återköpsvärdet uppgår till högst ett prisbasbelopp,
2. försäkringen inte är förenad med ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande, och
3. premier för försäkringen inte har betalats under de senaste tio åren.

Om det i andra fall finns synnerliga skäl för återköp och sådant får ske enligt försäkringsavtalet och försäkringstekniska riktlinjer, får återköp medges av *skattemyndigheten*.

Om det i andra fall finns synnerliga skäl för återköp och sådant får ske enligt försäkringsavtalet och försäkringstekniska riktlinjer, får återköp medges av *Skatteverket*.

Bestämmelserna i detta kapitel hindrar inte återbetalning enligt 13 kap. 4 § äktenskapsbalken av försäkringstagarens tillgodohavande. De hindrar inte heller en överföring av hela pensionsförsäkringens värde direkt till en annan pensionsförsäkring än som avses i 5 § om försäkringstagaren tecknar den i samband med överföringen hos samma eller annan försäkringsgivare med samma person som försäkrad. Överföringen skall i så fall inte anses som pension enligt 10 kap. 5 § första stycket 5 och inte heller som en betalning av premier för pensionsförsäkring.

24 §⁴

Ålderspension får inte börja betalas ut innan pensionsspararen fyller 55 år.

Utbetalning får dock göras tidigare om pensionsspararen enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring har fått rätt till sjukersättning som inte är tidsbegränsad. Om det i annat fall finns särskilda skäl, får *skattemyndigheten* medge att pensionen får börja betalas ut innan pensionsspararen fyller 55 år.

Utbetalning får dock göras tidigare om pensionsspararen enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring har fått rätt till sjukersättning som inte är tidsbegränsad. Om det i annat fall finns särskilda skäl, får *Skatteverket* medge att pensionen får börja betalas ut innan pensionsspararen fyller 55 år.

32 §

Ett pensionssparkonto får avslutas genom en utbetalning i förtid vid den tidpunkt pensionen får börja betalas ut, om behållningen då uppgår till högst 30 procent av prisbasbeloppet. Utbetalning i förtid får också ske om

1. behållningen på kontot uppgår till högst ett prisbasbelopp,
2. kontot inte är förenat med ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande, och
3. inbetalning på kontot inte har gjorts under de senaste tio åren.

Om det i andra fall finns synnerliga skäl, får *skattemyndigheten* medge att kontot får avslutas genom utbetalning i förtid.

Om det i andra fall finns synnerliga skäl, får *Skatteverket* medge att kontot får avslutas genom utbetalning i förtid.

Bestämmelserna i detta kapitel hindrar inte återbetalning enligt 13 kap. 4 § äktenskapsbalken av pensionsspararens tillgodohavande.

⁴ Senaste lydelse 2002:213.

34 §

Skattemyndighetens beslut enligt 5, 9, 10, 18, 24 eller 32 § får överklagas hos *Riksskatteverket*. *Riksskatteverkets* beslut får inte överklagas.

Skatteverkets beslut enligt 5, 9, 10, 18, 24 eller 32 § får överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol*. *Prövningstillstånd* krävs vid överklagande till *kammarrätten*.

59 kap.

8 §

Om det finns särskilda skäl, får *skattemyndigheten* medge att pensionsparavdrag görs med ett högre belopp än som följer av 3–7 §§. Bestämmelser om detta finns i 9–12 §§.

Skattemyndighetens beslut får överklagas hos *Riksskatteverket*. *Riksskatteverkets* beslut får inte överklagas.

Om det finns särskilda skäl, får *Skatteverket* medge att pensionsparavdrag görs med ett högre belopp än som följer av 3–7 §§. Bestämmelser om detta finns i 9–12 §§.

Skatteverkets beslut får överklagas hos *allmän förvaltningsdomstol*. *Prövningstillstånd* krävs vid överklagande till *kammarrätten*.

9 §

För skattskyldiga som har avdragsgrundande inkomst i inkomstslaget tjänst och i huvudsak saknar pensionsrätt i anställning, får *skattemyndigheten* medge pensionsparavdrag med högst samma belopp som för sådana inkomster som avses i 5 § tredje stycket. För skattskyldiga som fått särskild ersättning i samband med att en anställning upphört och som inte har ett betryggande pensionskydd, får *skattemyndigheten* medge avdrag med ett högre belopp.

För skattskyldiga som har avdragsgrundande inkomst i inkomstslaget tjänst och i huvudsak saknar pensionsrätt i anställning, får *Skatteverket* medge pensionsparavdrag med högst samma belopp som för sådana inkomster som avses i 5 § tredje stycket. För skattskyldiga som fått särskild ersättning i samband med att en anställning upphört och som inte har ett betryggande pensionskydd, får *Skatteverket* medge avdrag med ett högre belopp.

10 §

För skattskyldiga som har bedrivit näringsverksamhet direkt eller indirekt, som har upphört med driften av denna och som inte har skaffat sig ett betryggande pensionsskydd under verksamhetstiden, får *skattemyndigheten* medge att pensionsparavdrag beräknas också på

För skattskyldiga som har bedrivit näringsverksamhet direkt eller indirekt, som har upphört med driften av denna och som inte har skaffat sig ett betryggande pensionsskydd under verksamhetstiden, får *Skatteverket* medge att pensionsparavdrag beräknas också på

- inkomst i inkomstslaget kapital i form av kapitalvinster vid avyttring av näringsverksamheten minskade med motsvarande kapitalförluster,
- överskott av passiv näringsverksamhet före pensionsparavdrag, och

– sådana utdelningar och kapitalvinster som enligt 50 kap. 7 § eller 57 kap. skall tas upp i inkomstslaget tjänst.

Avdraget skall beräknas med beaktande av det antal år den skattskyldige bedrivit näringsverksamheten, dock högst tio år. Vid beräkningen skall hänsyn tas till den skattskyldiges övriga pensionsskydd och andra möjligheter till pensionssparavdrag.

12 §

Om *skattemyndigheten* enligt 58 kap. 9 § medger att ett dödsbo tecknar pensionsförsäkring, skall *skattemyndigheten* också besluta med vilket belopp pensionssparavdrag för försäkringen högst får göras. Detta belopp skall beräknas med tillämpning av bestämmelserna i 10 och 11 §§.

Om *Skatteverket* enligt 58 kap. 9 § medger att ett dödsbo tecknar pensionsförsäkring, skall *verket* också besluta med vilket belopp pensionssparavdrag för försäkringen högst får göras. Detta belopp skall beräknas med tillämpning av bestämmelserna i 10 och 11 §§.

65 kap.

3 §

För fysiska personer som är obegränsat skattskyldiga under någon del av beskattningsåret är den kommunala inkomstskatten summan av de skattesatser för kommunalskatt och landstingsskatt som gäller i hemortskommunen för året före taxeringsåret multiplicerad med den beskattningsbara förvärvsinkomsten.

Med hemortskommun avses hemortskommunen enligt 2 kap. 1 § skattebetalningslagen (1997:483) för året före taxeringsåret. Med hemortskommun för ett dödsbo avses den dödes hemortskommun för dödsåret. Om den döde hade bytt folkbokföringsort efter den 1 november året före dödsåret, skall dock hemortskommunen för dödsboet från och med andra taxeringsåret efter dödsåret anses vara den kommun där den döde hade sin senaste rätta folkbokföringsort.

Med hemortskommun avses hemortskommunen enligt 22 kap. 1 a § skattebetalningslagen (1997:483) för året före taxeringsåret. Med hemortskommun för ett dödsbo avses den dödes hemortskommun för dödsåret. Om den döde hade bytt folkbokföringsort efter den 1 november året före dödsåret, skall dock hemortskommunen för dödsboet från och med andra taxeringsåret efter dödsåret anses vara den kommun där den döde hade sin senaste rätta folkbokföringsort.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2. Äldre föreskrifter i 7 kap. 11 § första stycket och 31 kap. 19 § andra stycket gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

3. Äldre föreskrifter i 7 kap. 11 § tredje stycket, 24 kap. 9 § andra stycket, 31 kap. 27 §, 36 kap. 5 § andra stycket, 58 kap. 34 § och 59 kap. 8 § andra stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet. Vad som där sägs om Riksskatteverket skall då i stället gälla Skatteverket.

2.31 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om
behandling av uppgifter i skatteförvaltningens
beskattningsverksamhet

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:181) om behandling av
uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet

dels att 2 kap. 7 § skall upphöra att gälla,

dels att i 1 kap. 1 § ordet "skatteförvaltningens" skall bytas ut mot
"Skatteverkets",

dels att rubriken till lagen och 1 kap. 4–6 §§, 2 kap. 5 och 14 §§ samt
3 kap. 4 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

**Lag om behandling av uppgifter
i skatteförvaltningens beskatt-
ningsverksamhet**

**Lag om behandling av uppgifter
i Skatteverkets beskattningsverk-
samhet**

1 kap.

4 §¹

Uppgifter får behandlas för till-
handahållande av information som
behövs inom skatteförvaltningen
för

Uppgifter får behandlas för till-
handahållande av information som
behövs hos Skatteverket för

1. fastställande av underlag för samt bestämmande, redovisning, betalning och återbetalning av skatter och avgifter,
2. bestämmande av pensionsgrundande inkomst,
3. fastighetstaxering,
4. revision och annan analys- eller kontrollverksamhet,
5. tillsyn samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning,
6. handläggning av mål och ärenden om ansvar för någon annans skatter och avgifter,
7. fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande,
8. verksamheten med bouppteckningar och dödsboanmälningar enligt ärvdabalken, och
9. tillsyn, kontroll, uppföljning och planering av verksamheten.

5 §

Uppgifter får behandlas för
tillhandahållande av information
som behövs i författningsreglerad
verksamhet utanför skatteförvalt-
ningen för

Uppgifter får behandlas för
tillhandahållande av information
som behövs i författningsreglerad
verksamhet hos någon annan än
Skatteverket för

1. fastställande av underlag för samt redovisning, bestämmande, betalning och återbetalning av skatter eller avgifter,
2. utsökning och indrivning,
3. att utgöra underlag för beslut och kontroll av bidrag och andra stöd,

¹ Senaste lydelse 2001:327.

4. pensionsberäkning,
5. tillsyn och kontroll samt lämplighets- och tillståndsprövning och annan liknande prövning, och
6. aktualisering och komplettering av uppgifter om fastigheter i andra myndigheters register.

6 §

Riksskatteverket är personuppgiftsansvarigt för den behandling av personuppgifter som verket skall utföra. *En skattemyndighet är personuppgiftsansvarig för den behandling som myndigheten skall utföra.*

Skatteverket är personuppgiftsansvarigt för den behandling av personuppgifter som verket skall utföra.

2 kap.

5 §²

Från databasen får nedan angivna uppgifter lämnas ut till en enskild, om det inte av särskild anledning kan antas att den enskilde som uppgiften avser eller någon närstående lider men om uppgiften röjs.

Uppgifter får lämnas ut om

1. namn och personnummer,
2. organisationsnummer, namn, firma och juridisk form samt i fråga om handelsbolag och andra juridiska personer sådana uppgifter om huvudkontor och säte som avses i 2 kap. 2 § skattebetalningslagen (1997:483),
3. registrering enligt skattebetalningslagen samt särskilt registrerings- eller redovisningsnummer,
4. på vilket sätt den preliminära skatten skall betalas för en fysisk person,
5. registrering av skyldighet att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter,
6. slag av näringsverksamhet, och
7. beslut om likvidation eller konkurs.

14 §

Riksskatteverket och skattemyndigheterna får ta ut avgifter för att lämna ut uppgifter ur databasen enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen.

Skatteverket får ta ut avgifter för att lämna ut uppgifter ur databasen enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen.

Rätten att ta ut avgifter enligt första stycket får inte innebära inskränkning i rätten att ta del av och mot fastställd avgift få kopia eller utskrift av en allmän handling enligt tryckfrihetsförordningen.

² Senaste lydelse 2002:431.

3 kap.**4 §**

En myndighets beslut om rättelse och om information som skall lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Skatteverkets beslut om rättelse och om information som skall lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
 2. Den nya föreskriften i 1 kap. 6 § gäller även för behandling av personuppgifter som Riksskatteverket eller skattemyndighet utfört.
 3. Äldre föreskrifter i 3 kap. 4 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av skattemyndighets beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2.32 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:182) om
behandling av personuppgifter i skatteförvaltningens
folkbokföringsverksamhet

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i skatteförvaltningens folkbokföringsverksamhet

dels att 2 kap. 7 § skall upphöra att gälla,

dels att i 1 kap. 1 § ordet "skatteförvaltningens" skall bytas ut mot "Skatteverkets",

dels att rubriken till lagen och 1 kap. 5 §, 2 kap. 12 §§ samt 3 kap. 4 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om behandling av personuppgifter i skatteförvaltningens folkbokföringsverksamhet

Lag om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet

1 kap.

5 §

Riksskatteverket är personuppgiftsansvarigt för den behandling av personuppgifter som verket skall utföra. En skattemyndighet är personuppgiftsansvarig för den behandling som myndigheten skall utföra.

Skatteverket är personuppgiftsansvarigt för den behandling av personuppgifter som verket skall utföra.

2 kap.

12 §

Riksskatteverket och skattemyndigheterna får ta ut avgifter för att lämna ut uppgifter ur databasen enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen.

Skatteverket får ta ut avgifter för att lämna ut uppgifter ur databasen enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen.

Rätten att ta ut avgifter enligt första stycket får inte innebära inskränkning i rätten att ta del av och mot fastställd avgift få kopia eller utskrift av en allmän handling enligt tryckfrihetsförordningen.

3 kap.

4 §

En myndighets beslut om rättelse och om information som skall lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Skatteverkets beslut om rättelse och om information som skall lämnas enligt 26 § personuppgiftslagen (1998:204) får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

2. Den nya föreskriften i 1 kap. 5 § gäller även för behandling av personuppgifter som Riksskatteverket eller skattemyndighet utfört. Prop. 2002/03:99
3. Äldre föreskrifter i 3 kap. 4 § första stycket gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2.33 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:184) om
behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas
verksamhet

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet

dels att i 1 kap. 5 § samt 2 kap. 2, 3 och 30 §§ ordet "Riksskatteverket" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" eller i förekommande fall "Skatteverkets",

dels att 2 kap. 26 och 27 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

26 §

Riksskatteverket och kronofogdemyndigheterna får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 5, 11, 17, 22 och 24 §§.

Skatteverket, i dess egenskap av chefsmyndighet inom exekutionsväsendet, och kronofogdemyndigheterna får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 5, 11, 17, 22 och 24 §§.

27 §

Skattemyndigheterna, Tullverket och Säkerhetspolisen får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 5 § 1–7.

Tullverket och Säkerhetspolisen får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 5 § 1–7. *Detsamma gäller Skatteverket i dess beskattningsverksamhet.*

Regeringen meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter direktåtkomst enligt första stycket får omfatta.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.34 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:837) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2003 års taxering, m.m.

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2001:837) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2003 års taxering, m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Skattemyndighetens beslut enligt 3 och 4 §§ får överklagas hos regeringen.

Beslut enligt 3 och 4 §§ får överklagas hos regeringen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.35 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter¹

dels att 1 kap. 8 § och 14 kap. 3–6 §§ skall upphöra att gälla,

dels att i 3 kap. 1, 9 och 14–15 a §§, 4 kap. 2 §, 6 kap. 6 §, 15 kap. 6 och 8 §§, 17 kap. 2–4 §§ samt 18 kap. 2 § ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att i 6 kap. 10 § och 16 kap. 1 § orden "en skattemyndighet" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att i 5 kap. 4 § ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket".

dels att 1 kap. 7 §, 4 kap. 6 §, 14 kap. 2 §, 16 kap. 2 §, 17 kap. 1 och 8 §§ samt 19 kap. 3 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

7 §

Beslut skall fattas av den skattemyndighet som är behörig enligt 2 kap. 1, 2 eller 5 § skattebetalningslagen (1997:483), om inte annat anges.

Ett föreläggande att lämna uppgift om en fysisk eller juridisk persons förhållanden får också beslutas av den skattemyndighet som enligt första stycket är behörig att fatta beslut beträffande den personen.

Beslut enligt denna lag fattas av Skatteverket.

4 kap.

6 §

Självdeklarationen skall lämnas till en skattemyndighet eller till ett mottagningsställe som har godkänts av skattemyndigheten.

En självdeklaration som lämnas i form av ett elektroniskt dokument får tas emot av Riksskatteverket för skattemyndighetens räkning.

Självdeklarationen skall lämnas till Skatteverket eller till ett mottagningsställe som har godkänts av verket.

¹ Senaste lydelse av
3 kap. 15 § 2002:1144
3 kap. 15 a § 2002:1144.

14 kap.

2 §

Kontrolluppgifter skall lämnas till *den skattemyndighet hos vilken den uppgiftsskyldige är registrerad som arbetsgivare om inte annat anges i 3–5 §§.*

Kontrolluppgifter skall lämnas till *Skatteverket.*

16 kap.

2 §

Den som i en näringsverksamhet hjälper deklarationsskyldiga med att upprätta självdeklarationer får ansöka hos *den skattemyndighet som enligt 1 kap. 7 § är behörig att fatta beslut beträffande honom* om att deklarationsskyldiga beviljas anstånd med att lämna deklARATIONERNA. Till ansökan skall det fogas en förteckning över de deklarationsskyldiga för vilka ansökan görs.

Den som i en näringsverksamhet hjälper deklarationsskyldiga med att upprätta självdeklarationer får ansöka hos *Skatteverket* om att deklarationsskyldiga beviljas anstånd med att lämna deklARATIONERNA. Till ansökan skall det fogas en förteckning över de deklarationsskyldiga för vilka ansökan görs.

Om anstånd beviljas skall deklARATIONERNA lämnas enligt en tidsplan som beslutas av *skattemyndigheten*.

Om anstånd beviljas skall deklARATIONERNA lämnas enligt en tidsplan som beslutas av *Skatteverket*.

Anstånd får inte beviljas längre än till och med den 15 juni under taxeringsåret.

17 kap.

1 §

Skattemyndigheten får förelägga den som inte har lämnat föreskriven självdeklaration eller kontrolluppgift eller som har lämnat ofullständig självdeklaration eller kontrolluppgift att lämna eller komplettera självdeklarationen eller kontrolluppgiften. Detsamma gäller lämnande av särskilda uppgifter eller andra uppgifter som är föreskrivna i denna lag.

Skatteverket får förelägga den som inte har lämnat föreskriven självdeklaration eller kontrolluppgift eller som har lämnat ofullständig självdeklaration eller kontrolluppgift att lämna eller komplettera självdeklarationen eller kontrolluppgiften. Detsamma gäller lämnande av särskilda uppgifter eller andra uppgifter som är föreskrivna i denna lag.

Ett föreläggande får inte enbart avse komplettering av en kontrolluppgift med arbetsställesnummer enligt 6 kap. 6 § 6.

8 §

Om det finns anledning att anta att ett föreläggande inte följs, får det förenas med vite. Vite får dock inte föreläggas staten, ett landsting, en kommun eller en tjänsteman i tjänsten.

*Fråga om utdömande av vite
prövas av den länsrätt som är be-
hörig att pröva ett överklagande
enligt 22 kap. 1 a–1 c §§ skattebe-
talningslagen (1997:483).*

Vid prövning av en ansökan om utdömande av vite får även vitets lämplighet bedömas.

19 kap.

3 §

Beslut av *Riksskatteverket* eller *Skatteverket* enligt *av en skattemyndighet* får inte *denna lag* få inte överklagas.
överklagas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
 2. De äldre föreskrifterna i 6 kap. 6 § 4 och 10 § andra stycket gäller fortfarande för värde som har bestämts av skattemyndighet.
 3. Om någon före ikraftträdandet enligt äldre föreskrifter i 17 kap. 1–4 §§ har förelagts att ge in uppgifter till skattemyndighet, skall efter ikraftträdandet uppgifterna i stället ges in till Skatteverket.
 4. De nya föreskrifterna i 17 kap. 8 § andra stycket gäller inte för en ansökan om utdömande av vite som har getts in före ikraftträdandet.
 5. Äldre föreskrifter i 18 kap. 2 § gäller fortfarande för en skattemyndighets beslut.

Härigenom föreskrivs att 20 kap. 1, 3 a, 8–9 och 11 §§ samt 25 kap. 3 § ärvdabalken¹ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***20 kap.**1 §²

Bouppteckning skall förrättas senast tre månader efter dödsfallet, om inte *skattemyndigheten* efter ansökan inom samma tid med hänsyn till boets beskaffenhet eller av annan särskild orsak förlänger tiden.

Bouppteckning skall förrättas senast tre månader efter dödsfallet, om inte *Skatteverket* efter ansökan inom samma tid med hänsyn till boets beskaffenhet eller av annan särskild orsak förlänger tiden.

Om dödsboanmälan och undantag på grund av sådan anmälan från skyldigheten att förrätta bouppteckning föreskrives i 8 a §.

3 a §³

Skattemyndigheten får till dödsboet översända en förtryckt bouppteckningsblankett med följande uppgifter om den döde:

Skatteverket får till dödsboet översända en förtryckt bouppteckningsblankett med följande uppgifter om den döde:

1. fullständigt namn och person- eller samordningsnummer enligt folkbokföringslagen (1991:481),
2. hemvist,
3. dödsdag,
4. civilstånd,
5. äktenskapsförord och
6. fastighetsinnehav.

Även uppgift om efterlevande makes namn och fastighetsinnehav samt dödsboets adress får förtryckas.

8 §⁴

Bouppteckningen skall inom en månad efter det att den upprättats jämte en bestyrkt kopia ges in för registrering till *den skattemyndighet som enligt 2 kap. 2 eller 5 § skattebetalningslagen (1997:483) skall fatta beslut som rör ett dödsbo*. Finns det flera bouppteckningar, skall de ges in samtidigt och inom en månad från det den sista bouppteckningen upprättades.

Bouppteckningen skall inom en månad efter det att den upprättats jämte en bestyrkt kopia ges in för registrering till *Skatteverket*. Finns det flera bouppteckningar, skall de ges in samtidigt och inom en månad från det den sista bouppteckningen upprättades.

En bestyrkt kopia av bouppteckningen

En bestyrkt kopia av bouppteckningen

¹ Balken omtryckt 1981:359.

² Senaste lydelse 2001:94.

³ Senaste lydelse 2001:322.

⁴ Senaste lydelse 2001:323.

teckningen skall förvaras hos *skattemyndigheten*.

teckningen skall förvaras hos *Skatteverket*.

Har omyndig del i boet eller är någon för vilken förvaltare enligt föräldrabalken har förordnats delägare eller finns delägare, för vilken god man skall förordnas, skall ytterligare en bestyrkt kopia ges in för varje överförmyndare som skall ha tillsyn över ifrågavarande förmynderskap, förvaltarskap eller godmanskap. Är bouppteckningen av vidlyftig beskaffenhet, behöver denna kopia omfatta endast erforderliga delar.

Är inte erforderliga kopior ingivna, skall sådana tas på boets bekostnad.

8 a §⁵

Räcker den dödes tillgångar eller, när han efterlämnar make, tillgångarna jämte hans andel i makens giftorättsgods inte till annat än begravningskostnader och andra utgifter med anledning av dödsfallet och omfattar tillgångarna inte fast egendom eller tomträtt, behöver bouppteckning inte förrättas, om dödsboanmälan görs till *skattemyndigheten* av socialnämnden.

Dödsboanmälan skall vara skriftlig och innehålla den dödes fullständiga namn, personnummer eller samordningsnummer enligt folkbokföringslagen (1991:481), hemvist, bostadsadress och dödsdag samt intyg, utvisande att beträffande tillgångarna föreligger fall som avses i första stycket. I anmälan skall även dödsbodelägares namn och bostadsadresser anges, om uppgifterna kan inhämtas utan avsevärd tidsutdräkt. Dödsboanmälan bör göras inom två månader efter dödsfallet. Den skall förvaras hos *skattemyndigheten*.

Även om dödsboanmälan gjorts, skall bouppteckning förrättas, om det begäres av dödsbodelägare eller annan vars rätt kan bero därav och denne ställer säkerhet för bouppteckningskostnaden eller om ny tillgång yppas och det därför ej längre föreligger sådant fall som avses i första stycket. Bouppteckning skall förrättas sist tre månader efter det att begäran därom gjordes och säkerhet ställdes eller den nya tillgången yppades. Om förlängning av tiden för boupptecknings förrättande äger 1 § första stycket motsvarande tillämpning.

Räcker den dödes tillgångar eller, när han efterlämnar make, tillgångarna jämte hans andel i makens giftorättsgods inte till annat än begravningskostnader och andra utgifter med anledning av dödsfallet och omfattar tillgångarna inte fast egendom eller tomträtt, behöver bouppteckning inte förrättas, om dödsboanmälan görs till *Skatteverket* av socialnämnden.

Dödsboanmälan skall vara skriftlig och innehålla den dödes fullständiga namn, personnummer eller samordningsnummer enligt folkbokföringslagen (1991:481), hemvist, bostadsadress och dödsdag samt intyg, utvisande att beträffande tillgångarna föreligger fall som avses i första stycket. I anmälan skall även dödsbodelägares namn och bostadsadresser anges, om uppgifterna kan inhämtas utan avsevärd tidsutdräkt. Dödsboanmälan bör göras inom två månader efter dödsfallet. Den skall förvaras hos *Skatteverket*.

⁵ Senaste lydelse 2001:94.

9 §⁶

Skattemyndigheten skall se till att bouppteckning, när sådan krävs, förrättas och ges in inom föreskriven tid. Om det har försummats får *skattemyndigheten* vid vite förelägga viss tid eller, där bouppteckning inte skett, förordna en lämplig person att föranstalta om det. Sådant förordnande utgör inte hinder att vara god man vid förrättningen.

Skattemyndigheten skall registrera bouppteckningen och förse den med bevis om detta.

Registrering av bouppteckning får inte ske, om det inte framgår att vid bouppteckningen har gått till på det sätt som sägs i detta kapitel. Är bouppteckningen bristfällig, får *skattemyndigheten* med föreläggande av vite utsätta tid inom vilken bristen skall avhjälpas.

Den som är skyldig att lämna uppgift till bouppteckning får föreläggas vid vite att fullgöra sin skyldighet.

Skatteverket skall se till att bouppteckning, när sådan krävs, förrättas och ges in inom föreskriven tid. Om det har försummats får *Skatteverket* vid vite förelägga viss tid eller, där bouppteckning inte skett, förordna en lämplig person att föranstalta om det. Sådant förordnande utgör inte hinder att vara god man vid förrättningen.

Skatteverket skall registrera bouppteckningen och förse den med bevis om detta.

Registrering av bouppteckning får inte ske, om det inte framgår att vid bouppteckningen har gått till på det sätt som sägs i detta kapitel. Är bouppteckningen bristfällig, får *Skatteverket* med föreläggande av vite utsätta tid inom vilken bristen skall avhjälpas.

11 §⁷

I fråga om förfarandet hos *skattemyndigheten* och om överklagande gäller i övrigt lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.

I fråga om förfarandet hos *Skatteverket* och om överklagande gäller i övrigt lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.

25 kap.3 §⁸

Över ansökningen skall rätten höra den bortovarandes inom riket vistande make och närmaste fränder, annan som kan antagas senast hava haft underrättelse om den bortovarande, ävensom *skattemyndigheten* och polismyndigheten i den ort, där han senast ägt hemvist inom riket.

Över ansökningen skall rätten höra den bortovarandes inom riket vistande make och närmaste fränder, annan som kan antagas senast hava haft underrättelse om den bortovarande, ävensom *Skatteverket* och polismyndigheten i den ort, där han senast ägt hemvist inom riket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

⁶ Senaste lydelse 2001:94.

⁷ Senaste lydelse 2001:94.

⁸ Senaste lydelse 1991:506.

Härigenom föreskrivs att i 2 kap. 30 § utsökningsbalken¹ ordet ”Riks-
skatteverket” skall bytas ut mot ”Skatteverket”.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av 2 kap. 30 § 1993:893.

2.38 Förslag till lag om ändring i kungörelsen (1952:644) angående skyldighet för myndighet att i vissa fall meddela underrättelse till brittisk konsul

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att 4 § kungörelsen (1952:644) angående skyldighet för myndighet att i vissa fall meddela underrättelse till brittisk konsul skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Om en domstol eller *en skattemyndighet* har fått kännedom om att brittisk medborgare, som inte är bosatt här i riket, på grund av giftorätt, arv eller testamente kan göra gällande anspråk på avliden persons här i riket efterlämnade egendom, skall domstolen eller *skattemyndigheten* omedelbart skriftligen underrätta brittiske konsuln om detta.

Om *en skattemyndighet* har fått kännedom om att brittisk medborgare har avlidit här i riket, skall *skattemyndigheten* omedelbart skriftligen underrätta brittiske konsuln om detta.

Om en domstol eller *Skatteverket* har fått kännedom om att brittisk medborgare, som inte är bosatt här i riket, på grund av giftorätt, arv eller testamente kan göra gällande anspråk på avliden persons här i riket efterlämnade egendom, skall domstolen eller *verket* omedelbart skriftligen underrätta brittiske konsuln om detta.

Om *Skatteverket* har fått kännedom om att brittisk medborgare har avlidit här i riket, skall *verket* omedelbart skriftligen underrätta brittiske konsuln om detta.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse 2001:425.

2.39 Förslag till lag om ändring i lagen (1962:512) om
indrivning i Sverige av underhållsbidrag, fastställda i
Danmark, Finland, Island eller Norge

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 2 § lagen (1962:512) om indrivning i Sverige av underhållsbidrag, fastställda i Danmark, Finland, Island eller Norge¹ ordet ”Riksskatteverket” skall bytas ut mot ”Skatteverket”.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av 2 § 1988:390.

2.40 Förslag till lag om ändring i förordningen (1963:588) Prop. 2002/03:99
om arvsskatt vid avveckling av fideikommiss

Härigenom föreskrivs att i 6 § förordningen (1963:588) om arvsskatt vid avveckling av fideikommiss¹ ordet ”skattemyndigheten” skall bytas ut mot ”Skatteverket”.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av 6 § 2001:1178.

2.41 Förslag till lag om ändring i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.¹

dels att i 1 § ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att 3, 3 a och 4–6 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §²

Skattemyndigheten skall senast den 8 mars till kommuner och landsting redovisa den skatt för det föregående året som tillkommer kommunen eller landstinget. Regeringen meddelar närmare föreskrifter om sådan redovisning.

Skattemyndigheten skall senast den 10 september varje år lämna kommuner och landsting uppgift om den beräknade sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsten som avses i 1 § första stycket.

Riksskatteverket eller den skattemyndighet som Riksskatteverket bestämmer skall i fråga om avgifter till trossamfund lämna redovisning och uppgifter motsvarande dem som anges i första och andra styckena till Svenska kyrkan och andra registrerade trossamfund, som enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund har beviljats statlig hjälp med att ta in avgifterna. *Riksskatteverket* skall lämna motsvarande redovisning och uppgifter i fråga om begravningsavgift enligt begravningslagen (1990:1144) till den församling, kyrkliga samfällighet eller kommun som är huvudman

Skatteverket skall senast den 8 mars till kommuner och landsting redovisa den skatt för det föregående året som tillkommer kommunen eller landstinget. Regeringen meddelar närmare föreskrifter om sådan redovisning.

Skatteverket skall senast den 10 september varje år lämna kommuner och landsting uppgift om den beräknade sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsten som avses i 1 § första stycket.

Skatteverket skall i fråga om avgifter till trossamfund lämna redovisning och uppgifter motsvarande dem som anges i första och andra styckena till Svenska kyrkan och andra registrerade trossamfund, som enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund har beviljats statlig hjälp med att ta in avgifterna. *Skatteverket* skall lämna motsvarande redovisning och uppgifter i fråga om begravningsavgift enligt begravningslagen (1990:1144) till den församling, kyrkliga samfällighet eller kommun som är huvudman för begravningsverksamheten.

¹ Lagen omtryckt 1973:437.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1977:191

1 § 1999:1238.

² Senaste lydelse 1999:1238.

3 a §³

När en kommun eller ett landsting har fastställt budgeten, skall kommunstyrelsen respektive landstingsstyrelsen genast underrätta *skattemyndigheten* om den skattesats som har bestämts för det följande året.

Om skattesatsen inte har fastställts före oktober månads utgång, skall styrelsen genast underrätta *skattemyndigheten* om styrelsens förslag till skattesats. Har någon annan skattesats än den föreslagna fastställts, skall styrelsen genast underrätta *skattemyndigheten och Riksskatteverket* om den fastställda skattesatsen. Om budgeten inte har fastställts före november månads utgång, skall, så snart skattesatsen för den preliminära skatten har fastställts, *skattemyndigheten* underrättas om skattesatsen.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller även underrättelse om avgiftssats enligt begravningslagen (1990:1144).

När en kommun eller ett landsting har fastställt budgeten, skall kommunstyrelsen respektive landstingsstyrelsen genast underrätta *Skatteverket* om den skattesats som har bestämts för det följande året.

Om skattesatsen inte har fastställts före oktober månads utgång, skall styrelsen genast underrätta *Skatteverket* om styrelsens förslag till skattesats. Har någon annan skattesats än den föreslagna fastställts, skall styrelsen genast underrätta *Skatteverket* om den fastställda skattesatsen. Om budgeten inte har fastställts före november månads utgång, skall, så snart skattesatsen för den preliminära skatten har fastställts, *Skatteverket* underrättas om skattesatsen.

4 §⁴

Det som sägs i denna paragraf om kommun och kommunalskattemedel tillämpas också i fråga om landsting och landstingskattemedel samt kommuns begravningsavgiftsmedel. I fråga om slutavräkning av begravningsavgiftsmedel gäller dock i stället bestämmelserna i sjätte stycket.

En kommun har rätt att under visst år (beskattningsåret) av staten uppbära preliminära kommunalskattemedel med ett belopp som motsvarar produkten av de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsterna i kommunen enligt *skattemyndighetens* beslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) om taxering till kommunal inkomstskatt (skatteunderlaget) året före beskattningsåret, den skattesats som har beslutats för beskattningsåret och

En kommun har rätt att under visst år (beskattningsåret) av staten uppbära preliminära kommunalskattemedel med ett belopp som motsvarar produkten av de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsterna i kommunen enligt *Skatteverkets* beslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) om taxering till kommunal inkomstskatt (skatteunderlaget) året före beskattningsåret, den skattesats som har beslutats för beskattningsåret och de uppräkn-

³ Senaste lydelse 1999:298.

⁴ Senaste lydelse 2002:673.

de uppräkningsfaktorer enligt tredje stycket som har fastställts senast i september året före beskattningsåret.

Senast i september varje år skall regeringen, eller den myndighet regeringen bestämmer, fastställa två uppräkningsfaktorer som skall svara mot den uppskattade procentuella förändringen av skatteunderlaget i riket. Den ena skall avse förändringen mellan andra och första året före beskattningsåret. Den andra skall avse förändringen mellan året före beskattningsåret och beskattningsåret. Under år då riksdagsval hålls i september, får regeringen dock ändra redan fastställda uppräkningsfaktorer. Detta skall ske senast en vecka efter att regeringen avlämnat budgetpropositionen.

Innan *skattemyndigheten* betalar ut kommunalskattemedel till kommunerna skall avräkning göras enligt 10 § lagen (1995:1516) om utjämningsavgift för kommuner och landsting och 16 kap. 8 § skattebetalningslagen (1997:483). Vidare skall tillägg göras för bidrag enligt 10 § lagen (1995:1515) om utjämningsbidrag till kommuner och landsting samt för bidrag enligt 1 och 2 §§ lagen (1995:1514) om generellt statsbidrag till kommuner och landsting. Det belopp som framkommer skall betalas ut med en tolfedel per månad den tredje vardagen räknat från den 17 i månaden, varvid dag som enligt 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid jämföras med allmän helgdag inte skall medräknas. Är kommunens fordran inte uträknad vid utbetalningstillfällena i månaderna januari och februari, skall utbetalningarna dessa månader grundas på samma belopp som utbetalningen i december månad det föregående året. När särskilda skäl föranleder det får *skattemyndigheten* dock förordna att utbetalningen skall grundas på ett annat belopp. Om något av de belopp som utbetalningen i månaderna januari, februari och mars grundats på inte motsvarar en tolfedel av kommunens fordran, skall den jämkning

ningsfaktorer enligt tredje stycket som har fastställts senast i september året före beskattningsåret.

Innan *Skatteverket* betalar ut kommunalskattemedel till kommunerna skall avräkning göras enligt 10 § lagen (1995:1516) om utjämningsavgift för kommuner och landsting och 16 kap. 8 § skattebetalningslagen (1997:483). Vidare skall tillägg göras för bidrag enligt 10 § lagen (1995:1515) om utjämningsbidrag till kommuner och landsting samt för bidrag enligt 1 och 2 §§ lagen (1995:1514) om generellt statsbidrag till kommuner och landsting. Det belopp som framkommer skall betalas ut med en tolfedel per månad den tredje vardagen räknat från den 17 i månaden, varvid dag som enligt 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid jämföras med allmän helgdag inte skall medräknas. Är kommunens fordran inte uträknad vid utbetalningstillfällena i månaderna januari och februari, skall utbetalningarna dessa månader grundas på samma belopp som utbetalningen i december månad det föregående året. När särskilda skäl föranleder det får *Skatteverket* dock förordna att utbetalningen skall grundas på ett annat belopp. Om något av de belopp som utbetalningen i månaderna januari, februari och mars grundats på inte motsvarar en tolfedel av kommunens fordran, skall den jämkning som föranleds

som föranleds av detta ske i fråga om utbetalningen i april eller, om det är fråga om ett större belopp, fördelas på utbetalningarna i april, maj och juni månader.

En slutavräkning av kommunalskattemedlen skall ske när den årliga taxeringen under året efter beskattningsåret har avslutats. Därvid skall en kommun som inte ingår i ett landsting behandlas som om den även utgjorde ett landsting. Produkten av skatteunderlaget enligt den taxeringen och den skattesats som har beslutats för beskattningsåret utgör de slutliga kommunalskattemedlen. Om summan av dessa överstiger summan av de preliminära kommunalskattemedlen enligt andra stycket skall skillnaden betalas ut till kommunerna med ett enhetligt belopp per invånare den 1 november året före beskattningsåret. I motsatt fall skall skillnaden återbetalas av kommunerna med ett enhetligt belopp per invånare den 1 november året före beskattningsåret. Utbetalning eller återbetalning skall göras i januari andra året efter beskattningsåret.

En slutavräkning av kommunens begravningsavgiftsmedel skall ske när den årliga taxeringen under året efter beskattningsåret har avslutats. Produkten av skatteunderlaget enligt den taxeringen och den avgiftssats för begravningsavgiften som har beslutats för beskattningsåret utgör de slutliga begravningsavgiftsmedlen. Om dessa överstiger de preliminära begravningsavgiftsmedlen enligt andra stycket skall skillnaden betalas ut till kommunen. I motsatt fall skall skillnaden återbetalas av kommunen. Utbetalning eller återbetalning skall göras i januari andra året efter beskattningsåret.

4 a §⁵

Ett registrerat trossamfund som avses i lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund är berättigat att under visst år av staten uppbära avgift som avses i den lagen med belopp som motsvarar vad som skulle utgå på grundval av de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsterna för de avgiftsskyldiga i trossamfundet enligt *skattemyndighetens* beslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) vid det föregående årets (taxeringsåret) taxering, beräknat efter den eller de avgiftssatser som har bestämts för året före taxeringsåret.

Trossamfund som avses i första stycket är berättigat att under ett visst år av staten såsom förskott uppbära ett belopp som motsvarar

Ett registrerat trossamfund som avses i lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund är berättigat att under visst år av staten uppbära avgift som avses i den lagen med belopp som motsvarar vad som skulle utgå på grundval av de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomsterna för de avgiftsskyldiga i trossamfundet enligt *Skatteverkets* beslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) vid det föregående årets (taxeringsåret) taxering, beräknat efter den eller de avgiftssatser som har bestämts för året före taxeringsåret.

Trossamfund som avses i första stycket är berättigat att under ett visst år av staten såsom förskott uppbära ett belopp som motsvarar

⁵ Senaste lydelse 1999:1238.

produkten av den eller de avgiftssatser som har beslutats för året och de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomster, som enligt *skattemyndighetens* beslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen rörande det föregående årets taxering till kommunal inkomstskatt har påförts de avgiftsskyldiga. Förskottet avräknas mot de avgifter, som trossamfundet har rätt att uppbära av staten på grundval av taxeringen under året efter det, då förskottet enligt bestämmelserna i nästföljande stycke utanordnas.

Belopp, som vid ingången av ett år utgör trossamfundets fordran hos staten enligt denna paragraf skall *Riksskatteverket* eller *den skattemyndighet* *Riksskatteverket* bestämmer under samma år utanordna till trossamfundet med en tolfedel per månad den tredje vardagen räknat från den 17 i månaden, varvid vardag som enligt 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid jämföras med allmän helgdag inte skall medräknas. Är trossamfundets fordran inte uträknad vid utbetalningstillfällena i månaderna januari och februari, skall vid dessa tillfällen utbetalas samma belopp som har utbetalats i december månad det föregående året. När särskilda skäl föranleder det får *Riksskatteverket* dock förordna att utbetalning skall ske med annat belopp. Om något av de belopp som utbetalades i månaderna januari och februari inte motsvarar en tolfedel av trossamfundets fordran, skall den jämkning som föranleds härav ske i fråga om det belopp, som utbetalas i mars månad.

Vad som har sagts om avgift till registrerat trossamfund tillämpas på motsvarande sätt i fråga om begravningsavgift enligt begravnings-

produkten av den eller de avgiftssatser som har beslutats för året och de sammanlagda beskattningsbara förvärvsinkomster, som enligt *Skatteverkets* beslut enligt 4 kap. 2 § taxeringslagen rörande det föregående årets taxering till kommunal inkomstskatt har påförts de avgiftsskyldiga. Förskottet avräknas mot de avgifter, som trossamfundet har rätt att uppbära av staten på grundval av taxeringen under året efter det, då förskottet enligt bestämmelserna i nästföljande stycke utanordnas.

Belopp, som vid ingången av ett år utgör trossamfundets fordran hos staten enligt denna paragraf skall *Skatteverket* under samma år utanordna till trossamfundet med en tolfedel per månad den tredje vardagen räknat från den 17 i månaden, varvid vardag som enligt 2 § lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid jämföras med allmän helgdag inte skall medräknas. Är trossamfundets fordran inte uträknad vid utbetalningstillfällena i månaderna januari och februari, skall vid dessa tillfällen utbetalas samma belopp som har utbetalats i december månad det föregående året. När särskilda skäl föranleder det får *Skatteverket* dock förordna att utbetalning skall ske med annat belopp. Om något av de belopp som utbetalades i månaderna januari och februari inte motsvarar en tolfedel av trossamfundets fordran, skall den jämkning som föranleds härav ske i fråga om det belopp, som utbetalas i mars månad.

Vad som har sagts om avgift till registrerat trossamfund tillämpas på motsvarande sätt i fråga om begravningsavgift enligt begravnings-

ningslagen (1990:1144), om den inte enligt 3 § lagen om avgift till registrerat trossamfund skall räknas in i kyrkoavgiften. Det som sägs om *Riksskatteverket* och trossamfund skall dock i stället gälla *skattemyndigheten* respektive den församling eller kyrkliga samfällighet som är huvudman för begravningsverksamheten.

ningslagen (1990:1144), om den inte enligt 3 § lagen om avgift till registrerat trossamfund skall räknas in i kyrkoavgiften. Det som sägs om trossamfund skall dock i stället gälla den församling eller kyrkliga samfällighet som är huvudman för begravningsverksamheten.

5 §⁶

Finner *skattemyndigheten* eller *Riksskatteverket* på grund av anmärkning eller eljest att av *myndigheten* meddelat beslut enligt denna lag blivit uppenbart oriktigt till följd av skrivfel, räknefel eller annat sådant förbiseende, skall *myndigheten* meddela beslut om rättelse.

Finner *Skatteverket* på grund av anmärkning eller eljest att av *verket* meddelat beslut enligt denna lag blivit uppenbart oriktigt till följd av skrivfel, räknefel eller annat sådant förbiseende, skall *verket* meddela beslut om rättelse.

6 §⁷

Riksskatteverkets eller *skattemyndighetens* beslut enligt denna lag får överklagas hos regeringen.

Skatteverkets beslut enligt denna lag får överklagas hos regeringen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
 2. Rättelse enligt 5 § av skattemyndighets beslut skall efter ikraftträdandet göras av Skatteverket.
 3. Äldre föreskrifter i 6 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

⁶ Senaste lydelse 1999:298.

⁷ Senaste lydelse 1999:298.

2.42 Förslag till lag om ändring i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 33 § lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.¹ ordet "skattemyndighetens" skall bytas ut mot "Skatteverkets".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 33 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse av 33 § 1995:1689.

2.43 Förslag till lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 3 § lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga¹ ordet ”Riksskatteverket” skall bytas ut mot ”Skatteverket”.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse 1999:403.

2.44 Förslag till lag om ändring i skattebrottslagen
(1971:69)

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att 17 § skattebrottslagen (1971:69) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §¹

Förvaltningsmyndigheter som handlägger frågor om skatter eller avgifter skall göra anmälan till åklagaren så snart det finns anledning att anta att brott enligt denna lag har begåtts. Detta gäller dock inte om det kan antas att brottet inte kommer att medföra påföljd enligt denna lag eller om anmälan av annat skäl inte behövs. *Skattemyndigheter* får fullgöra anmälningsskyldigheten till enhet inom *skatteförvaltningen* som skall medverka vid brottsutredning, om det inte finns skäl att anta att brottet föranleder annan påföljd än böter och den misstänkte kan antas erkänna gärningen. Detta gäller dock endast om den misstänkte fyllt tjuogoett år.

Förvaltningsmyndigheter som handlägger frågor om skatter eller avgifter skall göra anmälan till åklagaren så snart det finns anledning att anta att brott enligt denna lag har begåtts. Detta gäller dock inte om det kan antas att brottet inte kommer att medföra påföljd enligt denna lag eller om anmälan av annat skäl inte behövs. *Skatteverket* får fullgöra anmälningsskyldigheten till enhet inom *verket* som skall medverka vid brottsutredning, om det inte finns skäl att anta att brottet föranleder annan påföljd än böter och den misstänkte kan antas erkänna gärningen. Detta gäller dock endast om den misstänkte fyllt tjuogoett år.

Har i lag eller förordning meddelats bestämmelse som avviker från föreskrifterna i första stycket gäller den bestämmelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse 1997:1025.

2.45 Förslag till lag om ändring i lagen (1971:171) om särskilt uppskattningsvärde på fastighet

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1971:171) om särskilt uppskattningsvärde på fastighet¹

dels att i 5 och 6 §§ ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att 4 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §²

Ansökan om särskilt uppskattningsvärde görs skriftligen hos *skattemyndigheten i den region där fastigheten är belägen*.

I ansökningshandlingen lämnas, i huvudsaklig anslutning till vad som föreskrivs i fastighetstaxeringslagen (1979:1152) om fastighetsdeklaration, de uppgifter som behövs till ledning för uppskattningen. *Skattemyndigheten* kan anmoda sökanden att komplettera uppgifterna vid äventyr att ärendet ändå prövas.

Ansökan om särskilt uppskattningsvärde görs skriftligen hos *Skatteverket*.

I ansökningshandlingen lämnas, i huvudsaklig anslutning till vad som föreskrivs i fastighetstaxeringslagen (1979:1152) om fastighetsdeklaration, de uppgifter som behövs till ledning för uppskattningen. *Skatteverket* kan anmoda sökanden att komplettera uppgifterna vid äventyr att ärendet ändå prövas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Lagen omtryckt 1980:960.

Senaste lydelse av

5 § 1994:1913

6 § 1990:361.

² Senaste lydelse 1998:243.

2.46 Förslag till lag om ändring i lagen (1971:289) om
allmänna förvaltningsdomstolar

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 20 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar¹ ordet "skattemyndighet" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Lagen omtryckt 1981:1323.
Senaste lydelse av 20 § 1997:1088.

2.47 Förslag till lag om ändring i handelsregisterlagen
(1974:157)

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 4 § handelsregisterlagen (1974:157)¹ ordet "skattemyndighet" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 4 § 2 gäller för registreringsnummer som har tilldelats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse av 4 § 1998:308.

2.48 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen
(1975:1385)

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 10 kap. 22 och 33 a §§ samt 12 kap. 8 § aktiebolagslagen (1975:1385)¹ ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Lagen omtryckt 1993:150.
Senaste lydelse av
10 kap. 22 § 1998:760
10 kap. 33 a § 2001:1224
12 kap. 8 § 1994:802.

2.49 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:339) om
saluvagnsskatt

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 1 § lagen (1976:339) om saluvagnsskatt¹
orden "Skattemyndigheten i Örebro" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av
1 § 2001:563.

2.50 Förslag till lag om ändring i lagen (1979:411) om
ändringar i Sveriges indelning i kommuner och
landsting

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 24 § lagen (1979:411) om ändringar i Sveriges indelning i kommuner och landsting¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.
24 §²

När det finns skäl till det skall en särskild undersökning göras om befolkningens inställning till en indelningsändring. Om en särskild utredare finner skäl till en sådan undersökning, skall han anmäla detta till Kammarkollegiet, som beslutar i frågan. Länsstyrelsen beslutar om sådana undersökningar i ärenden som länsstyrelsen utreder.

Undersökningen skall göras av länsstyrelsen. Den kan ske genom omröstning, opinionsundersökning eller liknande förfarande. Länsstyrelsen får därvid anlita valnämnden i kommunen, om inte nämndens verksamhet i övrigt hindras därigenom.

Skall undersökningen ske genom en omröstning får länsstyrelsen besluta att det, med tillämpning av 7 kap. vallagen (1997:157), skall framställas röstlängd och röstkort för omröstningen.

Röstlängd och röstkort framställs av *skattemyndigheten i den region inom vilken kommunen eller landstinget ligger. Skattemyndigheten har rätt till ersättning för detta.*

Röstlängd och röstkort framställs av *Skatteverket. Verket har rätt till ersättning för detta.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Lagen omtryckt 1988:198.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1991:1693.

² Senaste lydelse 1998:238.

2.51 Förslag till lag om ändring i lagen (1982:188) om
preskription av skattefordringar m.m.

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 14 § lagen (1982:188) om preskription av skattefordringar m.m. ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.52 Förslag till lag om ändring i lagen (1983:914) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Amerikas Förenta Stater beträffande skatter på kvarlåtenskap, arv och gåva

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 2 § lagen (1983:914) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Amerikas Förenta Stater beträffande skatter på kvarlåtenskap, arv och gåva¹ ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av 2 § 2001:96.

2.53 Förslag till lag om ändring i lagen (1985:146) om
avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 11 § lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter¹ ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av 11 § 1993:519.

2.54 Förslag till lag om ändring i lagen (1986:436) om
näringsförbud

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 8 a § lagen (1986:436) om näringsförbud¹ ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av 8 a § 1999:181.

2.55 Förslag till lag om ändring i bankrörelselagen
(1987:617)

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 3 kap. 11 § bankrörelselagen (1987:617)¹ ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Lagen omtryckt 1996:1001.
Senaste lydelse av 3 kap. 11 § 1998:1500.

2.56 Förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 8 kap. 8 och 13 a §§ lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar¹ ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av
8 kap. 8 § 1995:537
8 kap. 13 a § 2001:1226.

2.57 Förslag till lag om ändring i konkurslagen
(1987:672)

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 13 kap. 8 § och 16 kap. 8 § konkurslagen (1987:672)¹ ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av 16 kap. 8 § 1989:1002.

2.58 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:593) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige samt Storbritannien och Nordirland beträffande skatter på kvarlåtenskap, arv och gåva

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 2 § lagen (1988:593) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige samt Storbritannien och Nordirland beträffande skatter på kvarlåtenskap, arv och gåva¹ ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av 2 § 2001:98.

2.59 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:933) om
dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 4 § lagen (1989:933) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.60 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:314) om
ömsesidig handräckning i skatteärenden

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 3, 7, 8, 11, 13, 17, 20 och 22 §§ lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden¹ ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av
3 § 1997:368
22 § 1997:368.

2.61 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion¹

dels att i 21 § ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att 20 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §²

Vid tillämpningen av 19 § skall

1. vad som sägs om skatt, skattskyldig, *skattemyndighet* och *Riksskatteverket* i stället gälla avgift, avgiftsskyldig, Naturvårdsverket och det allmänna ombudet,

2. *skattemyndighetens* särskilda konto för skatteinbetalningar ersättas med Naturvårdsverkets särskilda konto när det gäller ränta,

3. beskattningsåret ersättas med redovisningsperioden när det gäller omprövning och överklagande.

1. vad som sägs om skatt, skattskyldig, *Skatteverket* och *det allmänna ombudet hos Skatteverket* i stället gälla avgift, avgiftsskyldig, Naturvårdsverket och det allmänna ombudet,

2. *Skatteverkets* särskilda konto för skatteinbetalningar ersättas med Naturvårdsverkets särskilda konto när det gäller ränta,

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av 21 § 2002:411.

² Senaste lydelse 2002:411.

2.62 Förslag till lag om ändring i begravningslagen
(1990:1144)

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om begravningslagen (1990:1144)¹
dels att i 4 kap. 4 och 7 §§ samt 11 kap. 6 § ordet "skattemyndighet" i
olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" i motsvarande
form,

dels att i 9 kap. 14 § ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot ordet
"Skatteverket",

dels att 4 kap. 1 och 3 §§, 5 kap. 10 § samt 11 kap. 7 § skall ha följande
lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 §²

När stoftet eller askan efter en
person som har avlidit utomlands
har förts in till Sverige, skall den
som ordnar med gravsättningen
snarast anmäla detta till *skatte-*
myndigheten i det län där den
avlidne senast var folkbokförd.

Om det inte är känt var den
avlidne senast var folkbokförd
eller om den avlidne inte har varit
folkbokförd i Sverige, skall an-
mälan göras till skattemyndig-
heten i det län där stoftet eller
askan skall gravsättas.

När stoftet eller askan efter en
person som har avlidit utomlands
har förts in till Sverige, skall den
som ordnar med gravsättningen
snarast anmäla detta till *Skatte-*
verket.

3 §³

Om något annat inte följer av
4 § skall dödsbeviset utan dröjs-
mål lämnas till *skattemyndigheten*
i det län där den avlidne senast
var folkbokförd. Om det inte är
känt var den avlidne senast var
folkbokförd eller om den avlidne
inte har varit folkbokförd i landet,
skall dödsbeviset lämnas till skat-
temyndigheten i det län där döds-
fallet inträffade.

Om något annat inte följer av
4 § skall dödsbeviset utan dröjs-
mål lämnas till *Skatteverket.*

¹ Senaste lydelse av

4 kap. 4 § 1995:834

4 kap. 7 § 1995:834

9 kap. 14 § 1999:306

11 kap. 6 § 1999:306.

² Senaste lydelse 1991:496.

³ Senaste lydelse 1991:496.

Om den avlidne vid dödsfallet vårdades på en sjukvårdsinrättning eller fördes dit i anslutning till dödsfallet, skall dödsbeviset lämnas av inrättningen. I andra fall skall beviset lämnas av den läkare som utfärdat handlingen.

5 kap.

10 §⁴

Stoftet efter en avliden eller en dödfödd som avses i 2 kap. 3 § första stycket skall kremeras eller gravsättas snarast möjligt och senast två månader efter dödsfallet.

Den skattemyndighet som skall utfärda intyg för kremering eller gravsättning får dock medge anstånd med kremeringen eller gravsättningen, om det finns särskilda skäl för det.

Om stoftet inte har kremerats eller gravsatts inom föreskriven tid, skall *skattemyndigheten* undersöka anledningen till dröjsmålet och, om det behövs, underrätta den kommun som anges i 2 §.

Skatteverket får dock medge anstånd med kremeringen eller gravsättningen, om det finns särskilda skäl för det.

Om stoftet inte har kremerats eller gravsatts inom föreskriven tid, skall *Skatteverket* undersöka anledningen till dröjsmålet och, om det behövs, underrätta den kommun som anges i 2 §.

11 kap.

7 §⁵

Länsstyrelsens beslut i ett överklagat ärende får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Den enskildes motpart skall därvid vara den som fattat beslut enligt 6 §.

Även länsstyrelsens beslut

- i ärende som avses i 5 kap. 4 §,
- om förfarande med aska enligt 5 kap. 5 § andra stycket,
- om flyttning av gravsatt stoft eller aska enligt 6 kap. 2 § andra stycket, och
- om överflyttning eller upphörande av gravrätt enligt 7 kap. 34 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Om överklagandet i länsrätten eller kammarrätten innebär prövning av ett beslut som skattemyndigheten har meddelat, får Riksskatteverket från skattemyndigheten ta över uppgiften att föra det allmännas talan i länsrätt och kammarrätt. Riksskatteverket för i sådant mål det allmännas talan i Regeringsrätten.

⁴ Senaste lydelse 1999:306.

⁵ Senaste lydelse 1999:306.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 11 kap. 6 § andra stycket gäller fortfarande för överklagande av skattemyndighets beslut. Prop. 2002/03:99

2.63 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att 9 § lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

När ett medgivande att använda fingerade personuppgifter har upphört att gälla skall Rikspolisstyrelsen underrätta *skattemyndigheten* om detta. *Skattemyndigheten* skall skyndsamt se till att de fingerade uppgifterna inte längre används inom folkbokföringen. *Myndigheten* skall göra de ändringar i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i *skatteförvaltningens* folkbokföringsverksamhet som krävs.

Sedan Rikspolisstyrelsen har underrättat *skattemyndigheten* om den enskildes anmälan enligt 8 § första stycket får denne använda de fingerade uppgifterna fram till dess *skattemyndigheten* har registrerat ändringarna i folkbokföringsdatabasen men inte för tid därefter.

Föreslagen lydelse

9 §¹

När ett medgivande att använda fingerade personuppgifter har upphört att gälla skall Rikspolisstyrelsen underrätta *Skatteverket* om detta. *Verket* skall skyndsamt se till att de fingerade uppgifterna inte längre används inom folkbokföringen. *Verket* skall göra de ändringar i folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i *Skatteverkets* folkbokföringsverksamhet som krävs.

Sedan Rikspolisstyrelsen har underrättat *Skatteverket* om den enskildes anmälan enligt 8 § första stycket får denne använda de fingerade uppgifterna fram till dess *verket* har registrerat ändringarna i folkbokföringsdatabasen men inte för tid därefter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. De nya föreskrifterna i 9 § andra stycket gäller även om Rikspolisstyrelsen underrättat skattemyndighet.

¹ Senaste lydelse 2001:187.

2.64 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:586) om
särskild inkomstskatt för utomlands bosatta

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta¹

dels att 21 § skall upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 21 § skall utgå,

dels att i 10, 14 och 20 §§ ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "beskattningsmyndigheten",

dels att 8 § och rubriken närmast före 8 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Beskattningsmyndighet *m.m.*

Beskattningsmyndighet

8 §²

Beslut om särskild inkomstskatt meddelas av beskattningsmyndigheten. Beskattningsmyndighet är *Skattemyndigheten i Stockholm, utom i fall som sägs i andra stycket.*

Beskattningsmyndighet för skattskyldig som vistas tillfälligt här i riket och uppbär inkomst av arbete som utförs här är skattemyndigheten i den region där den som betalar ut ersättningen är registrerad som arbetsgivare. Är utbetalaren inte registrerad men bosatt här är skattemyndigheten i den region där han är bosatt beskattningsmyndighet.

Beslut om särskild inkomstskatt meddelas av beskattningsmyndigheten. Beskattningsmyndighet är *Skatteverket.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
2. Äldre föreskrifter i 10 § första stycket gäller fortfarande för beslut som har meddelats av skattemyndighet.
3. De nya föreskrifterna i 14 § andra stycket gäller även om skattemyndighet meddelat beslut enligt första stycket i dess äldre lydelse.

¹ Senaste lydelse av
10 § 1997:496
14 § 1997:496
20 § 1997:496
21 § 1997:497.

² Senaste lydelse 1998:252.

2.65 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:673) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Frankrike

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 4 § lagen (1991:673) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Frankrike ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket" i motsvarande form.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.66 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1047) om
sjuklön

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 25 § lagen (1991:1047) om sjuklön¹ ordet "skattemyndighet" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av 25 § 1999:817.

2.67 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:72) om koncessionsavgift på televisionens och radions område

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att 16 § lagen (1992:72) om koncessionsavgift på televisionens och radions område skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §¹

Revision för kontroll av att avgift erlagts i enlighet med bestämmelserna i denna lag skall utföras av *Riksskatteverket eller av skattemyndighet*. Beslut om revision fattas efter framställning av Radio- och TV-verket. Vid revision gäller 3 kap. 8–14 c §§ taxeringslagen (1990:324) i tillämpliga delar.

Revision för kontroll av att avgift erlagts i enlighet med bestämmelserna i denna lag skall utföras av *Skatteverket*. Beslut om revision fattas efter framställning av Radio- och TV-verket. Vid revision gäller 3 kap. 8–14 c §§ taxeringslagen (1990:324) i tillämpliga delar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse 2002:416.

2.68 Förslag till lag om ändring i sametingslagen
(1992:1433)

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om sametingslagen (1992:1433)¹
dels att i 3 kap. 3 § ordet "skatteförvaltningens" skall bytas ut mot
"Skatteverkets",
dels att i 4 kap. 4 § ordet "skattemyndigheterna" skall bytas ut mot
"Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av 3 kap. 3 § 2001:186.

2.69 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 2 § lagen (1993:16) om försäkring mot vissa semesterlönekostnader ordet "skattemyndighet" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.70 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:891) om
indrivning av statliga fordringar m.m.

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 17 § lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.71 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:892) om
ackord rörande statliga fordringar m.m.

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1993:892) om ackord rörande statliga fordringar m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Beslut om att anta förslag om ackord fattas av *den skattemyndighet som är behörig att fatta beslut enligt 2 kap. 1–3 eller 5 § skattebetalningslagen (1997:483).*

Den skattemyndighet som anges i första stycket får uppdra åt en kronofogdemyndighet att fatta beslut om att anta förslag om ackord.

2 §¹

Beslut om att anta förslag om ackord fattas av *Skatteverket.*

Skatteverket får uppdra åt en kronofogdemyndighet att fatta beslut om att anta förslag om ackord.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse 1998:195.

Härigenom föreskrivs att 20 § postlagen (1993:1684) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §¹

Den som bedriver postverksamhet och därvid har fått del av eller tillgång till uppgift som avses i 19 § första stycket skall på begäran lämna

1. uppgift om enskilds adress, telefonnummer eller arbetsplats till en myndighet som i ett särskilt fall behöver en sådan uppgift för delgivning enligt delgivningslagen (1970:428), om myndigheten finner att det kan antas att den som söks för delgivning håller sig undan eller att det annars finns synnerliga skäl,

2. uppgift som rör misstanke om brott till åklagarmyndighet, polismyndighet eller någon annan myndighet som har att ingripa mot brottet, om det för brottet inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år,

3. uppgift om enskilds adress till en kronofogdemyndighet som behöver uppgiften i exekutiv verksamhet, om myndigheten finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende,

4. uppgift om enskilds adress till *en skattemyndighet som* behöver uppgiften i verksamhet som avser kontroll av skatt eller avgift eller i utredning om rätt folkbokföringsort enligt folkbokföringslagen (1991:481), om *myndigheten* finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende,

4. uppgift om enskilds adress till *Skatteverket om verket* behöver uppgiften i verksamhet som avser kontroll av skatt eller avgift eller i utredning om rätt folkbokföringsort enligt folkbokföringslagen (1991:481), om *verket* finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende,

5. uppgift om enskilds adress till en allmän försäkringskassa som behöver uppgiften för kontroll av rätten till ersättning, om försäkringskassan finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Om en skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 20 § 4 har begärt uppgifter från den som bedriver postverksamhet, skall efter ikraftträdandet i stället uppgifterna lämnas till Skatteverket.

¹ Senaste lydelse 1997:287.

2.73 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1563) om
tobaksskatt

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 2 § lagen (1994:1563) om tobaksskatt¹ ordet
”Riksskatteverket” skall bytas ut mot ”Skatteverket”.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av 2 § 2002:1001.

2.74 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1617) om
dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och
Amerikas Förenta Stater

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 4 § lagen (1994:1617) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Amerikas Förenta Stater ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket" i motsvarande form.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.75 Förslag till lag om ändring i alkohollagen
(1994:1738)

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om alkohollagen (1994:1738)¹
dels att i 8 kap. 2 § ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer
skall bytas ut mot "Skatteverket" i motsvarande form,
dels att 8 kap. 1 a § och 12 kap. 5 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

1 a §²

För tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna för marknadsföring i 4 kap. 8–11 och 13 §§ finns särskilda regler i marknadsföringslagen (1995:450). Tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i 4 kap. 8–11 §§ gentemot den som har serveringstillstånd får, i fråga om marknadsföring på serveringsställen, utövas också av kommunen. För kommunens tillsyn gäller inte 4 kap. 12 §.

Riksskatteverket utövar tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna i 4 kap. 5 §. *Skattemyndigheten i Stockholm, Skattemyndigheten i Malmö, Skattemyndigheten i Göteborg eller Skattemyndigheten i Gävle får utöva tillsyn i verkets ställe.*

Skatteverket utövar tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna i 4 kap. 5 §.

12 kap.

5 §³

Riksskatteverket och skattemyndighet som anges i 8 kap. 1 a § andra stycket får för sin tillsyn enligt denna lag ha direktåtkomst till uppgifter om serveringstillstånd i registret.

Skatteverket får för sin tillsyn enligt denna lag ha direktåtkomst till uppgifter om serveringstillstånd i registret.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Om en skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 8 kap. 2 § första stycket har begärt uppgifter från kommunen, skall efter ikraftträdandet i stället uppgifterna lämnas till Skatteverket.

¹ Senaste lydelse av 8 kap. 2 § 2001:414.

² Senaste lydelse 2000:483.

³ Senaste lydelse 2001:414.

2.76 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1744) om
allmän pensionsavgift

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 5 § lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift¹ ordet ”skattemyndigheten” skall bytas ut mot ”Skatteverket”.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1997:936.

2.77 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:439) om beskattning, förtullning och folkbokföring under krig eller krigsfara m.m.

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i fråga om lagen (1995:439) om beskattning, förtullning och folkbokföring under krig eller krigsfara m.m.¹

dels att i 10 § ordet "skatteförvaltningens" skall bytas ut mot "Skatteverkets",

dels att i 12–14 §§ ordet "riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverkets".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av

10 § 2001:192

12 § 1999:432

13 § 2001:192

14 § 2001:192.

2.78 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:575) mot skatteflykt

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1995:575) mot skatteflykt skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Fråga om tillämpning av denna lag prövas av länsrätten efter framställning av *skattemyndighet eller Riksskatteverket*. Om handläggning av framställning om tillämpning av lagen och om överklagande av beslut i anledning av sådan framställning gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 6 kap. taxeringslagen (1990:324).

Fråga om tillämpning av denna lag prövas av länsrätten efter framställning av *Skatteverket*. Om handläggning av framställning om tillämpning av lagen och om överklagande av beslut i anledning av sådan framställning gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 6 kap. taxeringslagen (1990:324).

Framställning enligt första stycket får göras före utgången av de frister som enligt 4 kap. 19–22 §§ taxeringslagen gäller för beslut om eftertaxering.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 4 § första stycket gäller fortfarande för framställning av skattemyndighet som har getts in före ikraftträdandet.

2.79 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1518) om
mervärdesskattekonton för kommuner och landsting

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1995:1518) om mervärdesskattekonton för kommuner och landsting¹

dels att i 9–12, 14, 18, 19 och 21–23 §§ ordet ”Riksskatteverket” i olika böjningsformer skall bytas ut mot ordet ”Skatteverket” i motsvarande form,

dels att 15, 16 och 20 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §²

Om uppgifter i en ansökan om ersättning behöver kontrolleras genom avstämning mot räkenskaper, anteckningar eller andra handlingar, får *Riksskatteverket* komma överens med kommunen om att en sådan avstämning skall göras vid besök hos kommunen.

Riksskatteverket får uppdra åt en skattemyndighet att genomföra sådana besök.

Om uppgifter i en ansökan om ersättning behöver kontrolleras genom avstämning mot räkenskaper, anteckningar eller andra handlingar, får *Skatteverket* komma överens med kommunen om att en sådan avstämning skall göras vid besök hos kommunen.

16 §³

Riksskatteverket får besluta om revision hos kommunen för att kontrollera att uppgift som kommunen lämnat till ledning för ersättningsbeslut är riktig.

Riksskatteverket får uppdra åt en skattemyndighet att genomföra en sådan revision.

Skatteverket får besluta om revision hos kommunen för att kontrollera att uppgift som kommunen lämnat till ledning för ersättningsbeslut är riktig.

Vid revision får räkenskapsmaterial och andra handlingar som rör verksamheten granskas. Med handling avses framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel.

20 §⁴

En begäran om omprövning skall ha kommit in till *Riksskat-*

En begäran om omprövning skall ha kommit in till *Skatteverket*

¹ Senaste lydelse av
9 § 2002:671
10 § 2002:671
11 § 2002:671
12 § 2002:671
14 § 2002:671

18 § 2002:671
19 § 2002:671
21 § 2002:671
22 § 2002:671
23 § 2002:671.

² Senaste lydelse 2002:671.

³ Senaste lydelse 2002:671.

⁴ Senaste lydelse 2002:671.

teverket senast tredje året efter utgången av det kalenderår som ersättningen avser.

Om *Riksskatteverket* självmant omprövar ett beslut, får omprövningsbeslut meddelas senast tredje året efter utgången av det kalenderår som ersättningen avser.

Ett beslut får omprövas även efter den tid som anges i första och andra styckena när en ändring föranleds av *skattemyndighets* beskattningsbeslut enligt skattebetalningslagen (1997:483).

senast tredje året efter utgången av det kalenderår som ersättningen avser.

Om *Skatteverket* självmant omprövar ett beslut, får omprövningsbeslut meddelas senast tredje året efter utgången av det kalenderår som ersättningen avser.

Ett beslut får omprövas även efter den tid som anges i första och andra styckena när en ändring föranleds av *Skatteverkets* beskattningsbeslut enligt skattebetalningslagen (1997:483).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.80 Förslag till lag om ändring i årsredovisningslagen
(1995:1554)

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 4 kap. 9 § årsredovisningslagen (1995:1554)¹ ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av 4 kap. 9 § 1999:1112.

2.81 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1511) om
dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Canada

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 4 § lagen (1996:1511) om dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Canada ordet "Riksskatteverket" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" i motsvarande form.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Härigenom föreskrivs i fråga om vallagen (1997:157)¹

dels att i 2 kap. 6 §, 3 kap. 2, 6 och 8 §§, 6 kap. 11 § samt 7 kap. 4 och 6 §§ ordet "skatteförvaltningens" skall bytas ut mot "Skatteverkets",

dels att i 7 kap. 10 § orden "en skattemyndighet" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. En sådan anmälan som avses i 7 kap. 10 § som före ikraftträdandet har getts in till en skattemyndighet skall i stället betraktas som en anmälan till Skatteverket.

¹ Lagen omtryckt 2002:68.

2.83 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:323) om
statlig förmögenhetsskatt

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 1 § lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt¹ ordet "skattemyndigheter" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av 1 § 1999:1298.

2.84 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:614) om kommunal redovisning

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 2 kap. 13 § lagen (1997:614) om kommunal redovisning¹ ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av 2 kap. 13 § 2000:890.

2.85 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1137) om
vägavgift för vissa tunga fordon

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1997:1137) om vägavgift för
vissa tunga fordon¹

dels att i 3 och 12 §§ orden "Skattemyndigheten i Örebro" skall bytas
ut mot "Skatteverket",

dels att i 4 § ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skattever-
ket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av
3 § 2000:1431
12 § 2000:1431.

2.86 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter¹

dels att i 4 kap. 7 § ordet ”Riksskatteverket” skall bytas ut mot ”det allmänna ombudet hos Skatteverket”,

dels att i 4 kap. 14–16 §§ ordet ”Riksskatteverket” skall bytas ut mot ”Skatteverket”.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av
4 kap. 7 § 2002:426
4 kap. 15 § 1999:438.

2.87 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 5 och 7 §§ lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret¹ ordet "skatteförvaltningens" skall bytas ut mot "Skatteverkets".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av
5 § 2001:198
7 § 2001:198.

2.88 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 2 kap. 11 § lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område¹ ordet "skattemyndighet" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Om en skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 2 kap. 11 § har begärt uppgifter från hälso- och sjukvårdspersonalen, skall efter ikraftträdandet i stället uppgifterna lämnas till Skatteverket.

¹ Senaste lydelse av 2 kap. 11 § 1998:1161.

2.89 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:674) om
inkomstgrundad ålderspension

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension¹

dels att i 2 kap. 20 § samt 13 kap. 9 och 14 §§ ordet "skattemyndighet" i olika bönjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" i motsvarande form,

dels att i 13 kap. 12, 16 och 17 §§ samt 15 kap. 11, 13 och 15 §§ orden "en skattemyndighet" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att 13 kap. 1 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

1 §

Beslut i ärende om pensionsgrundande inkomst skall fattas av *den skattemyndighet som är behörig att fatta beslut enligt 2 kap. 1, 3 och 5 §§ skattebetalningslagen (1997:483).*

Beslut i ärende om pensionsgrundande inkomst skall fattas av *Skatteverket.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2. De nya föreskrifterna i 2 kap. 20 § andra meningen gäller även för-
månsvärde som har bestämts av skattemyndighet.

3. Äldre föreskrifter i 13 kap. 12 § första stycket gäller fortfarande om
begäran om omprövning har kommit in till skattemyndighet före ikraft-
trädandet.

4. De nya föreskrifterna i 13 kap. 17 § andra stycket gäller även skatte-
myndighets avvisningsbeslut.

5. Om någon före ikraftträdandet har förelagts enligt äldre föreskrifter i
15 kap. 11 § att lämna upplysningar, skall efter ikraftträdandet i stället
upplysningarna lämnas till Skatteverket.

6. Om en skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 15 kap. 13 § första
eller andra stycket har begärt uppgifter från myndighet, arbetsgivare eller
försäkringsinrättning, skall efter ikraftträdandet i stället uppgifterna läm-
nas till Skatteverket.

¹ Senaste lydelse av
15 kap. 13 § 2001:1155
15 kap. 15 § 2001:1155.

2.90 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:90) om
behandling av personuppgifter vid skattemyn-
digheters medverkan i brottsutredningar

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar
dels att i 2, 3, 11–13 och 17 §§ ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" i motsvarande form,
dels att rubriken till lagen samt 1 och 10 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar

Lag om behandling av personuppgifter vid Skatteverkets medverkan i brottsutredningar

1 §

Denna lag gäller utöver personuppgiftslagen (1998:204) vid behandling av personuppgifter i *en skattemyndighets* verksamhet för att

Denna lag gäller utöver personuppgiftslagen (1998:204) vid behandling av personuppgifter i *Skatteverkets* verksamhet för att

1. bedriva spaning och utredning i fråga om brott som avses i 1 § lagen (1997:1024) om *skattemyndigheters* medverkan i brottsutredningar,

1. bedriva spaning och utredning i fråga om brott som avses i 1 § lagen (1997:1024) om *Skatteverkets* medverkan i brottsutredningar,

2. förebygga brott som avses i 1.

Lagen gäller endast om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter, vilka är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Med skattemyndighet avses även Riksskatteverket.

10 §

Ett underrättelseregister får om en enskild person endast innehålla

1. upplysningar om varifrån den registrerade uppgiften kommer och om uppgiftslämnarens trovärdighet,

2. identifieringsuppgifter,

3. uppgifter om särskilda bestående fysiska kännetecken,

4. de omständigheter och händelser som ger anledning att anta att den registrerade utövat eller kan komma att utöva allvarlig brottslig verksamhet,

5. uppgifter om varor, brottshjälpmedel och transportmedel,

6. ärendenummer, och

7. hänvisning till en särskild undersökning där uppgifter om den registrerade behandlas och till register som förs av *polis-, skatte- eller tullmyndighet* i vilket uppgif-

7. hänvisning till en särskild undersökning där uppgifter om den registrerade behandlas och till register som förs av *polismyndighet, Skatteverket eller Tullverket* i vilket

ter om den registrerade förekom-
mer.

uppgifter om den registrerade före-
kommer.

Prop. 2002/03:99

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.
 2. De nya föreskrifterna i 3 § gäller även för behandling av personuppgifter som skattemyndighet utfört.
 3. Äldre föreskrifter i 17 § gäller fortfarande för överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2.91 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:291) om
avgift till registrerat trossamfund

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund¹

dels att i 5 § ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket",

dels att i 8 § ordet "skatteförvaltningens" skall bytas ut mot "Skatteverkets".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av
5 § 1999:957
8 § 2001:190.

2.92 Förslag till lag om ändring i bokföringslagen
(1999:1078)

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om bokföringslagen (1999:1078)¹
dels att i 3 kap. 2 och 5 §§ ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot
"Skatteverket",
dels att i 3 kap. 6 och 7 §§, 4 kap. 6 § samt 7 kap. 4 och 7 §§ ordet
"skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av 4 kap. 6 § 2000:31.

2.93 Förslag till lag om ändring i revisionslagen
(1999:1079)

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 23 och 32 a §§ revisionslagen (1999:1079)¹ ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av 32 a § 2001:1225.

2.94 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:1305) om
Forskarskattenämnden

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 8 och 9 §§ lagen (1999:1305) om Forskar-
skattenämnden¹ ordet ”Riksskatteverket” skall bytas ut mot ”Skatte-
verket”.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse av
8 § 2000:1162
9 § 2000:1162.

2.95 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:46) om
omräkningsförfarande vid beskattning för företag
som har sin redovisning i euro, m.m.

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 13 § lagen (2000:46) om omräkningsförfarande vid beskattning för företag som har sin redovisning i euro, m.m. ordet "skattemyndigheten" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.96 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:981) om
fördelning av socialavgifter

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 12 § lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter ordet ”Riksskatteverket” skall bytas ut mot ”Skatteverket”.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 6 § tullagen (2000:1281) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

6 §¹

Tullverket skall på begäran tillhandahålla Sveriges Riksbank, Riksskatteverket, Läke- medelsverket, Statens livsmedelsverk, Statens jordbruksverk, Kommerskollegium, skattemyndighet, kronofogdemyndighet, Statistiska centralbyrån, Kemikalieinspektionen och Fiskeriverket uppgifter som förekommer hos Tullverket och som rör import eller export av varor. Tullverket skall vidare på begäran tillhandahålla Säkerhetspolisen uppgifter som förekommer hos Tullverket och som rör export av varor.

Tullverket skall på begäran tillhandahålla Sveriges Riksbank, Skatteverket, Läke- medelsverket, Statens livsmedelsverk, Statens jordbruksverk, Kommerskollegium, kronofogdemyndighet, Statistiska centralbyrån, Kemikalieinspektionen och Fiskeriverket uppgifter som förekommer hos Tullverket och som rör import eller export av varor. Tullverket skall vidare på begäran tillhandahålla Säkerhetspolisen uppgifter som förekommer hos Tullverket och som rör export av varor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Om Riksskatteverket eller en skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 11 kap. 6 § har begärt uppgifter från Tullverket, skall efter ikraftträdandet i stället uppgifterna lämnas till Skatteverket.

¹ Senaste lydelse 2001:188.

2.98 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1380) om skattereduktion för utgifter för vissa anslutningar för tele- och datakommunikation

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2000:1380) om skattereduktion för utgifter för vissa anslutningar för tele- och datakommunikation¹

dels att 15 § skall upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 15 § skall utgå,

dels att i 14 och 16 §§ ordet "skattemyndighet" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" i motsvarande form,

dels att i 11 § orden "en skattemyndighet" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Äldre föreskrifter i 16 § andra stycket gäller fortfarande för skattemyndighets beslut.

¹ Senaste lydelse av 14 § 2002:975.

2.99 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:85) om
behandling av personuppgifter i Tullverkets
brottsbekämpande verksamhet

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att 13 och 17 §§ lagen (2001:85) om behandling av personuppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §

Underrättelseregistret får om förutsättningarna för registrering enligt 11 och 12 §§ är uppfyllda innehålla följande uppgifter om en enskild person:

1. upplysningar om varifrån den registrerade uppgiften kommer och om uppgiftslämnarens trovärdighet,
2. identifieringsuppgifter, arbetsplats och yrke,
3. uppgifter om särskilda bestående fysiska kännetecken,
4. de omständigheter och händelser som ger anledning att anta att den registrerade utövat eller kan komma att utöva allvarlig brottslig verksamhet,
5. uppgifter om varor, brottshjälpmedel och transportmedel,
6. ärendenummer,
7. hänvisning till en särskild undersökning där uppgifter om den registrerade behandlas och till register som förs av *polis- eller skattemyndighet* eller Tullverket i vilket uppgifter om den registrerade förekommer, och
8. varning om att personen tidigare varit beväpnad, våldsam eller flyktbenägen.

17 §

Ett spaningsregister får om förutsättningarna för registrering enligt 15 och 16 §§ är uppfyllda innehålla följande uppgifter om en enskild person:

1. upplysningar om varifrån den registrerade uppgiften kommer och om uppgiftslämnarens trovärdighet,
2. identifieringsuppgifter, arbetsplats och yrke,
3. uppgifter om särskilda bestående fysiska kännetecken,
4. de omständigheter och händelser som ger upphov till misstanke om brott som Tullverket har befogenhet att ingripa mot,
5. uppgifter om varor, brottshjälpmedel och transportmedel,
6. ärendenummer,
7. hänvisning till en särskild undersökning där uppgifter om den registrerade behandlas och till register som förs av *polis- eller skattemyndighet* eller Tullverket i vilket uppgifter om den registrerade förekommer, och

8. varning om att personen tidigare varit beväpnad, våldsam eller flyktbenägen. Prop. 2002/03:99

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.100 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:183) om
behandling av personuppgifter i verksamhet med val
och folkomröstningar

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 2 kap. 8 § lagen (2001:183) om behandling av personuppgifter i verksamhet med val och folkomröstningar ordet "Skattemyndigheterna" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.101 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:185) om
behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 7 § lagen (2001:185) om behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

7 §¹

Riksskatteverket och skattemyndigheterna får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 1, 2, 5–7, 10 och 11 i fråga om personer som är eller kan antas vara skattskyldiga eller förekommer i ett ärende enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter.

Skatteverket får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 1, 2, 5–7, 10 och 11 i fråga om personer som är eller kan antas vara skattskyldiga eller förekommer i ett ärende enligt lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter.

Kronofogdemyndigheterna får ha direktåtkomst till uppgifter som avses i 3 § 1, 2, 5–7, 10 och 11 i fråga om den som är registrerad som gäldenär hos kronofogdemyndigheten eller make till gäldenären eller någon annan som likställs med make.

Regeringen meddelar närmare föreskrifter om vilka uppgifter direktåtkomst enligt första stycket får omfatta.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse 2001:1184.

2.102 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen
(2001:453)

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 12 kap. 10 § socialtjänstlagen (2001:453) ordet "skattemyndighet" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004. Om en skattemyndighet enligt äldre föreskrifter i 12 kap. 10 § andra stycket har begärt uppgifter från socialtjänsten, skall efter ikraftträdandet i stället uppgifterna lämnas till Skatteverket.

Härigenom föreskrivs att 31 § revisorslagen (2001:883) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

31 §

Om *en skattemyndighet eller Riksskatteverket* i fråga om en revisor eller ett registrerat revisionsbolag uppmärksammar någon omständighet, som kan vara av betydelse för Revisorsnämndens verksamhet, skall *myndigheten* underrätta nämnden. Detta gäller dock inte omständigheter som *en skattemyndighet* har fått kännedom om i verksamhet enligt lagen (1997:1024) om *skattemyndigheters* medverkan i brottsutredningar.

Om *Skatteverket* i fråga om en revisor eller ett registrerat revisionsbolag uppmärksammar någon omständighet, som kan vara av betydelse för Revisorsnämndens verksamhet, skall *verket* underrätta nämnden. Detta gäller dock inte omständigheter som *verket* har fått kännedom om i verksamhet enligt lagen (1997:1024) om *Skatteverkets* medverkan i brottsutredningar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.104 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:179) om kreditering på skattekonto av tillfälligt sysselsättningsstöd till kommuner och landsting

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i lagen (2002:179) om kreditering på skattekonto av tillfälligt sysselsättningsstöd till kommuner och landsting ordet "Riksskatteverket" skall bytas ut mot "Skatteverket".

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.105 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:329) om
samarbete med Internationella brottmålsdomstolen

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att i 24 och 28 §§ lagen (2002:329) om samarbete med Internationella brottmålsdomstolen ordet "Riksskatteverket" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "Skatteverket" i motsvarande form.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.106 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:546) om
behandling av personuppgifter i den arbetsmarknads-
politiska verksamheten

Prop. 2002/03:99

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Arbetsmarknadsstyrelsen och länsarbetsnämnderna får behandla personuppgifter för tillhandahållande av information som behövs inom

1. Riksförsäkringsverkets, de allmänna försäkringskassornas, Centrala studiestödsnämndens eller arbetslöshetskassornas verksamhet, som underlag för beslut om och kontroll av förmåner, ersättningar och andra stöd, samt

2. *Riksskatteverkets och skattemyndigheternas* verksamhet som underlag för beslut om och kontroll av skatt.

2. *Skatteverkets* verksamhet som underlag för beslut om och kontroll av skatt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.107 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:976) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2004 års taxering, m.m.

Härigenom föreskrivs att 3 och 5 §§ lagen (2002:976) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2004 års taxering, m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Ett totalt preliminärt belopp avseende den sammanlagda inkomstskatten skall fastställas av regeringen. Fördelning skall ske till kommunerna respektive landsingen med ett enhetligt belopp per invånare den 1 november 2002. Utbetalning skall under 2003 göras av *skattemyndigheten* med en tolfedel per månad på sätt som närmare föreskrivs i 4 § fjärde stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

Skattemyndighetens beslut enligt 3 och 4 §§ får överklagas hos regeringen.

Föreslagen lydelse

3 §

Ett totalt preliminärt belopp avseende den sammanlagda inkomstskatten skall fastställas av regeringen. Fördelning skall ske till kommunerna respektive landsingen med ett enhetligt belopp per invånare den 1 november 2002. Utbetalning skall under 2003 göras av *Skatteverket* med en tolfedel per månad på sätt som närmare föreskrivs i 4 § fjärde stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

5 §

Skatteverkets beslut enligt 3 och 4 §§ får överklagas hos regeringen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 22 § lagen (2003:000) om elektronisk kommunikation skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

22 §¹

Den som tillhandahåller ett elektroniskt kommunikationsnät eller en elektronisk kommunikationstjänst och därvid har fått del av eller tillgång till uppgift som avses i 20 § första stycket skall på begäran lämna

1. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till en myndighet som i ett särskilt fall behöver en sådan uppgift för delgivning enligt delgivningslagen (1970:428), om myndigheten finner att det kan antas att den som söks för delgivning håller sig undan eller att det annars finns synnerliga skäl,

2. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 och som gäller misstanke om brott till åklagarmyndighet, polismyndighet eller någon annan myndighet som skall ingripa mot brottet, om fängelse är föreskrivet för brottet och det enligt myndighetens bedömning kan föranleda annan påföljd än böter,

3. uppgift som avses i 20 § första stycket 3 och som gäller misstanke om brott till åklagarmyndighet, polismyndighet eller någon annan myndighet som skall ingripa mot brottet, om det för brottet inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år,

4. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till en kronofogdemyndighet som behöver uppgiften i exekutiv verksamhet, om myndigheten finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende,

5. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till *en skattemyndighet som behöver uppgiften i verksamhet som avser kontroll av skatt eller avgift eller i utredning om rätt folkbokföringsort enligt folkbokföringslagen (1991:481), om myndigheten finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende,*

5. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till *Skatteverket, om verket finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende som avser kontroll av skatt eller avgift eller rätt folkbokföringsort enligt folkbokföringslagen (1991:481),*

6. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till polismyndighet, om myndigheten finner att uppgiften behövs i samband med underrättelse, efterforskning eller identifiering vid olyckor eller dödsfall eller för att myndigheten skall kunna fullgöra en uppgift som avses i 12 § polislagen (1984:387),

7. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till polismyndighet eller åklagarmyndighet, om myndigheten finner att uppgiften behövs i ett särskilt fall för att myndigheten skall kunna fullgöra underrättelseskyl-

¹ Lydelse enligt prop. 2002/03:110.

dighet enligt 33 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, och Prop. 2002/03:99

8. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 och 3 till regional alarmeringscentral som avses i lagen (1981:1104) om verksamheten hos vissa regionala alarmeringscentraler.

Ersättning för att lämna ut uppgifter enligt första stycket 8 skall vara skälig med hänsyn till kostnaderna för utlämnandet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.109 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:000) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2005 års taxering, m.m.

Prop. 2002/03:99

Häri genom föreskrivs att 3 och 5 §§ lagen (2003:000) om beräkning av viss inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 2005 års taxering, m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Ett totalt preliminärt belopp avseende den sammanlagda inkomstskatten skall fastställas av regeringen. Fördelning skall ske till kommunerna respektive landstingen med ett enhetligt belopp per invånare den 1 november 2003. Utbetalning skall under 2004 göras av *skattemyndigheten* med en tolfedel per månad på sätt som närmare föreskrivs i 4 § fjärde stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

Ett totalt preliminärt belopp avseende den sammanlagda inkomstskatten skall fastställas av regeringen. Fördelning skall ske till kommunerna respektive landstingen med ett enhetligt belopp per invånare den 1 november 2003. Utbetalning skall under 2004 göras av *Skatteverket* med en tolfedel per månad på sätt som närmare föreskrivs i 4 § fjärde stycket lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m.m.

5 §²

Skattemyndighetens beslut enligt 3 och 4 §§ får överklagas hos regeringen.

Skatteverkets beslut enligt 3 och 4 §§ får överklagas hos regeringen.

¹ Lydelse enligt prop. 2002/03:100.

² Lydelse enligt prop. 2002/03:100.

Riksskatteverket har i en skrivelse som kom in till Finansdepartementet den 7 november 2001 hemställt om bildande av en ny skattemyndighet genom sammanslagning av Riksskatteverket och de nuvarande tio skattemyndigheterna. Som underlag för sin hemställan har verket gett in en inom verket upprättad rapport (RSV Rapport 2001:11, En ny skattemyndighet).

Riksskatteverkets rapport har bearbetats inom Finansdepartementet och resultatet har redovisats i en departementspromemoria (Ds 2002:15, Det nya Riksskatteverket). Promemorians lagförslag i nu aktuella delar finns i *bilaga 1*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Finansdepartementet (dnr Fi2002:2108). Regeringen tar i detta ärende upp de frågor som har behandlats i promemorian.

I detta sammanhang behandlas också en annan skrivelse från Riksskatteverket som kom in till Finansdepartementet den 16 januari 2001, med hemställan om lagändringar beträffande behörig domstol i mål om utdömning av vite. Skrivelsen har remitterats till Justitiekanslern, Domstolsverket, Kammarrätten i Stockholm, Länsrätten i Västerbottens län, Länsrätten i Värmlands län och Sveriges Advokatsamfund. Remissvaren finns tillgängliga i Finansdepartementet (dnr Fi2001/188).

I ärendet behandlas dessutom en framställning från Föreningen Svenskt Näringsliv som kom in till Finansdepartementet den 4 mars 2002 om en lagändring beträffande forum vid domstolsprövning av vissa skattemål. Föreningens framställning har remitterats till Domstolsverket, Riksåklagaren, Ekobrottsmyndigheten, Riksskatteverket, Sveriges Advokatsamfund, Näringslivets Nämnd för Regelgranskning NNR, Föreningen Auktoriserade Revisorer FAR och Företagarnas Riksorganisation FR. Dessutom har Sveriges Redovisningskonsulters Förbund yttrat sig över förslaget. Även dessa remissvar finns tillgängliga i Finansdepartementet (dnr Fi2002/1028).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 13 mars 2003 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 4*.

Lagrådets yttrande finns i *bilaga 5*. Regeringens lagförslag har utformats i enlighet med vad Lagrådet förordat. Regeringen behandlar Lagrådets synpunkter i respektive författningskommentar. I förhållande till lagrådsremissen har också vissa redaktionella och språkliga ändringar gjorts i lagtexten.

Regeringens förslag till en ny organisation av skatteförvaltningen leder till väsentligt fler lagändringar (avsnitt 2.36–2.109) än de som remitterats till Lagrådet. Dessa lagändringar är emellertid direkta följdändringar till den föreslagna omorganisationen och av sådan lagtekniskt enkel beskaffenhet att Lagrådets yttrande skulle sakna betydelse.

4.1 Skatteförvaltningen

4.1.1 Regional och lokal nivå

Den svenska skatteförvaltningens regionala och lokala organisation har gamla anor. Genom 1634 års regeringsform fick landshövdingen och hans medhjälpare uppgifter inom beskattningen. Skatteorganisationen baserades på länsindelningen, med en underindelning på fögderier. På den lokala nivån hanterades beskattningen efter 1860 i länsstyrelsernas regi av bevillningsberedningar. Dessa ersattes 1907 av taxeringsnämnder, med länsstyrelserna som tillsynsmyndigheter.

I samband med 1947 års uppbördsreform bildades lokala skattemyndigheter. De inordnades i den tidigare fögderiorganisationen, med länsstyrelserna som chefsmyndigheter.

Länsstyrelserna och den däri ingående beskattningsverksamheten kom att byggas ut i takt med att beskattningen blev mera framträdande med ökade krav på en effektiv skattekontroll. I sin tur medförde detta att frågan om att bryta ut beskattningsverksamheten ur länsstyrelserna väcktes.

Landskontorsutredningen föreslog redan 1967 att från länsstyrelserna fristående regionala skatteverk med underställda lokala skattemyndigheter skulle bildas. Även Länsförvaltningsutredningen lade ungefär samtidigt fram ett liknande förslag. Förslagen genomfördes dock inte.

Vid en partiell omorganisation av länsstyrelserna, som trädde i kraft den 1 juli 1971, förtydligades beskattnings- och uppbördsfunktionerna inom länsstyrelseorganisationen genom att särskilda skatteavdelningar inrättades. Avdelningschefen benämndes i skatteförfattningarna och i arbetsordningen skattechef och hade det yttersta myndighetsansvaret för inkomstbeskattningen. På sätt och vis blev skattechefen härigenom en myndighet i myndigheten. Mervärdesskatten och några andra indirekta skatter omfattades emellertid fortfarande av länsstyrelsernas myndighetsansvar.

Nästa förslag till utbrytning av skatteavdelningarna från länsstyrelserna lades fram av Länsberedningen 1974. Beredningen pekade bl.a. på att funktionella samband mellan skatteförvaltningen och länsstyrelserna i stort sett saknades. Inte heller detta förslag vann statsmakternas gehör.

Frågan om att bryta ut skatteavdelningarna ur länsstyrelserna togs ånyo upp av Skatteförvaltningsutredningen i betänkandet SOU 1985:20, Sammanhållen skatteförvaltning. Länsstyrelsens roll i beskattningsorganisationen hade blivit alltmera otidsenlig och verksamhetssamband mellan å ena sidan länsstyrelsernas skatteavdelningar och planerings- och förvaltningsavdelningarna å den andra sidan saknades i stort sett. Utredningen konstaterade att skatteorganisationen var alltför splittrad. Budgetfrågorna hanterades av två olika departement och Riksskatteverket (se avsnitt 4.1.2 nedan) hade inte tillräckliga befogenheter för att svara upp mot sitt ansvar som central förvaltningsmyndighet inom skatteområdet. Mot bl.a. denna bakgrund beslöt riksdagen att skatteavdelningarna skulle brytas ut

från länsstyrelserna. Den 1 januari 1987 bildades en länskattemyndighet i varje län. Den blev chefsmyndighet för de lokala skattemyndigheterna inom länet. Dessutom förtydligades Riksskatteverkets roll att leda och styra förvaltningen genom reformen.

Genom den s.k. SOL-90-reformen (Skatteorganisationen i länen på nittio-talet) 1991 förändrades skattemyndigheternas inre organisation. Länskattemyndigheterna och de lokala skattemyndigheterna samlades till en skattemyndighet i varje län. Decentralisering och integrering av arbetsuppgifter var två grundprinciper för reformen. En tredje princip var att en skattskyldig normalt bara skulle ha en kontaktyta mot skattemyndigheten.

4.1.2 Riksnivån

Före mitten av 1900-talet var Mellankommunala prövningsnämnden den enda myndighet som hade riksomfattande uppgifter inom beskattningsområdet. Skattekontrollutredningen föreslog visserligen redan 1933 att ett centralt organ benämnt Taxeringsinspektionen skulle inrättas för att utjämna olikförmigheterna i taxeringskontrollen. Förslaget avvisades dock av riksdagen med motiveringen att reformen skulle bli alltför vidlyftig och dyrbar.

Det dröjde ända till 1951 innan en myndighet på riksnivå inrättades. Den nya myndigheten fick namnet Riksskattenämnden. Myndighetens uppgift var bl.a. att meddela förhandsbesked inom området för inkomst- och förmögenhetsbeskattning samt att utfärda anvisningar.

Riksskattenämnden ersattes den 1 januari 1971 av det då bildade Riksskatteverket. Verket ersatte även Centrala folkbokförings- och uppborðsnämnden samt Kontrollstyrelsen. Verket övertog dessutom de uppgifter som ankom på Kupongskattekontoret, Sjömansskattekontoret och allmänna ombudet hos Mellankommunala prövningsnämnden. Från början hade verket ett antal operativa uppgifter, bl.a. hanteringen av punktskatterna och sjömansskatten samt en betydande revisionsverksamhet. Vid en omorganisation under senare hälften av 1980-talet fördes de operativa uppgifterna ut i den regionala organisationen, samtidigt som Riksskatteverkets lednings- och samordningsfunktion stärktes. Den 1 juli 2000 blev Riksskatteverket åter beslutande myndighet på bl.a. punktskatteområdet.

4.1.3 Regionaliseringen av skatteförvaltningen

För åtskilliga myndigheter och förvaltningar har länsindelningen traditionellt utgjort en bas för indelning i organisatoriska enheter. Tid efter annan har dock det ändamålsenliga med länsindelningen satts i fråga. I vissa förvaltningar har också den indelningsprincipen övergetts. I sådana fall har ofta indelning skett i regioner.

I en rapport från ett organisationsprojekt inom Riksskatteverket (RSV Rapport 1995:11, Koncentration och samverkan), pekades på ett antal fördelar med att skatteförvaltningen organiserades som en myndighet och föreslogs att frågan om en övergång till en gemensam myndighet inom skatteförvaltningen skulle utredas.

År 1996 uppdrog emellertid chefen för Riksskatteverket åt en ny arbetsgrupp att utreda en regionindelning av skatteförvaltningen. Gruppen redovisade resultatet av sitt arbete året därpå (RSV Rapport 1997:7, Regionindelning av skatteförvaltningen). I rapporten belystes bl.a. bristerna i den rådande organisationen, fördelarna med en regionaliserad organisation och effekterna av en regionindelning.

Som brister i den befintliga organisationen – som helt eller delvis ansågs kunna avhjälpas genom regionaliseringen – nämndes särskilt det stora antal administrativa gränser som länsindelningen medförde. Gränserna hindrade myndigheterna att agera på ett effektivt sätt. Inte minst gällde detta när skatteutredningar med anknytning till enskilda eller företag i andra län skulle genomföras. Vidare påpekades att de många myndighetsgränserna tenderade att höja de fasta kostnaderna för ledning, styrning, uppföljning och administration. Det stora antalet små myndigheter med delvis bristfällig bärkraft ledde till att en optimal arbetsfördelning inte kunde göras mellan den centrala och regionala nivån. Förutsättningarna för kompetensförsörjningen hos skattemyndigheterna var på många håll otillräckliga och skilde sig markant åt mellan myndigheterna.

Mot bakgrund av projektets rapport hemställde Riksskatteverket hos regeringen att den regionala organisationen i skatteförvaltningen fr.o.m. den 1 januari 1999 skulle ändras till att bestå av tio skattemyndigheter. Efter vissa ändringar beträffande regionindelning och placeringen av huvudorterna beslöt riksdagen efter förslag från regeringen (prop. 1997/98:1, utgiftsområde 3) att den regionala skatteförvaltningen skulle organiseras med utgångspunkt i förslagen i Riksskatteverkets rapport.

I rapporten behandlades även alternativet med skatteförvaltningen som en enda myndighet för hela landet. I rapporten konstaterades bl.a. följande: "Vinsterna med en regionalisering är av samma karaktär som dem med en enmyndighetslösning. Dessa alternativ ligger utmed samma utvecklingslinje och konkurrerar således inte. Projektets förslag att inleda med en regionalisering av skatteförvaltningen innebär inte att enmyndighetsalternativet på något sätt förkastats." Detta alternativ föranledde emellertid då inte någon framställning från Riksskatteverket.

Sedan reformen med den regionaliserade skatteförvaltningen trädde i kraft den 1 januari 1999 har arbete pågått med att anpassa verksamheten till de nya organisatoriska förutsättningarna. På grund av att relativt kort tid förflutit efter regionaliseringen har någon utvärdering av reformen inte skett.

Riksskatteverkets bedömning är dock att en del av de fördelar som man önskade uppnå genom reformen i stort sett har uppnåtts eller kommer att uppnås. Detta gäller bl.a. besparingar inom det administrativa området (personal och ekonomi), förbättrad materiell kompetens med bättre styrningsmöjligheter och mer jämnstora myndigheter med större bärkraft. Ledning och styrning på den övergripande nivån har förenklats genom att det s.k. kontrollspannet inom skatteförvaltningen nu utgörs av tio myndighetschefer, i stället för tjugofyra.

Den största fördelen med regionaliseringen består dock i att antalet myndighetsgränser har blivit färre. Den operativa verksamheten i form av t.ex. skatterevision, deklarationsgranskning och beslutsfattande har

därigenom underlättats. Vidare har problemen med hanteringen av formaliafrågor reducerats.

Prop. 2002/03:99

4.1.4 Samverkan mellan myndigheter

En del åtgärder har successivt vidtagits inom skatteförvaltningen för att utjämna skillnaderna i arbetsbelastning, resurstillgång och kompetens mellan skattemyndigheterna. Bl.a. har en samverkan inletts mellan Skattemyndigheten i Stockholm å den ena sidan och skattemyndigheterna inom regionerna Gävle, Östersund och Luleå å den andra. Denna samverkan innebär att Stockholmsmyndigheten hel- eller deltidsanställer personal från de andra myndigheterna för att utföra arbetsuppgifter som bl.a. innefattar myndighetsutövning. Därutöver förekommer inom ramen för denna samverkan att vissa av Stockholmsmyndighetens arbetsuppgifter utförs hos de andra skattemyndigheterna utan att deras personal behöver anställas av Stockholmsmyndigheten.

Den aktuella personalen har kvar sina tjänsteställen och arbetslokaler på skattekontor utanför Stockholmsregionen. Vid 2000 års taxering granskades 140 000 förenklade deklARATIONER avseende skattskyldiga i Stockholm i Umeå. Vid 2001 års taxering granskades 350 000 StockholmsdeklARATIONER på flera orter i Norrland. Stockholmsmyndigheten "köper" också tjänster inom andra områden.

Budgeten för samverkan mellan skattemyndigheterna i Stockholm och övriga skatteregioner uppgår för år 2003 till drygt 80 miljoner kronor, motsvarande 200 årsarbetskrafter. Exempel på områden där andra skattemyndigheter utför arbete för Stockholmsmyndighetens räkning är inkomstbeskattning, fastighetstaxering, revisionsverksamhet och service i form av upplysning i skatte- och folkbokföringsfrågor vid s.k. callcenter. Inriktningen är att omfördelningen av arbetsuppgifter inom och mellan regioner skall utökas år 2004 och framåt.

Erfarenheterna hittills är att den beskrivna samverkansformen ur rent verksamhetsmässiga aspekter fungerat bra. En bidragande orsak till detta är att det är avsevärt lättare att rekrytera och behålla kompetent personal när det gäller skattemyndigheterna i landets norra del. Myndighetsgränserna orsakar emellertid ett mycket betungande administrativt merarbete. Det gäller, förutom upprättande av anställningsavtal, bl.a. behörigheterna inom IT-systemen, diarieföring, ekonomiadministrativa åtgärder för fakturaunderlag, omräkning av inkomstskatt samt uppföljning av inkomstskatt, periodkontroll och revisionsbeslut.

Även andra försök till samverkan mellan myndigheterna förekommer och har förekommit. Ett exempel är den samverkan över regiongränserna som sker när det gäller telefonservice. Ett annat exempel på praktiska resultat av samverkan är att en kronofogdemyndighet anlitar skattemyndigheten i samma region för vissa ekonomiadministrativa arbetsuppgifter.

Andra områden inom vilka samverkan diskuterats är arbetet med budgetprognoser, löneadministration, personalkonsultativt arbete, verksamhetsplanering, skatte- och IT-utbildning, gemensamt utnyttjande av rättsenheterna för materiellt stöd i allmänhet samt för vissa speciella arbetsuppgifter, fastighetstaxering, samarbete beträffande riktad service m.m.

Diskussionerna om samverkan har emellertid totalt sett gett ganska blygsamma praktiska resultat. De försök till samverkan som gjorts visar att myndighetsgränserna utgör hinder för samverkan. Detta konstaterades redan i Riksskatteverkets Rapport 1995:11, Koncentration och samverkan som ingick i skatteförvaltningens anslagsframställning för åren 1997–1999 och Riksskatteverkets Rapport 1997:7, Regionindelning av skatteförvaltningen. Förutsättningarna har självklart blivit bättre genom att antalet myndighetsgränser minskats genom regionaliseringen. Fortfarande är det dock så att förekomsten av administrativa gränser är till stort men för en effektiv resursanvändning. De samverkansmöjligheter som rent teoretiskt står till buds tillvaratas inte i det praktiska arbetet.

4.2 Kronofogdemyndigheterna

Riksskatteverket är i dag chefsmyndighet och central förvaltningsmyndighet för såväl skatte- som kronofogdemyndigheterna. Kronofogdemyndigheterna är helt fristående i förhållande till skattemyndigheterna.

Efter förstatligandet av exekutionsväsendet den 1 januari 1965 var landet till en början indelat i 81 kronofogdedistrikt. En indelning med 24 kronofogdemyndigheter, en för varje län, infördes fr.o.m. den 1 juli 1988. En ytterligare sammanslagning, till tio regionala myndigheter, genomfördes den 1 januari 1997.

Den 1 juli 1973 fick Riksskatteverket rollen som centralmyndighet. I det utredningsarbete som föregick detta stod valet mellan Riksskatteverket och Domstolsverket, som vid den tiden var under uppbyggnad. Vid behandlingen av förslaget fann riksdagen att önskad samverkan mellan taxerings- och indrivningsmyndigheterna i viss mån kunde tala för ett samordnat centralorgan, även om betydelsen av detta inte borde överdrivas. Sett ur skatteuppbördssynpunkt var en samordning önskvärd också då det gällde prioritering och planering. För en samordning talade vidare bl.a. önskvärdheten av samverkan i fråga om ADB samt viss utbildning. Det förhållandet att kronofogdemyndigheternas arbete hade en speciell och för allmänna och enskilda fordringar gemensam reglering borde dock beaktas. Utskottet uttalade vidare att om exekutionsväsendet i framtiden tillfördes uppgifter i fråga om betalningsförelägganden, konkurser m.m. kunde en sådan möjlig utveckling, ytterligare tänkbara reformer och Länsberedningens arbete leda till ställningstaganden som inte fick bindas av den valda organisationsformen. Detta talade enligt utskottet för att centralmyndighetsuppgifterna även inom Riksskatteverket borde anförtros en särskild avdelning eller dylikt.

Kronofogdemyndigheternas huvuduppgift är verkställighet enligt utsökningsbalken av dels privaträttsliga anspråk (enskilda mål), dels offentligrättsliga anspråk (allmänna mål). Bland de senare överväger skattefordringarna beloppsmässigt, medan vissa andra slag av fordringar (t.ex. felparkeringsavgifter och TV-avgifter) svarar för en mycket stor del av antalet mål. Vid indrivningen i allmänna mål företräder kronofogdemyndigheten också i vissa avseenden det allmänna som borgenär. Borgenärsuppgiften består i första hand i att göra en utredning av gäldenärens ekonomiska förhållanden utöver den utredning som krävs för att fullgöra den verkställande uppgiften, samt att pröva frågor om uppskov eller

avbetalningsplan, ansöka om försättande i konkurs och på olika sätt bevaka det allmännas fordringar i konkursen. Kronofogdemyndigheterna har också, jämte skattemyndigheterna, bemyndigats att föra processer om företrädaransvar. Kronofogdemyndigheterna kan av skattemyndigheten i ett enskilt fall bemyndigas att pröva ackordsfrågor.

Kronofogdemyndigheterna handlägger också mål om betalningsföreläggande och handräckning (s.k. summarisk process). Huvuddelen av målen rör betalningsföreläggande, dvs. att i obestridda fall utfärda ett verkställbart avgörande. Vidare utövar kronofogdemyndigheterna tillsyn över förvaltningen i konkurser och handlägger skuldsaneringsärenden där myndigheten kan besluta om skuldsanering om alla berörda borgenärer ställer sig bakom förslaget. Vid skuldsanering företräder kronofogdemyndigheterna det allmänna i fråga om fordringar i allmänna mål.

4.3 Andra förvaltningar

Under de senaste decennierna har utvecklingen bland statliga förvaltningar gått mot en minskning av antalet myndigheter genom sammanslagningar till större enheter. Av ett drygt 30-tal organisationer och förvaltningar som år 1960 hade länet som indelningsgrund återstår nu endast ett fåtal. I regel har man valt större geografiska områden än dagens län.

Den 1 juli 1994 bildades exempelvis Försvarmakten genom att mer än 100 myndigheter slogs samman. Det viktigaste skälet till omorganisationen var att skapa samma styrning och ledning i krig och i fred. Ett högkvarter bildades. Detta medförde, förutom verksamhetsmässiga vinster, också rationaliseringsvinster och minskade kostnader.

Inom åklagarväsendet genomfördes 1996 en regionalisering. Den innebär att antalet myndigheter minskades från 100 till 7, inklusive Ekobrottsmyndigheten.

Tullverket, som fr.o.m. den 1 juli 1995 bestod av Generaltullstyrelsen som chefsmyndighet och tolv regionala tullmyndigheter, ombildades den 1 juli 1999 till en myndighet med namnet Tullverket. Den 1 januari 2001 bildades Arbetsmiljöverket genom en sammanslagning av Arbets- och skyddsstyrelsen och Yrkesinspektionen. Även inom Vägverkets område har en sammanslagning skett.

I Rikspolisstyrelsens budgetunderlag för åren 2002–2004 framförs tanken på att göra Polisen till en myndighet. Enligt underlaget talar bl.a. verksamhetsmässiga vinster som leder till en ökad servicegrad gentemot medborgarna för en enmyndighetsstruktur. Det finns också ett regeringsuppdrag att utreda Riksförsäkringsverkets och de allmänna försäkringskassornas organisation ”Översyn av socialförsäkringsadministrationen” (Dir. 2002:166).

4.4 Demografisk och ekonomisk utveckling

En ändamålsenlig och effektiv beskattningsverksamhet med en enhetlig rättstillämpning och ett likartat beslutsfattande inom hela förvaltningen kräver bl.a. att resurserna på ett flexibelt och enkelt sätt kan anpassas till

arbetsvolymen. Arbetsvolymen följer av antal invånare, antal företag i olika branscher och storleksklasser, dvs. strukturella faktorer. När utvecklingen av arbetsvolymen inte sker i samma takt i alla delar av landet behöver förvaltningens resurser fördelas om. Detta sker också genom en särskild modell för medelsfördelning.

Medelsfördelningsmodellen kan endast tillämpas för att omfördela finansiella resurser. Den ekonomiska utvecklingen påverkar emellertid inte bara arbetsvolymen, utan även förvaltningens möjligheter att rekrytera och behålla arbetskraft. När utvecklingen är snabb inom en viss region – som varit fallet i t.ex. Stockholm under delar av 1980- och 1990-talet – innebär det inte bara att arbetsvolymerna förändras utan även att kompetensförsörjningen försvåras.

I *bilaga 3* redovisas siffror och tabeller som belyser nämnda förhållanden. En studie av befolkningsutvecklingen och ett antal indikatorer på den ekonomiska utvecklingen visar att utvecklingen inom landet har varit olika. Framför allt är det utvecklingen inom Stockholmsregionen som avviker från resten av landet. Stora företag och företag inom den finansiella sektorn koncentreras i en ökande omfattning till Stockholm. Detsamma gäller den ekonomiska brottsligheten. Trots att befolkningen i regionen endast uppgår till ca 20 % av landets befolkning, svarade den för ca 50 % av den totala folkökningen i landet mellan åren 1980 och 2000. Regionerna i södra Sverige har likaså haft en positiv befolkningsutveckling under hela perioden 1950–2000, men inte alls i samma omfattning som i Stockholm. Under samma period minskade folkmängden i de län som omfattas av skattemyndigheterna i landets norra del. Även i en vikande konjunktur växte Stockholmsregionen med en tredjedel av befolkningsökningen år 2002. Till stor del berodde detta på invandring till och födelseöverskott i regionen.

Utvecklingen styrs till stor del av ekonomiska krafter. Under den senare delen av 1900-talet har industrisysselsättningen minskat och sysselsättningen i den privata tjänstesektorn ökat. Detta har varit en starkt bidragande orsak till den ökade koncentrationen till Stockholm. En mycket stor del av den ökade sysselsättningen i den privata tjänstesektorn har skett där. Däremot har utvecklingen varit svag i regionerna i norra delen av landet.

Under avsnitt 5 i bilagan har utvecklingen i ett räkneexempel "skrivits fram" fem år. Räkneexemplet utgår bland annat från att en konstant del av resurserna kan användas för löner. Av exemplet framgår bl.a. att 36 % av bruttorekryteringarna skulle behöva ske i Stockholm och 35 % i de två andra storstadsregionerna.

5 Behovet av en ny organisation för skatteförvaltningen

Prop. 2002/03:99

5.1 Problemen i dagens organisation

Utvecklingen inom skatteförvaltningen och även inom andra statliga förvaltningar, t.ex. Tullverket, har, som redan nämnts, gått i riktning mot att antalet myndigheter minskat. Regionaliseringen av skatteförvaltningen var ett betydelsefullt steg i denna riktning. I två projektrapporter som upprättats inom Riksskatteverket under 90-talet (se avsnitt 4.1.3) har som alternativ till en regionalisering frågan om att bilda en enda myndighet av Riksskatteverket och skattemyndigheterna tagits upp. Även om en relativt kort tid förflutit efter regionbildningen motiverar utvecklingen inom skatteförvaltningen, omvärlden och på IT-området att frågan om att låta Riksskatteverket och skattemyndigheterna bilda en enda myndighet nu tas upp på nytt.

Frågan får särskild tyngd genom att det, i linje med regeringens förvaltningspolitiska handlingsprogram med medborgarna i fokus, i en myndighetsmiljö bl.a. skapas bättre förutsättningar för skatteförvaltningen att svara mot behov och krav från medborgare och företag. Handlingsprogrammet bygger på de riktlinjer för utvecklingen av förvaltningen som regeringen redovisade för riksdagen i propositionen Statlig förvaltning i medborgarnas tjänst (prop. 1997/98:136).

Det finns ett antal faktorer och problem som medför att verksamheten inom skatteförvaltningen totalt sett inte kan bedrivas på ett optimalt sätt. De olika skattemyndigheterna har varierande förutsättningar för sin verksamhet. Detta förhållande kommer att förstärkas, som en följd av den demografiska och ekonomiska utvecklingen i skatteregionerna. Problemen kan sammanfattas på följande sätt:

- Ledning och styrning kompliceras av myndighetsgränserna. I synnerhet gäller detta den materiella styrningen. Myndighetsgränserna medför även en i vissa fall inte önskvärd gräns mellan skattemyndigheternas operativa verksamhet och Riksskatteverkets lednings- och styrningsuppdrag.

- Myndighetsgränserna medför att samverkan inte sker i önskvärd omfattning inom det administrativa området.

- Den demografiska och ekonomiska utvecklingen mellan skatteregionerna är ojämn. Mest markanta är skillnaderna mellan Stockholmsregionen och regionerna i landets norra del.

- Arbetsbelastningen och kompetensbehovet varierar mellan skattemyndigheterna. Antalet deklarerade företag och enskilda samt revisionsobjekt växlar mellan de olika skattemyndigheterna. Likaså finns det skillnader i komplexiteten. Praktiska erfarenheter visar exempelvis att ekonomisk brottslighet och inte acceptabel skatteplanering förekommer i större omfattning i Stockholmsregionen än i övriga landet. Genom de formella och administrativa myndighetsgränserna försämras möjligheterna att utjämna resurser och att omfördela arbetsuppgifter inom landet.

- Möjligheterna att rekrytera och behålla personal med rätt kompetens är olika mellan myndigheterna. Närheten till en högskola eller ett uni-

versitet och andra möjligheter som finns på den lokala arbetsmarknaden kan vara avgörande för rekryteringsmöjligheterna. Det är svårt att få en utjämning till stånd genom att förmå personal att permanent byta arbetsort. Lån av personal mellan skattemyndigheterna medför formella problem vid ärendehandläggningen såväl arbetsrättsligt som beträffande behörigheter inom IT-stödsystemen.

– För vissa beskattningsuppgifter, t.ex. inom kapitalbeskattningsområdet, vissa utlandsärenden, t.ex. tillämpningen av skatteavtal, och fastighetstaxering av udda fastigheter är specialisering till fördel för att uppnå största möjliga likformighet i beslutsfattandet. Förekomsten av myndighetsgränser och därav följande formalia förhindrar i princip koncentration av sådana arbetsuppgifter som kräver specialist- och expertkompetens till ett eller flera ställen i landet. Detsamma gäller processföringen i fråga om koncerner, när bolagen har säte i skilda regioner. Även för arbetsuppgifter av mera begränsad omfattning, s.k. smala arbetsuppgifter, finns ett behov av att koncentrera uppgifterna för att skapa specialistkompetens och minska sårbarheten.

– Skatterevision utförs, enligt en undersökning som gjorts av Skattemyndigheten i Växjö, i mindre omfattning hos företag med säte och verksamhet i skilda skatteregioner än beträffande företag med säte och verksamhet i en och samma region. Den kanske vanligaste orsaken till detta är att man drar sig för att påbörja en revision när företagets verksamhet bedrivs i en annan region. Om skattemyndigheten på sätesorten skall begära att skattemyndigheten på verksamhetsorten utför en revision, vill man vara helt övertygad om att revisionen i alla avseenden är befogad. I undersökningen konstateras att överföring av rätten att fatta beslut om revision till en annan skattemyndighet dessutom medför en förlängd starttid för varje revision på två till fyra veckor. Det sägs att just behörighetsfrågorna i vissa fall medför en sådan byråkrati att utredningsarbetet får lämnas därhän, dvs. effektivitetsförlusterna blir för stora.

– Riksskatteverket är behörig myndighet i fråga om samverkan med andra stater vid tillämpning av skatteavtal. Uppgiften kan normalt inte delegeras, vilket leder till att handräckningsärenden hanteras på minst två nivåer i Sverige. Följden blir ofta förlängda handläggningstider. Frånvaron av delegeringsmöjligheter medför också att Riksskatteverket utför operativt arbete, som i sig inte kräver att det utförs av centralmyndigheten. Detta leder till ökade kostnader och kan medföra att förseningar uppkommer, t.ex. i samband med multilaterala revisioner. Riksskatteverket måste delta av formella skäl, även när ärendet i övrigt hanteras av en skattemyndighet.

5.2 Fördelar och nackdelar med att slopa myndighetsgränserna

Myndighetsgränserna inom skatteförvaltningen fyller från verksamhets-synpunkt numera i stort sett inget egentligt behov annat än när det gäller ansvarsfördelningen. Tvärtom utgör dessa administrativa gränser och därav följande formalia ett hinder för en rationell verksamhet. Myndighetsgränserna utgör dessutom psykologiska hinder som hämmar

verksamhetsutvecklingen. Myndighetsgränserna är inte nödvändiga för ansvarsfördelningen. Den kan ske på annat sätt.

Fördelarna med att slopa myndighetsgränserna inom skatteförvaltningen genom att slå samman Riksskatteverket och de tio skattemyndigheterna till en enda myndighet kan kort beskrivas på följande sätt:

- Formerna för ledning och styrning kan utvecklas. Det skapas t.ex. möjligheter att anpassa verksamheten efter de processer som den består av i stället för efter geografiska principer.

- Möjligheterna till koncentration och specialisering ökar inom administrationsområdet.

- Det blir lättare att ta hänsyn till befolknings- och näringslivsförändringar.

- Flexibiliteten i organisationen ökar mycket påtagligt eftersom det blir avsevärt lättare att flytta arbetsuppgifter och material inom skatteförvaltningen utan att personalen behöver flyttas. Detta innebär sammantaget att det blir betydligt lättare att jämna ut skillnader i arbetsbelastningen.

- Möjligheterna till specialisering av arbetsuppgifter underlättas. Därigenom kan personalens kompetens höjas vilket får positiva effekter på ärendehandläggningen.

- Hanteringen av sårbarhets- och bärkraftsfrågor förenklas, t.ex. beträffande s.k. smala arbetsuppgifter.

- Möjligheterna att utnyttja datorstödet förbättras. Detta ger möjligheter att arbeta mera rationellt.

- Skatteförvaltningens förmåga förbättras att inom givna ekonomiska ramar tillhandahålla tjänster på ett sådant sätt att de ger största möjliga nytta för medborgare, företag, kommuner, organisationer m.fl. Med andra ord ökar möjligheterna att erbjuda kvalitet i verksamheten och att på bästa sätt möta medborgares, företags och andra intressenters krav och behov.

- En enhetlig rättstillämpning underlättas eftersom Riksskatteverket i dag inte formellt kan styra över skattemyndigheternas beslutsfattande annat än i begränsad omfattning.

- Samordningen vid internationella handräckningsinsatser och vid åtgärder mot internationella skatteflyktsupplägg, exempelvis s.k. karusellhandel, underlättas. Den nya myndigheten, som förutsätts överta funktionen som behörig myndighet, kan fördela arbetsuppgifter till den del av myndigheten, som har de bästa förutsättningarna för att samverka med utländska myndigheter.

En sammanslagning av Riksskatteverket med de nuvarande skattemyndigheterna till en myndighet innebär emellertid inte enbart fördelar. Sammanslagningen kan också skapa nya problem som måste lösas innan man tar detta steg.

En nackdel som skulle kunna uppstå är att det i den nya organisationen inte är givet att taxeringsbeslut fattas på den ort där den skattskyldige är bosatt. Detta skulle kunna medföra olägenheter för denne om det blir aktuellt att muntligen lämna upplysningar inför skattenämnden. Motsvarande olägenheter kan naturligtvis också uppkomma för en skattskyldig som vill ha en personlig kontakt med den tjänsteman som handlägger hans ärende. Denna fråga återkommer regeringen till i avsnitt 6.12.

Riksskatteverket kan i dag överklaga skattemyndighetens beslut till länsrätten. Om skatteförvaltningen blir en enda myndighet kan myndigheten inte överklaga sina egna beslut. Detta problem kan man dock kunna råda bot på genom att inrätta en funktion som allmänt ombud. Se vidare avsnitt 6.13.

En omvandling av skatteförvaltningen till en enda myndighet innebär att den nya myndigheten blir stor och komplex vilket skulle kunna innebära risk för en tröghet i beslutsfattandet inom organisationen. Eftersom myndigheten bör kunna ges en relativt platt organisation och det finns möjligheter till delegering av arbetsuppgifter skall denna risk dock inte överdrivas.

De nu nämnda nackdelarna med en reform är blygsamma jämförda med fördelarna. Nackdelarna kan dessutom, som redovisas närmare i det följande, bemästras. Mycket talar således för att skatteförvaltningen bör organiseras som en enda myndighet. Effektivitetsskäl talar för att även Riksskatteverket innefattas i den nya myndigheten. För att detta skall kunna ske måste emellertid de problem som kan uppkomma i förhållande till kronofogdemyndigheterna lösas.

I dag finns inom Riksskatteverket ett gemensamt kansli för Skatterättsnämnden och Forskarskattenämnden. Kansliet leds av en kanslichef. Kanslichefen anställs genom beslut av regeringen efter anmälan av Riksskatteverkets generaldirektör. Ledamöterna förordnas av regeringen för högst fyra år i taget. En omorganisation av skatteförvaltningen till en enda myndighet torde inte innebära någon förändring för nämnderna. Eventuella jävsproblem bör kunna hanteras av nämnderna.

5.3 Kronofogdemyndigheternas framtida ställning

Underlaget för att ta ställning i frågan om kronofogdemyndigheternas organisation om Riksskatteverket och de nuvarande tio skattemyndigheterna slås samman till en enda myndighet är i dagsläget inte tillfredsställande. Regeringen har därför beslutat att tillkalla en särskild utredare för att utreda hur frågan om kronofogdemyndigheternas organisation och arbetsuppgifter m.m. skall lösas om Riksskatteverket och de nuvarande tio skattemyndigheterna bildar en myndighet (Dir. 2002:142).

Utredarens uppdrag är att förutsättningslöst ta fram och redovisa underlag för hur verksamheten lämpligen bör organiseras. Utgångspunkten för utredarens förslag skall vara att kronofogdemyndigheternas opartiskhet i det verkställande och i övrigt borgenärsneutrala arbetet inte skall kunna ifrågasättas.

En huvudfråga att besvara är om kronofogdemyndigheterna kan och bör inordnas i den nya skatteförvaltningen eller om de bör utgöra en eller möjligen, såsom i dag, flera fristående myndigheter. Konsekvenserna av olika lösningar i fråga om samordningen av statens agerande i skattein drivningen, borgenärsrollen i fråga om andra offentligrättsliga fordringar, kronofogdemyndigheternas arbetsuppgifter utanför utsöknings- och in drivningsområdet samt administrativa stödfunktioner skall särskilt belysas samt de resursmässiga konsekvenserna av olika lösningar beräknas och redovisas.

Om utredaren finner att kronofogdemyndigheterna bör inordnas i den nya skatteförvaltningen och detta fordrar en särskild organisatorisk lösning inom skatteförvaltningen för att allmänheten skall ha tilltro till att uppgifterna utförs opartiskt, skall förslag lämnas till en sådan. Utredaren skall också redovisa en bedömning av om det finns verksamheter som i dag bedrivs av kronofogdemyndigheterna som inte bör omfattas av en sådan lösning.

Om utredaren finner att det finns skäl för att kronofogdemyndigheternas verksamhet skall vara organisatoriskt och budgetmässigt fristående från skatteförvaltningen, skall utredaren utgå från att verksamheten bör bedrivs inom en enda, rikstäckande myndighet. I övervägandena ingår att ta ställning till myndighetens arbetsuppgifter.

Oberoende av vilken lösning som förespråkas skall en utgångspunkt vid fullgörandet av uppdraget vara att den framtida verksamheten inom skatteförvaltningens och exekutionsväsendets ansvarsområden skall rymmas inom den totala resursram som i dag gäller för Riksskatteverket, skattemyndigheterna och kronofogdemyndigheterna. En utgångspunkt skall vidare vara att effektiviteten i verksamheten skall förbättras och att servicen till medborgarna och andra intressenter skall upprätthållas och om möjligt förbättras.

Uppdraget skall redovisas senast vid utgången av september 2003.

6 Förslag till en ny organisation för skatteförvaltningen

Prop. 2002/03:99

6.1 En ny myndighet

Regeringens förslag: Riksskatteverket och de tio skattemyndigheterna skall avvecklas den 31 december 2003 och en ny myndighet bildas den 1 januari 2004.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag. I promemorian föreslogs dock att Riksskatteverket och de tio skattemyndigheterna skulle slås samman redan fr.o.m. den 1 januari 2003.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har över lag ställt sig positiva till den föreslagna sammanslagningen av Riksskatteverket och de tio skattemyndigheterna. Endast ett fåtal remissinstanser avstyrker förslaget. Dessa har dock inget emot sammanslagningen som sådan men anser att den inte bör genomföras förrän frågan om kronofogdemyndigheternas framtida ställning har lösts. *Kammarrätten i Stockholm* instämmer i att tillskapandet av den nya myndigheten ger möjligheter till rationella vinster av många slag jämfört med nuvarande ordning. Myndigheten kan t.ex. sammanföra handläggningen av taxeringen av fysiska personer, som är delägare i handelsbolag eller fåmansföretag, oberoende av var delägarna är bosatta. Detsamma gäller taxeringen av moder- och dotterbolag inom koncerner, som inte längre behöver styras av var respektive bolag har sitt säte. *Länsrätten i Stockholms län* ifrågasätter en myndighetsalternativet bl.a. med hänsyn till de negativa effekter en stor maktkoncentration kan föra med sig. Bortsett från denna principiella invändning tillstyrker emellertid länsrätten förslagen. *Ekobrottsmyndigheten*, som inte har någon erinran mot förslaget, vill i sammanhanget peka på att det i promemorian saknas en analys av vilka konsekvenser en myndighetslösningen kan komma att få när det gäller skattemyndigheternas brottsutredande verksamhet. *Statskontoret* delar promemorians uppfattning att den nya myndigheten skapar bättre förutsättningar för en rationell och effektiv verksamhet. Enligt *Statistiska centralbyrån* bör det genom den föreslagna omorganisationen finnas möjlighet att höja kvalitén i de uppgifter som används för statistik. *Tullverket* delar, mot bakgrund av de erfarenheter som vunnits vid motsvarande omdaning av Tullverket, den övergripande bedömning som redovisas i promemorian beträffande positiva effekter av en myndighetsbildningen. *Riksrevisionsverket* anser att även skattekontrollen bör kunna förbättras med förslaget. *Riksskatteverket* instämmer i stort i promemorians förslag. Enligt verket finns det inte några bärande skäl att avvakta med bildandet av den nya myndigheten för att invänta att slutligt ställningstagande tas och beslut fattas avseende kronofogdemyndigheterna. En ytterligare förskjutning tidsmässigt skulle enligt Riksskatteverket få oönskade effekter verksamhetsmässigt. Med hänsyn till att remisstiden inte gick ut förrän den 30 augusti 2002 och de omfattande författningsändringar som förslaget medför bedömer dock verket att den närmast liggande möjliga tidpunkt för ett genomförande är den 1 januari 2004. *Sveriges Advokatsamfund*

delar promemorians bedömning att flexibiliteten i den föreslagna organisationen är ägnad att verka i positiv riktning och tillstyrker förslaget. *Näringslivets Skattedelegation*, som också tillstyrker förslaget, vill i det här sammanhanget även ta upp det behov av specialisering och koncentration av arbetsuppgifter som finns på domstolssidan och som särskilt kommit till uttryck när det gäller de internationella koncernernas skattefrågor. Delegationen vill understryka att det är viktigt att förslaget från Föreningen Svenskt Näringsliv att koncentrera dessa skattemål till ett gemensamt forum genomförs. *Svensk Handel* anser det vara viktigt att omorganisationen också skall leda till förbättringar för skattebetalarna. *Jusek*, som ställer sig bakom förslaget till den del det gäller skatteförvaltningen, framhåller att en viktig fördel med en samlad skattemyndighet ur de anställda akademikernas perspektiv är att varje individs kompetens och därmed de samlade personalresurserna borde kunna utnyttjas ännu bättre än i dag. *Näringslivets nämnd för regelgranskning* tillstyrker den föreslagna enmyndighetsmodellen. Analysen borde dock även ha omfattat hur handläggningstiderna kan komma att påverkas av den nya organisationen. Nämnden anser att det bör formuleras effektivitetsmål om att förkorta handläggningstiderna. Enligt *Sveriges Domareförbunds* mening är det angeläget att den föreslagna utredningen om kronofogdemyndigheternas framtida ställning genomförs skyndsamt så att den anvisade övergångslösningen endast kommer att bestå en kortare tid. *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* anser att en sammanslagning av de olika myndigheterna är en tänkbar lösning för att öka det interna resursutnyttjandet samt öka kompetensen utan onödiga dubbleringar av specialistkompetens inom varje region. Förbundet anser att dagens system inte sällan uppvisar bristande enhetlighet i de olika myndigheternas bedömning av rättsläget, varför även detta viktiga område torde vinna på förslaget. *Svenska Kreditföreningen* är endast beredd att tillstyrka den föreslagna övergångslösningen under en kortare tid och endast av praktiska skäl. Några remissinstanser avstyrker att den föreslagna omorganisationen genomförs innan ställning kan tas till kronofogdemyndigheternas framtida organisation. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* anser att någon omorganisation av skattemyndigheterna inte bör ske förrän frågorna om kronofogdemyndigheternas framtida uppgifter och ställning i rättssystemet har lösts. Under den tid det tar att utreda denna fråga anser hovrätten att beslutsunderlaget beträffande skatteväsendets omorganisation bör kompletteras. *Västmanlands tingsrätt* tillstyrker i och för sig en sammanslagning av Riksskatteverket och skattemyndigheterna men först sedan den nya myndighetens förhållande visavi kvarvarande kronofogdemyndigheter utretts och lösts på ett tillfredsställande sätt. *Malmö tingsrätt* anser att den föreslagna ordningen har sina nackdelar. En sammanslagning kommer att innebära att en mycket stor myndighet tillskapas. Vilka problem av administrativ och annan karaktär som en sammanslagning kan komma att medföra redovisas emellertid inte i promemorian. Någon utvärdering av hur den nuvarande, regionalt indelade skatteförvaltningen fungerar har heller inte genomförts. Vidare förutsätts det i promemorian att de skattskyldigas behov av närhet till och kontakt med handläggande myndighet kommer att kunna tillgodoses trots att handläggningen av ett ärende kan flyttas till ett skattekontor i en annan del av landet än där den skattskyldige är bosatt. Det framgår dock

inte närmare av promemorian hur den skattskyldiges behov i detta avseende skall kunna tillgodoses. Innan man genomför en så omfattande organisationsförändring som en övergång till en enda myndighet på beskattningsområdet skulle innebära, bör man enligt tingsrätten närmare ha utrett hur man skall komma till rätta med de angivna problemen. En annan omständighet som enligt tingsrättens mening talar för att man bör avvakta med den nya enmyndighetsbildningen är att frågan hur centralmyndighetsfunktionerna skall fullgöras för kronofogdemyndigheterna inte har lösts. *Justitiekanslern* ifrågasätter om det verkligen är så bråttom med omorganisationen av skatteförvaltningen att det inte går att avvakta ordentliga överväganden beträffande organiserandet av den exekutiva verksamheten. Om man något avvaktar de överväganden som fordras, kunde man, enligt *Justitiekanslern*, slippa konstruktionen med en övergångslösning som inte verkar särskilt lyckad. Även *Jusek* ifrågasätter det rimliga i att ens under en övergångstid låta den nya myndigheten fungera som en central myndighet för kronofogdemyndigheterna. Utredningen om kronofogdarnas framtida ställning måste därför ges sådana resurser att lösningen för kronofogdemyndigheternas del är klar vid sammanslagningen. *Föreningen Sveriges kronofogdar* anser att sammanslagningen måste anstå till dess att resultatet av utredningen om kronofogdemyndigheternas ställning står klart. Föreningen ifrågasätter, om inte en uppmjukning av reglerna om överflyttning av ärenden inom ramen för nuvarande myndighetsstruktur skulle vara möjlig i avvaktan på att Riksskatteverkets, skattemyndigheternas och kronofogdemyndigheternas organisationsfrågor avgörs. *Konkursförvaltarkollegiernas Förening* har ingen erinran i sig mot att skattemyndigheterna slås samman på föreslaget sätt, men anser att en ändring samtidigt bör ske av rätten till ersättning för rättegångskostnader samt att kronofogdemyndigheternas framtida ställning först måste vara avgjord.

Skälen för regeringens förslag: Verksamheten inom skatteförvaltningen är stadd i en ständig och allt snabbare förändring i takt med de ekonomiska och demografiska förändringarna i samhället samt utvecklingen på IT-området. Genom den europeiska integrationen och internationaliseringen i övrigt ställs skatteförvaltningen dessutom inför delvis nya arbetsuppgifter och ökade krav på specialistkompetens.

Regeringens förvaltningspolitiska handlingsprogram med medborgarna i fokus (se prop. 1997/98:136) påverkar också i hög grad skatteförvaltningens verksamhet. Alla medborgare kommer någon gång i kontakt med skatteförvaltningen, t.ex. i beskattnings- eller folkbokföringsärenden. Även i ärenden rörande bouppteckningar och fastighetstaxering behöver många medborgare vända sig till skatteförvaltningen. Det är därför särskilt angeläget att skatteförvaltningen kan tillhandahålla tjänster och ha ett förhållningssätt gentemot allmänheten som präglas av servicevilja, korrekt bemötande, kompetens, tillgänglighet samt enhetlighet i beslutsfattande och rättstillämpning.

Av vad som sagts tidigare framgår att skatteförvaltningens nuvarande organisation rymmer vissa problem och att det finns stora fördelar med att slå samman skattemyndigheterna och Riksskatteverket till en myndighet. Detta bekräftas också av remissinstanserna.

Skatteförvaltningens organisation är av största betydelse för en kvalitativ, kostnadseffektiv och enhetlig ärendehantering. Dagens organisation

med tio skattemyndigheter och en central förvaltningsmyndighet uppfattas i vissa avseenden som stelbent trots att den är relativt ny. Myndighetsgränserna leder till tung administration vid omfördelning av interna arbetsuppgifter och organisationen ger inte möjligheter till optimal kompetensutveckling. Detta medför i sin tur en risk för sämre service, högre kostnader samt en oenhetlig rättstillämpning i olika regioner.

Regionaliseringen av skatteförvaltningen den 1 januari 1999 har visserligen medfört positiva effekter. Redan nu kan emellertid konstateras att kvarvarande myndighetsgränser mellan regionerna och mellan regionerna och Riksskatteverket utgör hinder för att resurserna skall kunna tas till vara på ett optimalt sätt. Det räcker inte med regionaliseringsreformen för att verksamheten skall kunna anpassas efter de krav som uppkommer bl.a. genom förändringarna i omvärlden. Utvecklingen av relationerna mellan förvaltningen, medborgarna, företagen och andra institutioner såväl inom och utom landet som inom regionerna ställer större krav på förändringar av verksamheten.

När det gäller beskattningen är det, med tanke på att även skatteförvaltningens resurser är begränsade, särskilt angeläget att verksamheten inriktas mot väsentligheter och sådana områden där riskerna för skatteundandragande är stora. För att åstadkomma detta ägnar myndigheterna sig i dag i större utsträckning åt kvalificerade utredningar som kräver tid, kostnader och inte minst särskild kompetens. Det internationella inslaget i de transaktioner som utreds blir dessutom alltmera påtagligt. Detta gäller i synnerhet den ekonomiska brottsligheten. Den verksamheten följer inga nations- eller myndighetsgränser. Gränserna kan tvärtom fungera som skyddsnät för brottslingarna, något som de också medvetet drar nytta av.

Tillgången på personal med lämplig kompetens är ojämn mellan skattemyndigheterna. En orsak här till är personalavgångarna, som är särskilt märkbara i Stockholmsområdet. Kompetensförluster genom pensionsavgångar börjar också göra sig gällande och kommer att bli mycket märkbara inom några år. Detta medför oönskade effekter inom hela verksamhetsområdet men blir särskilt allvarliga inom beskattningsverksamheten och skattekontrollen bl.a. på så sätt att likartade företeelser inte kommer att kunna behandlas lika vid alla skattekontor.

En övergång till färre och större statliga myndigheter förbättrar enligt regeringens erfarenhet påtagligt möjligheterna att upprätthålla en god kvalitet i alla delar av verksamheten. När det gäller tullområdet bekräftar detta av Tullverkets remissvar. Det finns därför starka skäl att nu gå vidare på den väg som inletts genom inrättande av en skattemyndighet inom varje län och som fortsatts med skattemyndigheternas regionalisering.

Visserligen finns det, som *Malmö tingsrätt* har påpekat, inte någon formell utvärdering av den senaste reformen men de erfarenheter som skattemyndigheterna och Riksskatteverket har av regionaliseringen och som ligger till grund för verkets framställning till Finansdepartementet om en sammanslagning av skattemyndigheterna och Riksskatteverket är också en form av utvärdering och den talar entydigt för att man nu bör ta steget till att ha en enda myndighet inom skatteförvaltningen. Resultatet av remissbehandlingen pekar i samma riktning. Ingen remissinstans har

pekat på någon allvarlig nackdel med den föreslagna sammanslagningen. Tvärtom framhåller de flesta fördelarna med den föreslagna reformen.

Några remissinstanser anser emellertid att en sammanslagning av skattemyndigheterna och Riksskatteverket bör anstå till dess att man kan ta ställning också till kronofogdemyndigheternas framtida organisation. Det bästa vore naturligtvis om dessa båda mycket viktiga frågor kunde lösas i ett sammanhang. Det finns emellertid inte nu ett tillräckligt underlag för att regeringen skall kunna ta ställning till frågan om kronofogdemyndigheternas framtida ställning. Regeringen har därför, som redan nämnts, tillkallat en särskild utredare för att göra den ytterligare utredning som behövs. Regeringen har i likhet med bl.a. *Sveriges Domareförbund* ansett att utredningen måste genomföras skyndsamt och har därför beslutat att uppdraget skall redovisas senast vid utgången av september 2003. Det behöver alltså inte dröja så länge innan regeringen kan ta ställning även till frågan om hur kronofogdemyndigheterna skall organiseras.

Att som *Föreningen Sveriges Kronofogdar* föreslår mjuka upp reglerna om överflyttning av ärenden inom ramen för nuvarande myndighetsstruktur i avvaktan på att de aktuella organisationsfrågorna avgörs skulle endast lösa en mindre del av de redovisade problemen.

Med hänsyn till detta och till att man bör ta tillvara samtliga de fördelar som följer av den föreslagna omorganisationen av skatteförvaltningen så snart som möjligt anser regeringen, trots de invändningar som några remissinstanser har rest, att reformen bör ske i två steg där det första innebär en sammanslagning av skattemyndigheterna och Riksskatteverket.

Det kan diskuteras huruvida Riksskatteverket bör finnas kvar i sin nuvarande form eller inte under den tid som frågan om kronofogdemyndigheternas ställning och uppgifter utreds. Skälen mot att låta den nya skattemyndigheten på sikt vara chefsmyndighet för de borgenärsneutrala uppgifterna inom kronofogdemyndigheterna och som motiverar en utredning gör sig gällande även för en begränsad tid. Dessa skäl bör emellertid vägas mot fördelarna med att låta sammanslagningen av skattemyndigheterna redan från början omfatta också Riksskatteverket.

När skattemyndigheterna slås samman kan behovet av en chefsmyndighet ifrågasättas. Å andra sidan skulle Riksskatteverket bestå endast under en övergångstid och fortfarande fylla en viktig funktion som chefsmyndighet för kronofogdemyndigheterna. Det främsta skälet för att redan inledningsvis låta den nya organisationen omfatta även Riksskatteverket är emellertid att de lednings- och styrningsfunktioner som finns i verket omedelbart skulle komma till användning inom den nya organisationen.

En sammanslagning av skattemyndigheterna och Riksskatteverket medför, som bl.a. *Länsrätten i Stockholms län* och *Malmö tingsrätt* påpekat, en maktkoncentration hos en stor myndighet. Den tveksamhet som dessa båda remissinstanser har uttalat mot detta delas dock inte av regeringen. Tvärtom anser regeringen att en central ledning av hela skatteförvaltningen är en nödvändig förutsättning för en mer rationell och effektiv verksamhet. En sådan organisation skapar också, som *Statskontoret* har framhållit, bättre förutsättningar för ett likformigt beslutsfattande och en enhetlig rättstillämpning. De nackdelar som skulle kunna vara förenade med en sådan koncentration anser regeringen, i likhet med

vad som sägs i promemorian, kunna bemästras genom en adekvat inre organisation och genom en långt gående delegation av arbetsuppgifter. Erfarenheterna av den nya organisationen inom Tullverket har inte heller visat på några problem av nu aktuellt slag. Det kan dessutom vara värt att framhålla att skatteförvaltningens verksamhet i stora delar är lagreglerad och att viktigare beskattningsbeslut i regel fattas i skattenämnden. Dessutom kommer det att finnas möjlighet att överklaga de flesta besluten till allmän förvaltningsdomstol. Detta motverkar risken för en för stor maktkoncentration.

En sammanslagning av skattemyndigheterna med Riksskatteverket medför att flexibiliteten i organisationen ökar mycket påtagligt eftersom det blir avsevärt lättare att flytta arbetsuppgifter och material inom skatteförvaltningen utan att personalen behöver flyttas. Detta innebär sammantaget att det blir betydligt lättare att jämna ut skillnader i arbetsbelastningen.

En sammanslagning innebär också bättre möjligheter till att utnyttja tillgängliga resurser genom att t.ex., som *Kammarrätten i Stockholm* nämnt, sammanföra handläggningen av taxeringen av fysiska personer, som är delägare i handelsbolag eller fåmansföretag, oberoende av var delägarna är bosatta. Detsamma gäller taxeringen av moder- och dotterbolag inom koncerner, som inte längre behöver styras av var respektive bolag har sitt säte.

Någon analys av vilka konsekvenser sammanslagningen får inom de olika verksamhetsområdena, t.ex. när det gäller den brottsutredande verksamheten eller hur handläggningstiderna kommer att påverkas har inte gjorts. Det anser regeringen inte heller vara nödvändigt. Enligt regeringens mening kommer nämligen sammanslagningen generellt sett att ha en effektivitets- och servicehöjande effekt vilket medför att ökade satsningar kan ske inte bara inom myndighetens eget område, t.ex. när det gäller skattekontroll och brottsutredande verksamhet, utan också, något som efterfrågats av *Svensk Handel*, när det gäller service till allmänheten.

Att formulera mål för den nya myndigheten, som t.ex. att korta handläggningstiderna som föreslagits av *Näringslivets Nämnd för Regelgranskning*, anser regeringen vara en fråga som inte hör hemma i detta sammanhang. Det är inte en fråga för lagstiftningen. Denna typ av mål bör i stället i första hand hanteras i regeringens regleringsbrev för den nya myndigheten.

Den föreslagna omorganisationen medför även att möjligheterna att utnyttja datorstödet förbättras. Detta ger möjligheter att arbeta mera rationellt vilket bland mycket annat gör det möjligt att, som också påpekats av *Statistiska centralbyrån*, höja kvalitén i det uppgifter som används för statistik.

I promemorian föreslogs att sammanslagningen av skattemyndigheterna och Riksskatteverket skulle ske fr.o.m. den 1 januari 2003. *Riksskatteverket* har i sitt remissvar gjort bedömningen att det inte är praktiskt möjligt att den nya myndigheten skulle kunna bildas redan vid denna tidpunkt. Den närmast liggande möjliga tidpunkt för ett genomförande är enligt verket den 1 januari 2004. Regeringen gör samma bedömning.

Tidsförskjutningen ger, som Riksskatteverket också påpekat och som berörts av *Hovrätten över Skåne och Blekinge*, utrymme för verket att förbereda myndighetsbildningen grundligare och att få arbetet med att ta tillvara den nya myndighetens möjligheter mer belysta. Därigenom kan fördelarna av reformen börja dras direkt.

Med hänsyn till vad som sagts nu föreslår regeringen att Riksskatteverket och nuvarande tio skattemyndigheter avvecklas den 31 december 2003 och att en ny myndighet inrättas den 1 januari 2004.

Den fråga om specialisering och koncentration inom domstolsområdet som tagits upp av *Näringslivets Skattedelegation* återkommer regeringen till i ett senare avsnitt (avsnitt 6.15.10). Detsamma gäller frågan om hur de nackdelar som skulle kunna vara förenade med den föreslagna omorganisationen och som lyfts fram av *Malmö tingsrätt* skall bemästras (avsnitt 6.12). Även *Konkursförvaltarkollegiernas förenings* förslag om ändring av reglerna om rättegångskostnader behandlas senare (avsnitt 6.12).

Det nu aktuella förslaget medför att orden "skattemyndighet" och "skatteförvaltningen" i olika böjningsformer måste utmönstras och ersättas med namnet på den nya myndigheten i motsvarande form på ett stort antal ställen i lagstiftningen. Även en hel del andra lagändringar som utgör konsekvenser av skatteförvaltningens strukturförändring måste genomföras, bl.a. i reglerna om partsställning och forum vid överklagande av den nya myndighetens beslut. I följande avsnitt kommer regeringen med förslag till sådana lagändringar.

6.2 Den nya myndighetens namn

Regeringens förslag: Den nya myndighetens namn skall vara Skatteverket.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att även den nya myndighetens namn skall vara Riksskatteverket.

Remissinstanserna: Enligt *Länsrätten i Stockholms län* bör den nya myndigheten inte ges namnet Riksskatteverket. Detta skulle leda till otydligheter och risk för sammanblandning av gamla och nya Riksskatteverket. Enligt länsrätten ter det sig naturligast att den nya myndigheten får namnet Skatteverket. Detta skulle vara positivt även som en markering för allmänheten att det är fråga om en helt ny myndighet. *Justitiekanslern* anser att det borde vara naturligare att kalla den nya myndigheten för Skatteverket, inte minst för att skattekontoren ute i landet då slipper att sätta upp skyltar med det centralklingande "Riksskatteverket" över sina dörrar. Enligt *Justitiekanslern* ser "Skatteverket" bättre ut. *Riksskatteverket* framför att skälen till att verket föreslog Riksskatteverket som namn på den nya myndigheten bl.a. var att verksamheten avsåg hela landet och att myndigheten skulle bli chefsmyndighet för kronofogdemyndigheterna. Frågan om den nya myndighetens namn har emellertid diskuterats vidare inom verket och om namnfrågan aktualiseras, bör som alternativ namnet Skatteverket vara det mest lämpliga ur ett medborgarperspektiv. *Svenska Kommunförbundet* och *Landstingsförbundet* anser att

den reformering som kommer till stånd borde markeras bättre utåt. Av den anledningen borde den nya myndigheten kallas Skatteverket. Detta svarar också enligt de båda förbunden bättre upp till vad som organisatoriskt sker samt att man rent språkligt vinner på om en sådan namnändring kommer till stånd.

Skälen för regeringens förslag: Att såsom föreslås i promemorian kalla även den nya myndigheten Riksskatteverket kan, som några remissinstanser också påpekat, skapa otydligheter och andra problem. Det kan t.ex. i vissa situationer uppstå tveksamhet om man menar den nya eller den gamla myndigheten när man nämner Riksskatteverket.

De remissinstanser som kommit med ett eget namnförslag har samtliga föreslagit Skatteverket. Även *Riksskatteverket* har i sitt remissvar anfört att som alternativ till det i promemorian föreslagna namnet bör Skatteverket vara det mest lämpliga.

För att undvika risken att i något sammanhang förväxla den gamla och den nya myndigheten och för att markera att det är fråga om en helt ny myndighet med hela landet som verksamhetsfält och inte en central förvaltningsmyndighet med regionala myndigheter bör den nya myndigheten ges ett helt nytt namn. Den nya myndighetens verksamhetsområde avser inte enbart beskattning. En stor del av myndighetens resurser kommer att ägnas åt frågor om bl.a. socialavgifter, folkbokföring och registrering av bouppteckningar. Mot bakgrund av den omfattande operativa verksamhet inom beskattningsområdet som den nya myndigheten kommer att bedriva och med tanke på att även huvuddelen av myndighetens övriga arbetsuppgifter har en nära anknytning till skatteområdet kan det ändå te sig naturligt att man vid bestämmandet av den nya myndighetens namn utgår från ordet ”skatt”. Med hänsyn till att flera remissinstanser föreslagit namnet Skatteverket och en sådan namnkonstruktion ligger i linje med namn på ett stort antal andra statliga myndigheter med rikstäckande verksamhet föreslår regeringen att den nya myndigheten ges detta namn.

6.3 Den nya myndighetens uppgifter

Regeringens bedömning: Skatteverket bör vara förvaltningsmyndighet för bl.a. frågor om skatter, socialavgifter, mervärdesskattebaserad avgift till EU-budgeten, registrering av bouppteckningar, folkbokföring och brottsutredningar enligt lagen (1997:1024) om skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar om något annat inte följer av särskilda föreskrifter.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Lämnar förslaget utan erinran eller avstår från att kommentera det.

Skälen för regeringens bedömning: I promemorian föreslås att den nya myndigheten skall överta de uppgifter som skattemyndigheterna och Riksskatteverket har i dag. Inga nya uppgifter skall läggas till och inga skall tas bort. Remissinstanserna har inte haft något att invända mot en sådan ordning. Regeringen, som inte heller ser något skäl att nu förslå

några ändringar av skatteförvaltningens ansvarsområde, anser att Skatteverket bör vara förvaltningsmyndighet för samma slag av ärenden som Riksskatteverket ansvarar för nu. Skatteverket bör alltså vara förvaltningsmyndighet för frågor om skatter, socialavgifter, mervärdesskattebaserad avgift till EU-budgeten, registrering av bouppteckningar, folkbokföring och brottsutredningar enligt lagen (1997:1024) om skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar om något annat inte följer av särskilda föreskrifter. Skatteverket skall dessutom vara förvaltningsmyndighet för frågor om pensionsgrundande inkomst.

Regeringens bedömning innebär att förordningen (1990:1293) med instruktion för skatteförvaltningen bör ersättas av en förordning med instruktion för Skatteverket.

Även om inga ändringar föreslås i skatteförvaltningens ansvarsområde leder den nya organisationen till väsentligt ändrade förutsättningar för myndighetens verksamhet. Detta ställer i sin tur större krav än tidigare på den nya myndighetens ledning och styrning av verksamheten. Till denna fråga återkommer regeringen i avsnitt 6.5.

6.4 Central myndighet för kronofogdemyndigheterna

Regeringens bedömning: Skatteverket bör under en övergångstid vara central myndighet inom kronofogdemyndigheternas verksamhetsområde.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Huvuddelen av remissinstanserna har tillstyrkt förslaget eller lämnat det utan erinran. *Kammarrätten i Stockholm* anser att den föreslagna övergångslösningen för kronofogdemyndigheterna inte är tilltalande men överlåter åt dem som är närmare berörda att kommentera förslaget i denna del. *Riksskatteverket* ser som enda möjlighet att den nya myndigheten under en övergångstid fungerar som central myndighet inom kronofogdemyndigheternas verksamhetsområde. *Näringslivets Skattedelegation* vill understryka att det är av största vikt för allmänhetens förtroende för indrivningsväsendet att statens roll som indrivare av fordringar och rollen som borgenär hålls isär. *Svenska Kreditföreningen* är endast beredd att tillstyrka den föreslagna övergångslösningen under en kortare tid och endast av praktiska hänsyn. Några remissinstanser har emellertid, som redan nämnts, ansett att en sammanslagning av skattemyndigheterna och Riksskatteverket inte bör ske förrän frågan om kronofogdemyndigheternas framtida ställning har lösts. *Hovrätten över Skåne och Blekinge* anser att det finns starka invändningar av principiell natur mot inordnande av kronofogdemyndigheterna i den nya myndigheten, främst med anledning av kronofogdemyndigheternas borgenärsuppgifter i såväl allmänna som enskilda mål samt deras verksamhet rörande konkurstillsyn, skuldsanering och summarisk process. *Västmanlands tingsrätt* anser att den nya myndighetens föreslagna dubbelroll gör att kronofogdemyndigheternas oberoende kan komma att ifrågasättas vilket vore allvarligt och därför bör undvikas. *Malmö tingsrätt* anser att den föreslagna lösningen av principiella skäl inte är

godtagbar. Detta gäller även om man inom den nya myndigheten försöker skapa en fristående ledning av kronofogdemyndigheterna. *Justitiekanslern* anför att om man något avvaktar de överväganden som fordras kan man slippa konstruktionen med en övergångslösning som inte verkar särskilt lyckad. Enligt *Jusek:s* uppfattning är det inte rimligt att ens under en övergångstid låta den nya myndigheten fungera som en central myndighet för kronofogdemyndigheterna. Frågan om kronofogdemyndigheternas framtida organisation får emellertid inte äventyra eller förskjuta bildandet av den nya myndigheten. Utredningen om kronofogdemyndigheternas framtida organisation måste därför ges sådana resurser att lösningen för kronofogdemyndigheternas del kan vara klar den 1 januari 2004. *Föreningen Sveriges Kronofogdar* motsätter sig den föreslagna övergångslösningen. En sådan lösning kommer att innebära att RSV-koncernens organisation kommer att halta vad avser kronofogdemyndigheterna. Samtidigt som dessa myndigheter kvarstår som självständiga myndigheter under den nya myndigheten kommer Riksskatteverkets administrativa chefsansvar att vara gemensamt för den nya myndigheten och kronofogdemyndigheterna. Häri ingår den grannliga uppgiften att fördela budgetmedel mellan den nya myndigheten och kronofogdemyndigheterna. Föreningen misstänker att det blir svårt att skapa förtroende för detta hos kronofogdemyndigheternas externa intressenter. Ett ytterligare skäl mot att förorda den föreslagna övergångslösningen är att det inte kan uteslutas att en för kronofogdemyndigheterna otillfredsställande lösning permanentas. *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* anser att särskilt kronofogdemyndighetens ställning i den nya organisationen bör utredas vidare. Den närhet mellan skattebeslutet och den exekutiva organisationen som blir följderna av omorganisationen är inte lämplig för att tillförsäkra den skattskyldige ett rimligt partsförhållande i händelse av tvist. Även *Konkursförvaltar-kollegiernas Förening* anser det vara otillfredsställande att ändringen genomförs innan kronofogdemyndigheternas framtida ställning blivit klarlagd. Redan med nuvarande organisation har kritik framförts mot att Riksskatteverket är huvudman för både skattemyndigheterna och kronofogdemyndigheterna. Med en sammanslagning av Riksskatteverket och skattemyndigheterna blir det enligt föreningen än tydligare att Riksskatteverkets ställning som central myndighet för skattemyndigheterna och särskilt för tillsynsmyndigheterna blir ytterligt tveksam.

Skälen för regeringens bedömning: Av föregående avsnitt framgår att regeringen anser att den föreslagna organisationsförändringen när det gäller skattemyndigheterna och Riksskatteverket medför så stora fördelar att den bör ske så snart som möjligt. Regeringen föreslår därför att den skall ske fr.o.m. den 1 januari 2004. Den utredare som regeringen har beslutat att tillkalla för att göra den ytterligare utredning som behövs för att ställning skall kunna tas till frågan om kronofogdemyndigheternas framtida organisation skall redovisa sitt uppdrag senast vid utgången av september 2003. Att utreda denna i många avseenden komplicerade fråga har inte ansetts kunna ske på kortare tid. Med hänsyn till detta kan, som bl.a. *Jusek* förespråkade, något förslag i frågan inte lämnas till riksdagen i sådan tid att den hinner behandlas under 2003. I avvaktan på ett beslut om kronofogdemyndigheternas framtida organisation måste man därför

finna en övergångslösning. I sakens natur ligger att denna bör gälla endast under en begränsad tid.

En tänkbar lösning skulle kunna vara att skilja på de funktioner som Riksskatteverket har i dag så att enbart den del av verket som handlägger frågor hänförliga till kronofogdemyndigheterna består och den andra delen av myndigheten uppgår i den nya myndigheten. Detta förefaller dock opraktiskt. Om dessutom kronofogdemyndigheterna samtidigt har kvar borgenärsuppgifterna finns det ändå en så stark anknytning till skatteförvaltningen att det finns vinster med att ha en gemensam ledningsfunktion övergångsvis.

Visserligen finns det, som några remissinstanser har påpekat, invändningar av principiell natur mot ett inordnande av kronofogdemyndigheterna i den nya myndigheten med tanke på kronofogdemyndigheternas borgenärsuppgifter i allmänna mål och myndigheternas uppgifter när det gäller konkurstillsyn, skuldsanering och summarisk process. Att för endast en kort övergångstid inrätta en helt fristående funktion som central myndighet för kronofogdemyndigheterna är emellertid inte realistiskt med tanke på den administration och de kostnader en sådan ordning skulle föra med sig.

Mot denna bakgrund bör det kunna accepteras att Skatteverket under en övergångstid fungerar som central myndighet för kronofogdemyndigheterna trots att myndigheten samtidigt kommer att svara för det operativa arbetet inom skatteförvaltningen. En förutsättning bör dock vara att det inom Skatteverket tydliggörs en skiljelinje mellan uppgiften som central myndighet för kronofogdemyndigheterna och övrig verksamhet. Detta skulle kunna ske genom att den person som inom Skatteverket har det högsta ansvaret för ledningen av kronofogdemyndigheterna utses av regeringen och är en annan person än den som svarar för den övriga verksamheten. En sådan ordning skall dock, som sagt, gälla endast under en övergångstid.

Den som hos Skatteverket skall svara för ledningen av kronofogdemyndigheterna bör, med hänsyn till de administrativa samband som under denna tid kommer att finnas mellan dessa myndigheter och Skatteverket, ha sin anställning inom Skatteverket men stå helt självständig från myndigheten när det gäller den operativa ledningen och materiella styrningen inom kronofogdemyndigheternas verksamhetsområde. Under övergångstiden bör inga förändringar ske i kronofogdemyndigheternas organisation. De bör finnas kvar i oförändrat antal och med samma arbetsuppgifter som i dag. Eftersom den föreslagna ledningen av kronofogdemyndigheterna avses vara en övergångslösning bör nödvändiga författningsbestämmelser tas in i form av övergångsbestämmelser till en ny förordning med instruktion för Skatteverket. Vissa justeringar bör göras även i förordningen (1988:784) med instruktion för exekutionsväsendet.

De frågor om kronofogdemyndigheternas framtida ställning i förhållande till Skatteverket och om ansvaret för statens borgenärsfunktion som flera remissinstanser har haft synpunkter på nu är frågor som i första hand bör behandlas av den utredare som regeringen har tillkallat och som regeringen därför inte tar upp i detta sammanhang.

Med hänsyn till vad som sagts föreslår regeringen nu att Skatteverket under en övergångstid också skall vara chefsmyndighet för kronofogde-

6.5 Den nya myndighetens ledning, inre organisation, storlek m.m.

Regeringens bedömning: Skatteverket bör ledas av en generaldirektör och ha en styrelse.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft något att erinra mot promemorians förslag. *Ekobrottsmyndigheten* påminner om riksdagens revisorers rapport Myndighetssamverkan mot ekonomisk brottslighet (2001/02:3) i vilken det sägs att fördelarna med samlokalisering även bör gälla skattebrottsenheterna och att Riksskatteverket bör visa en större öppenhet när det gäller samlokalisering med åklagare och polis. Så länge samlokalisering av åklagare och skattebrottsutredare inte sker anser Ekobrottsmyndigheten det viktigt att förundersökningsledaren och utredaren i så stor utsträckning som möjligt finns på samma ort. En utveckling där t.ex. Stockholmsutredningar skickas till skattebrottsenheter på annat håll i landet vore därför olycklig från effektivitetssynpunkt. *Statskontoret* anser – med hänsyn till Riksskatteverkets uttalande att den nya organisationen inte kommer att påverka antalet skattekontor eller andra enheter och inte heller hur de är lokaliserade – inte att det finns några starka skäl att låsa förutsättningarna för den nya myndigheten på det sättet. Verksamhetens krav och behov bör enligt Statskontoret vara utgångspunkten för hur den interna organisationen utformas och var de olika delarna lokaliseras eftersom det inte är självklart att den organisation och lokalisering som har passat för elva olika myndigheter är den bästa för att ta tillvara fördelarna med den nya myndigheten. *Svenska Kommunförbundet* och *Landstingsförbundet* konstaterar att de som företrädare för kommuner och landsting, vilka är de största intressenterna för att inkomstbeskattningen är effektiv, för närvarande inte har någon sektorsrepresentant i Riksskatteverkets styrelse. Enligt förbunden vore det lämpligt att detta rättas till i samband med den kommande omorganisationen.

Skälen för regeringens bedömning: Ett berättigat krav från medborgarnas och företagens sida, är att lika fall skall behandlas lika såväl vad gäller handläggningstid som resultat oberoende av vid vilket skattekontor ett ärende handläggs. Några av förutsättningarna för detta är en jämn resurstillgång inom skatteförvaltningen, rätt kompetens hos personalen och en övergripande materiell styrning. Bildandet av en enda myndighet inom skatteförvaltningen, Skatteverket, öppnar möjligheter till betydande förbättringar i dessa avseenden.

Bildandet av Skatteverket skapar också förbättrade förutsättningar att från den övergripande nivån påverka beslut och åtgärder inom hela förvaltningen. Det medför i sin tur att den materiella styrningen kan förtydligas. Detta banar väg för ett mera likformigt beslutsfattande och en mera enhetlig rättstillämpning.

Styrningen kan även avse andra frågor där förvaltningen behöver uppträda på ett enhetligt sätt. Det kan gälla takten i uppbyggandet av de nya skattebrottsenheterna, brottsanmälningar, ambitionsnivåer i taxeringsarbetet, kontrollfrågor osv.

De nuvarande myndighetsgränserna, som avspeglas i bl.a. folkbokföringslagen (1991:481), skattebetalningslagen (1997:483) och flera andra författningar, förlorar sin betydelse. Genom att det kommer att finnas en enda behörig myndighet inom skatteförvaltningen kommer det inte att finnas några geografiska hinder för var arbetsuppgifter skall utföras. Det medför en flexibilitet som gör att skillnader i arbetsbelastning och bemanning kan hanteras på ett smidigare sätt än i dagsläget. Arbetsuppgifter och ärendegrupper kan fördelas på annat sätt än efter geografiska grunder, t.ex. till kontor där lämplig kompetens finns. Som ett exempel kan tas granskning av deklARATIONER som kan fördelas över landet mot bakgrund av tillgång på kompetens och resurser, utan det administrativa merarbete och den formaliahantering som ett överskridande av nuvarande myndighetsgränser medför.

Ett annat exempel är beslut om skatterevision avseende skattskyldiga som i dag bedriver verksamhet inom flera skattemyndigheters mandatområden, t.ex. genom dotterbolag i en koncern. Besluten skall då fattas av den skattemyndighet där respektive bolag har sitt säte. I en myndighetsmiljön kan revisionsbesluten i stället fattas på ett enda ställe och av en och samma tjänsteman. Eventuella beskattningsbeslut och eventuell processföring kan också hanteras på samma ställe.

Folkbokföringssystemet är för närvarande föremål för en översyn. Bl.a. har föreslagits att 116 lokala databaser sammanförs till ett register. Detta tillsammans med bildandet av en enda myndighet medför att medborgarna kan få en del av sina ärenden handlagda på ett annat skattekontor som har större resurser i fråga om personal och kompetens för just denna typ av ärenden än det på hemorten och detta öppnar också möjligheter för ett mera rationellt arbetssätt och en bättre arbetsfördelning inom den nya myndigheten.

I avsnitt 4.4 har den demografiska och ekonomiska utvecklingen inom skatteregionerna behandlats. Att åtgärder måste vidtas till följd av denna utveckling är uppenbart. En del har redan gjorts. Det har då visat sig att den formaliahantering som ett överskridande av myndighetsgränserna medför orsakar ett betydande merarbete. En effekt av bildandet av en myndighet blir att anpassningen till de demografiska förändringarna och förändringarna inom näringslivsstrukturen i hög grad underlättas.

Av vad som sagts nu framgår att det finns stora effektivitetsvinster att göra genom att den nya myndighetens olika ärenden hanteras på det ställe inom myndigheten där de nödvändiga resurserna finns i fråga om personal och kompetens. Det kommer därför att ställas väsentligt större krav på Skatteverkets ledning än det tidigare gjordes på Riksskatteverket vid ledningen av de olika skattemyndigheterna. Detsamma gäller i fråga om verkets inre organisation och storlek.

Nu gällande bestämmelser om skatteförvaltningens organisation, styrelse, personalansvarsnämnd, ärendenas handläggning, anställningar m.m. finns i förordningen (1990:1293) med instruktion för skatteförvaltningen. Motsvarande bestämmelser avseende exekutionsväsendet finns i förordningen (1988:784) med instruktion för exekutionsväsendet.

Enligt regeringens mening bör den nya myndighetens ledning ha i huvudsak samma utformning som Riksskatteverkets har i dag. Skatteverket bör således ledas av en generaldirektör med en överdirektör som ställföreträdare. Vid verket bör finnas en personalansvarsnämnd. Skatteverket bör ha ett huvudkontor och vara regionindelad. Vid verket bör också finnas särskilda enheter för uppgiften att medverka i brottsutredningar.

Med anledning av att Riksskatteverket och skattemyndigheterna ersätts av en ny myndighet med namnet Skatteverket behövs en ny instruktion för skatteförvaltningen. Det ankommer på regeringen att genom en förordning besluta om en sådan instruktion och även att utse verkets styrelse.

Uppgifterna som chefsmyndighet för kronofogdemyndigheterna och central förvaltningsmyndighet för exekutionsväsendet bör utföras vid Skatteverkets huvudkontor.

I samband med utarbetandet av den nya instruktionen avser regeringen också att reglera den övergångslösning som föreslagits i fråga om kronofogdemyndigheternas organisation.

Att det vid Skatteverket skall finnas en funktion som allmänt ombud framgår av avsnitt 6.13. Detta är en fråga som i första hand bör lagregleras. Kompletterande bestämmelser om det allmänna ombudet bör emellertid också finnas i instruktionen för Skatteverket.

I den mån inte annat följer av lag eller instruktionen för Skatteverket bör verket självt ha rätt att bestämma sin inre organisation. Det bör i detta sammanhang framhållas att i den mån en organisationsfråga är av intresse även för någon annan myndighet, som t.ex. när det gäller lokaliseringen av skattebrottsenheterna bör samråd ske mellan berörda myndigheter. Beslutet måste dock fattas av Skatteverket ensamt.

Bildandet av Skatteverket innebär enligt uppgift från Riksskatteverket, i vart fall i nuläget, inte någon förändring av antalet skattekontor eller andra enheter eller deras belägenhet. Den operativa verksamheten kommer att, liksom i dag, utföras på regionnivå. Antalet anställda vid den nya myndigheten beräknas vid inrättandet komma att uppgå till ca 9 400 årsarbetskrafter. Enligt *Statskontorets* åsikt, som delas av regeringen, finns det emellertid inte skäl att nu låsa förutsättningarna för den nya myndigheten på visst sätt. Verksamhetens krav och behov bör vara utgångspunkten för hur den interna organisationen utformas och var de olika delarna lokaliseras eftersom det inte är självklart att den organisation och lokalisering som har passat för elva olika myndigheter är den bästa för att ta tillvara fördelarna med den nya myndigheten. Ett viktigt syfte med den nya organisationen är ju också att den skall bli mer flexibel.

De åtgärder som måste vidtas inför inrättandet av den nya myndigheten bör lämpligen kunna vidtas av Riksskatteverket. Ett särskilt uppdrag kommer därför att lämnas till verket. Riksskatteverket har också i sitt remissvar framhållit att arbetet med att bilda en ny skattemyndighet har pågått en längre tid och att förberedelsearbetet för sammanslagningen av skattemyndigheterna och verket fortlöper samtidigt som arbetet med att flytta arbetsuppgifter mellan skatteregionerna redan pågår. Regeringen ser därför inget behov av en särskild organisationskommitté.

Regeringens bedömning: Den verksamhet som förs över från skattemyndigheterna och Riksskatteverket till det nya Skatteverket, bevarar sin identitet vid övergången varför reglerna i 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd är tillämpliga. Dessa regler innebär att anställningsavtalen automatiskt kommer att föras över till Skatteverket, om inte arbetstagaren motsätter sig övergången.

Andra civilrättsliga avtal än anställningsavtal som ingåtts av en skattemyndighet eller Riksskatteverket kan också föras över till Skatteverket.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: *Jusek*, som är den enda remissinstans som har framfört synpunkter i denna del, anser att det finns ett stort antal problem invävda i den föreslagna omorganisationen. Ur ett fackligt perspektiv ser *Jusek* mycket stora fördelar med den nya organisationen och samstämmighet tycks råda om att det vid ojämn resursbelastning är arbetsuppgifter och inte personal som skall flyttas. Man måste emellertid utgå ifrån ett långsiktigt perspektiv där det inte är givet att samma syn alltid kommer att gälla. Det är angeläget att det tydliggörs att personal skall flyttas endast om sakliga och objektiva skäl föreligger och aldrig mot arbetstagarnas vilja. Enmyndighetskonstruktionen innebär, enligt *Jusek*, å andra sidan att arbetsgivarens omplaceringsskyldighet ökar vid arbetsbristsituationer. Även företrädesrätten påverkas på motsvarande sätt. Detta innebär enligt *Jusek* att den nya myndigheten måste få ett mycket tydligare ansvar än hittills för t.ex. personalregister, personalsituation, bevakning av vakanser etc. Promemorian utgår ifrån att all personal kan överföras till den nya myndigheten med stöd av 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd. Därmed skulle inte nya individuella anställningsavtal behöva träffas. Det finns emellertid flera fall där detta inte kan ske, exempelvis för de som är visstidsanställda. En fråga som helt förbigås är själva arbetsgivaransvaret i den arbetsrättsliga lagstiftningen. Det behöver nu enligt *Jusek* genomföras ett grundligt arbete centralt på Riksskatteverket om hur arbetsgivaransvaret behöver förändras. Det finns ett stort antal kollektivavtal som träffats på olika nivåer inom nuvarande skatteförvaltning. Utredningen underskattar svårigheterna att föra över kollektivavtalen och det är viktigt att parterna snarast på ett öppet sätt diskuterar vad som behöver göras.

Skälen för regeringens bedömning: I 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd sägs bl.a. att vid övergång av ett företag, en verksamhet eller en del av en verksamhet från en arbetsgivare till en annan, övergår också de rättigheter och skyldigheter på grund av de anställningsavtal och de anställningsförhållanden som gäller vid tidpunkten för övergången på den nya arbetsgivaren. Detta gäller även arbetstagare i allmän tjänst. Berörd personal skall därvid tillfrågas om man motsätter sig övergången.

Den nu föreslagna organisationen innebär att arbetstagarens arbetskyldighet gäller på alla orter där Skatteverket har verksamhet såvida inte annat särskilt framgår av anställningsavtalet eller följer av god sed på

arbetsmarknaden. Den föreslagna organisationen innebär också att arbetsgivarens omplaceringsskyldighet ökar vid arbetsbristsituationer. Även företrädesrätten påverkas på motsvarande sätt. Detta innebär, som *Jusek* påpekat, att den nya myndigheten måste ha ett tydligt ansvar för t.ex. personalregister, personalsituation, bevakning av vakanser etc. Regeringen gör samma bedömning och vill framhålla att det är viktigt att Riksskatteverket under sitt förberedelsearbete inför inrättandet av den nya myndigheten ser till att det finns fungerande rutiner även för dessa arbetsuppgifter som kan tas i bruk så snart Skatteverket inrättats.

En hel del arbete behöver läggas ned på det personalpolitiska området innan den nya myndigheten kan inrättas. För att en övergång till den nya organisationen skall gå så smidigt som möjligt är det viktigt att parterna snarast inleder diskussioner med anledning av inrättandet av Skatteverket.

I samband med att det nya Skatteverket bildas behöver en del förändringar i organisationen ske genast. Exempelvis bör det nuvarande Riksskatteverket ombildas till en huvudkontorsfunktion. Viss anpassning blir nödvändig även på den regionala nivån.

Effekterna i personalhänseende blir mer märkbara först på något eller några års sikt. En effekt kan vara att nyrekrytering inte behöver ske på en ort och att uppsägningar av personal kan undvikas på en annan genom att material och arbetsuppgifter flyttas.

Också specialisering och koncentration av arbetsuppgifter medför personella effekter. Det är utvecklande för den personal som får fördjupa sina kunskaper inom specialområden. Genom att arbetsuppgifterna måste preciseras blir arbetsuppgifterna och målen tydligare för medarbetarna samtidigt som den höjda kompetensen i ärendehantering är till gagn för medborgare och företag. Regeringen utgår ifrån att Skatteverket, så långt tillgängliga resurser tillåter det, kommer att utnyttja denna möjlighet att skapa karriärer med mer inslag av expertfunktioner över hela landet och därigenom göra det lättare att såväl behålla personal som rekrytera ny.

I andra fall kan emellertid effekten ur den anställdes perspektiv bli den motsatta, dvs. att den anställda förlorar de uppgifter han eller hon ägnar sig åt genom att uppgifterna förs över till en specialistfunktion vid ett annat skattekontor. I dessa fall bör myndigheten, om den anställda vill det, eftersträva en lösning där den anställda på ett annat kontor eller inom ett annat verksamhetsområde får användning för sin erfarenhet och kompetens.

Bemanningen och arbetsorganisationen kan inte vara statisk utan måste kunna anpassas till arbetsmängden och ärendenas natur. Skatteverket kommer ibland att ställas inför ett strategiskt val. Skall bemanning ske där arbetsuppgifterna samt medborgarna och företagen finns eller skall uppgifterna läggas där det finns tillgång på lämplig kompetens? Eller annorlunda uttryckt, skall en tillfällig lösning tillgripas eller skall lösningen vara långsiktig. Att dra upp riktlinjerna för detta anser regeringen i första hand vara en uppgift för Skatteverkets ledning.

Bildandet av den nya myndigheten får personaleffekter inte bara för verksamheten inom de olika sakområdena utan också för verksamheten inom det administrativa området. I avsnitt 4.1.4 nämns att diskussioner förts om samverkan men att de praktiska resultaten hittills varit relativt

blygsamma. I enmyndighetsmiljön förbättras förutsättningarna för ett rationellt resursutnyttjande och ökad effektivitet i verksamheten. Även i detta sammanhang bör planerade förändringar diskuteras med berörda personalorganisationer.

Civilrättsliga avtal som ingåtts av en skattemyndighet eller Riksskatteverket bör enligt regeringens bedömning kunna föras över till det nya Skatteverket. Detta är primärt en fråga om information till avtalsparterna. I en del fall kan det emellertid behövas ändringar i avtalsinnehållet eller att avtalen sägs upp. Återkrav och fordringar får hanteras på motsvarande sätt. Även detta bör vara en uppgift för Riksskatteverket inom ramen för dess förberedelsearbete.

6.7 IT-stödet

Regeringens bedömning: Bildandet av Skatteverket innebär på kort sikt inte några stora förändringar av IT-stödet.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft något att erinra mot promemorians bedömning.

Skälen för regeringens bedömning: Det läge som måste ha uppnåtts till den 1 januari 2004 då den nya organisationen avses börja tillämpas avseende IT-stödet är att alla s.k. tvingande åtgärder skall vara genomförda. Exempel på tvingande åtgärder är att alla förelägganden, beslut och andra handlingar som avser myndighetsutövning innehåller korrekta myndighetsuppgifter avseende myndighet, skattekontor eller motsvarande och handläggare samt att det i diariesystemet möjliggörs att söka och arbeta över hela det nya Skatteverket.

Inom ramen för Riksskatteverkets förberedelsearbete pågår redan ett arbete med att genomföra nödvändiga justeringar i IT-stödet. Inom skatteförvaltningen pågår dessutom ett utvecklingsarbete som bl.a. avser införandet av en generell ärendehanteringsprocess med elektroniska akter och nyttjandet av ny teknik t.ex. i fråga om elektroniska deklARATIONER. Detta gagnar inrättandet av den nya myndigheten.

Enligt regeringens bedömning kommer bildandet av den nya myndigheten på kort sikt inte att leda till några stora förändringar av IT-stödet. På längre sikt kommer emellertid den nya organisationen att leda till väsentligt förbättrade möjligheter att utnyttja datastöd. Därigenom kommer den nya myndigheten att kunna arbeta mera rationellt.

6.8 Sekretessfrågor m.m.

6.8.1 Åtkomst till uppgifter i skatteförvaltningens verksamhet

Regeringens förslag: I sekretesslagen (1980:100) skall inga andra ändringar göras än att vad som sägs om skatteförvaltningen eller skattemyndighet i stället skall gälla Skatteverket.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft något att invända mot förslaget. *Datainspektionen* framhåller att ett omfattande informationsutbyte mellan olika skattemyndigheter sker redan i dag med stöd av generalklausulen i 14 kap. 3 § sekretesslagen och att ett sådant informationsutbyte förutsatts av lagstiftaren i tidigare förarbetsuttalanden. Vidare finns det begränsningar även för hur sekretessbelagda uppgifter får utbytas mellan anställda inom samma verksamhetsgren. Sammanslagningen till en myndighet behöver därför enligt *Datainspektionens* mening inte innebära någon ökad risk för integritetsintrång. När det gäller uppgifter i beskattningsdatabasen får Riksskatteverket och skattemyndigheterna redan i dag ha direktåtkomst till samtliga uppgifter. *Inspektionen* betonar att klara och tydliga gränsdragningar i fråga om vilka som skall ha tillgång till olika uppgifter blir än viktigare i en sammanslagen myndighet. Dessa gränsdragningar bör enligt *inspektionen* bestämmas så att den enskilde får samma integritetsskydd som inom dagens organisation. *Företagarnas Riksorganisation* framhåller att de skattskyldigas integritetsskydd inte får försämrats. Ekonomiska uppgifter som lämnas av ett småföretag efter en förfrågan kan, om de lämnas ut till en konkurrent, användas på ett sätt som kan skada småföretaget. Småföretagens förtroende för att de känsliga uppgifter som de lämnar till skatteförvaltningen behandlas på ett korrekt sätt och inte hamnar på cirkulation i hela riket är av stor betydelse för småföretagens villighet att lämna känsliga uppgifter. Skyddet för att uppgifter inte lämnas ut till allmänheten förefaller dock inte enligt riksorganisationen försämrats med förslaget. Men däremot kan det bli fråga om att ett större antal av myndighetens personal kan komma åt uppgifterna. Det är därför viktigt att den nya myndigheten uppmärksammar de behov som uppstår av spärrar för åtkomst av uppgifter inom myndigheten för personal som inte har behov av uppgifterna i sitt arbete.

Skälen för regeringens förslag: En handling är enligt 2 kap. 3 § första stycket tryckfrihetsförordningen (TF) *allmän* om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndigheten. Av 2 kap. 6 § första stycket TF framgår att en handling anses inkommen till en myndighet när den har anlänt till myndigheten eller kommit behörig befattningshavare till handa. I 2 kap. 7 § TF föreskrivs – såvitt nu är av intresse – att en handling anses upprättad hos en myndighet när den har expedierats, eller om den inte har expedierats, när det ärende till vilken den hänför sig har slutbehandlats eller, om den inte hänför sig till visst ärende, när den har färdigställts av myndigheten. Av 2 kap. 8 § TF framgår bl.a. att om ett organ som ingår i eller är knutet till en myndighet överlämnat en handling till ett annat organ inom samma myndighet skall handlingen inte anses som därigenom inkommen eller upprättad i annat fall än då organen uppträder som självständiga i förhållande till varandra.

Inom ramen för en skattemyndighets verksamhet förekommer olika verksamhetsgrenar som uppträder som självständiga i förhållande till varandra, nämligen beskattningsverksamheten, verksamheten att registrera bouppteckningar, folkbokföringsverksamheten och brottsutredningsverksamheten. Handlingar som lämnas mellan dessa verksamhetsgrenar

blir – senast – genom överlämnandet allmänna i enlighet med vad som ovan sagts.

Inom det nya Skatteverket kommer handlingar, liksom enligt gällande ordning, i regel att bli *allmänna* när de överlämnas mellan ovan nämnda verksamhetsgrenar eftersom dessa verksamhetsgrenar även inom Skatteverket kommer att uppträda självständigt i förhållande till varandra. När det gäller överlämnande av handlingar mellan olika skattekontor eller mellan ett skattekontor och huvudkontoret i övrigt får en bedömning göras från fall till fall. Om ett skattekontor i just den frågan handlingen rör intar en självständig ställning i förhållande till andra skattekontor och i förhållande till huvudkontoret blir handlingen allmän genom överlämnandet (se prop. 1975/76:160 s. 151 ff).

Nästa fråga är vilken *sekretess* som kommer att gälla inom Skatteverket. I 9 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100) föreskrivs i korthet att sekretess gäller i myndighets verksamhet som avser bestämmande av skatt eller som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt, för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden. I bestämmelsen föreskrivs vidare bl.a. att sekretessen, med vissa undantag, inte gäller beslut varigenom skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs. De uppgifter och handlingar som förekommer inom skatteförvaltningen omfattas i stor utsträckning av nämnda sekretess. Sekretessen gäller i princip både mot enskilda och mot andra myndigheter samt mellan olika verksamhetsgrenar inom en myndighet, om de är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra (1 kap. 2 § och 3 § första och andra styckena sekretesslagen).

Bestämmelserna om sekretess mellan och inom myndigheter innebär att handlingar i normalfallet endast kan lämnas ut mellan de olika myndigheterna inom skatteförvaltningen och mellan olika självständiga verksamhetsgrenar inom en och samma skattemyndighet om stöd för detta kan hämtas i någon sekretessbrytande regel. Den bestämmelse som då kommer i fråga är närmast den s.k. generalklausulen i 14 kap. 3 § sekretesslagen. Den bestämmelsen föreskriver att sekretessbelagda uppgifter får lämnas till en myndighet om det är uppenbart att intresset av att uppgifterna lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen skall skydda.

Beträffande tillämpningen av den nämnda bestämmelsen inom skatteförvaltningens verksamhet anfördes i prop. 1979/80:146 om förslag till skatteregisterlag (s. 26) följande:

I fråga om utbyte av uppgifter mellan myndigheter och verksamhetsgrenar inom skatteområdet bör utgångspunkten vara att utlämnande skall ske om uppgifterna behövs för verksamheten. Detta bör alltså gälla även i fråga om uppgiftsutbyte mellan de vanliga skattemyndigheterna och t.ex. tullmyndigheterna som administrerar bl.a. mervärdesskatt vid införsel. Det är sålunda enligt min mening naturligt att även i detta avseende betrakta skatteområdet som en enhet. Som jag tidigare har påpekat är ett syfte med det nya ADB-systemet att underlätta informationen mellan skatteförvaltningens olika enheter. I den nya taxeringsorganisationen är det vidare meningen att man i högre grad än f. n. skall granska flera olika skatter och avgifter vid ett och samma kontrolltillfälle. Detta

förutsätter också ett omfattande informationsutbyte mellan olika skattemyndigheter. De skattskyldiga torde också i allmänhet vara väl införstådda med att ett utbyte av information sker inom skatteförvaltningen. Den omständigheten att verksamheten på skatteområdet är uppdelad på flera myndigheter och organisatoriska enheter bör alltså inte lägga hinder i vägen för ett uppgiftsutbyte som behövs för att verksamheten skall kunna bedrivas på ett rationellt och effektivt sätt.

Att den numera upphävda skatteregisterlagens bestämmelser har ersatts bl.a. av bestämmelserna i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet förändrar inte det som sagts nu.

Den omständigheten att skatteförvaltningen nu föreslås organiserad som endast en myndighet innebär att den sekretessbestämmelse som tidigare gällt mellan de olika skattemyndigheterna enligt 1 kap. 3 § första stycket sekretesslagen inte längre blir tillämplig inom skatteförvaltningen. Däremot kommer sekretessen enligt andra stycket samma lagrum fortfarande att gälla mellan olika verksamhetsgrenar inom Skatteverket som är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra, dvs. sekretess kommer fortfarande att gälla mellan t.ex. beskattningsverksamheten och brottsutredningsverksamheten.

Av vad som anförts ovan beträffande generalklausulen i 14 kap. 3 § framgår att uppgifter som en skattemyndighet har och som en annan skattemyndighet behöver i sin beskattningsverksamhet redan enligt gällande rätt i princip utan hinder av sekretess kan lämnas till den senare myndigheten med stöd av generalklausulen. *Datainspektionen* har också framhållit att sammanslagningen till en myndighet inte behöver innebära någon ökad risk för integritetsintrång eftersom Riksskatteverket och skattemyndigheterna med stöd av generalklausulen redan i dag får ha direktåtkomst till samtliga uppgifter i beskattningsdatabasen.

Det nya Skatteverket kommer dock att ha betydligt fler anställda än var och en av de elva myndigheter som slås samman. Frågan hur en befattningshavare skall tillämpa sekretessreglerna i förhållande till sina arbetskamrater berörs i viss utsträckning i tidigare förarbeten till ändringar i sekretesslagen. I prop. 1990/91:111 om sekretess inom och mellan myndigheter på vårdområdet m.m. (s. 24) anför departementschefen att sekretessreglerna inte anses utgöra något hinder mot att lämna uppgifter mellan befattningshavare hos en myndighet i den utsträckning som är normal och behövlig för ett ärendes handläggning eller verksamhetens bedrivande i övrigt. Departementschefen anför dock vidare att det av grunderna för sekretesslagen torde följa att en befattningshavare inte bör anse sig ha en obegränsad frihet att lämna uppgifter som omfattas av sekretess till andra anställda inom myndigheten. Justitieombudsmannen har också uttalat att det torde stå klart att en befattningshavare inte har någon obegränsad frihet att lämna uppgifter som omfattas av sekretess till sina arbetskamrater (JO 1983/84 s. 262). Justitieombudsmannen uttalade samtidigt att det å andra sidan är tydligt att sekretesslagen inte heller kan utgöra hinder mot att en handläggare rådfrågar andra befattningshavare om ett ärende, åtminstone inte om det framstår som objektivt försvarbart. Vidare måste uppgifter

fritt kunna lämnas till dem som på ett eller annat sätt deltar i beredandet och avgörandet av ett ärende.

Med hänsyn dels till att en befattningshavare således inte bör anse sig ha någon obegränsad frihet att lämna uppgifter till sina arbetskamrater, dels till de möjligheter till uppgiftsutbyte sinsemellan som skattemyndigheterna redan i dag har enligt generalklausulen i 14 kap. 3 § sekretesslagen, innebär omorganisationen i praktiken ingen förändring ur sekretesssynpunkt. Vidare kommer de självständiga verksamhetsgrenarna även i fortsättningen att kunna utbyta uppgifter med tillämpning av generalklausulen (jfr prop. 1979/80:146 s. 26 f. och prop. 1997/98:10 s. 43 f.).

Som redan nämnts råder enligt 9 kap. 1 § sekretesslagen sekretess i myndighets verksamhet, som avser bestämmande av skatt eller som avser taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt, för uppgift om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden. Sekretess gäller dock inte, med vissa undantag, för beslut varigenom skatt eller pensionsgrundande inkomst bestäms eller underlag för bestämmande av skatt fastställs. Denna s.k. absoluta sekretess, som innebär att sekretess gäller oavsett om utlämnande av uppgiften kan medföra skada eller men för någon, betyder att en mycket stor del av de uppgifter som finns hos skatteförvaltningen inte får lämnas ut till tredje man.

Av det ovan sagda följer att den enskilde i princip kommer att ha samma sekretesskydd inom den nya organisationen som inom dagens skatteförvaltning.

Bildandet av Skatteverket föranleder, som framgår av det anförda, inte några andra ändringar i sekretesslagen än att orden "skatteförvaltningen" och "skattemyndighet" i olika böjningsformer ersätts med "Skatteverket" eller i förekommande fall "Skatteverkets".

Personuppgiftslagen (1998:204)

När det gäller åtkomsten till uppgifterna i beskattningsdatabasen för personalen vid Skatteverket är det angeläget för regeringen att framhålla att personuppgiftslagens (1998:204) allmänna bestämmelser om grundläggande krav på och säkerhet vid behandling m.m. av personuppgifter innebär att olika åtgärder måste vidtas som bl.a. minimerar riskerna för oacceptabla integritetsintrång. I sitt yttrande över det betänkande som låg till grund för nuvarande lagstiftning uttalade Datainspektionen bl.a. att förslaget ställer krav på att den i fråga om säkerhetsåtgärder personuppgiftsansvariga myndigheten sätter upp klara och tydliga gränsdragningar i fråga om vilka personer som skall ha tillgång till vilka uppgifter. Detta är, enligt regeringens mening, än viktigare med den nya organisationen.

Det som sagts nu innebär t.ex. att åtkomsten till uppgifterna i beskattningsdatabasen måste begränsas till olika behörighetsnivåer, vilket i sin tur innebär att det i praktiken på samma sätt som i dag är ett begränsat antal personer som får tillgång till samtliga uppgifter. Vikten av att den nya myndigheten sätter upp klara och tydliga regler om sådana gränsdragningar poängteras nu också av både *Datainspektionen* och *Företagarnas Riksorganisation*.

De aktuella gränsdragningarna är en uppgift som hänger mycket nära samman med Skatteverkets inre organisation och som måste göras av Skatteverket självt.

Prop. 2002/03:99

6.8.2 Åtkomst till uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet

Regeringens förslag: Skatteverket skall ha direktåtkomst till samtliga uppgifter i kronofogdemyndigheternas utsöknings- och indrivningsdatabas endast i de fall då verket agerar i egenskap av chefsmyndighet inom exekutionsväsendet.

När verket agerar inom ramen för sin beskattningsverksamhet skall verket inte genom direktåtkomst ha tillgång till de elektroniska handlingar och de uppgifter om misstanke om brott, om lagöverträdelse som innefattar brott eller om domar i brottmål som får registreras i den nämnda databasen.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Såvitt avser frågan om direktåtkomst till uppgifter i kronofogdemyndigheternas databaser och förhållandet mellan Riksskatteverket, skattemyndigheterna och kronofogdemyndigheterna förstår *Datainspektionen* promemorian så att avsikten är att det inte är fråga om någon ändring i sak utan att i praktiken samma förhållanden skall gälla som i dag. *Datainspektionen* har därför inget att erinra mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: I prop. 2000/01:33 om behandling av personuppgifter inom skatt, tull och exekution (s. 173 f.) anförde regeringen att eftersom Riksskatteverket skall få ha åtkomst till samtliga uppgifter i beskattningsdatabasen och då det inte finns skäl att göra någon annan bedömning när det gäller åtkomsten till kronofogdemyndigheternas databaser bör verket ha rätt till fullständig tillgång till uppgifter i även dessa senare databaser.

När det gäller åtkomsten till uppgifterna i beskattningsdatabasen anförde regeringen i samma proposition bl.a. följande (s. 130).

Det har från integritetsskyddssynpunkt ansetts vara av stor betydelse att reglera tillgången till uppgifterna genom direktåtkomst. Utgångspunkten för dagens reglering av direktåtkomst till det centrala skatteregistret är att uppgifterna får finnas tillgängliga via terminal endast i den mån behovet av att snabbt och enkelt få tillgång till uppgifterna väger tyngre än den risk från integritetssynpunkt som direktåtkomst anses medföra (prop. 1979/80:146 s. 47).

Riksskatteverket har i dag åtkomst till samtliga uppgifter och skattemyndigheternas åtkomst har successivt ökat. Något skäl att i fråga om Skatteverket begränsa denna åtkomst finns inte. I detta sammanhang bör framhållas att en obegränsad direktåtkomst till en databas inom en myndighetsorganisation inte innebär att samtliga anställda har tillgång till uppgifterna. Tvärtom medför, som tidigare nämnts, personuppgiftslagens allmänna bestämmelser om grundläggande krav på och säkerhet vid behandling m.m. att olika åtgärder måste vidtas som förhindrar miss-

bruk. Det kan t.ex. innebära att åtkomst till olika uppgifter inom en myndighet är starkt begränsad till olika behörighetsnivåer, vilket i sin tur innebär att det i praktiken är ett högst begränsat antal personer som har tillgång till samtliga uppgifter. Att dessa personer organisatoriskt befinner sig på olika myndigheter kan inte anses så allvarligt från integritetssynpunkt att det bör hindra utvecklingen av effektiva data-system. Detta ställer dock krav på att den i fråga om säkerhetsåtgärder personuppgiftsansvariga myndigheten gör klara och tydliga gränsdragningar rörande vilka personer som skall ha tillgång till vilka uppgifter. Under sådana förutsättningar blir riskerna för oacceptabla integritetsintrång små och de bör inte förhindra möjligheterna att bedriva en effektiv myndighetsverksamhet med utnyttjande av de fördelar som ny teknik ger för såväl myndigheterna som för enskilda.

Dessutom anförde regeringen i den nämnda propositionen (s. 173 f.) att skattemyndigheterna bör ha tillgång till samtliga uppgifter i utöknings- och indrivningsdatabasen med undantag för de elektroniska handlingar och de uppgifter om misstanke om brott, om lagöverträdelse som innefattar brott eller om domar i brottmål som får registreras i den databasen.

En av fördelarna med den nu föreslagna omorganisationen av skatteförvaltningen är att man kan utnyttja IT-stödet bättre och effektivare. Skatteverkets åtkomst till uppgifter i kronofogdemyndigheternas databaser bör därför enligt regeringens mening ha samma räckvidd som Riksskatteverkets och skattemyndigheternas åtkomst har i dag. *Datainspektionen* har inte haft något att erinra mot detta. Även i detta sammanhang vill regeringen understryka att det är angeläget att den i fråga om säkerhetsåtgärder personuppgiftsansvariga myndigheten, dvs. Skatteverket, sätter upp klara och tydliga gränser i fråga om vilka personer som genom direktåtkomst skall ha tillgång till vilka uppgifter.

Med hänsyn till hur kronofogdemyndigheterna föreslås infogas i den nya organisationen under en övergångstid bör Skatteverket få ha åtkomst till samtliga uppgifter i kronofogdemyndigheternas databaser endast i de fall då verket agerar i egenskap av chefsmyndighet inom exekutionsväsendet. När verket agerar inom ramen för sin beskattningsverksamhet bör åtkomsten däremot endast omfatta de uppgifter som skattemyndigheterna har direktåtkomst till i dag. Verkets åtkomst till uppgifter i utöknings- och indrivningsdatabasen bör alltså i detta fall inte gälla de elektroniska handlingar och de uppgifter om misstanke om brott, om lagöverträdelse som innefattar brott eller om domar i brottmål som får registreras i den databasen. Regeringen föreslår en sådan ordning.

Regeringens förslag föranleder ändringar i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet och lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet.

6.9 Internationella frågor

Regeringens bedömning: Den föreslagna omorganisationen medför att Sveriges samverkan med andra stater kommer att förenklas.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Har inga invändningar mot bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: Frågorna om internationellt samarbete vid beskattning och skattekontroll ökar starkt i omfattning och de kommer att bli än mer betydelsefulla i framtiden. Vissa typer av transaktioner, i synnerhet sådana som gäller skatteundandragande och skattebrott, kan endast bekämpas genom en väl utbyggd samverkan mellan olika staters skatte- och tullförvaltningar. Detta har utförligt belysts i två rapporter från Riksskatteverkets Framtidsprojekt, RSV Rapport 1999:3, Vår omvärld år 2010 och RSV Rapport 2000:9, Vår förvaltning år 2010 – i globaliseringens spår. I det internationella samarbetet har Sverige sedan länge agerat pådrivande när det gäller frågor om informationsutbyte.

Inom OECD:s kommitté för skattefrågor pågår sedan många år ett kontinuerligt arbete med informationsfrågor. En arbetsgrupp har till uppgift att utveckla och förbättra de juridiska, praktiska och administrativa ramarna för ett väl fungerande informationsutbyte, samtidigt som de skattskyldigas rättigheter iakttas. Till de högst prioriterade uppgifterna för arbetsgruppen för närvarande hör en genomgripande översyn av artikel 26 i OECD:s modell för skatteavtal som behandlar utbyte av upplysningar. Dit hör även övervakning av informationsutbytet inom ramen för OECD:s arbete mot skadlig skattekonkurrens samt ytterligare förbättringar av det automatiska informationsutbytet.

Även inom EU pågår för närvarande ett arbete med att öka informationsutbytet såväl på den direkta som den indirekta skattens område. Bestämmelser om informationsutbyte mellan medlemsstaterna finns i rådets direktiv 77/799/EEG av den 19 december 1977 om ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter på den direkta och indirekta skattens område samt i rådets förordning (EEG) nr 218/92 av den 27 januari 1992 om administrativt samarbete inom området för indirekt beskattning (mervärdesskatt).

Ett förslag till en ny förordning med ett samlat regelverk på mervärdesskattens område, som på just detta område skall ersätta såväl bestämmelserna i 1977 års direktiv som 1992 års förordning, har behandlats i rådsarbetsgruppen för skattefrågor under 2002. En politisk överenskommelse om texten nåddes vid Ekofin-rådets möte den 18 februari 2003. Till förändringarna i sak hör att den nya förordningen banar väg för en decentralisering av samarbetet. Avsikten är att den nya förordningen skall träda i kraft den 1 januari 2004.

Arbetet med ett sparandedirektiv – som är en del av det s.k. skattepaketet – syftar till att få fram ett system för informationsutbyte som grund för beskattningen av inkomster från sparande. Detta arbete kan sägas vara en påbyggnad på 1977 års direktiv med detaljerade bestämmelser för automatiskt utbyte av information om ränteinkomster med OECD:s standardformat SMF97 som utgångspunkt. Även i fråga om tjänstepensionslösningar har ett arbete inletts rörande automatiskt informationsutbyte.

Ett nytt gemenskapsprogram för att förbättra beskattningssystemens funktion på den inre marknaden har antagits (Fiscalis-programmet 2003–2007). Programmet, som tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2003, utgör en

fortsättning av det tidigare Fiscalis-programmet (Europaparlamentets och rådets beslut 888/98/EG), men har utökats till att omfatta även direkt skatt. Programmets verksamhet består av system för kommunikation och informationsutbyte, multilaterala kontroller, seminarier, utbyten, utbildningsverksamhet och andra arbetsmöten, besök eller liknande verksamhet.

Genom lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden har befogenheten att som behörig myndighet utbyta upplysningar och delta i skatteutredningar med andra länder i den mån en överenskommelse om detta finns mellan Sverige och det aktuella landet delegerats till Riksskatteverket. Vid tillämpningen av skatteavtal är verket även behörig myndighet när det gäller det nordiska skatteavtalet [se förordningen (1998:1314) om tillämpning av dubbelbeskattningsavtalet mellan de nordiska länderna] och vissa särskilda frågor i några andra skatteavtal. Med verkan från den 1 januari 2001 är Riksskatteverket vidare enligt förordningen (2000:1077) om handläggning av ärenden enligt skatteavtal behörig myndighet att pröva samtliga ärenden, med vissa beloppsgränser, som enligt skatteavtal skall handläggas av en behörig myndighet.

Riksskatteverkets nuvarande roll som behörig myndighet i samarbetet med utländska organisationer kommer med skatteförvaltningens nu föreslagna organisation att övertas av Skatteverket. Den operativa verksamheten kommer enligt regeringens bedömning att gynnas av detta, eftersom svenska skattetjänstemän vid samverkan med andra stater och vid handräckning är anställda vid och således direkt underställda den behöriga myndigheten. Ärendehantering kan därigenom förenklas och ske snabbare. Viss verksamhet kan vidare utföras eller förläggas där det är geografiskt mest lämpligt. Även hos Skatteverket blir det dock nödvändigt att ha en samlad ingång och kontaktyta gentemot andra stater. Det ankommer på Skatteverkets ledning att vid utformningen av verkets inre organisation även beakta detta.

6.10 Regionala konsekvenser och regionalpolitiskt ansvar

Regeringens bedömning: Den föreslagna omorganisationen medför att Skatteverket kan ta större hänsyn till regionala konsekvenser än vad skattemyndigheterna och Riksskatteverket kan göra i dag.

Promemorians bedömning: Överensstämmer i huvudsak med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: *Riksskatteverket* anför att de skäl som finns för att bilda en ny myndighet är verksamhetsmässiga. Verket vill bl.a. öka effektiviteten och möjligheterna till likformig rättstillämpning. Redan i dag flyttas arbetsuppgifter från Skattemyndigheten i Stockholm till Norrlandsregionerna. Dessa omflyttningar av arbetsuppgifter, som gjorts av verksamhetsmässiga skäl, har också givit positiva regionalpolitiska effekter. *LO*, som stödjer förslaget om en sammanslagning av Riksskatteverket och skattemyndigheterna samt delar synen att en ökad effektivitet och enhetlighet uppnås genom den föreslagna omorganisationen, anser att det inte tas tillräckligt stora regionalpolitiska hänsyn i förslaget till

omorganisation. Riksdagen bör därför enligt LO fatta beslut om att vissa verksamhetsgrenar skall ligga i andra regioner än Stockholmsregionen.

Skälen för regeringens bedömning: Riksdagen har beslutat om en ny regional utvecklingspolitik i enlighet med regeringens förslag om ”En politik för tillväxt och livskraft i hela landet”. Som rubriken anger innebär detta att inriktningen skall vara en politik för hållbar regional utveckling i hela Sverige. Viljeinriktningen är bland mycket annat att stimulera så att god service kan tillhandahållas i alla delar av landet. Politiken skall bidra till att människor och företag har tillgång till kommersiell och offentlig service. Med offentlig service avses servicefunktioner som tillhandahålls av såväl statliga som kommunala aktörer. För att förverkliga den politiska målsättningen är det nödvändigt att alla statliga myndigheter och verk tar regionala hänsyn vid omorganisationer och lokaliseringar, inte enbart av serviceställen, utan även av arbetsplatser.

Trots skattemyndigheternas administrativa gränser bedriver i dag myndigheterna en decentraliserad verksamhet. Verksamhet finns bland annat utlokaliserad till skatteregionerna i Gävle, Östersund och Luleå. Det har inte bara givit arbete på regionmyndighetens placeringsort, utan arbetstillfällen har kunnat spridas till andra orter i regionerna. I samband med utbyggnaden av den nya skattemyndigheten ökar förutsättningen att fortsätta decentraliseringsarbetet och på så sätt uppfylla det regionalpolitiska ansvaret. Bristande kompetens eller liknande torde inte vara något hinder, då det snarare har visat sig lättare att anställa och få behålla personal med efterfrågad kompetens.

Av 7 § 4 verksförordningen (1995:1322) framgår bl.a. att en myndighets chef skall beakta de krav som ställs på verksamheten vad gäller regionalpolitiken. I praktiken innebär detta att myndighetschefen vid fördelningen av arbetsuppgifter mellan arbetsenheter belägna på olika orter inom myndighetens domän, i den mån det är möjligt, skall ta hänsyn till regionala konsekvenser. I förordningen (1998:1634) om regionalt utvecklingsarbete förtydligas detta krav. I dagens skatteförvaltning får dessa bestämmelser en begränsad betydelse eftersom den i första hand riktar sig till chefen för respektive skattemyndighet. Som nämnts ovan förekommer det emellertid redan i dag att skattemyndigheterna utlokaliserat viss verksamhet. Detta har dock inte närmast sin grund i regionalpolitiska överväganden utan överflyttningarna betingas väsentligen av ojämn arbetsbelastning och tillgång till resurser mellan skatteregionerna. Personalbrist i en region uppvägs genom att ärenden från den regionen flyttas till en region med bättre personalläge och med större förutsättningar att rekrytera och behålla personal. Detta till trots uppnås ofta positiva regionala effekter av sådana överflyttningar i form av minskade neddragningar av personal i exempelvis Norrlandsregionerna samtidigt som rekryteringen i framför allt Stockholmsregionen minskar.

Slås de nuvarande tio skattemyndigheterna och Riksskatteverket ihop till en enda rikstäckande myndighet ökar förutsättningarna för att kunna ta hänsyn till regionala konsekvenser vid fördelningen av arbetsuppgifter. Det blir då möjligt att ta ett för hela landet samlat grepp. Landvinningarna på teknikområdet underlättar detta. Redan i dag kan deklARATIONER avges i form av elektroniska dokument och utvecklingen torde med stor

sannolikhet gå dithän att en allt större del av kommunikationen mellan de skattskyldiga och skatteförvaltningen kommer att ske i elektronisk form. Sådant material kan sändas elektroniskt mellan olika myndigheter i landet på ett mycket smidigt sätt. I ett enmyndighetsperspektiv kan naturligtvis även pappersbaserat material flyttas mellan olika landsdelar på ett betydligt smidigare sätt än vad som är fallet i dag, eftersom de formkrav som för närvarande lägger hinder i vägen för överflyttning av ärenden elimineras om det inom skatteförvaltningen bara finns en myndighet.

Sannolikt nås bättre regionala effekter om ärenden rörande t.ex. årlig taxering flyttas från orter med en överhettad arbetsmarknad till orter som har problem med sysselsättningen under förutsättning att nödvändig kompetens finns att tillgå eller kan förväntas till orten. Detta sker i viss utsträckning redan i dag. Om en skattemyndighet i en region har svårt att i tillräcklig utsträckning rekrytera och behålla kvalificerad personal, har ett stort antal ärenden avseende grundläggande beslut om årlig taxering flyttats till andra regioner. Problemen med att rekrytera och behålla kvalificerad personal finns i dag i storstadsregionerna. Det finns inte skäl att tro att det i framtiden kommer att bli lättare. Snarare är nog förhållandet det motsatta (jfr bilaga 3). Behovet av överflyttning av arbetsuppgifter från t.ex. Stockholmsregionen till andra regioner kommer således sannolikt att kvarstå under överskådlig tid. Spridningen av dessa ärenden över landet skapar goda möjligheter att ta hänsyn till regionala konsekvenser. I ett enmyndighetsperspektiv finns det emellertid även andra möjligheter att ta regionala hänsyn.

Det ligger i sakens natur att om skatteförvaltningen består av endast en myndighet så kommer vissa ärendegrupper, sannolikt företrädesvis s.k. smala ärendegrupper, att handläggas på någon enstaka enhet eller några få enheter. Vid spridningen av sådana ärenden kan det också vara möjligt att ta regionalpolitiska hänsyn. Detta gäller dock inte alltid. Förhållandena kan ju t.ex. vara sådana att skatteförvaltningens expertis på området finns på en viss ort eller på vissa orter, varför ärendegruppen inte lämpligen kan läggas på någon annan ort. Skatteverket kan också ha bärande skäl för att lokalisera och driva verksamhet på orter där man på lång sikt kan rekrytera och behålla kompetens. Det kan naturligtvis också finnas andra skäl för varför en ärendegrupp bör handläggas på en specifik ort. I många fall torde det dock vara så att förutsättningar finns för att handlägga nu berörda ärendegrupper på flera alternativa orter. Det viktiga är endast att beslutsfattandet hålls samman. I sådana fall finns det naturligtvis stora möjligheter att ta hänsyn till regionala konsekvenser.

Möjligheterna att uppnå regionalpolitiska effekter är emellertid inte begränsade till spridningen av vissa skatteärenden. I skatteförvaltningen finns flera arbetsuppgifter som inte med nödvändighet knyter an till en viss ort. Som exempel kan service i form av s.k. callcenter nämnas. Består skatteförvaltningen av endast en myndighet öppnas flera alternativa möjligheter till placering av sådana centra.

Slutsatsen av det sagda är att det skapas bättre förutsättningar för att kunna ta hänsyn till regionala konsekvenser om skatteförvaltningen bildar en myndighet. Att begränsa den nya myndighetens möjligheter att själv utforma sin inre organisation på det sätt som *LO* föreslagit skulle enligt regeringens mening försvåra en snabb anpassning till ändrade

förhållanden som i sin tur skulle kunna leda till en sämre effektivitet och bör därför undvikas. Det bör dock i detta sammanhang framhållas att verksförordningens bestämmelse om att en myndighetschef skall beakta de krav som ställs på verksamheten vad gäller regionalpolitiken efter omorganisationen automatiskt kommer att riktas till chefen för Skatteverket som kommer att ha väsentligt större möjligheter att vidta åtgärder i detta avseende än de nuvarande tio skattemyndigheternas chefer.

6.11 Medborgerlig insyn

Regeringens bedömning: Formella insynsorgan eller liknande bör inte inrättas när skattemyndigheternas styrelser avvecklas.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft något att erinra mot bedömningen i promemorian. *Riksskatteverket*, som instämmer i promemorians bedömning, framhåller att som ett led i en verksamhetsutveckling är det av vikt att föra löpande diskussioner med externa intressenter. Medborgerlig insyn på det lokala planet kan därför upprätthållas genom löpande informella kontakter. Den modell som prövas av Skattemyndigheten i Luleå med s.k. medborgarråd har gett utslutande goda erfarenheter. *Näringslivets Skattedelegation*, som också gör samma bedömning som i promemorian, förklarar dock att delegationen inte kan dela promemorians syn på lekmannainflytandet i skattenämnderna. I dessa nämnder skapas knappast något reellt medborgarinflytande även om, som det sägs i promemorian, lekmännen deltar i beslutsfattandet i ett stort antal beskattningsärenden. Delegationen är däremot positiv till inrättandet av s.k. medborgarråd eller företagarråd för informationsutbyte. Detta är något som kan vara värdefullt och leda till förbättringar för såväl de skattskyldiga som för den nya myndigheten.

Skälen för regeringens bedömning: Frågan om medborgarnas insyn i och inflytande på regionala myndigheters verksamhet har behandlats av ett flertal utredningar, bl.a. av Länsdemokratiutredningen i betänkandet Förvaltning och folkstyre (SOU 1968:47 s. 77 f.) och av Förvaltningsutredningen i betänkandet Politisk styrning – administrativ självständighet (SOU 1983:39 s. 85). I dessa utredningar betonar man utifrån olika utgångspunkter vikten av ett lekmannainflytande i myndigheternas arbete.

Före inrättandet av länskattemyndigheterna den 1 januari 1987 ingick beskattnings- och uppborädsfunktionerna i de tjugofyra länsstyrelserna som var och en hade en lekmannastyrelse. Vid inrättandet av de tjugofyra länskattemyndigheterna knöts en lekmannastyrelse till varje myndighet. Till centralmyndigheten, Riksskatteverket, knöts en lekmannastyrelse redan vid verkets bildande 1971. Kravet på att medborgarna skulle ha insyn i och inflytande på verksamheten tillgodosågs alltså genom tjugofem styrelser såväl före som efter bildandet av länskattemyndigheterna. Inom beskattningsverksamheten fanns dessutom ett stort antal taxeringsnämnder med politiskt utsedda ledamöter.

De fristående taxeringsnämnderna ersattes av skattenämnder genom taxeringslagen (1990:324, TL), som tillämpades första gången på ärenden som avsåg 1991 års taxering.

Enligt taxeringslagen skall varje skattemyndighet ha ett eller flera skattekontor. För närvarande finns drygt 130 skattekontor. Vid varje skattekontor skall enligt 2 kap. 1 § TL finnas en skattenämnd. Ett taxeringsärende skall avgöras i skattenämnd om ärendet avser omprövning av en tvistig fråga och nämnden inte tidigare prövat de omständigheter och bevis som den skattskyldige åberopar eller om ärendet avser en skälighets- eller bedömningsfråga av väsentlig ekonomisk betydelse för den skattskyldige eller av någon annan särskild anledning bör prövas i nämnden. Till varje sammanträde med nämnden skall fem lekmanaledamöter kallas.

Genom regionaliseringen av skatteförvaltningen den 1 januari 1999 reducerades antalet styrelser till elva, en vid var och en av de tio skattemyndigheterna och en vid Riksskatteverket. Denna reduktion av antalet styrelser inom skatteförvaltningen föranledde inte att några särskilda organ för medborgerlig insyn tillskapades vid sidan av styrelserna.

Enligt förordningen (1990:1293) med instruktion för skatteförvaltningen består styrelsen vid Riksskatteverket och vid var och en av de tio skattemyndigheterna av högst tio personer med myndighetschefen som ordförande.

Riksskatteverkets styrelse har att pröva om verkets verksamhet bedrivs effektivt och i överensstämmelse med syftet med verksamheten. Vidare skall styrelsen besluta om myndighetens årsredovisning, delårsrapport och budgetunderlag, åtgärder med anledning av Riksrevisionsverkets revisionsrapporter och den redovisning som myndigheten skall lämna till regeringen enligt 15 § verksförordningen (1995:1322), revisionsplan och åtgärder med anledning av redovisning enligt 6 § förordningen (1995:686) om intern revision vid statliga myndigheter m.fl. Styrelsen skall dessutom besluta om sådana föreskrifter som riktar sig till enskilda, kommuner eller landsting.

Skattemyndigheternas styrelser skall pröva om myndighetens verksamhet bedrivs effektivt och i överensstämmelse med syftet med verksamheten. Vidare skall styrelsen besluta om årsbudget och andra väsentliga ekonomiska ärenden samt fatta beslut med anledning av Riksrevisionsverkets revisionsrapporter.

Genom bildandet av Skatteverket kommer det, eftersom styrelserna vid dagens skattemyndigheter med nödvändighet måste avvecklas i samband med att skattemyndigheterna försvinner, att finnas endast en styrelse inom skatteförvaltningen. Den kommer att ha i huvudsak samma uppgifter som i dag men avse hela skatteförvaltningen. Detta betyder i sin tur att antalet personer som representerar medborgarna i detta sammanhang minskar väsentligt. Frågan är då hur medborgarnas insyn och inflytande skall kunna utövas i fortsättningen.

Skattemyndigheternas styrelser sammanträder i genomsnitt 3–4 gånger per år. Som redovisats ovan har dessa styrelser att fatta beslut om årsbudget och andra väsentliga ekonomiska ärenden samt med anledning av Riksrevisionsverkets revisionsrapporter. Erfarenheterna visar att det, utöver dessa enstaka beslutsärenden och information om aktuella frågor vid myndigheten, förekommer att styrelsemötena ägnas åt studiebesök

eller åt att lyssna på föredrag och liknande. Det förekommer också att regionens riksdagsmän bjuds in till styrelsen för gemensamma diskussioner.

Efter skatteförvaltningens omorganisation kommer skattenämnderna att finnas kvar vid skattekontoren. Skattenämnderna utgör formellt det främsta organet för lekmannainflytande inom skatteförvaltningen och bör genom sitt deltagande i ett stort antal beslut på beskattningsområdet kunna anses ha goda möjligheter till insyn och inflytande över skatteförvaltningens beskattningsverksamhet. Regeringen kan dock till viss del ge *Näringslivets Skattedelegation* rätt i sin kritik att lekmännen i skattenämnderna i realiteten inte alltid har så stora möjligheter till insyn och inflytande. Förutsättningarna därvidlag bör dock enligt regeringens bedömning kunna förbättras i och med den nya organisationen. En central ledning av samtliga skattekontor kan t.ex. förväntas medföra mer enhetliga rutiner för föredragningar av ärenden liksom vilket material som skall tillställas lekmännen i skattenämnderna inför sammanträdena. Härigenom kan en jämnare nivå uppnås vad gäller förutsättningarna för lekmannainflytande.

Med hänsyn till att styrelserna vid skattemyndigheterna försvinner tillsammans med myndigheterna och till att styrelserna i viss grad bidragit till ett lekmannainflytande kan det finnas anledning att se om det finns någon annan möjlighet att vid sidan av skattenämnderna förbättra lekmannainflytandet och allmänhetens insyn i Skatteverkets verksamhet.

Vid några skattemyndigheter prövas redan nya metoder för att öka insynen och dialogen med medborgare och företag genom informella organ.

En modell, som prövas vid Skattemyndigheten i Luleå, är att s.k. medborgarråd knyts till myndigheten. Regionskattechefen eller dennes ersättare kallar till och leder mötena. Syftet med medborgarrådet är att bättre kunna tillgodose de krav som medborgare och företag har på förvaltningen. Rådet är nyligen bildat och ännu har inte någon utvärdering av försöket gjorts. Riksskatteverket har dock uppgett att modellen har gett uteslutande goda erfarenheter.

En annan modell har prövats av Skattemyndigheten i Växjö. På initiativ av myndigheten har ett s.k. företagarråd bildats. Syftena med företagarrådet är att underlätta och förenkla kontakterna med skattemyndigheten för framför allt små och medelstora företag, att förbättra skattemyndighetens service- och informationsinsatser om gällande och kommande skatteregler, att fånga upp förslag och synpunkter på skatteregler m.m. som bör ändras och att skattemyndigheten skall delta vid företagarorganisationernas olika träffar för att nå flera, informera och öka myndighetens synlighet. Rådet, som består av nio personer, varav sju från företagarorganisationer och två från skattemyndigheten, sammanträder minst två gånger per år. Hittills vunna erfarenheter sägs enbart vara positiva.

Regeringen anser att medborgarnas insyn och inflytande i Skatteverkets verksamhet är mycket viktig. Enligt regeringens bedömning bör kravet på lekmannainflytande kunna tillgodoses på ett i alla avseenden tillfredsställande sätt genom de politiskt utsedda ledamöternas medverkan i skattenämndernas arbete och i Skatteverkets styrelse. Visserligen minskar medborgarnas möjligheter till insyn och inflytande när skatte-

myndigheternas styrelser försvinner i samband med inrättandet av Skatteverket men detta är endast marginellt. Inflytandet och insynen genom skattenämnderna, som inte nu kommer att förändras, är däremot både reellt och substantiellt i den meningen att ledamöterna deltar i ett mycket stort antal sammanträden och faktiskt fattar beslut i ett synnerligen stort antal beskattningsärenden.

Enligt regeringens bedömning kan, med hänsyn till vad som sagts nu och till att inte någon remissinstans har efterfrågat något nytt formellt organ för lekmännens insyn och inflytande, avvecklingen av skattemyndigheterna och dess styrelser ske utan att styrelserna ersätts med ett sådant formellt organ i nuläget.

Regeringen anser dock att etablerandet av informella organ i form av s.k. medborgarråd eller företagarråd som ger medborgarna insyn och inflytande i verksamheten och som *Näringslivets Skattedelegation* har ställt sig positiv till bör uppmuntras och stödjas för att värna och fördjupa den svenska folkstyrelsen i enlighet med regeringens demokratipolitik (se prop. 2001/02:80). Sådana organ kommer det givetvis att vara möjligt att inrätta både regionalt och centralt även efter en sammanslagning av skattemyndigheterna och Riksskatteverket. Dessa frivilligt inrättade organ kan då, beroende på hur de utformas, knytas till ett eller flera skattekontor eller direkt till Skatteverket. Funktionen av dessa informella organ bör efter någon tid utvärderas för att se om något är lämpligt att formalisera för att ytterligare stärka medborgarnas insyn.

6.12 Kontakterna mellan medborgarna respektive företagen och den nya myndigheten

Regeringens bedömning: Den föreslagna omorganisationen kommer inte att i någon nämnvärd utsträckning försvåra medborgarnas och företagens kontakter med den nya myndigheten.

Promemorians bedömning: Överensstämmer i huvudsak med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: *Hovrätten över Skåne och Blekinge* noterar att det i promemorian saknas en gedigen utredning över tänkbara för- och nackdelar med den föreslagna organisationen. Det saknas därmed enligt hovrätten underlag för att bl.a. kunna bedöma hur den enskilde från ett rättssäkerhetsperspektiv kan komma att påverkas av reformen. *Kammarrätten i Stockholm* instämmer i vad som anförs om att den föreslagna förändringen inte får innebära några negativa effekter för medborgarna. Det är emellertid svårt för kammarrätten att se hur olägenheter skall kunna undvikas för den enskilde om dennes ärende handläggs på ett skattekontor beläget på annan ort i landet än där han är bosatt och han t.ex. vill närvara vid skattenämndens sammanträde eller träffa sin handläggare personligen. *Kammarrätten i Sundsvall* konstaterar att den föreslagna förändringen kommer att medföra vissa olägenheter, även om de kan begränsas genom interna riktlinjer, om den nya myndigheten väljer att handlägga ärenden i annan del av landet än där den enskilde är folkbokförd respektive där en juridisk person har sitt huvudkontor eller säte. *Kammarrätten* ifrågasätter om det är lämpligt att den nya myndig-

heten ensam bestämmer riktlinjer för valet av handläggningsort. *Länsrätten i Skåne län* ifrågasätter om det är lämpligt att utfärda interna riktlinjer som förskriver var medborgaren normalt skall få sitt ärende handlagt. *Ekobrottsmyndigheten* konstaterar att den misstänkte alltid hörs vid brottsutredningar och att det i normalfallet är nödvändigt att såväl denne som vittnen är personligen närvarande vid förhör. Det är därför när det gäller brottsutredningar viktigt att denna verkställs lokalt. *Statskontoret* framhåller att det också i fortsättningen måste vara möjligt att lämna muntliga upplysningar eller ta personlig kontakt med en skattehandläggare utan stora olägenheter eller kostnader för den enskilde. Den aspekten får dock inte hindra att verksamheten organiseras och lokaliseras på ett i övrigt effektivt och rationellt sätt. *Revisorsnämnden* anser att det krävs ytterligare utredning beträffande nackdelar som kan uppstå för enskilda och företag på grund av att deras ärenden handläggs på annan ort. Vidare anser nämnden att förslagen i promemorian skulle innebära att den nya myndigheten ges ett för stort ansvar för regleringen av de aktuella frågorna. Den grundläggande regleringen härav bör i stället ingå i instruktionen för de nya myndigheten. Slutligen vill nämnden peka på det principiellt tveksamma i att den nya myndigheten, beträffande ett antal ärendegrupper, skulle kunna indirekt välja forum för överklagande genom valet av handläggningsort. Enligt *Riksskatteverkets* uppfattning kommer bildandet av den nya myndigheten inte att medföra några negativa effekter för medborgarna. *Näringslivets Skattedelegation* vill framhålla att kommunikationen mellan den skattskyldige och myndigheten många gånger kan vara av avgörande betydelse för utgången i en taxeringsfråga. Det bör därför uttryckligen regleras i lag att den skattskyldige skall ha rätt till muntlig inställelse på närmaste skattekontor. *Svensk Handel* anser det vara av vikt att skattebetalarna trots omorganisationen lätt kan finna sina ärenden och att kontakten med skatteförvaltningen inte försvåras. Det är lämpligt att skattebetalaren i normalfallet får sina ärenden handlagda där han är folkbokförd eller, som juridisk person, där denne har sitt säte. En rätt att vid personliga sammanträffanden med skatteförvaltningen få inställa sig på närmsta skattekontor bör stadgas i lag. *Företagarnas Riksorganisation* anser att det inte är tillräckligt med interna riktlinjer utan det bör formuleras i lagtext att småföretagare har rätt till handläggning på ort som inte medför onödiga olägenheter. I de fall det blir aktuellt med personlig inställelse inför skattenämnd bör detta kunna göras på ett skattekontor i närheten av småföretagaren. Enligt *Lantbrukarnas Riksförbunds* mening bör de skattskyldiga även i fortsättningen ha möjlighet att sammanträffa med skattehandläggare eller närvara vid en skattenämnds sammanträde vid samma skattekontor som de är hänvisade till i den nuvarande organisationen. Enligt riksförbundets mening är frågan av sådan dignitet att den inte utan vidare behandling kan överlämnas för att lösas genom interna riktlinjer av den nya myndigheten. Riksförbundet förordar att frågan i stället regleras i lag. *Näringslivets Nämnd för Regelgranskning* anser att småföretagare och andra skattskyldiga bör ha laglig rätt att inställa sig på närmaste skattekontor för att kommunicera om sitt ärende även om ärendet av effektivitetsskäl handläggs på någon annan ort i landet. *Konkursförvaltarkollegiernas Förening* anser det väsentligt att påpeka att envar skattskyldig har ett intresse av att personligen kunna besöka den

som handlägger hans taxering för att muntligen framlägga sina synpunkter på skattemyndighetens invändningar mot hans deklaration. Ett slopande av denna rätt måste medföra en ökad skyldighet för det allmänna att genom rättshjälp och ersättning till vinnande part ge allmänheten rätt att i större omfattning än vad som nu gäller anlita ombud i taxeringsärenden redan inför skattemyndigheten. *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* anför att promemorian pekar på att en sammanslagning till en enda myndighet inte får leda till försämringar eller nackdelar för de skattskyldiga. Områden som utpekats är närheten till den myndighet som handlägger ett ärende, separationsbehovet mellan den nya myndigheten och kronofogdemyndigheten samt möjligheten att överklaga och söka anstånd i skatteärenden. Förbundet anser att detta är ytterst viktiga frågor som bör göras till ett separat ansvarsområde vid en omorganisation. En väg kan enligt förbundet vara att utse en särskild huvudansvarig för att utreda och följa upp dessa frågor såväl inför som en tid efter genomförandet av omorganisationen.

Skälen för regeringens bedömning: I regeringens förvaltningspolitiska handlingsprogram (se prop. 1997/98:136) framhålls att medborgarna och företagen med rätta ställer stora krav på statsförvaltningen. I ett samhälle som ständigt förändras måste myndigheternas arbetsuppgifter och arbetssätt hela tiden omprövas. Medborgarna har rätt att kräva att myndigheterna gör sitt yttersta för att uppfylla de mål som regeringen fastställt och att tjänster produceras med hög kvalitet och till låg kostnad. Myndigheter som förmår att göra rätt saker i rätt tid, på rätt sätt och med god hushållning av resurserna vinner ett högt medborgerligt förtroende och detta ökar tilltron till politiken och de demokratiska institutionerna.

Enbart under den senaste femtonårsperioden har skatteförvaltningen organiserats om i flera omgångar. Antalet skattemyndigheter har fram till nu minskat från ca 150 till 11 inklusive Riksskatteverket. Minskningen av antalet myndigheter har inte föranlett några negativa reaktioner från allmänheten eller företagen. Förklaringen till detta torde vara mycket enkel. För det första ser intressenterna förvaltningen som ett enda "skatteverk", representerat av ett skattekontor. För det andra har service och bemötande inte påverkats negativt utan i stället successivt förbättrats.

Av tidigare avsnitt framgår att skatteförvaltningens förmåga att tillhandahålla tjänster på ett sådant sätt att de ger den största möjliga servicen för medborgare, företag, kommuner, organisationer m.fl. inom givna ekonomiska ramar underlättas om dagens formella myndighetsgränser inom skatteförvaltningen slopas. Bl.a. gäller detta möjligheterna att åstadkomma en mera enhetlig rättstillämpning. Det handlar också om att öka möjligheterna att erbjuda kvalitet i verksamheten, tillgänglighet och tillmötesgående och att på bästa sätt kunna möta medborgares, företags och andra intressenters krav och behov. Mot den bakgrunden har regeringen föreslagit bildandet av en ny myndighet, Skatteverket, genom en sammanslagning av skattemyndigheterna och Riksskatteverket.

Ett av syftena med bildandet av Skatteverket är att öka möjligheterna att utjämna resurser och omfördela arbetsuppgifter inom landet. I de fall Skatteverket väljer att koncentrera vissa typer av ärenden till ett eller några få ställen i landet eller om verket förlägger granskning av deklARATIONER till andra orter i landet än de där de skattskyldiga är bosatta, kan det som *Hovrätten över Skåne och Blekinge* påpekat, knappast undvikas

att det i vissa fall blir svårare än i dag att få en personlig kontakt med den som handlägger ärendet. Samma synpunkter har också framförts av bl.a. *Kammarrätten i Stockholm*. Detta problem skall dock inte överdrivas. En viss försämring i detta hänseende måste generellt sett anses uppvägas av möjligheterna till en snabbare handläggning av mer kvalificerad personal samt en ökad enhetlighet i myndighetens avgöranden. Dessutom torde det vara så att de skattskyldigas kontakter med skatteförvaltningen oftast klaras av per telefon medan en personlig inställelse blir viktigare vid ett eventuellt överklagande av skatteförvaltningens beslut. Det bör därför redan här nämnas att regeringen i detta ärende föreslår nya forumregler som leder till att ett överklagande av de allra flesta beslut som kommer att meddelas av Skatteverket normalt kommer att handläggas av den länsrätt som geografiskt är närmast den som ärendet rör (se avsnitt 6.15.2).

I vissa ärenden, exempelvis brottsutredningar, är det, som *Ekobrottsmyndigheten* påpekar, regel med personliga möten eftersom det i normalfallet är nödvändigt att såväl den misstänkte som vittnen är personligen närvarande vid förhör. Detta bör givetvis beaktas när Skatteverket skall bestämma var sådana ärenden skall handläggas. I sakens natur ligger emellertid att handläggarna i sådana ärenden måste vara beredda att i större utsträckning än i andra själva ta nödvändiga kontakter även om dessa medför kortare eller längre resor.

En medborgare som vill framföra sina synpunkter i ett ärende muntligen vid personlig kontakt med en handläggare skall naturligtvis kunna få göra det även fortsättningsvis. Det måste därför finnas rutiner som innebär att en fysisk person normalt skall få sitt ärende handlagt där han eller hon är folkbokförd och en juridisk person där denna har sitt huvudkontor eller säte. I promemorian sägs att sådana rutiner bör regleras genom interna riktlinjer. För *Länsrätten i Skåne län* framstår det som inkonsekvent och ineffektivt att binda upp sig genom sådana interna riktlinjer. Enligt andra remissinstanser, bl.a. *Kammarrätten i Sundsvall*, *Näringslivets Skattedelegation*, *Svensk Handel* och *Företagarnas Riksorganisation*, bör sådana riktlinjer ges i form av lag och enligt *Revisorsnämnden* bör riktlinjerna framgå av instruktionen för den nya myndigheten. Enligt regeringens mening bör, bl.a. med hänsyn till den snabba utveckling som sker inom IT-området och i omvärlden i övrigt, de aktuella rutinerna framgå av interna riktlinjer. Då ger man Skatteverket möjlighet att snabbt anpassa sig till ändringar i de resurser som finns tillgängliga hos verket samt till andra ändrade förhållanden i och utanför verket.

Flera remissinstanser framhåller att varje skattskyldig kan ha ett intresse av att personligen kunna besöka den som handlägger exempelvis hans taxering för att muntligen framlägga sina synpunkter på skattemyndighetens invändningar mot hans deklaration. Såväl regeringen som Riksskatteverket är givetvis medvetna om detta och inom verket bedrivs för närvarande ett särskilt utvecklingsprogram rörande mötet med medborgarna som ligger i linje med regeringens förvaltningspolitiska proposition. Bland uppgifterna ingår att utarbeta ett handlingsprogram med olika åtgärder och aktiviteter för att förbättra och utveckla mötet med medborgare och företag. Inom ramen för utvecklingsprogrammet bedrivs försöksverksamhet med s.k. servicedeklarationer och servicedia-

log samt med nya former för kontorslösningar och samverkan med andra myndigheter. Vidare utvecklas nya former för dialog med medborgare och företag om verksamheten och tekniska lösningar för att möta behov av service och kommunikation etc. i syfte att förbättra tillgänglighet och service.

När arbetsuppgifter flyttas mellan regioner kan det medföra att handläggningen av ett visst ärende inte kommer att ske på det kontor som ligger geografiskt närmast den skattskyldige. Som exempel kan nämnas att Skattemyndigheten i Stockholm under flera år lämnat åtskilliga hundratusentals deklARATIONER för granskning i Norrlandsregionerna. Erfarenheterna av detta visar att det vid behov varit möjligt för medborgarna att på ett enkelt sätt kunna få personlig kontakt med handläggaren och att olägenheter inte uppkommit för medborgaren på grund av att ärendet handlagts på annan ort. Var ett ärende handläggs är alltså inte så väsentligt utan det viktiga är att medborgaren vid behov kan få personlig kontakt med handläggaren. Till övervägande del sker kontakter med medborgarna via telefon eller brev. Gjorda undersökningar visar också att medborgarna vid behov av kontakt med myndigheten oftast sätter telefonmötet främst. Personliga möten efterfrågas inte tillnärmelsevis i samma utsträckning. Med hänsyn till den snabba teknikutveckling som sker skapas också nya möjligheter för kontakter med medborgarna. För att ytterligare underlätta för dem som ändå vill ha personliga möten tar Riksskatteverkets handlingsprogram upp bl.a. dessa frågor och med inriktningen att myndigheten skall finnas tillgänglig på betydligt fler platser och orter än i dag med hänsyn tagen till de krav och behov medborgarna och företagen har av personlig service.

Statskontoret är inne på samma linje och nämner i sitt remissvar att ett sätt att underlätta kontakterna kan vara att lokalisera skattehandläggare på vissa orter under perioder då många medborgare förväntas vilja ha personliga kontakter och under den tiden erbjuda generösa öppettider.

Av vad som sagts nu framgår att nya möjligheter kommer att tas fram för att underlätta kontakterna mellan allmänheten och Skatteverket. Det kan dock förutses att det ändå i vissa fall kan uppkomma situationer där en part vill ha möjlighet att muntligen lägga fram sina synpunkter för en handläggare eller en skattenämnd i ett ärende som handläggs vid ett skattekontor beläget längre bort från partens hemort eller sätesort än med dagens organisation.

Några remissinstanser, bl.a. *Företagarnas Riksorganisation* och *Lantbrukarnas Riksförbund*, anser att Skatteverket bör vara skyldigt att handlägga ett skatteärende på närmaste skattekontor efter begäran från den skattskyldige och i de fall det blir aktuellt med en personlig inställelse inför en skattenämnd detta bör kunna ske på ett skattekontor i närheten av den skattskyldige.

Andra remissinstanser framhåller att om möjligheten till personliga kontakter vid närmaste skattekontor slopas måste detta medföra en ökad skyldighet för det allmänna att genom rättshjälp och ersättning till vinnande part ge allmänheten rätt att i större omfattning än vad som nu gäller anlita ombud i taxeringsärende redan inför skattemyndigheten.

Enligt regeringens bedömning kommer allmänhetens och företagens kommunikation med Skatteverket även i fortsättningen i regel att ske på annat sätt än vid en personlig kontakt och i de fall en sådan kontakt

önskas kommer det normalt att finnas möjlighet att få kontakten vid ett skattekontor som ligger i närheten av partens hemort eller sätesort. Detta gäller även i de fall ärendet formellt handläggas vid ett annat skattekontor. I vissa undantagsfall kan dock en sådan möjlighet komma att saknas. Det kan t.ex. vara fråga om ett sådant ärende som handläggs endast vid ett eller ett fåtal skattekontor i landet. För sådana fall bör det enligt myndighetens rutiner finnas en möjlighet att flytta handläggningen till ett skattekontor som ligger närmare den som ärendet rör om han begär det. För att en sådan begäran skall beviljas bör det dock finnas särskilda skäl. Däremot anser regeringen inte att det, i vart fall för närvarande, finns skäl att, som några remissinstanser föreslagit, ändra reglerna om ersättning för kostnader för ombud och andra kostnader i skatteärenden som uppstår genom myndighetens val av handläggningsort. Regeringen anser emellertid att den nu föreslagna omorganisationen efter någon tid bör utvärderas. I detta sammanhang kan det finnas anledning att återkomma till denna fråga.

Samma krav på närhet som ställs vid Skatteverkets handläggning av sina ärenden bör ställas när Skatteverkets beslut överklagas till domstol. I dessa fall anser däremot regeringen att nödvändiga bestämmelser måste ges i form av lag. I avsnitt 6.15 återkommer regeringen med förslag till de ändringar i forumreglerna som bildandet av den nya myndigheten föranleder.

6.13 Allmänt ombud

Regeringens förslag: En funktion som allmänt ombud skall inrättas hos Skatteverket.

Det allmänna ombudet skall ges samma möjligheter att överklaga ett skattebeslut i första instans som Riksskatteverket har i dag. Det samma gäller beslut om folkbokföring. Ombudet skall dessutom kunna överklaga ett beslut om punktskatt i första instans och ansöka om förhandsbesked enligt lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Att det allmänna ombudet i förhållande till den nya myndigheten garanteras en självständig ställning i sin processföring är enligt *Svea hovrätt* en fråga som är värd noggrant övervägande. Tanken att det allmänna ombudet förordnas av regeringen är tilltalande. En ordning som skulle innebära att regeringen delegerar den uppgiften till den nya myndigheten skulle däremot enligt hovrätten kunna ifrågasättas. *Malmö tingsrätt* tillstyrker förslaget om inrättandet av ett allmänt ombud vid överklagande av den nya myndighetens beslut. Tingsrätten ställer sig dock frågande till förslaget att det allmänna ombudet endast skall föra det allmännas talan då ombudet självt har överklagat myndighetens beslut. Tingsrätten anser att det allmänna ombudet borde kunna föra det allmännas talan i samtliga fall av överklagande. *Justitiekanslern* menar att argumenten för att inrätta ett allmänt ombud överväger argumenten mot en sådan ordning. *Riksskatteverket* stödjer förslaget att en funktion

som allmänt ombud inrättas. I den nya myndigheten måste det finnas en möjlighet att överklaga beslut i samma utsträckning som Riksskatteverket i dag har att överklaga skattemyndigheternas beslut. *Näringslivets Skattedelegation* anser att det är viktigt att det närmare utreds hur institutet med allmänt ombud skall organiseras. Det är vidare enligt delegationen viktigt att ombuden snabbt kan kommunicera domslut till övriga delar av den nya organisationen för att en enhetlig rättstillämpning skall uppnås. I det här sammanhanget vill delegationen även ta upp den situation att många skattskyldiga upplever att det förhållandet att de möter samma tjänsteman under hela processens gång hos skattemyndigheten gör att de anser sig "chanslösa". Delegationen anser därför att det närmare bör utredas om inte i stället för den omprövning som i dag sker i skattenämnden skatteärenden borde omprövas av en tjänsteman vid skattemyndigheten med fristående ställning i förhållande till tidigare handläggare av skatteärendet. Lämpligen skulle allmänna ombudet kunna upprätthålla en sådan tjänst. Även begäran om anstånd – som oftast sker i samband med begäran om omprövning och överklagande – borde enligt delegationen kunna behandlas på samma sätt. *Svensk Handel* anser att det finns ett behov av ytterligare utredning för att tydliggöra det allmänna ombudets funktion och den nya myndighetens organisation i denna fråga.

Skälen för regeringens förslag: Före 1987 fanns fristående taxeringsintendenter som företrädde det allmänna i taxeringsprocessen. Intendenterna kunde överklaga taxeringsnämndens beslut till länsrätt och de kunde framställa yrkanden såväl till fördel som till nackdel för den skattskyldige. Från och med 1987 lades denna partsfunktion i stället över på de då nybildade länsskattemyndigheterna. Samtidigt gavs Riksskatteverket formell befogenhet att i vissa fall föra det allmännas talan samt att samordna och ge riktlinjer för processverksamheten. I praktiken innebar emellertid inte den reformen någon mer påtaglig skillnad i processverksamheten i förhållande till vad som gällt tidigare. Taxeringsintendentkåren bestod således och kåren fullföljde de arbetsuppgifter som kåren haft tidigare, låt vara inte lika självständigt.

På mervärdesskatte- och uppbördsområdena fanns vid denna tid allmänna ombud, som på dessa områden i princip hade samma funktion och befogenheter som en taxeringsintendent hade såvitt avsåg taxeringen.

Genom taxeringslagen (1990:324) utmönstrades taxeringsnämnderna och taxeringsbesluten skulle i stället fattas av skattemyndigheten. Härigenom, och framförallt genom att skattemyndigheten tillförsäkrades möjligheter att ompröva sina taxerings-, uppbörds- och mervärdesskattebeslut upp till fem år efter taxeringsårets utgång och i vissa undantagsfall även under längre tid, förändrades förutsättningarna för det allmännas överklagande till länsrätt i hög grad. Vad som tidigare med nödvändighet måste föras till domstol kunde nu nästan undantagslöst hanteras inom skattemyndigheten. Detta fick till följd att taxeringsintendenterna liksom de allmänna ombuden på uppbörds- och mervärdesskatteområdet utmönstrades. Det allmännas överklagande till länsrätt lades i stället på Riksskatteverket.

Den 1 juli 1993 överfördes Riksskatteverkets verksamhet på bl.a. punktskatteområdet till dåvarande Skattemyndigheten i Kopparbergs län, sedermera Skattemyndigheten i Gävle. Skattemyndighetens beslut kunde överklagas av Riksskatteverket. Den 1 juli 2000 blev Riksskatteverket

åter beslutande myndighet på bl.a. punktskatteområdet. Enligt förarbetena till denna lagändring (prop. 1999/2000:105 s. 74) fick behovet av att kunna väcka talan för det allmännas räkning över Riksskatteverkets beslut anses vara ytterst begränsat. Detta hade sin grund dels i att behovet av att kunna överklaga beslut för att främja en enhetlig rättstillämpning sannolikt skulle minska, dels i den vidsträckta möjligheten att ompröva beslut. På grund härav utmönstrades det allmännas möjligheter att väcka talan mot beskattningsmyndighetens beslut.

Med hänsyn till att det allmännas möjligheter att överklaga beslut rörande bl.a. punktskatter till länsrätt utmönstrades vid den senaste reformen skulle det kunna ifrågasättas om inte det allmännas talerätt skall utmönstras när skatteförvaltningen nu föreslås omorganiseras till en enda myndighet. Förhållandena på punktskatteområdet skiljer sig emellertid i väsentliga avseenden från vad som gäller framför allt enligt taxeringslagen.

Av förarbetena till taxeringslagen (prop. 1989/90:74 s. 362) framgår att Riksskatteverket inte förväntades överklaga skattemyndigheternas beslut i andra fall än då det förelegat oenighet vid beslutsfattandet och då ett överklagande krävdes för att utjämna oenhetlig rättstillämpning på områden där behov av prejudikat var särskilt framträdande.

På mervärdesskatte- och uppbördsområdet avsågs Riksskatteverket huvudsakligen överklaga prejudikatintressanta beslut, eftersom beslut på dessa områden mera sällan skulle fattas av skattenämnd. Enbart den omständigheten att Riksskatteverket ansåg ett beslut av skattemyndighet vara felaktigt skulle således inte föranleda ett överklagande av verket, låt vara att verket formellt sett var oförhindrat att överklaga även sådana beslut.

Förarbetsuttalandet om överklagande av beslut som inte varit enhälliga har getts den tolkningen att Riksskatteverket skall överväga att överklaga sådana beslut enbart om den mening som företräds av skattenämndens ordförande blivit överröstad av de övriga ledamöterna och ärendet rör en principiell fråga.

Det förekommer inte alltför sällan att Riksskatteverket överklagar en skattemyndighets beslut på den grunden att skattenämndens ordförande har blivit överröstad. Det förekommer också att verket överklagar skattemyndighets beslut på prejudikatgrund, låt vara att sådana överklaganden är ganska ovanliga.

Även om antalet överklaganden av Riksskatteverket på nu angivna grunder inte är särskilt stort skulle ett undanröjande av det allmännas möjligheter att överklaga skatteförvaltningens beslut kunna få allvarliga effekter på skatteuttaget. Situationen kan nämligen vara den att en ordförande i en skattenämnd blir överröstad i t.ex. ett eftertaxeringsärende rörande synnerligen betydande belopp, innebärande att skatteförvaltningen beslutar att inte eftertaxera. Om det beslut som då fattas på objektiva grunder är felaktigt finns det ingen möjlighet att få en rättelse till stånd.

Dessutom är det så att det i ett taxeringssystem rimligen måste finnas garantier för att det skall vara möjligt att uppnå målet att taxeringarna skall bli rättvisa och likformiga. Med andra ord skulle det kunna sägas vara ett systemfel om det allmänna inte kan överklaga ett beslut som t.ex. direkt strider mot vad som är föreskrivet i lag.

Redan det nu sagda pekar entydigt mot att en funktion som allmänt ombud bör inrättas hos Skatteverket. Det finns emellertid ytterligare skäl som pekar i samma riktning. I dagsläget för nämligen Riksskatteverket på andra grunder ett relativt stort antal processer i länsrätt. Det har således visat sig nödvändigt, för att skatteförvaltningen skall kunna leva upp till kraven på att taxeringarna i görligaste mån skall bli likformiga och rättvisa, att Riksskatteverket för sådana processer.

Det kan naturligtvis också hävdas att det kan finnas behov av ett allmänt ombud för att det skall vara möjligt att få ett visst rättsläge fastlagt av domstol. Visserligen får det behovet antas minska om skatteförvaltningen slås samman till en myndighet. Behovet försvinner emellertid inte helt. Situationen kan nämligen vara den att skatteförvaltningen, som har att fatta likformiga beslut, i en viss typsituation, om än med stor tvekan, kommer fram till att man bör besluta på ett för den skattskyldige förmånligt sätt. I den situationen kommer frågan aldrig att prövas av allmän förvaltningsdomstol. För att skapa klarhet om vad som är gällande rätt i en sådan situation skulle det allmänna ombudet kunna driva ett pilotmål till högsta instans.

Situationen skulle också kunna vara den motsatta, nämligen att skatteförvaltningen i en typsituation med stor tvekan finner att den skall fatta beslut till den skattskyldiges nackdel. I sådana fall ligger det naturligtvis oftast i sakens natur att den skattskyldige själv överklagar beslutet. Om så emellertid inte sker kan ett allmänt ombud föra process till den skattskyldiges förmån för att få rättsläget klarlagt.

Slutsatsen av det sagda är att övervägande skäl talar för att en funktion som allmänt ombud bör inrättas hos Skatteverket. Inte någon av remissinstanserna har haft något att erinra mot detta. Även om behovet av ett allmänt ombud är ojämförligt störst inom taxeringsområdet finns behovet också på övriga skatteområden och när det gäller beslut om folkbokföring. Vissa av de gjorda exemplifieringarna har således bärighet också på t.ex. beslut enligt skattebetalningslagen (1997:483). Dessutom är det så att vad som sagts om överklagande av allmänt ombud på prejudikatgrund har relevans på alla skatteområden. Med dessa utgångspunkter, och när ändå en funktion som allmänt ombud får anses ofrånkomlig, måste det anses mest följdriktigt att det allmänna ombudet ges samma rättigheter som Riksskatteverket har i dag.

Riksskatteverket har, som redan nämnts, i dagsläget inte någon möjlighet att överklaga beslut som verket fattar på punktskatteområdet. I stor utsträckning hade verket emellertid fram t.o.m. den 30 juni 2000 rätt att överklaga sådana beslut när Skattemyndigheten i Gävle var beskattningsmyndighet. När nu en funktion som allmänt ombud inrättas bör det mest följdriktiga vara att också beslut om punktskatt omfattas av ombudets överklaganderätt.

Enligt dagens regelsystem kan Riksskatteverket på punktskatteområdet även ansöka om förhandsbesked hos Skatterättsnämnden avseende beslut som fattats av verket. En sådan ordning kan emellertid ifrågasättas. Den får dock ses som ett utflöde av det förhållandet att någon funktion som allmänt ombud inte inrättades när Riksskatteverket blev beslutsmyndighet beträffande punktskatter m.m. och att det allmänna fick anses ha ett behov av att kunna ansöka om förhandsbesked i dessa frågor. När det nu föreslås att en funktion som allmänt ombud skall inrättas kommer

saken emellertid i ett annat läge. Eftersom det knappast kan anses helt följdriktigt att en myndighet kan ansöka om förhandsbesked beträffande sina egna beslut måste den lämpligaste ordningen anses vara att det allmänna ombudet tar över Riksskatteverkets rätt att begära förhandsbesked. Med en sådan ordning uppnås också överensstämmelse med vad som i övrigt föreslås i fråga om det allmännas partsställning.

Det sagda har inte relevans när det gäller beslut av Tullverket i dess roll som beskattningsmyndighet men det kan av olika skäl knappast anses rimligt att ha en särreglering beträffande sådana beslut. Det allmänna ombudets rätt att ansöka om förhandsbesked bör därför omfatta även beslut av Tullverket. Några bärande skäl för att ändra den ordning som i dag gäller då den enskilde ansöker om förhandsbesked finns däremot inte enligt regeringens mening.

Mot bakgrund av vad som sagts nu föreslår regeringen att en funktion som allmänt ombud skall finnas hos Skatteverket. Det allmänna ombudet skall ha samma rätt som Riksskatteverket har i dag att överklaga ett skattebeslut i första instans. Med hänsyn till det nära samband som råder mellan beskattning och folkbokföring bör det allmänna ombudet även ha möjlighet att överklaga ett folkbokföringsbeslut i första instans i den utsträckning som Riksskatteverket har i dag. Det allmänna ombudet skall dessutom kunna överklaga ett beslut om punktskatt i första instans och ansöka om förhandsbesked.

Näringslivets Skattedelegation har väckt några frågor om hur funktionen som allmänt ombud skall organiseras. Om detta kan sägas följande.

Det allmänna ombudets möjligheter att överklaga ett beslut som fattats av Skatteverket avses utnyttjas i samma situationer som Riksskatteverket i dag överklagar beslut i första instans, dvs. i de fall då det förelegat oenighet i en skattenämnd vid beslutsfattandet i en principiell fråga på så sätt att ordföranden haft en annan mening än nämnden samt då ett överklagande krävs för att utjämna en oenhetlig rättstillämpning på områden där behov av prejudikat är särskilt framträdande. Det allmänna ombudet bör även ha en formell rätt att överklaga andra beslut av Skatteverket men denna rätt avses tillämpas endast i undantagsfall. Det allmänna ombudets överklaganden kommer således att gälla ett starkt begränsat antal beslut. Det allmänna ombudet bör dessutom ha möjlighet att uppdra åt en tjänsteman vid Skatteverket att företräda ombudet i allmän förvaltningsdomstol och Skatterättsnämnden. Med hänsyn till detta bör funktionen som allmänt ombud utformas som en central funktion och kunna fullgöras av endast en eller ett fåtal personer. Det är, som *Näringslivets Skattedelegation* framhållit, viktigt att det allmänna ombudet informerar alla beslutsfattare inom Skatteverket om sådana avgöranden som är av intresse för att skapa en enhetlig rättstillämpning inom verket. Rutiner för detta bör utformas i samverkan mellan det allmänna ombudet och Skatteverket.

Svea hovrätt framhåller vikten av att det allmänna ombudet garanteras en självständig ställning i sin processföring i förhållande till Skatteverket. Hovrätten finner därför tanken att det allmänna ombudet skall förordnas av regeringen tilltalande. En ordning som skulle innebära att regeringen delegerar den uppgiften till den nya myndigheten skulle däremot enligt hovrätten kunna ifrågasättas. Regeringen är av samma

mening. Det bör därför inte lämnas någon delegationsmöjlighet för regeringen.

Malmö tingsrätt anser att det allmänna ombudet borde kunna föra det allmännas talan i samtliga fall av överklagande. Regeringen, som anser att en sådan lösning skulle kräva för stora resurser i förhållande till de fördelar som kan uppnås, återkommer till den frågan i nästa avsnitt. Att även belysa möjligheten att förenkla omprövningsförfarandet, något som efterfrågats av *Näringslivets Skattedelegation* och *Svensk Handel*, skulle i detta sammanhang föra för långt. Detsamma gäller reglerna om anstånd med betalning av skatt.

Bestämmelser om var det allmänna ombudet skall finnas och vem som skall utse ombudet bör tas in i en särskild lag om allmänt ombud. Regeringen av det allmänna ombudets processuella befogenheter erfordrar dessutom justeringar i flera andra lagar, bl.a. taxeringslagen, skattebetalningslagen och folkbokföringslagen. När det gäller frågan om var det allmänna ombudet skall ha sitt kansli anser regeringen att detta är en fråga som rör Skatteverkets inre organisation och som därför bör bestämmas av verket självt.

6.14 Företrädare för det allmänna m.m.

Regeringens förslag: Skatteverket skall företräda det allmänna i skattemål i allmän förvaltningsdomstol.

Om det allmänna ombudet har överklagat Skatteverkets beslut i en fråga hos länsrätt företräder ombudet det allmänna i processen som rör denna sakfråga även i högre instans oavsett vem som initierat processen där.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Malmö tingsrätt*, som har tillstyrkt förslaget om inrättandet av ett allmänt ombud, ställer sig frågande till förslaget att det allmänna ombudet endast skall föra det allmännas talan då ombudet självt har överklagat myndighetens beslut. Tingsrätten anser att det allmänna ombudet borde kunna föra det allmännas talan i samtliga fall av överklagande och att någon skillnad med avseende på vilken part som överklagat myndighetens beslut alltså inte är befogad.

Skälen för regeringens förslag: Enligt förfarandereglererna på bl.a. beskattningsområdet förs det allmännas talan i länsrätt och kammarrätt i dag av skattemyndigheten. Om Riksskatteverket överklagar ett beslut om skatt förs dock det allmännas talan av verket som också alltid för det allmännas talan i Regeringsrätten.

Genom att den nya myndigheten, dvs. Skatteverket, blir beskattningsmyndighet finns det inte längre något behov av en särskild reglering när det gäller företrädare för det allmänna i de fall en enskild överklagat Skatteverkets beslut. Att Skatteverket i dessa fall kommer att vara den enskildes motpart följer av 7 a § förvaltningsprocesslagen (1971:291). I den bestämmelsen anges nämligen att den myndighet som först beslutat i saken skall vara den enskildes motpart.

Malmö tingsrätts förslag att låta det allmänna ombudet alltid föra det allmännas talan i de fall Skatteverkets beslut överklagats skulle leda till

en återgång av ett system snarlikt det som gällde då det allmänna företräddes av taxeringsintendenterna. Regeringen ser emellertid inte någon anledning att på beskattningsområdet generellt frångå förvaltningsprocesslagens huvudregel att den myndighet som först beslutat i saken skall vara den enskildes motpart. Tvärtom anser regeringen att undantag från förvaltningsprocesslagens regler bör göras endast om mycket starka skäl talar för detta. Ett sådant undantag och skälen för detta har redovisats i avsnitt 6.13 där regeringen har föreslagit inrättandet av ett allmän ombud.

Genom att Riksskatteverket enligt regeringens förslag slås samman med skattemyndigheterna till en ny myndighet och den nya myndigheten inte kommer att kunna överklaga sina egna beslut måste dagens bestämmelser om att Riksskatteverket kan överklaga ett skattebeslut till länsrätt utmönstras. Det allmänna ombudet avses i stället överta Riksskatteverkets nuvarande rätt att överklaga taxerings- och beskattningsbeslut enligt taxeringslagen (1990:324) respektive skattebetalningslagen (1997:483).

Om det allmänna ombudet har överklagat Skatteverkets beslut i en fråga bör ombudet enligt regeringens mening av processekonomiska skäl företräda det allmänna i processen som rör denna sakfråga även i högre instans oavsett vem som initierat processen där. Är det däremot så att en enskild eller en kommun överklagat Skatteverkets beslut bör det allmänna genomgående företräddas av verket i de allmänna förvaltningsdomstolarna. Regeringen föreslår en sådan ordning.

Eftersom huvudregeln i 7 a § förvaltningsprocesslagen inte kan antas omfatta det fallet att en kommun för egen del överklagar Skatteverkets beslut, i paragrafen talas ju om "den enskildes" motpart, bör Skatteverkets partsställning gentemot en kommun i förtydligande syfte särregleras. Regeringen föreslår ett sådant förtydligande.

Regeringens förslag föranleder ändringar i bl.a. taxeringslagen och skattebetalningslagen.

6.15 Forumregler

6.15.1 Allmänna utgångspunkter

Av 14 § andra stycket lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar framgår att ett beslut skall överklagas till den länsrätt inom vars domkrets ärendet först prövats, om det inte för ett visst slag av mål föreskrivs annat i lag eller förordning.

I 5 § förordningen (1977:937) om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet m.m. anges vilka länsrätter som finns och på vilka orter kanslierna skall vara belägna. I 6 § samma förordning föreskrivs att länsrättens domkrets är länet samt att domkretsen för vissa länsrätter – de i Västra Götalands län – utgörs av kommuner på sätt anges i bestämmelsen.

Bestämmelsen i 14 § andra stycket lagen om allmänna förvaltningsdomstolar har tolkats så att det är den beslutande "arbetsenhetens" placering och inte den klagandes hemortskommun – när det gäller en fysisk person – eller huvudkontorets eller sätets lokalisering – när det gäller handelsbolag respektive annan juridisk person – som blir

avgörande när det gäller att bestämma vilken länsrätt som skall pröva ett överklagande. Till stöd för denna tolkning har åberopats ett uttalande i prop. 1997/98:17 om domstolsfrågor i anledning av den ändrade länsindelningen i västra Sverige (s. 30 f.) där det sägs att styrande för vilken länsrätt som skall pröva överklagandet är var det skattekontor eller – i förekommande fall – det länsskattekontor som har fattat beslutet ligger.

Ett beslut avseende en skattskyldig med Göteborg som hemortskommun, vilket fattas av skattekontoret i Lidköping, skall således överklagas hos Länsrätten i Mariestad och inte hos Länsrätten i Göteborg. På motsvarande sätt skall ett beslut som fattas av Skattemyndigheten i Växjö, närmare bestämt av Skattekontoret i Växjö, och som avser en skattskyldig med Karlskrona som hemortskommun, överklagas hos Länsrätten i Kronobergs län och inte hos Länsrätten i Blekinge län.

När det gäller beslut som fattas av ett regionskattekontor som har "sektioner" eller "avdelningar" på flera platser i regionen innebär den intagna ståndpunkten att beslutet skall anses ha fattats av den "arbetsenhet", dvs. sektion eller avdelning, som framgår av den SKM- och HK-kod (HK = handläggande kontor) som en skattskyldig har åsatts i beskattningsdatabasen. För exempelvis Skattemyndighetens i Linköping (SKM-kod 5) del medför detta att ett beslut avseende en skattskyldig med koden 581 (HK-kod 81 = Linköping) skall överklagas hos Länsrätten i Östergötlands län. Ett beslut avseende en skattskyldig som åsatts koden 582 (HK-kod 82 = Jönköping) skall överklagas hos Länsrätten i Jönköpings län.

Den nu beskrivna ordningen omfattar den absoluta merparten av alla ärenden. Beträffande vissa ärendetyper finns emellertid särskilda forumregler. Som exempel på detta kan nämnas 7 a § förordningen om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet m.m. I bestämmelsen föreskrivs att överklagande av Riksskatteverkets beslut skall prövas av Länsrätten i Dalarnas län om beslutet avser ärenden enligt skattebetalningslagen (1997:483) i fråga om punktskatt eller enligt författning som anges i 1 kap. 1 § andra stycket samma lag, kupongskattelagen (1970:624), lagen (1990:676) om skatt på ränta på skogskontomedel m.m., lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl., eller lagen (1995:1518) om mervärdesskattekonton för kommuner och landsting.

När det gäller överflyttning av ärenden inom en och samma skattemyndighet finns inga rättsliga begränsningar. Sådana överflyttningar kan i princip ske formlöst och i vilken omfattning som helst.

I bl.a. 2 kap. 5 § skattebetalningslagen (1997:483) föreskrivs att en skattemyndighet under vissa förutsättningar får uppdra åt en annan skattemyndighet att fatta beslut i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Gemensamt för dessa två typer av överflyttning av ärenden är, som skatteförvaltningen tillämpar bestämmelserna, att överflyttningen måste dokumenteras på något sätt och att det måste gå att utläsa av beskattningsdatabasen att överflyttning har skett.

Det kan konstateras att överflyttning av ärenden från en skattemyndighet till en annan hittills har skett i mycket begränsad omfattning. De huvudsakliga skälen till detta är att det administrativa förfarandet är relativt omständligt och att skatteförvaltningens tekniska stöd inte är

särskilt väl anpassat till dessa situationer. Överflyttningar inom en skattemyndighet har däremot skett i något större omfattning.

Som framgår av avsnitt 6.1 är ett av skälen till att gå från en skatteförvaltning med elva myndigheter till en förvaltning med endast en myndighet att öka flexibiliteten och effektiviteten inom skatteförvaltningen. Det blir härigenom avsevärt lättare att flytta arbetsuppgifter och material på ett smidigt och billigt sätt och att jämna ut skillnader i arbetsbelastningen.

Enmyndighetsalternativet kan förutsättas innebära att ärenden kommer att flyttas inom myndigheten i en mycket större utsträckning än vad som sker i dag mellan myndigheterna. Detta innebär i sin tur – med den ovan beskrivna tillämpningen av forumreglerna – bl.a. att måltillströmningen till, i första hand, länsrätterna skulle komma att variera från tid till annan i en utsträckning som inte kan anses acceptabel för länsrätterna. Möjligheten för länsrätterna att förutse sin arbetssituation kan med andra ord komma att bli begränsad.

I sammanhanget kan nämnas följande uttalande i Justitiedepartementets uppdrag (Ju2001:B, dnr Ju2001/511/LED) enligt protokoll den 18 januari 2001 till en särskild utredningsman att utreda bl.a. forumregeln i 14 § andra stycket lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar:

För att undvika införande av många, inte sällan olika, särskilda forumregler behövs det en allmän forumregel som dels tillgodoser kravet att så många måltyper som möjligt skall förekomma i alla länsrätter, dels tillgodoser, så långt det är möjligt, ett krav på att förändringar i förvaltningsmyndigheternas organisation inte påverkar spridningen av målen till länsrätterna. Målen skall också, så långt det är möjligt och när det är lämpligt, handläggas av den länsrätt som geografiskt är närmast för den enskilde eller de enskilda som ärendet berör. Det kan dock beträffande vissa måltyper, på grund av t.ex. dess art eller karaktär, finnas skäl för att en myndighets beslut även fortsättningsvis skall överklagas till den länsrätt inom vars domkrets ärendet först prövats.

En översyn skall därför ske i syfte att undersöka om en ny allmän forumregel, som t.ex. anknyter till bostadsort eller hemvist, bättre än den befintliga allmänna forumregeln kan tillgodose dessa krav.

Utredaren har redovisat resultatet av sitt arbete i en promemoria den 24 september 2001 (dnr Ju2001/6425). I promemorian sägs att fler skäl talar mot än för en ändring av den generella forumregeln och att forumproblemet på grund av myndigheternas regionalisering bör lösas i specialförfattningarna, i första hand för länsrätternas största målområden. Promemorian har remissbehandlats och övervägs nu inom Regeringskansliet.

Med hänsyn till det anförda bör det alltså, så långt det är möjligt, tillskapas forumregler som dels skapar en jämn – och inte minst förutsebar – tillströmning av mål till länsrätterna, dvs. en tillströmning som inte påverkas av var den nya myndigheten, dvs. Skatteverket, väljer att handlägga ärenden, dels tillgodoser kravet på att så många måltyper som möjligt skall förekomma i alla länsrätter. Forumreglerna skall också, så långt det är möjligt och lämpligt, leda till att målen handläggs av den länsrätt som geografiskt är närmast för den enskilde som ärendet berör.

Även med denna utgångspunkt är det emellertid ofrånkomligt att ett antal ärendegrupper inte kan följa det redovisade mönstret vilket innebär att forum för överklagande styrs av var Skatteverket väljer att handlägga ärendena. I dessa fall är det dock företrädesvis fråga om relativt små ärendegrupper varför få enskilda berörs. Dessutom påverkas länsrätternas arbetssituation ytterst marginellt. Några av de aktuella ärendegrupperna är dock relativt stora. Om den nya myndigheten avser att i framtiden flytta handläggningen av sådana ärendegrupper får det förutsättas att verket beaktar forumproblematiken.

Riksskatteverket överprövar i dag efter överklagande vissa av skattemyndigheternas beslut. Det rör sig om tre olika kategorier av ärenden. En av dessa kategorier brukar benämnas "dispensärenden". Det materiella regelverket rörande dispenser finns väsentligen i inkomstskattelagen (1999:1229, IL). Sammanlagt är det fråga om ett femtontal olika typer av dispenser varav sju är hänförliga till pensionsområdet (s.k. pensionsdispenser). Härutöver finns en dispensregel i 84 § fordonsskattelagen (1988:327).

Skattemyndigheterna, och Riksskatteverket som överklagandeinstans, kan också fortfarande pröva dispensärenden enligt några bestämmelser i den upphävda kommunalskattelagen (1928:370) i dess lydelse före den 1 juli 1998 och dispensärenden enligt en bestämmelse i den upphävda lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

Till den andra kategorin ärenden som i dag överprövas av Riksskatteverket hänförs beslut enligt 38 § folkbokföringslagen (1991:481) och beslut enligt 6 § lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. I dessa fall är det inte fråga om någon dispensprövning utan snarare om en traditionell förvaltningsrättslig prövning.

Den tredje kategorin av ärenden vari skattemyndighetens beslut kan överklagas till Riksskatteverket ligger utanför skatteförvaltningens beskattningsverksamhet och den omfattar skattemyndigheternas administrativa beslut. Det gäller beslut om tjänstetillsättning. Sådana beslut kan enligt 4 kap. 4 § förordningen (1990:1293) med instruktion för skatteförvaltningen också överklagas till Riksskatteverket.

Under 2001 kom det till Riksskatteverket in 132 överklaganden hänförliga till de först nämnda två kategorierna av ärenden. Av dessa avsåg 81 ärenden återköp av pensionsförsäkring (58 kap. 18 § andra stycket IL) och 22 ärenden förtida utbetalning av behållning på pensionssparkonto (58 kap. 32 § andra stycket IL). Under samma år överklagades 6 beslut hänförliga till den tredje kategorin, dvs. beslut om tjänstetillsättning, till Riksskatteverket.

Den nu föreslagna reformen innebär att det inom skatteförvaltningen endast kommer att finnas en myndighet, Skatteverket. De nuvarande reglerna om överklagande av beslut i första instans måste därför också ändras.

6.15.2 Nya forumregler

Regeringens förslag: Följande nya forumregler vid överklagande av Skatteverkets taxerings- och beskattningsbeslut skall införas.

Beslut som rör en fysisk person skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets den fysiska personen hade sin hemortskommun det år då beslutet fattades.

Beslut som rör ett handelsbolag skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets bolaget enligt uppgift i handelsregistret hade sitt huvudkontor den 1 november året före det år då beslutet fattades.

Beslut som rör en europeisk ekonomisk intressegruppering skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets intressegrupperingen hade sitt säte den 1 november året före det år då beslutet fattades.

Beslut som rör ett dödsbo skall överklagas hos den länsrätt som senast var behörig att pröva ett överklagande som rörde den avlidne.

Beslut som rör någon annan juridisk person skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets styrelsen hade sitt säte eller, om sådant saknas, förvaltningen utövades den 1 november året före det år då beslutet fattades.

Beslut som rör en juridisk person som inte är ett dödsbo och som har bildats efter den 1 november året före det år då beslutet fattades skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets huvudkontoret eller sätet var beläget eller, om huvudkontor och säte saknas, förvaltningen utövades då den juridiska personen bildades.

Beslut som rör en juridisk person som har upplösts skall överklagas hos den länsrätt som senast var behörig.

Beslut som rör punktskatt skall överklagas hos Länsrätten i Dalar-
nas län.

Nya forumregler skall vidare införas bl.a. beträffande överklagande enligt fastighetstaxeringslagen (1979:1152), namnlagen (1982:670) och folkbokföringslagen (1991:481) samt överklagande av beslut som rör den som är mervärdesskatteskyldig endast på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 mervärdesskattelagen (1994:200).

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Västmanlands tingsrätt* anser de föreslagna forumreglerna vara föredömligt enkla, klara och enhetliga enligt rättegångsbalkens mönster. *Kammarrätten i Stockholm* anser att den forumregel som föreslås för domstolsprocessen är lämplig. Kammarrätten instämmer i att tillskapandet av den nya myndigheten ger möjligheter till rationella vinster av många slag jämfört med nuvarande ordning. Myndigheten kan t.ex. sammanföra handläggningen av taxeringen av fysiska personer, som är delägare i handelsbolag eller fåmansföretag, oberoende av var delägarna är bosatta. Detsamma gäller taxeringen av moder- och dotterbolag inom koncerner, som inte längre behöver styras av var respektive bolag har sitt säte. Kammarrätten vill väcka frågan om det inte vore lämpligt att i detta sammanhang överväga en särskild forumreglering som innebär att mål med denna typ av samband automatiskt hålls samman även i domstolarna. Vad gäller arvs- och gåvoskatteområdet framhåller kammarrätten att detta är relativt nytt både för skatteförvaltningen och förvaltningsdomstolarna. I promemorian föreslås ingen ändring i det nuvarande förhållandet att behörig länsrätt styrs av 14 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar. För

närvarande handläggs denna ärendetyp vid samtliga tio skattemyndigheter, vilket innebär en naturlig spridning av överklagade ärenden på de olika länsrätterna i landet och kammarrätterna i nästa instans. Om man däremot i den nya myndigheten väljer att koncentrera handläggningen till ett eller ett par skattekontor innebär det att endast en eller ett fåtal länsrätter och kanske endast en kammarrätt kommer att pröva överklaganden av myndighetens beslut. Det behöver knappast påpekas att en sådan ordning skulle kunna hämma rättsbildningen på området. Slutligen förefaller det kammarrätten, såvitt avser punkt 20 av de föreslagna övergångsbestämmelserna till skattebetalningslagen, att en ordning enligt vilken den nya myndigheten träder i respektive skattemyndighets ställe och det allmänna ombudet träder i Riksskatteverkets ställe i och med ikraftträdandet skulle vara mer lätthanterlig. Kammarrätten ifrågasätter dessutom om det inte finns behov av en särskild övergångsbestämmelse rörande anstånd med betalning av sådan skatt som är föremål för prövning i förvaltningsdomstol. Enligt *Kammarrätten i Sundsvall* får de forumregler som föreslås anses lämpliga eftersom de normalt leder till att målen handläggs av den länsrätt som geografiskt är närmast för den som ärendet berör. *Länsrätten i Skåne län* delar promemorians bedömning att en ändring av gällande forumregler är nödvändig och att forumreglerna som huvudregel bör knyta an till hemortkommunen för fysiska personer och sätesorten för juridiska personer. Länsrätten anser dessutom att det bör övervägas om inte föreslagna forumregler behöver kompletteras med bestämmelser för de fall där den nya myndighetens taxeringsbeslut berör t.ex. både bolag som har säte i en kommun och en fysisk person i en annan hemortskommun som leder till att respektive persons överklaganden skall prövas av olika länsrätter. *Länsrätten i Norrbottens län*, som begränsar sitt yttrande till föreslagna forumregler, tillstyrker att forumregler införs som i möjlig mån skapar en jämn och förutsebar tillströmning av skattemål till de enskilda länsrätterna. Kanske bör det övervägas om inte huvudregeln i lagen om allmänna förvaltningsdomstolar bör vara att målen styrs till det personliga forumet i stället för första prövningens forum och att undantagen – sådana finns – anges i specialförfattningarna. *Domstolsverket* anser att man i promemorian utifrån att nu gällande allmänna forumregel i 14 § andra stycket lagen om allmänna förvaltningsdomstolar kommer att bli bestående, på ett föredömligt sätt tagit hänsyn till medborgarnas och domstolarnas gemensamma intresse av att sprida målen mellan länsrätterna. Det hade visserligen varit värdefullt med en närmare redovisning av volymer avseende de ärendegrupper där det undantagsvis är av betydelse var den nya myndigheten väljer att handlägga ärendena. Domstolsverket skulle gärna se att det vid den fortsatta beredningen tas fram en sådan redovisning. Domstolsverket tillstyrker att särskilda forumregler införs i berörda specialförfattningar. *Näringslivets Skattedelegation* anser att det är lämpligt att i detta sammanhang även ta upp frågan om ändrat forum för överklagande av de internationella koncernernas skattemål. Ett förslag som lämnats till Finansdepartementet av Föreningen Svenskt Näringsliv innebär att överklagande av den nya myndighetens beslut rörande en internationell koncern med ett svenskt moderbolag och med minst 800 årsanställda skall prövas vid Länsrätten i Stockholms län. *Svensk Handel* anser att domstolsorten bör bestämmas av skattebetala-

rens hemort eller säte, inte av skatteförvaltningens handläggningsort. *Företagarnas Riksorganisation* föreslår att forumreglerna kompletteras med en regel om att målet skall handläggas vid annan länsrätt efter den skattskyldiges begäran om inte särskilda skäl talar emot detta. Sådana särskilda skäl som kan åberopas mot att låta målet avgöras av annan länsrätt kan vara att målet är av speciell karaktär och att den nya myndigheten inte har kompetent personal på orten. Ett annat kan vara att målet bör handläggas i samband med andra mål vid viss länsrätt t.ex. om flera mål finns efter en skatterevision som berört samma fråga under flera taxeringsår. För *Lantbrukarnas Riksförbund* framstår bibehållandet av den gamla forumregeln i arvs- och gåvoskattemål, utan närmare motivering, som tveksam eftersom målsättningen enligt promemorian är att omorganisationen inte skall påverka spridningen av mål till länsrätterna. Mot bakgrund härav anser riksförbundet att det saknas skäl att inte låta de nya forumreglerna omfatta även lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt. *Sveriges Domareförbund* anser att vissa av de nya forumregler som föreslås blir rätt krångliga. Skälen för att införa reglerna, nämligen bl.a. att så långt möjligt säkerställa en förutsebar måltillströmning för länsrätterna och även att målet handläggs vid en länsrätt som är geografiskt nära den enskilde, är dock starka. Frågan om vilken länsrätt som handlägger målet kan kanske synas vara av underordnad betydelse för den enskilde, eftersom handläggningen av dessa mål normalt är helt skriftlig, men även vid sådan handläggning kan den enskilde vilja ha personlig kontakt med domstolen. Vidare avskräcks denne inte från att begära muntlig förhandling om målet handläggs vid en geografiskt närbelägen länsrätt. Den enskilde skall emellertid enligt domarförbundet inte behöva drabbas av att forumreglerna blir krångliga eftersom överklaganden av den nya myndighetens beslut skall ges in till myndigheten, som har att överlämna överklagandet till rätt länsrätt. Den nya myndigheten har i sina register tillgång till uppgifter om folkbokföring m.m. som krävs för tillämpning av forumreglerna. Domareförbundet avstyrker dock den föreslagna forumregeln i 15 kap. 2 § första stycket första meningen äktenskapsbalken. Denna regel hänvisar till uppemot fyra tänkbara för den enskilde valfria länsrätter. Den enskilde skall bl.a. få överklaga till den länsrätt inom vars domkrets kvinnan eller mannen vistas. Vistelsen kan vara tillfällig. Svårigheter kan uppkomma när bestämmelsen skall tillämpas. Förbundet förordar att en enklare forumregel införs.

Skälen för regeringens förslag: När en sådan omorganisation av skatteförvaltningen görs som regeringen nu föreslår måste givetvis även forumreglerna anpassas till den nya organisationen. De nya reglerna bör så långt det är möjligt dels leda till en jämn – och inte minst förutsebar – tillströmning av mål till länsrätterna, dvs. en tillströmning som inte påverkas av var Skatteverket väljer att handlägga ärenden, dels tillgodose kravet på att så många måltyper som möjligt skall förekomma i alla länsrätter. Det är vidare, som också flera remissinstanser framhållit, viktigt att reglerna blir enkla, klara och enhetliga. Forumreglerna bör dessutom, så långt det är möjligt och lämpligt, leda till att målen handläggs av den länsrätt som geografiskt är närmast för den enskilde som ärendet rör.

Med hänsyn till den mångfald av ärendetyper som finns inom skatteförvaltningens verksamhet är det inte möjligt att skapa en sådan allmän forumregel som det talas om i Justitiedepartementets uppdrag (se avsnitt 6.15.1) och som tillgodoser de nämnda önskemålen. I stället bör forumreglerna, på det sätt som utredaren föreslagit, anpassas till olika situationer och tas in i berörda specialförfattningar.

En förutsättning för att en förutsebarhet i måltillströmningen till länsrätterna skall kunna åstadkommas är att reglerna om forum vid överklagande i flertalet fall inte – som i dag – har som utgångspunkt att forumet styrs av var det överklagade beslutet har fattats utan av andra och mera "permanenta" kriterier. Det kan då vara lämpligt att snegla på rättegångsbalkens regler som i flera fall bestämmer forumet utifrån partens folkbokföringsort eller i fråga om en juridisk person den plats där den har sitt säte eller där förvaltningen förs. Samma metod används nu i skattebetalningslagen (1997:483) för att ange vilken skattemyndighet som har att fatta beslut enligt den lagen.

Med hänsyn till vad som sagts nu föreslår regeringen att forum vid överklagande i det stora flertalet mål på skatteområdet skall bestämmas med utgångspunkt i var den som beslutet rör har sitt hemvist eller, om beslutet rör en juridisk person, var den juridiska personen har sitt säte. De föreslagna reglerna har sin förebild i de nuvarande reglerna om behörig skattemyndighet i 2 kap. 1, 2 och 4 §§ skattebetalningslagen. De avses gälla vid överklagande av samtliga beslut som meddelats med stöd av taxeringslagen (1990:324) och skattebetalningslagen. Samma forumregler bör gälla också vid överklagande enligt lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m., lagen (1998:514) om särskild kontroll av torg- och marknadshandel m.m. samt lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

De föreslagna reglerna innebär i huvudsak följande.

– Beslut som rör en fysisk person skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets den fysiska personen hade sin hemortskommun det år då beslutet fattades (dvs. var folkbokförd den 1 november året före det år beslutet fattades).

– Beslut som rör ett handelsbolag skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets bolaget enligt uppgift i handelsregistret hade sitt huvudkontor den 1 november året före det år då beslutet fattades.

– Beslut som rör en europeisk ekonomisk intressegruppering skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets intressegrupperingen hade sitt säte den 1 november året före det år då beslutet fattades.

– Beslut som rör ett dödsbo skall överklagas hos den länsrätt som senast var behörig att pröva ett överklagande som rörde den avlidne.

– Beslut som rör någon annan juridisk person än handelsbolag, europeisk ekonomisk intressegruppering eller dödsbo skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets styrelsen hade sitt säte, eller om säte saknas, förvaltningen utövades den 1 november året före det år då beslutet fattades.

– Beslut som rör punktskatt skall överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län.

De nu föreslagna reglerna leder inte alltid till en lösning av forumfrågan. Det behövs därför en kompletterande regel. En möjlighet är då att låta sådana beslut överklagas till Länsrätten i Stockholms län. En sådan

ordning skulle dock försvåra för Skatteverket att lägga ut sådana ärenden på det skattekontor där det är mest lämpligt att de handläggs utifrån olika aspekter. I stället bör dessa beslut överklagas enligt huvudregeln i 14 § andra stycket lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar, dvs. till den länsrätt inom vars domkrets ärendet först prövats. Regeringen föreslår en sådan ordning.

När det gäller vissa typer av beslut som Skatteverket kommer att fatta kan de nu föreslagna forumreglerna inte tillämpas utan vissa anpassningar men även i dessa fall anser regeringen att reglerna bör ha sin utgångspunkt i skattebetalningslagens regler om behörig myndighet. När det gäller forumreglerna vid överklagande av fastighetstaxeringsbeslut enligt fastighetstaxeringslagen (1979:1152) är den naturligaste lösningen enligt regeringens mening att låta taxeringsenhetens belägenhet styra valet av länsrätt. I mål enligt namnlagen (1982:670) bör forumet utgöras av den länsrätt inom vars domkrets klaganden vid tidpunkten för beslutet var folkbokförd. Om sådan behörig länsrätt inte finns, bör Skatteverkets beslut överklagas hos Länsrätten i Stockholms län. I mål enligt folkbokföringslagen (1991:481) bör forumet utgöras av den länsrätt inom vars domkrets den person, vars folkbokföring beslutet avser, vid tidpunkten för beslutet var eller genom det överklagade beslutet blivit folkbokförd. Regeringen föreslår en sådan ordning.

Om de nu föreslagna reglerna, som är olika för olika typer av rättssubjekt, i vissa fall kan te sig något krångliga, behöver detta inte, som *Sveriges Domareförbund* påpekat, drabba den enskilde eftersom överklaganden av Skatteverkets beslut skall ges in till verket som har att överlämna överklagandet till rätt länsrätt. Den i promemorian föreslagna forumregeln i 15 kap. 2 § första stycket äktenskapsbalken bör dock såsom *Domareförbundet* påpekat förenklas. Regeringen föreslår att Skatteverkets beslut om hindersprövning får överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets kvinnan eller mannen är folkbokbörd. Finns ingen sådan behörig länsrätt skall beslutet få överklagas hos Länsrätten i Stockholms län.

De nu föreslagna reglerna leder till att ett överklagande av de allra flesta beslut som kommer att meddelas av Skatteverket normalt kommer att handläggas av den länsrätt som geografiskt är närmast den som ärendet rör. Reglerna innebär, som bl.a. *Kammarrätten i Stockholm* påpekat, att om Skatteverket väljer att koncentrera vissa ärendetyper till ett eller några skattekontor i landet, blir det processförarna vid dessa kontor som måste resa till andra orter i landet för att delta vid eventuella muntliga förhandlingar i olika förvaltningsdomstolar. Reglerna uppfyller därigenom ett krav som ställts av flera remissinstanser på de nya reglerna. Reglerna leder dessutom till en jämn och förutsebar tillströmning av mål oavsett var den nya myndigheten väljer att handlägga sina ärenden.

De nu föreslagna forumreglerna skall enligt promemorians förslag tas in i skattebetalningslagen. Ingen remissinstans har haft något att erinra mot detta. Reglerna bör med hänsyn till punktskatternas infogning i skattekontosystemet (se prop. 2001/02:127) och att målen om punktskatt även fortsättningsvis bör hanteras av Länsrätten i Dalarnas län kompletteras med en bestämmelse som anger att beslut som avser ärenden om punktskatt skall överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län. När det gäller

forumreglerna i taxeringslagen bör dessa hänvisa till forumreglerna i skattebetalningslagen. Regeringen föreslår en sådan ordning.

I de flesta övriga fall anser regeringen att den närmast till hands liggande lösningen av forumfrågan är att låta den i dag tillämpade ordningen gälla även fortsättningsvis.

Som redovisats i avsnitt 6.15.1 har bestämmelsen i 14 § andra stycket lagen om allmänna förvaltningsdomstolar tolkats så att det är den beslutande "arbetsenhetens" placering och inte den klagandes hemortskommun – när det gäller en fysisk person – eller huvudkontorets eller sätets lokalisering – när det gäller handelsbolag respektive annan juridisk person – som blir avgörande när det gäller att bestämma vilken länsrätt som skall pröva ett överklagande. Detta innebär att den nya myndighetens beslut enligt flera lagar skall överklagas hos den länsrätt inom vars domkrets det skattekontor – eller motsvarande – där beslutet fattats är beläget. Som exempel på sådana lagar kan följande nämnas:

- lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,
- lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.
- fordonsskattelagen (1988:327),
- lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta,
- mervärdesskattelagen (1994:200),
- lagen (1999:90) om behandling av personuppgifter vid skattemyndigheters medverkan i brottsutredningar,
- inkomstskattelagen (1999:1229),
- lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet och
- lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i skatteförvaltningens folkbokföringsverksamhet.

Regeringens förslag i denna del innebär dessutom att beslut som rör den som är mervärdesskatteskyldig endast på grund av förvärv av sådana varor som anges i 2 a kap. 3 § första stycket 1 och 2 mervärdesskattelagen skall överklagas hos Länsrätten i Dalarnas län. Ärenden enligt den nämnda bestämmelsen handläggs nämligen i dag av Riksskatteverkets särskilda skattekontor i Ludvika. Enligt uppgift från verket finns det för närvarande inga planer på att göra någon förändring av detta förhållande.

I mål som gäller överklaganden av beslut som fattats med stöd av de nu aktuella författningarna är det, jämfört med mål som gäller överklaganden av beslut enligt taxeringslagen eller skattebetalningslagen, förhållandevis ovanligt med muntliga förhandlingar. Regeringen anser bl.a. därför att det inte bör införas en generell möjlighet för den enskilde att i fråga om sådana mål kunna begära att handläggningen skall ske hos en annan förvaltningsdomstol än den som följer av forumregeln i 14 § lagen om allmänna förvaltningsdomstolar.

Det skulle naturligtvis, som *Domstolsverket* har framhållit, ha varit värdefullt med en närmare redovisning av volymer avseende de ärendegrupper där det undantagsvis är av betydelse för forumet var den nya myndigheten väljer att handlägga ärendena. Någon sådan redovisning har emellertid inte stått att få. Enligt regeringens mening är en sådan redovisning inte heller nödvändig i detta skede av omorganisationen. Det är först när Skatteverket planerar att koncentrera handläggningen av en viss typ av de aktuella ärendena som volymerna blir intressanta. Regeringen utgår från att man då gör en beräkning och, som *Domstolsverket* vill,

underlättar detta verks arbete genom att samråda med verket. I ett sådant sammanhang bör också en sådan mer inträngande analys kunna göras måltyp för måltyp, dvs. en sådan analys som *Länsrätten i Norrbottens län* har efterfrågat.

Kammarrätten i Stockholm har påpekat att om den nya myndigheten väljer att koncentrera handläggningen av ärenden enligt arvs- eller gåvoskatt till ett eller ett par skattekontor innebär det att endast en eller ett fåtal länsrätter och kanske endast en kammarrätt kommer att pröva överklaganden av myndighetens beslut. Detta skulle enligt kammarrätten kunna hämma rättsbildningen på ett område som är relativt nytt för såväl skatteförvaltningen som förvaltningsdomstolarna. Regeringen ger givetvis kammarrätten helt rätt i detta men ser i dagsläget ändå inget behov av att ändra forumreglerna när det gäller sådana beslut. Detta beror dels på att det för närvarande inte finns några planer på att koncentrera dessa ärenden till ett enda skattekontor, dels på att regeringen utgår från att en eventuell framtida koncentration kommer att föregås av samråd med Domstolsverket om hur en koncentration bäst kan genomföras. Om det i ett sådant fall skulle visa sig behövas nya forumregler är regeringen beredd att föreslå sådana för riksdagen.

Att, som *Lantbrukarnas Riksförbund* har föreslagit, låta de nya forumreglerna, dvs. de som knyter an till den skattskyldiges folkbokföringsort, gälla även för ärenden om arvs- och gåvoskattemål skulle medföra att de spreds ut på fler länsrätter än för närvarande. Detta anser regeringen inte vara någon lämplig lösning.

Den av bl.a. *Kammarrätten i Stockholm* väckta frågan om det inte vore lämpligt att i detta sammanhang också överväga en särskild forumreglering som innebär att mål som har ett nära samband med varandra automatiskt hålls samman även i domstolarna återkommer regeringen till i ett senare avsnitt (se avsnitt 6.15.10). I samma avsnitt behandlas det av *Näringslivets Skattedelegation* framförda förslaget från Föreningen Svenskt Näringsliv om ändrat forum för överklagande av vissa internationella koncerners skattemål. Regeringen återkommer dessutom till *Kammarrättens i Stockholm* förslag om en justering av punkt 20 i de i promemorian föreslagna övergångsbestämmelserna till skattebetalningslagen så att den nya myndigheten träder i respektive skattemyndighets ställe och det allmänna ombudet träder i Riksskatteverkets ställe i och med ikraftträdandet av de nya reglerna samt till kammarrättens förslag om en särskild övergångsbestämmelse rörande anstånd med betalning av skatt, som är föremål för prövning i förvaltningsdomstol.

Länsrätten i Norrbottens län har i detta sammanhang även väckt frågan om inte huvudregeln i 14 § lagen om allmänna förvaltningsdomstolar borde vara att målen styrs till det personliga forumet i stället för första prövningens forum och att undantagen anges i specialförfattningarna. Detta är emellertid en fråga som rör väsentligt fler ärendetyper än de som hanteras av skatteförvaltningen och som regeringen därför anser inte bör behandlas nu.

Regeringens förslag föranleder ändringar i bl.a. 22 kap. skattebetalningslagen, 6 kap. taxeringslagen, 10 § lagen om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m., 7 § lagen om särskild kontroll av torg- och marknadshandel m.m. samt 17 kap. 8 § lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Regeringens förslag: En begäran om befrielse från föreläggande enligt taxeringslagen (1990:324) att lämna uppgift, visa upp handling eller lämna över en kopia av en handling skall prövas av samma domstol som har att pröva överklagande av ett taxeringsbeslut.

En motsvarande begäran om befrielse från föreläggande enligt skattebetalningslagen (1997:483) skall prövas av samma domstol som har att pröva överklagande av beslut meddelade med stöd av den lagen.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Har inga invändningar mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: En begäran med stöd av 3 kap. 14 § taxeringslagen (1990:324, TL) om befrielse från föreläggande att lämna uppgift, visa upp handling eller lämna över en kopia av en handling har ett så nära samband med ett taxeringsbeslut att den lämpligaste och naturligaste ordningen är att en sådan begäran prövas av den länsrätt som har att pröva sökandens taxering. Detta uppnås enklast genom att det i 3 kap. 14 § första stycket TL införs en bestämmelse som innebär att den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande enligt de föreslagna forumbestämmelserna i 22 kap. 1 a–1 c §§ skattebetalningslagen också blir behörig att pröva en begäran om undantagande. Remissinstanserna har inte haft något att erinra mot detta. Regeringen föreslår en sådan ordning.

Vad som sagts nu gäller även i fråga om en begäran om befrielse från föreläggande enligt skattebetalningslagen (1997:483, SBL) att lämna uppgift, visa upp handling eller lämna över en kopia av en handling. En sådan begäran bör således prövas av den länsrätt som har att pröva överklagande av ett beslut som meddelats med stöd av skattebetalningslagen. I detta fall uppnås den av regeringen nu förordade ordningen automatiskt eftersom det i 14 kap. 5 § SBL hänvisas till bl.a. bestämmelserna i 3 kap. 14 § TL av vilken bestämmelse det framgår vilken länsrätt som är behörig.

Från och med den 1 januari 2003 har skattekontosystemet utvidgats till att även omfatta punktskatt. Regeringen har i föregående avsnitt föreslagit att en särskild forumregel för överklagande av beslut som rör punktskatt skall tas in i 22 kap. SBL. Sådana överklaganden skall prövas av Länsrätten i Dalarnas län. Den nu föreslagna hänvisningen i 14 kap. 5 § SBL till bestämmelserna i 22 kap. samma lag leder till att även när det är fråga om punktskatt skall en begäran med stöd av 14 kap. 5 § SBL om befrielse från föreläggande enligt den lagen att lämna uppgift, visa upp handling eller lämna över en kopia av en handling prövas av den länsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av beslut enligt skattebetalningslagen som rör punktskatt, dvs. Länsrätten i Dalarnas län.

Med dessa lösningar kommer i princip en avgifts- eller skattskyldigs alla frågor inom taxeringslagens respektive skattebetalningslagens område med undantag av punktskattefrågor att prövas av samma domstol. Punktskattefrågorna kommer att prövas av Länsrätten i Dalarnas län.

Regeringens förslag föranleder ändringar i 3 kap. 14 § taxeringslagen.

Regeringens förslag: Forumreglerna ändras så att en fråga om utdömmande av vite i regel kommer att prövas av samma länsrätt som har att pröva den materiella fråga som vitesfrågan är sammankopplad med.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inget att erinra mot eller är positiva till föreslagna forumregler i vitesmål. *Länsrätten i Västerbottens län* har i sitt remissyttrande framfört att motsvarande ändring av forumreglerna bör göras i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt och folkbokföringslagen (1991:481).

Skälen för regeringens förslag: I 6 § viteslagen (1985:206) föreskrivs att en ansökan om utdömmande av vite skall göras hos den länsrätt inom vars domkrets myndigheten är belägen.

Regeringsrätten har tolkat den aktuella bestämmelsen så att en skattemyndighet som har skattekontor i flera län skall anses belägen endast i det län där myndighetens sätesort finns (RÅ 2000 ref. 57).

Konsekvenserna av Regeringsrättens beslut är att en skatt- eller avgiftsskyldig som hör till ett skattekontor som är beläget utanför det län där myndighetens säte finns kommer att ha en länsrätt som sitt forum i princip i varje tänkbar process på beskattnings- eller avgiftsområdet och en annan när det gäller frågan om utdömmande av vite, trots att vitesfrågan i det absoluta flertalet fall är nära sammankopplad med beskattnings- eller avgiftsfrågan.

En sådan ordning är allmänt sett olämplig. Den skapar dessutom en mängd praktiska problem såväl för enskilda parter som för skatteförvaltningen och för domstolen.

Följande exempel belyser effekterna av dagens ordning. En skattskyldig bor i Jönköping och hans taxeringsärende handläggs av skattekontoret i Jönköping. Vid ett överklagande av taxeringsbeslutet förs processen hos Länsrätten i Jönköpings län. En process rörande utdömmande av ett vite som skattekontoret använt som påtryckningsmedel vid ett föreläggande skall dock föras hos Länsrätten i Östergötlands län, eftersom skattekontoret i Jönköping hör till Skattemyndigheten i Linköping vars säte är beläget i Linköping. Är det fråga om att inställa sig till muntlig förhandling i vitesmålet – i Linköping – blir olägenheterna självklart än större, och det gäller för bägge parter.

För det allmänna kan den nämnda ordningen dessutom medföra problem bl.a. genom att i princip samma material kan komma att behöva användas samtidigt i flera länsrätter, nämligen dels i den länsrätt som prövar beskattnings- eller avgiftsfrågan, dels i den länsrätt som prövar frågan om utdömmande av vitet.

I den nya organisationen med endast en myndighet inom skatteförvaltningen kan Regeringsrättens tolkning av forumregeln i viteslagen komma att skapa ännu större problem än de som har beskrivits nu, eftersom samtliga mål om utdömmande av vite med Regeringsrättens tolkning skulle komma att handläggas av Länsrätten i Stockholms län beroende på att den nya myndigheten kommer att ha sitt säte i nämnda län.

Det kan tyckas ligga nära till hands att reglera de nu aktuella forumfrågorna i 6 § viteslagen. Detta skulle emellertid innebära svåröverblickbara konsekvenser beträffande annan lagstiftning. På grund av detta och då det i 1 § viteslagen föreskrivs att lagen inte skall tillämpas i den mån annat följer av vad som är särskilt föreskrivet bör regleringen i stället föras in i de speciallagar som berörs av frågan.

Från och med den 1 januari 2003 har skattekontosystemet utvidgats till att även omfatta punktskatt. Regeringen har i ett tidigare avsnitt (avsnitt 6.15.2) föreslagit att en särskild forumregel för överklagande av beslut om punktskatt skall tas in i 22 kap. skattebetalningslagen (1997:483). Sådana överklaganden skall enligt förslaget prövas av Länsrätten i Dalarnas län. Samma länsrätt bör pröva en fråga om utdömmande av vite när detta är sammankopplat med uttag av punktskatt. Forumbestämmelserna i skattebetalningslagen bör kompletteras med en regel av denna innebörd.

Med hänsyn till vad som har sagts nu föreslår regeringen att det i följande lagar skall föras in forumregler, innebärande att en fråga om utdömmande av vite skall prövas av samma länsrätt som vid den aktuella tidpunkten skulle ha att pröva den materiella fråga som vitesfrågan är sammankopplad med (jfr även avsnitt 6.15.3 beträffande undantagande av handlingar):

- 67 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,
- 23 § kupongskattelagen (1970:624),
- 18 kap. 28 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152),
- 7 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324),
- 37 § folkbokföringslagen (1991:481),
- 23 kap. 2 § skattebetalningslagen (1997:483) och
- 17 kap. 8 § lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Genom den lösning som nu föreslås har regeringen även beaktat de synpunkter som *Länsrätten i Västerbottens län* har framfört i sitt remissyttrande.

Det bör nämnas att de föreslagna reglerna i undantagsfall kan leda till att vitesfrågan och den materiella frågan kan komma att prövas av olika länsrätter. Detta förutsätter dock att beslutet i den materiella frågan inte fattas samma år som vitesfrågan ges in för prövning till länsrätten och att den det berör flyttat till en plats inom en annan länsrätts domkrets under mellantiden. Skulle en sådan flyttning medföra problem när den materiella frågan skall prövas av en länsrätt finns det möjlighet att flytta målet till den länsrätt som har handlagt vitesmålet.

I vissa fall saknas ett direkt samband mellan en vitesfråga och en materiell fråga, exempelvis när en arbetsgivare föreläggs att komma in med en kontrolluppgift. De föreslagna reglerna leder till att vitesfrågan i dessa fall i regel kommer att hanteras av den länsrätt som ligger närmast den person som vitet riktats mot.

6.15.5 Betalningssäkring och tvångsåtgärder

Regeringens förslag: Forumreglerna ändras så att mål enligt lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter samt framställningar och överklaganden enligt lagen (1994:466) om särskil-

da tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet i regel kommer att prövas av samma domstol som har att pröva ett överklagande rörande den materiella fråga som betalningssäkringen eller tvångsåtgärden är sammankopplad med.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Har inga invändningar mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Bestämmelserna om behörig domstol i 20 § lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter samt bestämmelserna om behörig domstol och överklagande i 28 respektive 29 § lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet innebär att behörig länsrätt är den länsrätt inom vars domkrets beslut om skatt enligt skattebetalningslagen (1997:483) skall fattas då framställningen om en åtgärd görs.

Konsekvenserna av bestämmelserna blir med den nu föreslagna organisationen av skatteförvaltningen att en fråga om betalningssäkring eller tvångsåtgärd i många fall kan komma att prövas av en annan länsrätt än den som har att pröva den materiella frågan på beskattnings- eller avgiftsområdet trots att frågan om betalningssäkringen eller tvångsåtgärden i princip utan undantag har en koppling till en materiell beskattnings- eller avgiftsfråga.

Den lämpligaste ordningen måste enligt regeringens mening vara att samma länsrätt som, vid tidpunkten för en ansökan om betalningssäkring eller tvångsåtgärd, skulle ha att pröva ett eventuellt överklagande rörande den materiella frågan också skall pröva frågor enligt de två nu aktuella lagarna. Regeringen föreslår en sådan ordning (jfr även avsnitt 6.15.3 beträffande undantagande av handlingar och avsnitt 6.15.4 beträffande utdömande av vite).

Det bör nämnas att de föreslagna reglerna i undantagsfall kan leda till att frågan om betalningssäkring eller tvångsåtgärd och den materiella frågan kan komma att prövas av olika länsrätter. Detta förutsätter dock att beslutet i den materiella frågan inte fattas samma år som ansökan om betalningssäkring eller tvångsåtgärd ges in för prövning till länsrätten och att den det berör flyttat till en plats inom en annan länsrätts domkrets under mellantiden. Skulle en sådan flyttning medföra problem när den materiella frågan skall prövas av en länsrätt finns det möjlighet att flytta målet till den länsrätt som har handlagt målet om betalningssäkring eller tvångsåtgärd.

Regeringens förslag föranleder ändringar i 20 § lagen om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter samt 28 och 29 §§ lagen om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet.

6.15.6 Dispensärenden

Regeringens förslag: Skatteverkets beslut i dispensärenden skall kunna överklagas hos Länsrätten i Stockholms län. Prövningstillstånd skall krävas för prövning hos kammarrätten.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I promemorian föreslås dock att dispensärendena skall spridas ut till samtliga länsrätter och att en länsrätts beslut inte skall få överklagas.

Remissinstanserna: De rättsliga frågeställningarna kring dispensförfarandet på skatteområdet är enligt *Svea hovrätt* inte okontroversiella utan inrymmer en del principiella problem. Tanken att sprida uppgiften att pröva överklaganden i dispensärenden till samtliga länsrätter förefaller olämplig med hänsyn till önskemålet att tillämpningen skall vara enhetlig. Om dispensärendena förs till domstol förefaller det hovrätten i stället viktigt att ärendena centraliseras. *Sveriges Domareförbund* finner det från rättssäkerhetssynpunkt tillfredställande att en rätt till domstolsprövning efter förvaltningsbesvär nu införs beträffande den nya myndighetens beslut i dispensärenden.

Skälen för regeringens förslag: Det materiella regelverket rörande dispenser återfinns väsentligen i inkomstskattelagen (1999:1229, IL). Det gäller undantag från fullföljdskravet (7 kap. 11 §), medgivande att dra av vinstandelsränta (24 kap. 9 §), vissa medgivanden rörande ersättningsfonder (31 kap. 27 §), visst undantag från reglerna om kommissionärsförhållanden (36 kap. 5 §), vissa medgivanden rörande pensionsförsäkringar (58 kap. 34 §) och visst medgivande rörande pensionsavdrag (59 kap. 8 §). Enligt de nu redovisade bestämmelserna får en skattemyndighets beslut överklagas hos Riksskatteverket. Sammanlagt är det fråga om ett femtontal olika typer av dispenser varav sju är hänförliga till pensionsområdet (s.k. pensionsdispenser). Härutöver finns en dispenserregel i 84 § fordonsskattelagen (1988:327) som rör brukande av skattepliktigt fordon trots att skatten inte betalats. Även i detta fall får beskattningens myndighetens beslut överklagas hos Riksskatteverket.

Skattemyndigheterna, och Riksskatteverket som överklagandeinstans, kan dessutom fortfarande pröva dispensärenden enligt punkt 20 e tionde stycket av anvisningarna till 23 § i den upphävda kommunalskattelagen (1928:370) i dess lydelse före den 1 juli 1998 (avdrag avseende kostnader för att trygga pensionsutfästelse) och dispensärenden enligt 27 § 4 mom. i den upphävda lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt (visst medgivande vid beskattning av avyttrade aktier eller andelar).

Det finns väl inarbetade rutiner för den prövning som skattemyndigheterna gör som första instans i dispensärenden. De frågeställningar som aktualiseras i dispensärendena knyter dessutom mycket väl an till de normala arbetsuppgifter som åvilar skattemyndigheterna. Med dessa utgångspunkter bör dispensprövningen även fortsättningsvis i första instans ske inom skatteförvaltningen och i ett enmyndighetsperspektiv således av Skatteverket.

Det kan sättas i fråga om Skatteverkets beslut i dispensfrågor över huvud taget skall få överklagas. Det ligger ju i sakens natur att rätten att överklaga sådana beslut inte fullt ut kan följa den ordning som gäller för överklagande av t.ex. taxeringsbeslut. Detta kommer också till uttryck i dagens regler genom att en skattemyndighets beslut i ett dispensärende kan överklagas endast till Riksskatteverket. Ur principiell synvinkel kan det dock knappast vara godtagbart att Skatteverket prövar dispensfrågor som första och sista instans. Rent allmänt vilar ju rättsordningen på principen att beslut som inte har enbart obetydliga rättsverkningar skall

kunna överklagas. I annat fall kan den enskilde utlämnas till beslutsmyndighetens godtycke.

I de nu aktuella dispensärendena rör det sig om frågor som kan ha mycket stor betydelse för den enskilde. Med hänsyn härtill anser regeringen i likhet med remissinstanserna att Skatteverkets beslut i dispensärenden skall kunna överklagas.

Ett tänkbart alternativ är att beslut i nämnda ärenden fick överklagas till en särskilt inrättad dispensnämnd. Det säger sig dock självt att detta inte är realistiskt redan med hänsyn till de små volymer det är fråga om. Dessutom kan ifrågasättas om inte dispensnämndens beslut i sådant fall borde kunna överklagas till domstol.

Med dessa utgångspunkter kan det knappas finnas något annat realistiskt alternativ än att låta Skatteverkets beslut i dispensärenden få överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, dvs. hos länsrätt.

I det här sammanhanget kan noteras att Riksskatteverket i en hemställan den 13 september 1999 till Finansdepartementet (dnr Fi99/2994) föreslagit att bestämmelserna om dispensprövning avseende återköp av pensionsförsäkring och förtida utbetalning av behållning på pensionskonto flyttas över från skatteförvaltningen till försäkringsbolagen respektive pensionssparinstituten. Förslaget bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Om förslaget genomförs kommer, med utgångspunkt i antalet överklaganden till Riksskatteverket under 2001, antalet kvarvarande överklaganden i dispensfrågor att vara obetydligt. I genomsnitt rör det sig om något tiotal mål per år.

Som delvis berörts ovan är dispensärenden av sådan karaktär att det inte alltid är nödvändigt att de skall kunna prövas av alla instanserna inom förvaltningsdomstolsområdet. I parallellitet med den ordning som i dag normalt gäller inom förvaltningsprocessen synes den lämpligaste ordningen vara att prövningstillstånd skall krävas för prövning av länsrättens beslut i aktuella mål hos kammarrätten.

Om dispensmålen sprids ut till samtliga länsrätter kan det, som *Svea hovrätt* framhållit, befaras att tillämpningen inte blir enhetlig. Om dispensärendena förs till domstol anser hovrätten därför att det är viktigt att ärendena centraliseras. Regeringen, som delar hovrättens uppfattning, föreslår att dispensärendena skall kunna överklagas hos länsrätt och att samtliga överklagade ärenden skall prövas av Länsrätten i Stockholms län. För prövning i kammarrätten skall krävas prövningstillstånd.

Eftersom kommunalskattelagen och lagen om statlig inkomstskatt upphört att gälla bör lämpligen regler om överklagande av de ovan berörda dispensbesluten enligt dessa lagar tas in i den i detta ärende föreslagna lagen med anledning av inrättande av Skatteverket. Regeringen föreslår en sådan ordning.

6.15.7 Administrativa beslut

Regeringens förslag: Skatteverkets beslut i administrativa ärenden skall överklagas hos regeringen.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Har inte haft något att erinra mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Skattemyndigheternas beslut i administrativa ärenden överklagas i dag hos Riksskatteverket vars beslut får överklagas hos regeringen. Detta följer av 4 kap. 4 och 5 §§ förordningen (1990:1293) med instruktion för skatteförvaltningen. Till denna beslutskategori hör bl.a. skattemyndigheternas beslut i anställningsärenden men också t.ex. besked om tillåtligheten av bisyssla och beslut enligt 7 kap. 7 § taxeringslagen (1990:324) om avslag på begäran om entledigande som ledamot i skattenämnd.

Under åren 1999 och 2000 överprövade Riksskatteverket efter överklagande 4 respektive 21 beslut av skattemyndighet rörande anställningsärenden. Antalet överklaganden av besked om tillåtligheten av bisysslor och beslut om entledigande från uppdrag som ledamot i skattenämnd uppgår årligen till ett par stycken. På grund av ändringar i lagen (1994:260) om offentlig anställning och anställningsförordningen (1994:373) förekommer inte längre (fr.o.m. den 1 januari 2002) ärendetypen "besked om tillåtligheten av bisyssla" (jfr SFS 2001:1016 och 2001:1017).

Efter bildandet av Skatteverket kommer denna myndighet att handlägga administrativa ärenden som första instans. Eftersom någon annan överordnad myndighet inte kommer att finnas inom skatteförvaltningen kan dessa beslut inte överklagas inom det området. Besluten bör likväl kunna överklagas. Vid Tullverkets motsvarande omorganisation valdes lösningen att sådana beslut får överklagas hos regeringen. Detta framgår av 3 § förordningen (1991:1524) med instruktion för Tullverket. Skäl saknas att för närvarande göra en annan bedömning vad avser möjligheterna att överklaga Skatteverkets motsvarande beslut. Regeringen föreslår därför att också Skatteverkets beslut i administrativa ärenden skall överklagas hos regeringen.

I detta sammanhang bör dock nämnas att regeringen har tillsatt en utredning för att se över verksförordningen (1995:1322). I direktiven till utredningen (Dir. 2001:117) ges utredningen i uppdrag att bl.a. överväga om överklaganden av beslut i anställningsärenden kan överklagas till någon annan instans än regeringen.

6.15.8 Folkbokföringslagen m.m.

Regeringens förslag: Skatteverkets beslut enligt folkbokföringslagen (1991:481) om fastställande av födelsenummer och kontrollsiffra i personnummer samt beslut om samordningsnummer skall inte kunna överklagas.

Skatteverkets beslut enligt lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. att inte tilldela ett organisationsnummer skall kunna överklagas hos länsrätt. Prövningstillstånd skall krävas för att kammarrätten skall pröva ett överklagande av länsrätts beslut.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Stockholm* noterar att den föreslagna regleringen i 38 § folkbokföringslagen innebär vissa förändringar

jämfört med i dag i fråga om behörig länsrätt. Om en enskild genom ett beslut har blivit folkbokförd i ett annat län än tidigare, innebär den föreslagna regleringen en valrätt i fråga om till vilken av två möjliga länsrätter överklagande av beslutet kan ske. Om en enskild anmäler att han har flyttat från ett län till ett annat, men myndigheten beslutar att inte ändra folkbokföringen, blir till skillnad från i dag den länsrätt behörig inom vars domkrets den enskilde alltså är folkbokförd. De föreslagna förändringarna har inte närmare kommenterats eller analyserats, vilket kammarrätten efterlyser. Övriga remissinstanser har inte haft något att erinra mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: En skattemyndighets beslut om fastställande av födelsenummer och kontrollsiffra i personnummer samt beslut om samordningsnummer enligt 38 § folkbokföringslagen (1991:481) överklagas i dag hos Riksskatteverket, vars beslut inte får överklagas. Verket prövar årligen endast något enstaka ärende av detta slag. Något sakligt motiverat behov av att kunna överklaga sådana beslut finns dock inte. Riksskatteverket har heller aldrig bifallit något sådant överklagande. Skulle det mot förmodan uppkomma ett fel i nu aktuellt hänseende kan felet rättas med stöd av reglerna om självrättelse i förvaltningslagen (1986:223). På grund härav och eftersom den enskildes rättssäkerhet inte påverkas bör rätten att överklaga sådana beslut avskaffas. Beslut om registrering av den födelsetid som ingår i personnumret bör däremot, liksom tidigare, enligt 38 § folkbokföringslagen kunna överklagas hos länsrätt. Regeringen föreslår en sådan ordning.

Organisationsnummer tilldelas av olika myndigheter, bl.a. Patent- och registreringsverket, Statistiska centralbyrån och Finansinspektionen. Skattemyndigheterna har i dagsläget enligt 6 § lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. att tilldela sådana nummer vad gäller bl.a. ideella föreningar och stiftelser. Normalt initieras ett sådant ärende genom en ansökan. Skattemyndigheternas beslut i sådana ärenden kan överklagas till Riksskatteverket, vars beslut inte är överklagbara. Verket prövar årligen en handfull sådana ärenden. Det rör sig nästan uteslutande om sådana fall då skattemyndighet vägrat att tilldela organisationsnummer för stiftelse eller ideell förening på den grunden att någon stiftelse eller ideell förening inte anses föreligga.

Ett beslut att inte tilldela en sökande organisationsnummer kan få stora rättsverkningar. Det måste därför kunna överklagas. De ibland mycket komplicerade juridiska frågeställningar som uppkommer i dessa ärenden lämpar sig väl för prövning i allmän förvaltningsdomstol. Skatteverkets beslut i sådana ärenden bör därför kunna överklagas till länsrätt. Riktigheten i en sådan ordning understryks också av det faktum att ett beslut av länsstyrelsen att underkänna en stiftelsebildning, och i konsekvens därmed neka registrering, enligt 10 kap. 13 § stiftelselagen (1994:1220) överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Eftersom Riksskatteverkets beslut i dagsläget inte kan överklagas skulle det kanske ligga nära till hands att föreslå att länsrättens beslut i mål om organisationsnummer inte skulle få överklagas. Som nämnts är det emellertid ibland fråga om mycket komplicerade bedömningar i sådana mål. För rättsbildningens skull synes det därför mest fördriktigt att länsrättens beslut skall kunna överklagas. I linje med vad som normalt gäller inom förvaltningsprocessen och t.ex. enligt stiftelselagen bör emel-

lertid fullföljden inte vara fri. Slutsatsen blir således att Skatteverkets beslut i organisationsnummerärenden skall få överklagas till länsrätten och att prövningstillstånd krävs för att kammarrätten skall pröva ett överklagande av länsrättens beslut. Regeringen föreslår detta.

Regeringens förslag föranleder ändringar i 38 § folkbokföringslagen och 6 § lagen om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl.

Kammarrätten i Stockholm, som har noterat att den föreslagna regleringen i 38 § folkbokföringslagen innebär vissa förändringar jämfört med i dag i fråga om behörig länsrätt, efterlyser en närmare kommentar till och analys av förslaget. Denna fråga återkommer regeringen till i kommentarerna till den föreslagna lagändringen.

6.15.9 Övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Beslut meddelade av skattemyndighet före utgången av år 2003 i dispensärenden, administrativa ärenden och vissa folkbokföringsärenden skall överklagas hos Skatteverket.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Har inte haft något att erinra mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: En sådan växling av forum för överklagande av skatteförvaltningens beslut som regeringen nu har föreslagit i fråga om dispensärenden, administrativa ärenden och vissa ärenden enligt folkbokföringslagen kräver särskilda övergångsbestämmelser. Det skulle då kunna tyckas mest följdriktigt att utforma dessa bestämmelser på det sättet att vid ikraftträdandet av de nya reglerna hos Riksskatteverket ineliggande oavgjorda ärenden överlämnas till länsrätterna och att sådana överklaganden av skattemyndighets beslut som meddelats före ikraftträdandet men som kommer in till Skatteverket efter ikraftträdandet, också överlämnas till länsrätterna.

Övergångsbestämmelser av nu skisserad typ är emellertid inte helt invändningsfria. De skulle medföra vissa administrativa bestyr hos såväl Skatteverket som länsrätterna. Förhållandena kan ju vara sådana att det vid ikraftträdandet fanns ett relativt stort antal oavgjorda ärenden hos Riksskatteverket. Vissa av de ärendena kan dessutom vara av sådan natur att de behöver avgöras skyndsamt. Med hänsyn till att det är fråga om en ny målgrupp för länsrätterna och till att länsrätterna som grupp, med nu angiven utgångspunkt, skulle få relativt många mål på en gång finns det alltså en risk för att det kommer att ta väl lång tid innan de ärendena kan komma att avgöras. Skatteverket som kommer att ha både personal med stor rutin på att handlägga överklaganden inom de nu aktuella ärendegrupperna och en organisation som är anpassad till det, kan däremot förväntas relativt snabbt klara av ineliggande ärenden och eventuellt under 2004 nytillkommande ärenden med anledning av överklaganden av beslut som meddelats av skattemyndighet sent under 2003.

Övergångsbestämmelserna skulle, med hänsyn till vad som sagts nu, kunna ges den utformningen att beslut i aktuella ärendegrupper meddelade av skattemyndighet före ikraftträdandet av de nya reglerna fortsättningsvis skall kunna överklagas till Skatteverket. Mot en sådan ordning skulle den invändningen kunna riktas att, när det är dags att avgöra

ärendet, den myndighet som fattat det överklagade beslutet, skattemyndigheten, är en integrerad del av den myndighet som skall pröva överklagandet. Detta är emellertid godtagbart så länge bestämmelserna om tvåinstansjäv i 11 § första stycket 3 förvaltningslagen (1986:223), innebärande att den eller de som deltagit i handläggning och beslutsfattande hos skattemyndigheten inte får delta när det beslutet överprövas hos Skatteverket, iaktas. En sådan ordning beträffande denna principiella fråga överensstämmer med den ordning som tillämpades när Riksskatteverket blev beskattningsmyndighet enligt lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter (jfr prop. 1999/2000:105 s. 76 f.).

Regeringen anser att övervägande skäl talar för det sist nämnda alternativet. Remissinstanserna har inte heller haft något att erinra mot detta. Regeringens föreslår därför att överklaganden av beslut meddelade av skattemyndighet före utgången av år 2003 i dispensärenden, administrativa ärenden och vissa folkbokföringsärenden skall prövas av Skatteverket.

6.15.10 Forum vid överklagande av vissa beslut om skatt som rör flera parter

Regeringens förslag: Taxerings- eller beskattningsbeslut som rör 1. företag eller annan näringsidkare inom en koncern och moderföretaget, 2. två eller flera företag eller andra näringsidkare inom en koncern, 3. delägare i en juridisk person och den juridiska personen eller 4. två eller flera delägare i en juridisk person skall få överklagas hos den länsrätt som skall pröva moderföretagets respektive den juridiska personens överklagande, om överklagandena sker samtidigt och stöder sig på väsentligen samma grund.

Föreningen Svenskt Näringslivs förslag: Ett överklagande av den nya myndighetens beslut rörande en internationell koncern med ett svenskt moderbolag med minst 800 årsanställda skall prövas av Länsrätten i Stockholms län.

Remissinstanserna: *Domstolsverket* anser att underlaget för förslaget inte är tillräckligt för att verket skall kunna ta slutlig ställning i frågan. *Riksåklagaren* och *Ekobrottsmyndigheten* har inget att erinra mot att frågan om ändrade forumregler för vissa skattemål utreds närmare. Enligt *Riksskatteverkets* uppfattning bör frågan bli föremål för en övergripande utredning. *Sveriges Advokatsamfund*, *Näringslivets Nämnd för Regelgranskning*, *Föreningen Auktoriserade Revisorer* och *Företagarnas Riksorganisation* tillstyrker förslaget. *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* menar att förslaget är bra men anser att det måste gälla lika för alla företag. Enligt förbundets mening bör därför alla skattemål som rör företag handläggas av en eller möjligen två länsrätter som specialiserat sig på skattefrågor. *Kammarrätten i Stockholm*, har i sitt remissvar över promemorian *Det nya Riksskatteverket* pekat på att tillskapandet av den nya myndigheten ger möjligheter att t.ex. sammanföra handläggningen av taxeringen av fysiska personer, som är delägare i handelsbolag eller fåmansföretag, oberoende av var delägarna är bosatta. Detsamma gäller taxeringen av moder- och dotterbolag inom koncerner, som inte längre

behöver styras av var respektive bolag har sitt säte. Kammarrätten ville i det sammanhanget också väcka frågan om det inte vore lämpligt att överväga en särskild forumreglering som innebär att mål med denna typ av samband automatiskt hålls samman även i domstolarna. Det är ett faktum att länsrätterna har ett visst arbete med att leta efter mål i andra domstolar som har sådana samband. De överlämnar ofta mål sinsemellan. Det är emellertid enligt kammarrätten inte heller ovanligt att de väntar på utgången i kammarrätt av överklagande av en dom från en annan länsrätt. *Länsrätten i Skåne län* anser också i sitt remissvar över nämnda promemoria att det bör övervägas om inte föreslagna forumregler behöver kompletteras med bestämmelser för de fall där den nya myndighetens taxeringsbeslut rör t.ex. både bolag som har säte i en kommun och en fysisk person i en annan hemortskommun som leder till att respektive persons överklaganden skall prövas av olika länsrätter. I enlighet med detta exempel kan de föreslagna reglerna leda till att taxeringsbeslut som egentligen rör samma eller anknytande fråga kan komma att prövas av olika länsrätter. I sådana fall måste det till en prövning av frågan om vilken länsrätt som är mest lämplig att handlägga ärendet, vilket medför merarbete och en effektivitetsförlust för länsrätterna. I de fall något överlämnande av någon anledning inte sker riskerar inte bara länsrätterna, utan också den nya myndigheten merarbete genom att behöva föra i princip samma process i två olika domstolar. Det främsta skälet för en komplettering av föreslagna regler är emellertid att det för den enskilde kan framstå som obegripligt och försvårande att behöva överklaga t.ex. sitt eget bolags taxering jämte sin egen taxering i olika länsrätter. En kompletterande forumregel skulle enligt länsrätten kunna vara utformad så att samtliga taxeringsbeslut som har anknytning till varandra, t.ex. efter en revision, och som berör både fysiska och juridiska personer eller olika bolag i en koncern skall överklagas inom den domkrets där den juridiska personen har sitt säte eller i fråga om koncerner där moderbolaget har sitt säte. *Företagarnas Riksorganisation* har också i sitt yttrande över promemorian Det nya Riksskatteverket föreslagit att forumreglerna kompletteras med en regel om att ett mål skall handläggas vid annan länsrätt än som följer av forumreglerna efter den skattskyldiges begäran om inte särskilda skäl talar emot detta. Sådana särskilda skäl som kan åberopas mot att låta målet avgöras av annan länsrätt kan vara att målet är av speciell karaktär eller att målet bör handläggas i samband med andra mål vid viss länsrätt t.ex. om flera mål finns efter en skatterevision som berört samma fråga under flera taxeringsår. *Näringslivets Skattedelegation* anför i sitt yttrande över promemorian Det nya Riksskatteverket att delegationen i det sammanhanget även vill ta upp det behov av specialisering och koncentration av arbetsuppgifter som finns på domstolssidan och som särskilt kommit till uttryck när det gäller de internationella koncernernas skattefrågor. Delegationen vill understryka att det är viktigt att förslaget från Föreningen Svenskt Näringsliv att koncentrera dessa skattemål till ett gemensamt forum, Länsrätten i Stockholms län, genomförs. Detta bör enligt delegationen kunna ske i anslutning till de ändringar av forumreglerna som görs med anledning av den nya skattemyndighetsorganisationen.

Skälen för regeringens förslag: I regeringens redogörelse för de problem som finns inom dagens organisation för skatteförvaltningen (se

avsnitt 5.1) har bl.a. pekats på att förekomsten av myndighetsgränser och därav följande formaliaregler i princip förhindrar möjligheterna till koncentration av processföringen i fråga om koncerner, när bolagen har sina sätesorter på olika håll i landet. När regeringens förslag om att slå samman skattemyndigheterna med Riksskatteverket till en enda myndighet genomförs öppnas, som bl.a. *Kammarrätten i Stockholm* också framhållit, möjligheter till rationella vinster av många slag genom att koncentrera handläggningen av ärenden som rör bl.a. koncerner till ett eller några få skattekontor. Detsamma gäller handläggningen av taxeringen av fysiska personer som är delägare i handelsbolag eller fåmansföretag oberoende av var delägarna är bosatta.

Ett annat exempel på möjligheter att koncentrera och därigenom effektivisera handläggningen inom den nya organisationen gäller beslut om skatterevision avseende skattskyldiga som i dag bedriver verksamhet inom flera skattemyndigheters mandatområden, t.ex. genom dotterbolag i en koncern. Besluten skall i dag fattas av den skattemyndighet där respektive bolag har sitt säte. I en myndighetsmiljön kan revisionsbesluten i stället fattas på ett enda ställe och av en och samma tjänsteman. Eventuella beskattningsbeslut och eventuell processföring kan också hanteras på samma ställe.

Av vad som sagts nu framgår att handläggningen av ärenden där flera parter är inblandade kan förenklas väsentligt när skatteförvaltningen organiseras som en enda myndighet samtidigt som man får betydande effektivitetsvinster. Detsamma gäller om mer än en part begär att den nya myndighetens beslut skall omprövas. Handläggningen kan även då ske sammanhållen och på ett ställe inom den nya organisationen. Däremot kvarstår nuvarande problem vid nästa steg i handläggningen, dvs. om den nya myndighetens beslut överklagas.

De nu gällande forumreglerna leder i många fall till administrativa problem och en oenhetlig rättstillämpning eftersom taxeringsbeslut som egentligen rör samma eller en anknytande fråga kan komma att prövas av olika länsrätter. Nuvarande ordning leder dessutom ofta till onödigt långa handläggningstider. Dessa problem är i huvudsak desamma som *Föreningen Svenskt Näringsliv* anser motivera en särlösning i fråga om vissa internationella koncerner. Föreningen har bl.a. uppgett att det i vissa fall kan dröja upp till tio år innan länsrätten prövar ett överklagande i sådana mål. Det uppges även finnas fall som visar att samma rättsfråga behandlas olika beroende på vilken domstol och domare det är som dömer i målet. Det sägs till och med kunna hända att det inom en domstol kan bli fråga om olika bedömning på en och samma rotel.

Ett sätt att minska problemet med en oenhetlig rättstillämpning som används i dag är länsrätternas möjlighet enligt 14 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar att överlämna mål efter ett samrådsförfarande. Länsrätterna använder sig av denna möjlighet relativt ofta. De får då, som *Kammarrätten i Stockholm* påpekat, ägna viss tid åt att leta efter mål i andra domstolar som har det aktuella sambandet. När sådana mål hittats måste domstolarna pröva frågan om vilken länsrätt som är mest lämplig att handlägga ärendet, vilket också, som *Länsrätten i Skåne län* framhållit, medför merarbete och en effektivitetsförlust för länsrätterna. Det är inte heller ovanligt att en länsrätt väntar på utgången i kammarrätt av överklagande av en dom från en annan länsrätt. I de fall något

överlämnande av någon anledning inte sker riskerar inte bara länsrätterna, utan också den nya myndigheten dessutom merarbete genom att behöva föra i princip samma process i olika domstolar. Risken finns också för att överklaganden, som inte sällan är gemensamt utformade för samtliga berörda taxeringsbeslut som rör olika personer, riktas till fel länsrätt med ett ökat administrativt arbete som följd.

Såväl *Kammarrätten i Stockholm* som *Länsrätten i Skåne län* har pekat på behovet av att i promemorian föreslagna forumregler kompletteras med bestämmelser som, för de fall där den nya myndighetens beslut rör flera parter som var och en överklagat beslutet, leder till att överklagandena kan prövas av en och samma länsrätt. Samma fråga har, när det gäller vissa koncerner, väckts av *Näringslivets Skattedelegation* som i den delen hänvisar till det förslag som Föreningen Svenskt Näringsliv har lagt fram.

Med hänsyn till de allvarliga olägenheter som följer av nuvarande forumregler anser regeringen att även frågan om en anpassning av reglerna till den nya myndighetsorganisationen, trots att flera remissinstanser anser att frågan bör utredas ytterligare, bör tas upp redan nu. Man bör dock med det beslutsunderlag som står till buds i dag inte gå så långt som Föreningen Svenskt Näringsliv föreslagit. För detta talar även det förhållandet att forumreglerna bör, som *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* påpekat, vara lika för både små och stora bolag. Att, som förbundet föreslagit, låta alla skattemål som rör företag handläggas av en eller möjligen två länsrätter som specialiserat sig på skattefrågor kräver enligt regeringens mening, och som flera remissinstanser framhållit, ett mer omfattande beslutsunderlag än det som finns i dag.

Däremot anser regeringen att det finns mycket att vinna om exempelvis mål som rör flera bolag inom en koncern handläggs samlat hos en länsrätt. De domstolar som skulle få handlägga denna typ av mål rörande flera bolag på grund av att moderbolaget har sitt säte inom domstolens jurisdiktion ges, som Föreningens Svenskt Näringsliv framhållit, möjlighet att genom specialisering göra en fördjupad behandling av de svåra juridiska och ekonomiska frågeställningar som ofta är förknippade med denna måltyp. Detta skulle dessutom leda till en bättre processekonomi. En sådan specialisering är däremot av naturliga skäl inte möjlig för en länsrätt som endast handlägger koncernmål till den del de rör ett enstaka dotterbolag.

Ett annat skäl för att samla nu aktuella överklaganden hos en länsrätt är att koncerner i regel tillämpar enhetliga redovisningsprinciper inom den egna koncernen och att tvister med skattemyndigheten om beskattningen ofta har sin grund i redovisningen. Vid samordnade skatterevisioner kan tvist därför uppstå beträffande samma principiella redovisningsfråga i olika dotterbolag. Det skulle då vara en stor fördel om samma frågeställning beträffande olika dotterbolag hanterades av en och samma domstol. Tidsaspekten talar också för en sådan ordning. När domstolen väl bestämt sig för hur frågan skall lösas kan alla mål med samma frågeställningar dömas av samtidigt.

Ett ytterligare skäl för en komplettering av föreslagna regler är, som också länsrätten framhållit, att det för den enskilde kan framstå som obegripligt och försvårande att behöva överklaga t.ex. sitt eget bolags taxering jämte sin egen taxering i olika länsrätter.

Om flera parter överklagar ett beslut i ett sådant ärende som rör dem alla bör överklagandena, av framförallt praktiska och processekonomiska skäl, hanteras av en och samma länsrätt. Visserligen kan detta givetvis ske genom att aktuella länsrätter samråder med varandra men detta måste ses som en administrativ omväg. En väsentligt enklare lösning är att införa en särskild bestämmelse om att sådana beslut får överklagas hos en på visst sätt bestämd länsrätt. Såväl effektivitetsskäl som rättssäkerhetsskäl talar för att i detta ärende redan föreslagna forumregler kompletteras med en regel som bestämmer ett gemensamt forum för ärenden där det är befogat med en samtidig prövning av sådana beslut som berör flera olika skattskyldiga men som är hemmahörande i olika domkretsar.

En kompletterande forumregel skulle enligt *Länsrätten i Skåne län* kunna vara utformad så att samtliga taxeringsbeslut som har anknytning till varandra, t.ex. efter en revision, och som berör både fysiska och juridiska personer eller olika bolag i en koncern skall överklagas inom den domkrets där den juridiska personen har sitt säte eller i fråga om koncerner där moderbolaget har sitt säte. Skälet till att länsrätten förordar att forumet enligt en alternativregel skall bestämmas utifrån bolagets hemvist är att det torde vara vanligare att ett sådant beslut berör flera fysiska personer som kan ha sin hemvist med anknytning till flera olika domkretsar än den omvända ordningen.

Eftersom större internationella koncerner med säte i Sverige i regel har sitt säte i någon av landets storstäder tillgodoser länsrättens förslag i stor utsträckning även Föreningen Svenskt Näringslivs hemställan om en särskild forumregel för prövning av överklaganden av beslut som rör vissa koncerner.

Regeringen, som gör samma bedömning som länsrätten och som anser det vara viktigt att så långt det är möjligt redan i detta sammanhang råda bot på de problem som Föreningen Svenskt Näringsliv pekat på när det gäller handläggningen av vissa mål rörande koncerner, föreslår att ett beslut som rör 1. företag eller annan näringsidkare inom en koncern och moderföretaget, 2. två eller flera företag eller andra näringsidkare inom en koncern, 3. delägare i en juridisk person och den juridiska personen eller 4. två eller flera delägare i en juridisk person skall få överklagas hos den länsrätt som skall pröva moderföretagets respektive den juridiska personens överklagande, om överklagandena sker samtidigt och stöder sig på väsentligen samma grund.

Regeringens förslag innebär att forumreglerna i skattebetalningslagen (1997:483) bör kompletteras med ytterligare en regel som lämpligen betecknas 22 kap. 1 c §. Till denna regel bör finnas en hänvisning i 6 kap. 1 § taxeringslagen (1990:324).